

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till kärnenergilag och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en kärnenergilag och att strålsäkerhetslagen, strafflagen, lagen om tryckbärande anordningar, gruvlagen, lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, lagen om Finansinspektionen, säkerhetsutredningslagen, räddningslagen, cybersäkerhetslagen, bygglagen och lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter ändras.

Det främsta syftet med en fullständig omarbetning av kärnenergilagen är att se till att användningen av kärnenergi är förenlig med samhällets helhetsintresse, att verksamheten är säker och det kärnavfall som uppkommer i Finland sköts på behörigt sätt och att användningen av kärnenergi inte främjar spridningen av kärnvapen samt att även i övrigt se till att de internationella avtalsförpliktelser inom kärnenergiområdet som är bindande för Finland iakttas och att EU-lagstiftningen genomförs. I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är målsättningen att stärka Finlands ställning som en attraktiv plats för produktion av kärnenergi och uppförande av nya anläggningar genom att skapa förutsättningar för snabbare och smidigare genomförande av kärnanläggningsprojekt samt att förbättra kostnadseffektiviteten inom produktionen av kärnenergi.

Enligt förslaget ska en första övergripande bedömning av om ett kärnanläggningsprojekt är förenligt med samhällets helhetsintresse göras i ett principbeslut som är mer allmänt än det nuvarande. Det föreslås att principbeslutet ska avgöras av statsrådet, men i fråga om små kärnkraftverksprojekt av arbets- och näringsministeriet. Ett positivt principbeslut av statsrådet överlämnas till riksdagen i form av en redogörelse. Tillståndssystemet för en kärnanläggning ska vara modulärt. I tillstånden för en kärnanläggning ska ordnandet av kärnavfallshantering eller kärnmaterialtillsynen, eller tekniska frågor som gäller säkerheten vid anläggningen, inte längre behandlas i detalj utan som separata ärenden vid arbets- och näringsministeriet och Strålsäkerhetscentralen. Enligt förslaget ska bestämmelserna om giltighetstiden för drifttillståndet för en kärnanläggning revideras så att det är möjligt att förlänga tillståndets giltighetstid när de föreskrivna förutsättningarna uppfylls. Ett tillståndsärende som gäller en kärnanläggning avgörs av statsrådet, men ett tillståndsärende som gäller en självständig kärnteknisk anläggning som är avsedd för hantering och lagring av kärnämnen och kärnavfall av Strålsäkerhetscentralen.

Bestämmelser om kärnavfallshantering och reserveringen av medel för kostnaderna för den ska utfärdas på motsvarande sätt som i den upphävda lagen. Det föreslås att bestämmelserna om import och export av kärnavfall ska förtydligas, men den grundläggande principen inte ändras.

Det föreslås också att säkerhetsbestämmelserna om och tillståndssystemet för gruvdrift och malmanriktningsverksamhet ska revideras. Kraven och tillståndssystemet för anläggningar för kärnämnestillvaratagande ska i tillämpliga delar motsvara bestämmelserna om kärnanläggningar. Med tanke på eventuell försummelse av avfallshanteringsskyldigheterna ska säkerhet krävas. Enligt förslaget ska Strålsäkerhetscentralen vara tillståndsmyndighet.

Dessutom föreslås att bestämmelserna om finansieringen av Strålsäkerhetscentralens verksamhet revideras.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
LAGFÖRSLAG	4
1. Kärnenergilag.....	4
2. Lag om ändring av strålsäkerhetslagen	157
3. Lag om ändring av strafflagen	161
4. Lag om ändring av lagen om tryckbärande anordningar.....	162
5. Lag om ändring av gruvlagen	165
6. Lag om ändring av 82 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.....	166
7. Lag om ändring av 71 § i lagen om Finansinspektionen.....	167
8. Lag om ändring av säkerhetsutredningslagen	168
9. Lag om ändring av 48 § i räddningslagen.....	169
10. Lag om ändring av 26 § i och bilaga I till cybersäkerhetslagen.....	169
11. Lag om ändring av 1 § i bygglagen.....	170
12. Lag om ändring av 2 § i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter	171
BILAGA	172
PARALLELLTEXTER	172
om ändring av.....	172

1.

Kärnenergilag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser om användning av kärnenergi

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att användningen av kärnenergi är säker med tanke på människor, miljö och egendom och att användningen även i övrigt är förenlig med samhällets helhetsintresse. Syftet med denna lag är dessutom att säkerställa att användningen av kärnenergi inte främjar spridningen av kärnvapen.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas

- 1) på innehav, framställning, produktion, överlåtelse, hantering, användning, lagring, import, export, överföring och transitering av kärnämnen och andra kärnmaterial samt kärnavfall,
- 2) på forsknings- och utvecklingsverksamhet relaterad till kärnbränslecykeln,
- 3) på planering, byggande, drift samt nedläggning eller stängning av kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande,
- 4) på kärnavfallshantering,
- 5) på transport av kärnämnen och kärnavfall,
- 6) på ingående av privaträttsliga avtal som är av betydelse för kärnmaterialtillsynen,
- 7) på andra skyldigheter enligt internationella avtal inom kärnenergiområdet än de som avses i punkterna 1–6.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

På användningen av kärnenergi tillämpas vad som bestäms i de internationella avtal inom kärnenergiområdet som är förpliktande för Finland. På förvärv av kärnämne och på

kärnmaterialtillsyn tillämpas dessutom vad som föreskrivs om dem i Euratomfördraget och i förordningar som utfärdats med stöd av det.

Bestämmelser om export, överföring och transitering av kärnmaterial finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden, nedan *förordningen om exportkontroll*, och i lagen om kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden (500/2024), nedan *lagen om exportkontroll*. Om kärnmaterialiet samtidigt är kärnavfall enligt denna lag, tillämpas dock denna lags bestämmelser på export, överföring och transitering av avfallet.

Bestämmelser om ansvaret vid atomskada finns i atomansvarighetslagen (484/1972). Efterlevnaden av atomansvarighetslagen övervakas dessutom i enlighet med denna lag.

På användningen av kärnenergi tillämpas strålsäkerhetslagen i enlighet med denna lag.

På transport av kärnämnen och kärnavfall tillämpas också vad som annars föreskrivs om transport av farliga ämnen.

På tryckbärande anordningar i kärnanläggningar samt på tryckbärande anordningar som används vid transport av kärnämnen eller kärnavfall tillämpas dessutom vad som föreskrivs om dem samt om besiktning och övervakning av dem i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016).

På byggandet av kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande tillämpas 4 och 12 kap. i bygglagen (751/2023) i enlighet med denna lag.

Bestämmelser om arbetarskydd och skydd av arbetstagare finns dessutom i arbetarskyddslagen (738/2002), om miljöskydd i miljöskyddslagen (527/2014), om planering, byggande och användning av områden i lagen om områdesanvändning (132/1999),

om gruvsäkerhet och tillsyn över den i gruvlagen (621/2011), om hantering av annat avfall än kärnavfall eller radioaktivt avfall i avfallslagen (646/2011), om bedömning av miljökonsekvenser i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005), om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) och om skyldigheter som gäller cybersäkerhetsrisker i cybersäkerhetslagen (124/2025).

Bestämmelser om skyldigheten för arbetstagare att delta i hälsoundersökning finns i 13 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001).

På behandlingen av personuppgifter tillämpas vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

4 §

Krav avseende kärnanläggningars säkerhet i förhållande till annan lagstiftning

Vid planering, byggande och drift samt nedläggning eller stängning av kärnanläggningar ska det iakttas vad som någon annanstans i lag föreskrivs om skyldigheter att förhindra skador på människor, miljön eller egendom, dock så att skyldigheterna enligt någon annan lag i fråga om hälsa, säkerhet och miljöskydd ska fullgöras på ett sätt som inte äventyrar kärnanläggningarnas säkerhet.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *användning av kärnenergi* sådan verksamhet som avses i 2 § i denna lag,

- 2) *naturligt uran* uran som innehåller den isotopblandning som förekommer i naturen,
- 3) *anrikat uran* uran där mängdförhållandet mellan summan av isotoperna 233 och 235 och isotop 238 är större än förhållandet mellan isotop 235 och isotop 238 i naturligt uran,
- 4) *särskilt klyvbart material*:
 - a) isotop plutonium-239,
 - b) isotop uran-233,
 - c) anrikat uran,
 - d) något annat ämne som innehåller en eller flera av de isotoper som avses i a–c,
- 5) *atområbränsle*:
 - a) naturligt uran,
 - b) utarmat uran avseende isotop 235,
 - c) torium,
 - d) samtliga material som nämns i underpunkterna a–c i form av metall, i legeringar, i kemiska föreningar eller i koncentrat,
- 6) *uran- eller toriumhaltig malm* sådan malm där den genomsnittliga
 - a) halten av naturligt uran är större än 1 kilogram per ton, eller
 - b) halten av torium är större än 30 kilogram per ton eller, om det gäller monazit, större än 100 kilogram per ton,
- 7) *kärnämne*:
 - a) särskilt klyvbart material,
 - b) atområbränsle,
 - c) uran- eller toriumhaltig malm,
- 8) *kärnmaterial* enligt vad genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning eller kärnenergiområdets internationella avtalsförpliktelser som är bindande för Finland förutsätter:
 - a) kärnämnen,
 - b) andra ämnen än kärnämnen, om de på grund av sina egenskaper särskilt lämpar sig för utvinning av kärnenergi,
 - c) sådana anordningar och aggregat samt deras delar som är avsedda för eller annars särskilt lämpar sig för användning i kärnanläggningar eller för framställning av kärnämnen eller av ämnen som avses i underpunkt b,
 - d) sådana anordningar och aggregat samt deras delar som är nödvändiga för tillverkning av anordningar eller aggregat som avses i underpunkt c,
 - e) sådana programvaror och sådan teknik som kan användas för utveckling, produktion eller användning av kärnämnen, av ämnen som avses i underpunkt b eller av anordningar eller aggregat som avses i underpunkt c eller d, som har utformats skriftligen eller i annan materiell form och som inte finns att tillgå allmänt (*informationsmaterial om kärnenergiområdet*),
- 9) *import* import till Finland från områden utanför Europeiska unionens tullområde,
- 10) *export* export från Finland till länder utanför Europeiska unionens tullområde,
- 11) *överföring* överföring inom Europeiska unionens tullområde,
- 12) *ursprungslandsbegränsning* en kompletterande begränsning eller skyldighet som gäller innehav, tillverkning, produktion, överlåtelse, hantering, användning, lagring, import, export eller överföring av kärnmaterial eller andra produkter med anknytning till användning av kärnenergi och som grundar sig på ett sådant bilateralt avtal inom kärnenergiområdet som Finland eller Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) har ingått med en stat eller grupp av stater utanför Europeiska unionen eller på en sådan förbindelse med anknytning till fredlig användning av kärnenergi som Finland har ingått med en annan stat,
- 13) *Euratomfördraget* den konsoliderade versionen av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (2016/C 203/01),
- 14) *kommissionens förordning* kommissionens förordning (Euratom) nr 2025/974 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll,
- 15) *potentiell exponering* potentiell exponering som avses i 4 § 12 punkten i strålsäkerhetslagen,

16) *strålningsarbete* arbete som utförs vid kärnanläggningar, anläggningar för kärnämnestillvaratagande och transport av kärnämne och kärnavfall där arbetstagarnas stråldoser kan vara högre än dosgränsen för allmänheten,

17) *strålningsarbetare* en arbetstagare som är sysselsatt i strålningsarbete,

18) *kontrollerat område* ett kontrollerat område som avses i 91 § i strålsäkerhetslagen,

19) *strålsäkerhetsincident* en händelse till följd av vilken strålsäkerheten äventyras eller kan äventyras,

20) *nödsituation med strålrisk* en nödsituation med strålrisk som avses i 4 § 31 punkten i strålsäkerhetslagen,

21) *referensnivå för exponering i nödsituationer med strålrisk* en stråldos som avses i 4 § 32 punkten i strålsäkerhetslagen,

22) *extern arbetstagare* en person som deltar i verksamheten hos en innehavare av tillstånd för kärnanläggning eller anläggning för kärnämnestillvaratagande eller hos en innehavare av godkännande för transport och som inte är anställd som arbetstagare, praktikant och studerande hos nämnda innehavare av tillstånd eller godkännande,

23) *befintlig exponeringssituation* en befintlig exponeringssituation som avses i 4 § 39 punkten i strålsäkerhetslagen,

24) *allmänheten* personer som inte är arbetstagare, externa arbetstagare, nödsituationspersonal eller bistående nödsituationspersonal,

25) *exponering av allmänheten* sådan exponering för strålning av personer som inte är yrkesmässig,

26) *friklassningsnivå* sådan friklassningsnivå som bestäms med stöd av 85 § i strålsäkerhetslagen,

27) *radioaktivt ämne* ett ämne som sönderfaller spontant och alstrar joniserande strålning,

28) *kärnbränsle* kärnämne som framställts i sådan form att det lämpar sig för frambringande av en kedjereaktion av kärnklyvningar i ett kärnkraftverk,

29) *använt kärnbränsle* kärnbränsle som har bestrålats i reaktorhärden och permanent avlägsnats därifrån,

30) *kärnavfall* sådant använt kärnbränsle och sådana konstruktioner, anordningar, saker och ämnen som kontaminerats eller aktiverats med radioaktivt ämne i samband med eller till följd av driften eller nedläggningen av en kärnanläggning och för vilka det inte längre finns någon annan godtagbar användning i enlighet med denna lag samt avfall som innehåller radioaktiva ämnen som uppstått vid hanteringen av använt kärnbränsle och annat kärnavfall,

31) *mycket lågaktivt avfall* sådant kärnavfall

a) vars genomsnittliga halt av radioaktiva ämnen av betydelse för strålsäkerheten är högst 100 kilobecquerel per kilogram, och

b) i fråga om vilket det bedöms att skyddsåtgärder inte behövs efter 500 år,

32) *kärnkraftverk* en kärnanläggning vars syfte är att med utgångspunkt i fission genom en kärnreaktor producera el eller värme,

33) *kärnteknisk anläggning* en självständig kärnanläggning som används

a) för hantering, packning, lagring eller annat underhåll av särskilt klyvbart material eller atområbränsle när på en gång förvaras sammanlagt mer än 1 effektivt kilogram enligt definitionen i artikel 2.16 i kommissionens förordning av de nämnda kärnämnen,

b) för hantering, packning, lagring eller annat underhåll av kärnavfall, dock inte slutförvaring,

34) *produktionsanläggning för kärnbränsle* en kärnanläggning vars främsta syfte är

a) koncentrerat avseende kärnämnets isotop,

b) framställning av kärnbränsle,

c) upparbetning av använt kärnbränsle,

35) *slutförvarsanläggning* en kärnanläggning vars främsta syfte är att placera kärnavfallet på ett sätt som avses bli bestående,

36) *markslutförvarsanläggning* en slutförvarsanläggning där mycket lågaktivt avfall placeras på ett sätt som avses bli bestående,

37) *anläggning för kärnämnestillvaratagande* en anläggning som används för tillvaratagande av atområbränsle samt där

a) mer än 10 000 kilogram naturligt uran eller torium tillvaratas under kalenderåret, eller

b) mer än 10 000 kilogram uran eller torium förvaras på en gång i det atområbränsle som uppkommit vid tillvaratagandet,

38) *kärnanläggning* ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning, en produktionsanläggning för kärnbränsle och en slutförvarsanläggning, dock inte en anläggning för kärnämnestillvaratagande,

39) *område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse* ett område där trafik och vistelse har begränsats med stöd av 9 kap. 8 § i polislagen (872/2011) för att skydda kärnanläggningen,

40) *anläggningsområde* ett område som tillståndshavaren avgränsat inom det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse,

41) *informationsmaterial* informationsmaterial om kärnenergiområdet samt en helhet av information som består av handlingar och andra uppgifter och som hänför sig till kärnanläggningar, anläggningar för kärnämnestillvaratagande eller transporter av kärnämnen eller kärnavfall,

42) *kärnanläggningsbyggnad* en byggnad enligt 2 § 5 punkten i bygglagen där det finns kärnanläggningsfunktioner eller sådana rum som en säker drift av anläggningen förutsätter,

43) *kärnteknisk konstruktion* en sådan konstruktion som är avsedd att utgöra en del av en kärnanläggningsbyggnad och som är av betydelse för byggnadens säkerhet, och

a) som består av minst två byggprodukter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3110 om fastställande av harmoniserade regler för saluföring av byggprodukter och om upphävande av förordning (EU) nr 305/2011,

b) som inte omfattas av tillämpningsområdet för den harmoniserade produktstandard som avses i den förordning som nämns i underpunkt a, och

c) vars tillverkare inte har skaffat en europeisk teknisk bedömning av konstruktionen i enlighet med den förordning som avses underpunkt a,

44) *kärnanläggningskonstruktion* en kärnteknisk konstruktion samt andra konstruktioner som är avsedda att utgöra en del av en kärnanläggningsbyggnad och som är av betydelse för dess säkerhet,

45) *kärnteknisk maskin* en i artikel 2.2 c i Europaparlamentets och rådets förordning om maskiner och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG och rådets direktiv 73/361/EEG, nedan *EU:s maskinförordning*, avsedd maskin eller relaterad produkt,

46) *kärnteknisk tryckbärande anordning* en i 2 § 1 punkten i lagen om tryckbärande anordningar avsedd tryckbärande anordning som är planerad för eller installerad i en kärnanläggning och vars funktionsstörning kan orsaka radioaktiva utsläpp,

47) *kärnanläggnings tryckbärande anordning* en kärnteknisk tryckbärande anordning eller en annan tryckbärande anordning som är planerad för eller installerad i en kärnanläggning,

48) *kärnteknisk mekanisk anordning* en kärnteknisk maskin eller kärnteknisk tryckbärande anordning,

49) *nedläggning av en kärnanläggning* rengöring och nedmontering av radioaktiva delar i ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning eller en anläggning för kärnbränsleproduktion samt förberedande åtgärder i anslutning till dessa,

50) *lagring av kärnavfall* förvaring av kärnavfall i en kärnanläggning eller i en del av den varifrån avsikten är att senare överlåta det,

51) *slutförvaring* placering av kärnavfall i en slutförvarsanläggning på ett sätt som avses bli bestående,

52) *förslutning av slutförvarsanläggning* slutlig förslutning av anläggningen efter det att kärnavfallet har placerats i slutförvaring i den,

53) *kärnavfallshantering* hantering, lagring och slutförvar av kärnavfall, nedläggning av en kärnanläggning samt förslutning av en slutförvarsanläggning,

54) *verksamhetsutövare* en fysisk person, sammanslutning eller stiftelse som bedriver användning av kärnenergi,

55) *tillståndshavare* innehavare av ett tillstånd för kärnanläggning,

56) *innehavare av godkännande för transport* en verksamhetsutövare som har ett godkännande enligt denna lag för transport av kärnämnen eller kärnavfall.

Vad som i denna lag föreskrivs om atområbränsle tillämpas inte på sådant avfall eller sådana biprodukter som innehåller uran eller torium och som uppkommer i samband med gruvdrift enligt gruvlagen, vid malmanrikning, vid tillvaratagande av kärnämne eller vid metallförädling eller därmed jämförbar verksamhet eller till följd av dessa, när avfallet eller biprodukten inte överförs till kärnenergianvändning.

Om kärnämnen, kärnavfall, radioaktiva ämnen innehållande avfall eller sådana ämnen, anordningar eller aggregat som avses i 8 § underpunkterna b–d med stöd av denna lag samtidigt utgör flera än en eller ett av det nämnda ska respektive bestämmelser i denna lag tillämpas separat på det nämnda.

På forskningsreaktorer och andra kärnanläggningar som har en kärnreaktor som grundar sig på fission tillämpas vad som föreskrivs om kärnkraftverk. På en kärnanläggning som byggs för att användas som transportmedel enbart i Finland eller som används i ett sådant transportmedel eller som dess kraftkälla tillämpas vad som föreskrivs om kärnanläggningar.

Vad som i denna lag föreskrivs om kärnavfall som uppkommit i Finland tillämpas också på sådant kärnavfall som uppkommer vid hantering av det förstnämnda kärnavfallet någon annanstans än i Finland.

Närmare bestämmelser om de ämnen som avses i 1 mom. 8 punkten underpunkt b, om de anordningar, aggregat och delar som avses i underpunkterna c och d samt om det informationsmaterial som avses i underpunkt e utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning eller fullgörandet av kärnenergiområdets internationella avtalsförpliktelser som är bindande för Finland förutsätter.

2 kap.

Allmänna principer, skyldigheter och förbud

6 §

Förbud mot kärnladdningar

Det är förbjudet att till Finland importera kärnladdningar samt att här framställa, inneha och spränga sådana.

7 §

Samhällets helhetsintresse

Användningen av kärnenergi ska, med beaktande av dess olika verkningar, vara förenlig med samhällets helhetsintresse.

8 §

Säkerhet vid användning av kärnenergi

Användningen av kärnenergi ska vara säker och får inte orsaka skada på människor, miljö eller egendom.

9 §

Kärnanläggningens säkerhet

En kärnanläggning ska vara så säker som skäligen kan förverkligas. Säkerheten vid kärnanläggningen ska granskas som en helhet med hänsyn till mänskliga, organisatoriska och tekniska aspekter samt deras gemensamma inverkan på säkerheten.

Tillståndshavaren är skyldig att sörja för kärnanläggningens säkerhet och säkerställa att det finns tillräckliga förutsättningar för att upprätthålla säkerheten. Uppfyllandet av de krav som gäller säkerheten ska visas på ett tillförlitligt sätt. Säkerheten ska förbättras i rätt tid i enlighet med vad som med tanke på säkerheten vid kärnanläggningen kan anses som motiverat och ändamålsenligt med hänsyn till erfarenheterna från driften av kärnanläggningar och säkerhetsforskningen samt med beaktande av den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

På anläggningar för kärnämnestillvaratagande och innehavare av tillstånd för dem tillämpas vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om kärnanläggningar och tillståndshavare.

10 §

Tillämpning av de allmänna principerna för strålskydd

Vid användningen av kärnenergi ska bestämmelserna om strålningsverksamhet i 5 och 7 § i strålsäkerhetslagen och principen om optimering i 6 § i strålsäkerhetslagen iakttas.

11 §

Skyldighet avseende kärnmaterialtillsyn

Användningen av kärnenergi ska planeras och verkställas så att spridning av kärnvapen inte främjas och de skyldigheter som gäller kärnmaterialtillsyn fullgörs.

12 §

Skydd av kärnmaterial och kärnanläggningar

Kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande ska skyddas mot lagstridig och annan uppsåtlig verksamhet som äventyrar säkerheten.

Vid användning av kärnenergi ska kärnämnen och andra kärnmaterial samt kärnavfall skyddas på deras hanterings- och lagringsställen mot lagstridig verksamhet och försvinnande samt mot att komma i händerna på utomstående personer.

13 §

Beredskap för begränsning av konsekvenser

Vid kärnanläggningar, anläggningar för kärnämnestillvaratagande samt transport av kärnämnen och kärnavfall ska det genom förhandsarrangemang finnas beredskap för att begränsa följderna av olyckor och händelser som försämrar säkerheten.

3 kap.

Myndigheter samt övriga myndighetsuppgifter

14 §

Statsrådet och ministerierna

Statsrådet avgör i enlighet med bestämmelserna i denna lag principbeslut och tillståndsärenden som gäller kärnanläggningsprojekt samt sköter övriga uppgifter som enligt denna lag ankommer på ministeriet.

Den högsta ledningen och styrningen av efterlevnaden av denna lag utövas av arbets- och näringsministeriet. Ministeriet är också den behöriga myndighet i Finland som avses i Euratomfördraget samt övervakar att bestämmelserna om reservering av medel för kostnader för kärnavfallshantering iakttas och sköter övriga uppgifter som enligt denna lag ankommer på ministeriet.

Utrikesministeriet övervakar exporten och överföringen av kärnmaterial från Finland när det är fråga om en produkt med dubbla användningsområden.

15 §

Strålsäkerhetscentralen

Strålsäkerhetscentralen övervakar att bestämmelserna i denna lag till övriga delar utom de som nämns i 1 § iakttas samt sköter övriga uppgifter som enligt denna lag ankommer på den. Strålsäkerhetscentralen övervakar också fullgörandet av för Finlands förpliktande genom lag ikraftsatta skyldigheter som gäller kärnmaterialtillsyn och skyldigheter enligt andra internationella avtal inom kärnenergiområdet till den del tillsynen inte ankommer på arbets- och näringsministeriet.

Dessutom ska Strålsäkerhetscentralen

- 1) vara i artikel 6 i kommissionens förordning avsedd områdesföreträdare,
- 2) vara i artikel 37 i kommissionens förordning avsedd ansvarig myndighet för nationella lokaler på annan plats och svara för att uppgifter om de nämnda lokalerna lämnas till kommissionen i enlighet med Europeiska kommissionens förordning,
- 3) vara i rådets direktiv 2006/117/Euratom om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle, nedan *direktivet om kärnavfallstransporter*, avsedd behörig myndighet,
- 4) i enlighet med de internationella avtal inom kärnenergiområdet som är bindande för Finland svara för lämnandet av uppgifter om finska staten när det gäller kärnmaterialtillsyn till Internationella atomenergiorganet.

16 §

Tullen

Tullen ska också övervaka import och export av kärnmaterial och kärnavfall samt transitering av dem genom finskt territorium. På tillsyn som utövas av Tullen tillämpas tullagen (304/2016).

17 §

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond är en fond utanför statsbudgeten som har till uppgift att sörja för reserveringen av medel för kostnader för kärnavfallshantering, finansiera forskning som gäller kärnanläggnings säkerhet och kärnavfallshanteringen samt sköta fondens övriga uppgifter enligt denna lag.

18 §

Delegationer

I anslutning till Strålsäkerhetscentralen finns

1) för beredningen av ärenden som gäller säkerheten vid kärnanläggningar kärnsäkerhetsdelegationen, som arbets- och näringsministeriet tillsätter för viss tid,

2) för utveckling av skyddsarrangemangen vid kärnanläggningar, anläggningar för kärnämnestillvaratagande samt transport av kärnämne och kärnavfall delegationen för skyddsarrangemang på kärnenergiområdet, som arbets- och näringsministeriet tillsätter för viss tid.

Närmare bestämmelser om tillsättning av kärnsäkerhetsdelegationen och delegationen för skyddsarrangemang på kärnenergiområdet samt om delegationernas sammansättning, mandatperiod och uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

AVDELNING II

KÄRNMATERIALTILLSYN

4 kap.

Skyldigheter som gäller kärnmaterial

19 §

Anmälnings- och övervakningsskyldigheter som gäller kärnmaterial

För genomförande av kärnmaterialtillsynen är verksamhetsutövaren skyldig att ha på tillförlitligt material baserad material- och driftsbokföring över kärnmaterial som verksamhetsutövaren innehar och har ansvar för samt att anmäla, lämna uppgifter om och rapportera om kärnmaterialen till Strålsäkerhetscentralen.

Verksamhetsutövaren är också skyldig att anmäla, lämna uppgifter om och rapportera om de platser som verksamhetsutövaren har i sin besittning eller ansvarar för och där innehav, tillverkning, produktion, överlåtelse, hantering, användning eller lagring av kärnmaterial bedrivs eller är avsedd att bedrivas (*plats där kärnenergi används*).

En kärnanläggning eller annan plats där kärnenergi används får inte ha sådana lokaler, material eller verksamheter av betydelse med tanke på kärnmaterialtillsynen som inte ingår i de uppgifter som lämnats.

20 §

Mindre innehavares anmälnings- och övervakningsskyldigheter i fråga om kärnämnen

En verksamhetsutövare vars verksamheter eller en del av dem Strålsäkerhetscentralen har godkänt som en sådan mindre innehavare av nationell lokal på annan plats (*mindre innehavare*) som avses i artikel 37.1 i kommissionens förordning är inte skyldig att iaktta artiklarna 3–7, 12–19, 21 och 23–26 i den förordningen. Verksamhetsutövaren ska dock upprätthålla ett system för bokföring och kontroll av kärnämnen i enlighet med artiklarna 9–11 i kommissionens förordning.

Strålsäkerhetscentralen godkänner verksamhetsutövarens verksamheter eller en del av dem som mindre innehavare, om dessa innehar små mängder atområbränsle eller särskilt klyvbart

material och godkännandet inte medför olägenhet för genomförandet av tillsynen enligt denna lag och kommissionens förordning.

21 §

Skyldigheter i samband med överlåtelse av kärnmaterial

Kärnmaterial får överlåtas endast om mottagaren har gett sitt samtycke till detta, och mot mottagningsbevis. Överlåtaren ska dessutom före överlåtelsen säkerställa att mottagaren har tillstånd, när ett sådant krävs enligt denna lag.

En verksamhetsutövare som överlåter sådant kärnmaterial eller någon annan sådan produkt med anknytning till användningen av kärnenergi som omfattas av en ursprungslandsbegränsning ska underrätta mottagaren om detta. På motsvarande sätt är mottagaren skyldig att av den verksamhetsutövare som överlåtit sådant kärnmaterial eller någon sådan annan produkt ta reda på vilka skyldigheter och begränsningar som gäller kärnmaterialet eller produkten på grund av ursprungslandsbegränsningen och att iaktta dem.

22 §

Egenkontroll som gäller kärnmaterialtillsyn

Verksamhetsutövaren ska ordna egenkontroll för säkerställande

1) av riktigheten, omfattningen och kontinuiteten i uppgifterna om kärnmaterial, forsknings- och utvecklingsverksamhet relaterad till kärnbränslecykeln och annan verksamhet som är av betydelse med tanke på kärnmaterialtillsynen för förhindrande av spridning av kärnvapen och för genomförande av den tillsyn som behövs för iakttagande av de internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland,

2) av att alla lokaler, material och verksamheter som är av betydelse med tanke på kärnmaterialtillsynen ingår i de uppgifter som ska lämnas om den plats där kärnenergi används.

23 §

Krav som gäller verksamhetsutövarens personal

Verksamhetsutövaren ska för fullgörande av de skyldigheter som gäller kärnmaterialtillsynen ha tillräckligt med personal som är lämplig för sina uppgifter och har faktisk möjlighet att sköta dem. Verksamhetsutövaren ska systematiskt utveckla personalens kompetens i enlighet med vad de skyldigheter som gäller kärnmaterialtillsynen kräver.

24 §

Skyddsarrangemang för kärnmaterial

Skyddsarrangemangen för kärnmaterial ska vara tillräckliga med tanke på verksamheten och de risker som hänför sig till kärnmaterialtillsynen, och de ska uppdateras. Skyddsarrangemangen omfattar följande, särskilt beroende på de risker som är förknippade med kärnmaterialet:

1) skydd av kärnmaterial och platser där kärnenergi används, på ett strukturellt sätt, med tillräcklig personal och på annat behövligt sätt,

2) regelbunden kontroll av att kärnmaterialet finns på sin plats,

3) åtkomsthantering och användning av andra tekniska övervakningsmetoder,

4) förhindrande av obehörig åtkomst till material som gäller kärnmaterial och deras skyddsarrangemang.

Om det på en annan plats där kärnenergi används än en kärnanläggning eller en anläggning för kärnämnestillvaratagande på en och samma gång innehåser ett särskilt klyvbart material så att dess mängd inte är ringa och anrikningsgraden låg, tillämpas dessutom vad som i 147 och 149 §, 151 § 1 och 3 mom., 152 §, 153 § 1 mom. och 164 § föreskrivs om kärnanläggningars skyddsarrangemang och skyldigheterna i anslutning till dem. Vad som i 149 § 2 mom. föreskrivs om säkerhetsvisitationer tillämpas dock inte.

Skyddsarrangemangen samt åtgärderna för säkerhet vid användning av kärnenergi och för kärnmaterialtillsyn ska utgöra en sammanhängande helhet.

Närmare bestämmelser om det material som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Handbok för kärnmaterialtillsyn

Verksamhetsutövaren ska ha en handbok för kärnmaterialtillsyn som innehåller de förfaranden, ansvar och skyldigheter som behövs för iakttagande av de skyldigheter som hänför sig till kärnmaterialtillsynen, så att iakttagandet av de skyldigheter i fråga om kärnmaterialtillsynen som verksamhetsutövaren ansvarar för kan fullgöras och verifieras på ett tillförlitligt sätt utifrån handboken.

Handboken för kärnmaterialtillsyn ska finnas innan verksamheten i samband kärnmaterialtillsynen inleds eller innan den första redovisningen av den grundläggande tekniska beskrivningen av projektet ska göras enligt kommissionens förordning. Handboken för kärnmaterialtillsyn ska hållas uppdaterad. Verksamhetsutövaren ska se till att Strålsäkerhetscentralen till sitt förfogande har en uppdaterad handbok för kärnmaterialtillsyn.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om undantag från de skyldigheter som gäller handboken för kärnmaterialtillsyn, om verksamheten är av ringa betydelse med tanke på kärnmaterialtillsynen och det inte är behövligt att iaktta skyldigheten i fråga med tanke på uppnåendet av lagens syfte eller internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

26 §

Skyldigheter som gäller kärnmaterialtillsynen vid planering och byggande av kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande

Det ska skapas beredskap att iaktta de skyldigheter i fråga om kärnmaterialtillsyn som hänför sig till planering, byggande och idrifttagning av kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande. För beredskapen ska den som ansöker om eller innehar tillstånd för uppförande eller drift av en kärnanläggning eller en anläggning för kärnämnestillvaratagande ha en av Strålsäkerhetscentralen godkänd plan för hur kärnmaterialtillsynen organiseras.

Ett godkännande förutsätter att planen innehåller en beskrivning av tidsplanen för projektet till den del den är av betydelse med tanke på kärnmaterialtillsynen samt en redogörelse för åtgärderna för beredskapen att iaktta skyldigheterna i fråga om kärnmaterialtillsyn vid planeringen, byggandet och idrifttagningen av anläggningen.

Planen ska hållas uppdaterad fram till idrifttagningen av kärnanläggningen eller anläggningen för kärnämnestillvaratagande.

27 §

Tillståndskrav för verksamhet som hänför sig till kärnmaterial

För sådan användning av kärnenergi som hänför sig till kärnmaterial ska det finnas verksamhetstillstånd eller något annat tillstånd eller så ska en verksamhetsanmälan eller någon annan anmälan göras om den enligt vad som föreskrivs nedan.

Sådan användning av kärnenergi som hänför sig till kärnmaterial och som enligt 5 kap. kräver tillstånd eller verksamhetsanmälan får bedrivas endast av sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom. 2 punkten i näringsverksamhetslagen.

28 §

Strålsäkerheten i verksamhet som hänför sig till kärnämnen

Om någon annan än innehavaren av ett tillstånd för en kärnanläggning eller en anläggning för kärnämnestillvaratagande innehar, framställer, producerar, överlåter, hanterar, använder eller lagrar kärnämnen, tillämpas på strålsäkerheten i verksamheten vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhetsutövare, radioaktiva ämnen och strålningsverksamhet. På dessa kärnämnen tillämpas strålsäkerhetslagens bestämmelser om strålkällor som innehåller radioaktiva ämnen.

Utöver vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om strålsäkerhet ska en verksamhetsutövare som avses i 1 mom. säkerställa att en okontrollerad kedjereaktion inte inträffar. En sådan verksamhetsutövare ska dessutom i den säkerhetsbedömning av strålningsverksamhet som avses i 26 § i strålsäkerhetslagen beskriva åtgärderna för hantering av kedjereaktioner.

29 §

Bemyndigande för strålsäkerhetscentralen att meddela föreskrifter

Strålsäkerhetscentralen meddelar i enlighet med vad förutsätts enligt de skyldigheter i fråga om kärnmaterialtillsyn som är bindande för Finland närmare föreskrifter av teknisk natur om

- 1) material- och driftsbokföring,
- 2) anmälnings-, upplysnings- och rapporteringsskyldigheterna och tidsfristerna som gäller dem,
- 3) den ringa mängd atområbränsle och särskilt klyvbart material som hänför sig till godkännandet som mindre innehavare,
- 4) mottagningsbevis och iakttagande av en ursprungslandsbegränsning när kärnmaterial eller annat informationsmaterial överläts,
- 5) egenkontroll,
- 6) personal med uppgifter inom kärnmaterialtillsyn och kraven på personalens lämplighet,
- 7) åtgärder enligt skyddsarrangemangen för kärnmaterial samt hur åtgärderna bestäms för olika kärnmaterial,
- 8) det som ska ingå i handboken för kärnmaterialtillsyn, hur handboken lämnas in till Strålsäkerhetscentralen och hur den förvaltas,
- 9) innehållet i planen för hur kärnmaterialtillsynen organiseras.

Strålsäkerhetscentralen får också meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om hanteringen av kedjereaktioner i annan verksamhet än verksamheten vid en kärnanläggning eller anläggning för kärnämnestillvaratagande.

5 kap.

Tillståndssystem och anmälningar som gäller kärnmaterialtillsyn

30 §

Krav på verksamhetstillstånd

För verksamheten krävs verksamhetstillstånd, om det är fråga om

- 1) innehav, framställning, produktion, hantering, användning, lagring eller överlåtelse av särskilt klyvbart material eller atområbränsle,
- 2) import eller överföring av kärnämnen till Finland,
- 3) innehav, tillverkning, produktion, överlåtelse, import eller överföring till Finland av kärnmaterial som avses i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna b–d,
- 4) innehav, överlåtelse, import eller överföring till Finland av sådant informationsmaterial om kärnenergiområdet som omfattas av en ursprungslandsbegränsning,
- 5) export eller överföring från Finland av uran- eller toriumhaltig malm.

För verksamheten krävs dock inte verksamhetstillstånd, om det är fråga om sådan verksamhet av ringa betydelse med tanke på kärnmaterialtillsynen som det i enlighet med vad som föreskrivs nedan ska göras en verksamhetsanmälan om.

31 §

Prövning av verksamhetstillstånd

Strålsäkerhetscentralen beviljar verksamhetstillstånd, om

- 1) sökanden har förutsättningar att fullgöra de skyldigheter som gäller kärnmaterial,
- 2) handboken för kärnmaterialtillsyn innehåller de uppgifter som krävs och den har lämnats in till Strålsäkerhetscentralen,
- 3) det för den verksamhet som hänför sig till kärnmaterial finns en godtagbar grund som inte står i strid med förverkligandet av målen för kärnmaterialtillsynen,
- 4) det inte föreligger någon annanstans i denna lag föreskrivet hinder för beviljande av tillstånd.

Innan Strålsäkerhetscentralen beviljar verksamhetstillstånd ska den vid behov genom inspektioner säkerställa att verksamhetsutövaren uppfyller förutsättningarna i 1 mom. samt dessutom innan

- 1) verksamhetstillstånd beviljas för produktion, hantering eller annan användning av kärnämnen säkerställa att verksamhetsutövaren har fullgjort skyldigheten att i enlighet med kommissionens förordning lämna in den grundläggande tekniska beskrivningen av anläggningen,
- 2) verksamhetstillstånd beviljas för import, export, överföring, överlåtelse eller innehav av kärnmaterial där verksamheten enligt tillståndet omfattas av tillämpningsområdet för ett bilateralt avtal inom kärnenergiområdet säkerställa att skyldigheterna enligt avtalet iakttas.

32 §

Tillståndskrav för ingående av privaträttsliga avtal inom området för kärnmaterialtillsyn

I enlighet med vad internationella avtalsförpliktelser som är bindande för Finland förutsätter ska det finnas tillstånd av Strålsäkerhetscentralen för ingående av privaträttsliga avtal vars syfte är att någon annanstans än inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium eller i en viss annan stat delta i tillverkning, montering, byggande eller användning av en sådan anordning eller ett sådant aggregat som avses 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkt c eller d. Tillståndskravet gäller dock inte arbetsavtal.

Närmare bestämmelser om de kärnmaterial och stater som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med de internationella avtal inom kärnenergiområdet som är bindande för Finland.

33 §

Tillståndsprövning i fråga om ingående av privaträttsliga avtal

Strålsäkerhetscentralen beviljar tillstånd för ingående av privaträttsligt avtal, om

- 1) sökanden har förutsättningar att sörja för förhindrande av spridningen av kärnvapen och fullgöra de andra förpliktelser enligt internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland,
- 2) avtalet fullgörs i en stat som har förbundit sig till att förhindra spridningen av kärnvapen och till det internationella kontrollsystemet för kärnmaterial,
- 3) det finns en godtagbar grund för avtalet med beaktande av syftena med denna lag, och
- 4) det inte föreligger någon annanstans i denna lag föreskrivet hinder för beviljande av tillstånd.

34 §

Verksamhetsanmälan

En verksamhetsanmälan om verksamheten ska göras till Strålsäkerhetscentralen om det kärnmaterial som verksamheten gäller inte omfattas av en ursprungslandsbegränsning och det är fråga om

- 1) tillverkning av sådana anordningar, aggregat och delar som avses i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna c och d,
- 2) en med tanke på kärnmaterialtillsynen ringa mängd kärnmaterial och om
 - a) innehav, framställning, produktion, överlåtelse, import eller överföring till Finland av ämnen som avses i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkt b,
 - b) innehav, hantering, användning, lagring, import eller överlåtelse av atområbränsle, eller
 - c) överlåtelse av särskilt klyvbart material till någon som har verksamhetstillstånd för innehav av sådant material,
- 3) en med tanke på kärnmaterialtillsynen ringa mängd uran- eller toriumhaltig malm och denna
 - a) importeras eller överförs till Finland, eller
 - b) överförs från Finland eller exporteras till en stat som är part i fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen (FördrS 10–11/1970).

Verksamhetsanmälan ska lämnas in i tillräckligt god tid innan verksamheten inleds. Om det för verksamheten krävs en handbok för kärnmaterialtillsyn, ska denna lämnas in till Strålsäkerhetscentralen senast när verksamhetsanmälan görs. Strålsäkerhetscentralen ska utan dröjsmål underrättas om förändringar som skett i de uppgifter som uppgetts i verksamhetsanmälan.

Närmare bestämmelser om den ringa mängd som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Anmälan om export av kärnmaterial

Den som exporterar eller överför kärnmaterial från Finland ska anmäla saken till Strålsäkerhetscentralen inom två veckor från exporten eller överföringen, om det i Finland krävs verksamhetstillstånd eller verksamhetsanmälan för överlåtelse av kärnmaterial i fråga.

36 §

Årsanmälningar i anslutning till kärnmaterialtillsyn

Verksamhetsutövaren ska årligen före utgången av februari till Strålsäkerhetscentralen lämna

1) anmälan om de i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna b, c och d avsedda ämnen, anordningar, aggregat och delar som tillverkats under det föregående kalenderåret,

2) uppgifter om den forsknings- och utvecklingsverksamhet relaterad till utveckling av processer och system i kärnbränslecykeln som bedrivits under det föregående kalenderåret,

3) översiktsplanerna för utveckling av kärnbränslecykeln, om det för verksamheten finns ett sådant tillstånd eller godkännande som avses i denna lag.

Den som ansvarar för verksamheten ska i tillräckligt god tid innan verksamhet enligt 5 § 2 mom. inleds göra en anmälan till Strålsäkerhetscentralen, om det enligt den plan som gäller verksamheten årligen ansamlas mer än 1 000 kilogram uran eller torium i avfallet eller biprodukten så att den genomsnittliga halten av uran och torium i avfallet eller biprodukten i fråga överskrider de föreskrivna koncentrationsgränserna för uran- eller toriumhaltig malm. Om detta framkommer först under verksamheten, ska saken anmälas till Strålsäkerhetscentralen utan dröjsmål. Den som ansvarar för verksamheten ska dessutom göra en anmälan till Strålsäkerhetscentralen, om det i det avfall eller den biprodukt som avses ovan överläts mer än 1 000 kilogram uran eller torium till en annan aktör på en gång eller under samma kalenderår. Anmälan ska göras inom en månad från överlåtelsen.

37 §

Kompletterande bestämmelser om anmälningar

En anmälan enligt 34–36 § ska göras elektroniskt och innehålla de uppgifter som behövs för tillsynen över verksamheten.

Strålsäkerhetscentralen får utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om tidpunkten för lämnande av anmälan enligt 34–36 §, om elektronisk anmälan, om innehållet i anmälningarna och om de utredningar och uppgifter som ska fogas till anmälan.

38 §

Förlängning av tidsfristen för lämnande av anmälningar

Strålsäkerhetscentralen kan godkänna att avvikelse görs från den tidsfrist som anges i 35 och 36 § och fastställa en ny tidsfrist.

Ett godkännande förutsätter att ansökan om det gjorts före utgången av tidsfristen, att det finns grundad anledning till avvikelsen och att överskridandet av tidsfristen inte inverkar negativt på iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet.

39 §

Kompletterande anmälningsskyldighet i fråga om verksamhet som hänför sig till kärnmaterial

Verksamhetsutövaren ska underrätta Strålsäkerhetscentralen om de uppgifter som med tanke på kärnmaterialtillsynen lämnats till Europeiska kommissionen med stöd av Euratomfördraget.

40 §

Uppgifter om kärnmaterial som ska uppges i tulldeklaration

Verksamhetsutövaren ska i tulldeklarationen eller en redogörelse som hänför sig till den meddela när

1) kärnämnen eller i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna b–d avsett kärnmaterial eller i underpunkt e i den punkten avsett informationsmaterial som klassificeras som vara importerats, 2) uran- eller toriumhaltig malm exporteras.

I tulldeklarationen ska dessutom anges numret på det verksamhetstillstånd eller den verksamhetsanmälan som berättigar till import eller export, om tillstånd eller anmälan krävs enligt denna lag.

Tullen ska innan försändelsen överläts från ett tullkontor kontrollera att mottagaren har ett verksamhetstillstånd för importen eller att en verksamhetsanmälan om importen har gjorts, om tillstånd eller anmälan krävs enligt denna lag.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om de uppgifter som ska ingå i tulldeklarationen.

6 kap.

Avgränsning av tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn

41 §

Avgränsning av tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn

Bestämmelserna i 4 och 5 kap. tillämpas inte på

1) kärnämne som har släppts ut i miljön, när det är fråga om sådana utsläpp av radioaktiva ämnen som avses i 7 kap. i denna lag eller 127 § i strålsäkerhetslagen,

2) radioaktivt avfall som innehåller kärnämne, när kärnmaterialtillsynen har avslutats på basis av avfallets låga halt av kärnämne,

3) kärnämne som använts vid tillverkning av en slutprodukt som inte är avsedd särskilt för verksamhet med anknytning till användning av kärnenergi, och vilket inte omfattas av en ursprungslandsbegränsning och som i praktiken inte kan tas tillvara,

4) kärnämne som ingår i en slutprodukt som inte är avsedd särskilt för verksamhet med anknytning till användning av kärnenergi, och vilket inte omfattas av en ursprungslandsbegränsning och som i praktiken inte kan tas tillvara,

5) kärnämne som, såsom en del av ett instrument, i medicinskt syfte placerats in i människokroppen,

6) atområbränsle, när det är fråga om koncentrat vars halt av uran och torium underskrider de föreskrivna koncentrationsgränserna för uran- eller toriumhaltig malm och som i verksamheten i fråga inte vidareförädlas för anrikning av uran eller torium eller överläts till någon annan,

7) kärnämne på vilket kontroll enligt kommissionens förordning inte tillämpas på någon annan än i 1–6 punkten avsedd grund,

8) kärnmaterial som avses i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna b–d, när

a) det ändras permanent så att det inte längre lämpar sig för ett ändamål som avses i nämnda underpunkter, eller

b) det slutförvaras och en eventuell ursprungslandsbegränsning som gäller materialet inte hindrar befrielse från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn när materialet är i funktionsdugligt skick.

Befrielse enligt 1 mom. 1–3 och 7 punkten från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn förutsätter också att det förfarande enligt kommissionens förordning som tillämpas på punkten i fråga har iakttagits.

Befrielse enligt 1 mom. 8 punkten från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn förutsätter dessutom att Strålsäkerhetscentralen på ansökan har bedömt att förutsättningen i 8 punkten underpunkt a eller b uppfylls och godkänt befrielse från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn. Ansökan ska lämnas till Strålsäkerhetscentralen senast 30 dagar innan den åtgärd som avses i 8 punkten avses bli genomförd.

Strålsäkerhetscentralen får utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om förutsättningarna för befrielse från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn för kärnmaterial som avses i 1 mom. 8 punkten.

42 §

Undantag i fråga om verksamhetstillstånd och verksamhetsanmälan i vissa situationer

Verksamhetstillstånd eller verksamhetsanmälan krävs inte för

1) överlåtelse av kärnmaterial, om överlåtelsen sker i samband med sådan export eller överföring från Finland som omfattas av ett individuellt exporttillstånd eller globalt exporttillstånd enligt förordningen om exportkontroll eller av Strålsäkerhetscentralens godkännande enligt denna lag för export eller överföring av kärnavfall från Finland,

2) överföring av atområbränsle eller särskilt klyvbart material till Finland, om det inte är fråga om sensitiva kärnämnen och verksamheten inte omfattas av en ursprungslandsbegränsning,

3) innehav, tillverkning, produktion, överlåtelse, import eller överföring till Finland av anordningar, aggregat och delar som avses i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna c och d, om det inte är fråga om en produkt som avses i förordningen om exportkontroll och kärnmaterialen inte omfattas av en ursprungslandsbegränsning.

Närmare bestämmelser om sensitiva kärnämnen utfärdas genom förordning av statsrådet.

43 §

Tillämpning av kravet på verksamhetstillstånd och verksamhetsanmälan i kärnanläggningars verksamhet

Verksamhetstillstånd eller verksamhetsanmälan krävs inte när kärnmaterial överläts till en tillståndshavare och de kommer att användas i den verksamhet som avses i tillståndet för kärnanläggningen.

Tillståndshavaren har också i enlighet med vad som vid behov närmare bestäms i tillståndet för kärnanläggningen utan verksamhetstillstånd eller verksamhetsanmälan rätt att när följande material behövs i kärnanläggningens verksamhet eller uppkommer som resultat av verksamheten

1) inneha, tillverka, producera, hantera, använda och lagra sådana kärnmaterial som avses i 5 § 1 mom. 8 punkten underpunkterna a–d inom det område som omfattas av begränsningar av trafik och vistelse eller inom den del av området som är i tillståndshavarens besittning,

2) inneha informationsmaterial om kärnenergiområdet.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om tillståndshavare tillämpas på motsvarande sätt på innehavare av tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande så att det på anläggningen tillämpas vad som föreskrivs om kärnanläggningar.

44 §

Tillämpning av kravet på verksamhetstillstånd och verksamhetsanmälan i myndighetsverksamhet

Strålsäkerhetscentralen får i egenskap av myndighet bedriva verksamhet som hänför sig till kärnmaterial utan verksamhetstillstånd eller verksamhetsanmälan. Detsamma gäller Internationella atomenergiorganet och Europeiska kommissionen när de utövar tillsyn enligt 35 kap.

Strålsäkerhetscentralen ska dock i sin myndighetsverksamhet iaktta vad som föreskrivs i 19, 21–25 och 28 §.

AVDELNING III
KÄRNANLÄGGNINGAR

7 kap.

Strålsäkerhet vid kärnanläggningar

45 §

Tillämpning av strålsäkerhetsbestämmelser på transporter

Vad som i detta kapitel föreskrivs om strålskydd och begränsning av exponering för strålning tillämpas, om aktiviteten hos följande som transporteras på en och samma gång någon annanstans än inom ett område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse överstiger 1 000 terabecquerel:

- 1) särskilt klyvbart material,
- 2) använt kärnbränsle eller annat kärnavfall.

Tillståndshavaren ansvarar för att i detta kapitel föreskrivna skyldigheter som gäller vid transport iakttas, om transporten anknyter till verksamhet vid tillståndshavarens kärnanläggning och tillståndshavaren sköter ordnandet av transporten. I annat fall är det innehavaren av godkännande för transport som ansvarar för att skyldigheterna iakttas, och på den innehavaren tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om tillståndshavaren.

På transport av andra radioaktiva ämnen och kärnavfall än de som avses i 1 mom. tillämpas vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om transport av radioaktiva ämnen, dock så att på tillståndshavaren och på innehavaren av godkännande för transport tillämpas vad som föreskrivs om verksamhetsutövare.

46 §

Begränsning av kärnanläggningars utsläpp av radioaktiva ämnen vid störnings- och olyckssituationer

Möjligheten av ett sådant utsläpp av radioaktiva ämnen som i ett tidigt skede av en kärnanläggningsolycka kräver skyddsåtgärder för allmänheten ska vara ytterst liten. Möjligheten av utsläpp av radioaktiva ämnen till följd av en kärnanläggningsolycka som kräver omfattande skyddsåtgärder för allmänheten eller långvariga omfattande begränsningar i användningen av mark- och vattenområden ska vara ytterst liten.

Potentiell exponering av allmänheten ska vara ju mindre desto sannolikare störnings- eller olyckssituationer det är fråga om.

Närmare bestämmelser om restriktioner samt följder av potentiell exponering av allmänheten vid olika störnings- och olyckssituationer som kan leda till begränsningar i användningen av mark- och vattenområden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om olika störnings- och olyckssituationer och om gränser för möjligheten av radioaktiva utsläpp i anslutning till sådana samt om behövliga åtgärder för begränsning av utsläpp vid störnings- och olyckssituationer.

47 §

Begränsning av yrkesmässig exponering i en kärnanläggning

På strålningsexponering som orsakas av en kärnanläggning tillämpas vad som i 8 § och 10 § 2 mom. i strålsäkerhetslagen föreskrivs om dosgränser. På beräkning och fastställande av exponering för strålning tillämpas vad som föreskrivs i 10 § 1 mom. i strålsäkerhetslagen.

48 §

Begränsning av exponering av allmänheten orsakad av en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska begränsa exponering av allmänheten främst

- 1) genom att tillräckligt effektivt begränsa att radioaktiva ämnen sprids ut från kärnanläggningen och längre ut i omgivningen,
- 2) genom att begränsa tillträdet till kärnanläggningen och dess område

49 §

Dosrestriktioner och restriktioner för potentiell exponering

Tillståndshavaren ska fastställa dosrestriktioner för yrkesmässig exponering, dosrestriktioner för kollektiv yrkesmässig exponering och restriktioner för potentiell yrkesmässig exponering mot bakgrund av särdragen hos kärnanläggningens verksamhet så att optimeringen av strålskyddet leder till att exponeringen beräknas bli lägre än värdet för restriktionen. De restriktioner som gäller potentiell yrkesmässig exponering ska grunda sig på sådana identifierade strålsäkerhetsincidenter som kan orsaka betydande strålningsexponering. Dosrestriktioner för yrkesmässig exponering av externa arbetstagare ska bestämmas med de externa arbetstagarnas arbetsgivare.

Dessutom ska dosrestriktionerna för yrkesmässig exponering och exponering av allmänheten fastställas så att den sammanlagda stråldosen av samtliga kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande samt verksamheter som kräver säkerhetstillstånd med stöd av strålsäkerhetslagen beräknas bli lägre än dosgränsvärdet.

Närmare bestämmelser om dosrestriktioner för allmänheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om fastställande av dosrestriktioner för kollektiv yrkesmässig exponering.

50 §

Strålskydd för arbetstagare

Strålskydd för strålningsarbetare ska anordnas på det sätt som föreskrivs i 12 kap. i strålsäkerhetslagen, dock så att

- 1) på tillståndshavare tillämpas vad som föreskrivs om verksamhetsutövare,
- 2) på strålningsarbetare tillämpas vad som föreskrivs om i strålsäkerhetslagen avsedda strålningsarbetare,
- 3) på strålningsarbete tillämpas vad som föreskrivs om i strålsäkerhetslagen avsett strålningsarbete,
- 4) på kärnanläggningars verksamhet och transporter tillämpas vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om strålningsverksamhet,
- 5) på kärnanläggningars verksamhet och transporter tillämpas vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhet som kräver säkerhetstillstånd,
- 6) kärnanläggningars kontrollerade områden på grundval av exponeringsförhållanden ska indelas i zoner,
- 7) det för alla strålningsarbetare som arbetar vid en kärnanläggning ska anordnas en individuell dosövervakning på det sätt som avses i 92 § 3 mom. i strålsäkerhetslagen.

Utöver vad som i 12 kap. i strålsäkerhetslagen föreskrivs om strålskydd för arbetstagare ska tillståndshavaren ha behövliga rum, utrustningar och systematiska förfaranden för uppföljning av strålningsförhållandena vid kärnanläggningen samt för ett säkert genomförande av de åtgärder som vidtas vid kärnanläggningen i syfte att förhindra eller begränsa exponering för strålning. Dessa åtgärder ska anpassas till mängden av och sannolikheten för strålningsexponering. Tillståndshavaren ska också regelbundet följa upp strålningsexponeringen för andra arbetstagare än strålningsarbetare, om deras exponering trots de åtgärder som begränsar strålningsexponeringen är större än dosrestriktionen för allmänheten.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de zoner som avses i 1 mom. 6 punkten och om de rum, utrustningar och förfaranden som avses i 2 mom.

51 §

Begränsning av utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnanläggningar

Kärnanläggningar ska planeras så att de utsläpp av radioaktiva ämnen till miljön och avloppsnätet som orsakas av anläggningens verksamhet med beaktande av den strålningsexponering som de medför hålls så små som skäligen är möjligt. För detta ändamål ska det finnas behövliga system och arrangemang.

Tillståndshavaren ska se till att utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnanläggningen systematiskt begränsas.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om de system och arrangemang som begränsar utsläpp av radioaktiva ämnen och om begränsning av den exponering för strålning som orsakas av utsläpp till avloppsnätet.

52 §

Gränsvärden för utsläpp av radioaktiva ämnen

Tillståndshavaren ska ha sådana gränsvärden för utsläpp av radioaktiva ämnen som Strålsäkerhetscentralen har godkänt och som tillämpas på kärnanläggningen. Godkännandet förutsätter att exponeringen av allmänheten enligt gränsvärdena inte överstiger dosrestriktionen.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om omständigheter som ska beaktas när gränsvärden för utsläpp fastställs.

53 §

Målvärden för utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska fastställa målvärden för de årliga utsläppen av radioaktiva ämnen från kärnanläggningen innan driften av anläggningen inleds. Målvärdena ska grunda sig på en planerad, störningsfri verksamhet vid anläggningen och ska vid behov ändras.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om fastställandet av målvärden för radioaktiva utsläpp och om bedömning av behovet att ändra värdena.

54 §

Utredning av status avseende radioaktivitet i miljön vid en kärnanläggning

Innan driften av en kärnanläggning inleds ska en statusrapport avseende miljön tas fram, i vilken utgångsläget för radioaktivitet i miljön innan verksamheten inleds är beskrivet på

grundval av strålningsmätningar och upptäckta radioaktiva ämnen. De åtgärder och resultat som statusrapporten avseende miljön förutsätter ska dokumenteras.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om hur statusrapporter avseende miljön ska utarbetas och vad de ska innehålla.

55 §

Anordnande av uppföljning av utsläpp från en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska se till att uppföljning av utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnanläggningen anordnas så att utsläppen tillförlitligt kan verifieras. De faktiska utsläppen av radioaktiva ämnen ska jämföras med de gränsvärden som avses i 52 § och de målvärden som avses i 53 §.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om anordnandet av uppföljning av utsläpp av radioaktiva ämnen.

56 §

Ordande av strålningsövervakning av miljön vid en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska se till att strålningsövervakning av miljön vid kärnanläggningen ordnas så att de strålningsexponeringsleder som är mest betydande med tanke på exponering av allmänheten följs upp för att verifiera att dosrestriktionerna iakttas. Tillståndshavaren ska också se till att de förändringar i radioaktiviteten i miljön vid anläggningen som anläggningens verksamhet orsakar på kort och lång sikt identifieras. Tillståndshavaren ska vid strålningsövervakningen dessutom beakta andra tillgängliga uppgifter om radioaktivitet i miljön.

Tillståndshavaren ska ha en av Strålsäkerhetscentralen godkänd plan för anordnande av strålningsövervakning av miljön vid kärnanläggningen. Godkännandet av planen förutsätter att de krav som föreskrivs i 1 mom. uppfylls.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om hur strålningsövervakningen av miljön ska anordnas och om planen för anordnande av strålningsövervakning av miljön.

57 §

Uppföljning av exponering av allmänheten i miljön vid en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska se till att exponering av allmänheten i miljön vid kärnanläggningen följs upp för att övervaka att dosrestriktionerna iakttas.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om anordnandet av uppföljning av exponeringen av allmänheten.

58 §

Begränsning av strålningsexponering vid transporter

I fråga om transporter tillämpas på tillståndshavaren vad som i 15 kap. i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhetsutövares skyldighet att begränsa exponering av allmänheten.

På begränsning av yrkesmässig exponering och exponering av allmänheten till följd av transport tillämpas också vad som föreskrivs om det i 8–10 § i strålsäkerhetslagen.

59 §

Strålsäkerhetsexpert

Vid kärnanläggningar och transporter ska en strålsäkerhetsexpert anlitas för att planera, genomföra och övervaka arbetstagarnas och allmänhetens strålskydd.

På strålsäkerhetsexperter tillämpas vad som föreskrivs om anlitande av en expert som nämns i 32 § i strålsäkerhetslagen samt om behörighetsvillkor och strålskyddskompetens i 6 kap. i strålsäkerhetslagen.

60 §

Informationsmaterial om strålsäkerhet

För strålskyddet vid en kärnanläggning ska det finnas tillräckliga anvisningar som omfattar det administrativa, operativa och tekniska genomförandet av strålskyddet. Vid kärnanläggningar och transporter ska arbetstagare ha tillgång till de strålsäkerhetsanvisningar som gäller arbetet och andra behövliga informationsmaterial som gäller arbetstagarnas strålsäkerhet.

På bevarande av handlingar och därmed jämförbara informationsmaterial som gäller strålsäkerhet tillämpas vad som i 31 § 2 och 3 mom. i strålskyddslagen föreskrivs om bevarande av handlingar och därmed jämförbara informationsmaterial som gäller säkerheten i strålningsverksamhet.

61 §

Utbildning och introduktion i arbetstagarnas strålsäkerhet

På utbildning, introduktion och kompetensupprätthållande fortbildning i fråga om arbetstagarnas strålsäkerhet vid kärnanläggningar och transporter tillämpas vad som föreskrivs i 33 och 34 § i strålskyddslagen. På tillståndshavare tillämpas vad som föreskrivs om verksamhetsutövare.

62 §

Strålningsmätningar

Vid strålningsmätningar i syfte att säkerställa kärnanläggningars säkerhet och arbetstagarnas och allmänhetens strålsäkerhet samt att följa upp strålningsförhållandena vid kärnanläggningar ska för ändamålet lämpliga och tillförlitliga system för strålningsmätning användas.

På dosimetritjänster som används vid kärnanläggningar och på strålningsmätningar i samband med transporter tillämpas 9 kap. i strålsäkerhetslagen.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om i 1 och 2 mom. avsedda system för strålningsmätningar och om säkerställande av strålningsmätningars tillförlitlighet och om deras kalibrering, mätprecision, användning och lämplighet för användningsändamålet.

63 §

Mätningar och analyser i laboratorier

Utsläppsprov av radioaktiva ämnen, mätningar av prov inom strålningsövervakningen av miljö och kemiska och radiokemiska analyser som är betydelsefulla med tanke på strålsäkerheten ska utföras enligt ackrediterade metoder.

Strålsäkerhetscentralen kan på ansökan av tillståndshavaren i stället för en ackrediterad metod godkänna användningen av en alternativ metod, om det finns en grundad anledning till detta och tillståndshavaren har säkerställt kvaliteten på och tillförlitligheten hos laboratoriets verksamhet och de resultat som laboratoriet producerar.

8 kap.

Förlägningsplatsen för en kärnanläggning

64 §

Krav på förlägningsplatsen för en kärnanläggning

Förlägningsplatsen för en kärnanläggning ska vara lämplig för den planerade verksamheten så att kärnanläggningen kan drivas och tas ur drift eller stängas på ett säkert sätt på förlägningsplatsen med beaktande av närmiljöns funktioner och allmänheten samt de yttre säkerhetshoten mot anläggningen och andra eventuella yttre händelser.

Vid valet av förlägningsplats för en slutförvarsanläggning ska också långtidssäkerheten efter stängningen av slutförvarsanläggningen beaktas.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om förlägningsplatsens lämplighet.

65 §

Skyddszonen för en kärnanläggning

En kärnanläggning ska ha en skyddszon.

Skyddszonen för kärnanläggningen ska fastställas så att det i händelse av olyckssituationer med stor sannolikhet inte uppstår behov av att evakuera allmänheten utanför skyddszonen för att förhindra eller begränsa sådana allvarliga skadliga effekter som strålningen direkt medför för hälsan. Evakuering från skyddszonen ska kunna genomföras effektivt.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om fastställande av säkerhetszonen och om de åtgärder som behövs för att förhindra och begränsa skadliga effekter.

66 §

Beredskapszonen för en kärnanläggning

En kärnanläggning ska ha en beredskapszon.

Beredskapszonen för kärnanläggningen ska fastställas så att det i händelse av en olyckssituation med stor sannolikhet inte uppstår behov av brådskande åtgärder utanför beredskapszonen för att begränsa sådana skadliga effekter på allmänhetens hälsa som följer senare.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om fastställande av beredskapszonen och om bedömning de åtgärder som behövs för att begränsa skadliga effekter.

67 §

Bedömning av lämpligheten hos förlägningsplatsen för en kärnanläggning

Lämpligheten hos förlägningsplatsen för en kärnanläggning ska bedömas. För bedömning av lämpligheten ska förlägningsplatsens egenskaper, allmänna uppgifter om planerade kärnanläggningar på anläggningsplatsen och verksamheter i anslutning till dem, preliminära uppgifter

om genomförandet av beredskapsarrangemang, skyddsarrangemang och transportarrangemang på förläggingsplatsen samt kartläggning av förläggingsplatsens närmiljö utredas. Vid bedömningen ska tillförlitliga metoder för undersökning, beräkning och bedömning samt tillräcklig sakkunskap och kvalitetsledning användas.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om utredning av förläggingsplatsens egenskaper, bedömning av förläggingsplatsens lämplighet och i fråga om slutförvarsanläggningar om bedömning av långtidssäkerheten samt om den sakkunskap som krävs och om kvalitetsledningen.

68 §

Lämplighetsutlåtande om förläggingsplatsen för en kärnanläggning

Det ska finnas ett utlåtande av Strålsäkerhetscentralen om lämpligheten hos förläggingsplatsen för en kärnanläggning. Lämplighetsutlåtandet om förläggingsplatsen för en slutförvarsanläggning behandlas och avgörs samtidigt som utlåtandet om konceptbedömningen av slutförvarsanläggningen.

I lämplighetsutlåtandet om förläggingsplatsen för kärnanläggningen ska det på grundval av de planer och bedömningar som sökanden har lagt fram tas ställning till huruvida kraven på skyddszon, på beredskapsområde, på kärnanläggningens och transporters skyddsarrangemang och på kärnanläggningens beredskapsarrangemang samt kraven enligt lagen om transport av farliga ämnen (541/2023) uppfylls.

I lämplighetsutlåtandet om förläggingsplatsen för kärnanläggningen kan det tas ställning till vad som särskilt ska beaktas vid den utredning och den bedömning som avses i 67 §.

69 §

Fastställande av de grunder för planeringen som beror på förläggingsplatsen för en kärnanläggning

På grundval av bedömningen av lämpligheten hos förläggingsplatsen för en kärnanläggning ska de grunder för planeringen som beror på förläggingsplatsen fastställas så att den enligt dem planerade kärnanläggningen är säker på förläggingsplatsen. I fråga om en slutförvarsanläggning ska dessutom de grunder för planeringen som beror på förläggingsplatsen fastställas så att långtidssäkerheten och de naturliga barriärernas säkerhetsegenskaper preliminärt beaktas.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om fastställandet av grunder för planeringen.

70 §

Fastställande av de grunder för planeringen som beror på förläggingsplatsen för en kärnanläggning

Strålsäkerhetscentralen ska i ett bindande utlåtande fastställa de grunder för planeringen som beror på förläggingsplatsen för kärnanläggningen. Givandet av ett utlåtande förutsätter att vad som föreskrivs i 64 och 67 § har iakttagits vid bedömningen av förläggingsplatsen och att de målsättningar som föreskrivs i 69 § uppfylls.

Strålsäkerhetscentralen kan i sitt utlåtande om fastställandet av de grunder för planeringen som beror på förläggingsplatsen för kärnanläggningen ta ställning till

1) säkerställandet av säkerheten vid kärnanläggningar som placeras på förläggingsplatsen och av säkerheten i funktioner i anslutning till dem,

- 2) de förberedande åtgärder av kärnanläggningen som vidtas på förläggningsplatsen så att det inte uppstår hinder för en kompletterande utredning av förläggningsplatsens egenskaper,
- 3) kompletterande undersökningar av externa händelser, av funktioner i omgivningen och av effekter som föranleds av omgivningen samt bedömningar som görs på grundval av dem och ändringar som orsakas av dem i planeringen av anläggningen.

71 §

Uppföljning av förläggningsplatsens egenskaper

Utredning och uppföljning av egenskaperna hos förläggningsplatsen för en kärnanläggning ska fortsätta under byggandet och driften av anläggningen. Det ska då särskilt bedömas om

- 1) det har skett sådana förändringar på förläggningsplatsen för kärnanläggningen eller i dess närhet som i betydande grad kan påverka säkerheten vid de kärnanläggningar som byggs eller har byggts på förläggningsplatsen eller vid transport av kärnämnen eller kärnavfall eller genomförandet av beredskapsarrangemang eller skyddsarrangemang,

- 2) sådan ny erhållen information om egenskaperna hos förläggningsplatsen som är av väsentlig betydelse med tanke på de grunder för planeringen som beror på förläggningsplatsen.

Egenskaperna hos förläggningsplatsen för en slutförvarsanläggning och förändringar i dem ska följas upp fram till slutförvarsanläggningens slutliga stängning.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om uppföljning av förläggningsplatsens lämplighet.

9 kap.

Allmänna krav som gäller en kärnanläggnings säkerhet

72 §

Krav för planeringen av en kärnanläggning

En kärnanläggning ska planeras så att den är säker.

Det primära målet för planeringen med tanke på säkerheten är att förebygga olyckor. Vid planeringen av en kärnanläggning samt av dess system, konstruktioner och anordningar ska man se till att det skapas beredskap inför störnings- och olyckssituationer vid kärnanläggningen. Beredskapen förutsätter skydd mot externa och interna händelser, hantering av åldrandet samt hantering av mänskliga faktorer som har att göra med säkerheten. Ju allvarligare följer en olycka skulle kunna ha för människor, miljön eller egendom, desto mindre ska sannolikheten vara för att en olycka inträffar. Som grund för säkerhetsplaneringen ska de begränsningar av potentiell exponering av allmänheten som avses i 46 § användas.

Kärnanläggningen ska dessutom planeras så att anläggningen och dess system, konstruktioner och anordningar samt den organisation som driver anläggningen fungerar tillförlitligt som helhet med tanke på kärnanläggningens säkerhet.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om grunderna för planeringen av en kärnanläggning, beredskapen inför störnings- och olyckssituationer samt inför interna och externa hot, hanteringen av åldrandet, hanteringen av mänskliga faktorer som har att göra med säkerheten, planeringen av den helhet som utgörs av kärnanläggningen och den organisation som driver den samt andra omständigheter som bör beaktas vid planeringen.

73 §

En kärnanläggnings säkerhetsfunktioner och skyddet av dem

Vid säkerställandet av kärnanläggningens säkerhet ska i första hand sådana naturliga säkerhetsegenskaper utnyttjas som kan uppnås genom planeringslösningar. Dessutom ska kärnanläggningen ha säkerhetsfunktioner genom vilka hanteringen av störningssituationer säkerställs, uppkomsten och framskridandet av olyckssituationer förebyggs och följderna av olyckor lindras.

Kärnanläggningens säkerhet ska säkerställas genom på varandra följande och av varandra oberoende skydd (*principen om djupförsvar*). För att säkerställa säkerhetsfunktionernas tillförlitlighet ska det i behövlig omfattning användas parallella och från varandra åtskilda delsystem eller anordningar samt sinsemellan olika system och anordningar (*redundansprincipen, separationsprincipen och diversifieringsprincipen*).

En kärnanläggning ska ha system, konstruktioner och anordningar som skyddar kärnanläggningen och dess säkerhetsfunktioner mot externa och interna händelser.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om grunderna för och genomförandet av planeringen av säkerhetsfunktionerna och skyddet av dem samt om hur säkerhetsprincipen om djupförsvar och redundansprincipen, separationsprincipen och diversifieringsprincipen ska genomföras vid kärnanläggningen.

74 §

Hanteringen av en kärnanläggning

För styrningen av kärnanläggningen och för övervakningen och hanteringen av dess tillstånd ska det finnas sådana system, förfaranden och lokaler som behövs vid vanlig drift samt i störnings- och olyckssituationer.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de system, förfaranden och lokaler som avses i 1 mom.

75 §

Beredskap för hantering av kärnbränsle och kärnavfall

En kärnanläggning ska planeras så att det i samband med eller till följd av dess verksamhet i fråga om såväl radioaktiviteten som volymen uppkommer så lite kärnavfall som det rimligen är praktiskt möjligt med beaktande av omfattningen av kärnanläggningens verksamhet och de krav i fråga om säkerheten som anges i denna lag.

En kärnanläggning ska ha de system, förfaranden och lokaler som behövs för en säker hantering och lagring av anläggningens kärnbränslen och kärnavfall.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om planeringslösningar som gäller begränsning av uppkomsten av kärnavfall och om de system, förfaranden och lokaler som är avsedda för hanteringen och lagringen av kärnbränslen och kärnavfall.

76 §

Begränsning av strålningsexponering genom planeringslösningar

Personalens exponering för strålning ska begränsas genom planering av kärnanläggningens lokaler samt genom planering av placeringen av system, konstruktioner och anordningar i lokalerna. Genom valet av material för systemen, konstruktionerna och anordningarna samt genom andra planeringslösningar ska uppkomst, spridning och oavsiktlig ansamling av radioaktiva ämnen begränsas.

De system, konstruktioner, anordningar och lokaler i kärnanläggningen där det kan samlas eller uppstå radioaktiva ämnen i sådana mängder som har betydelse med tanke på personalens

exponering för strålning ska kunna rengöras från radioaktiva ämnen i den mån det rimligen är praktiskt möjligt.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de system, konstruktioner och anordningar som är avsedda för att begränsa strålningsarbetarnas exponering för strålning samt kärnanläggningens övriga planeringslösningar som behövs för det.

77 §

Kärnanläggningens system, konstruktioner och anordningar

Kärnanläggningens system, konstruktioner och anordningar ska planeras, tillverkas, byggas, installeras och användas på det sätt som krävs med tanke på deras betydelse för kärnanläggningens säkerhet. Det samma gäller de underhållsåtgärder, kontroller och tester som ska utföras på dem. Det ska också finnas beredskap för hanteringen av åldrandet hos de system, konstruktioner och anordningar som är viktiga med tanken på säkerheten vid kärnanläggningen.

Kärnanläggningens system, konstruktioner och anordningar ska klassificeras utifrån deras betydelse för genomförandet av säkerhetsfunktionerna (*säkerhetsklassificering*). Dessutom ska de klassificeras utifrån kraven på tålighet hos dem vid genomförandet av säkerhetsfunktioner vid jordbävning (*seismisk klassificering*). De konstruktioner vid en slutförvarsanläggning som är avsedda som barriärer och konstruktioner med direkt anknytning till dem ska klassificeras enligt vilken betydelse de har vid genomförandet av långtidssäkerheten (*klassificering enligt kravnivå*).

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om genomförande av det säkerhetsmål som avses i 1 mom. samt om säkerhetsklassificering, seismisk klassificering och klassificering enligt kravnivå av system, konstruktioner och anordningar och om hur klassificeringen påverkar tillämpningen av de krav som gäller kärnanläggningen.

78 §

Beredskap för nedläggning av en kärnanläggning

Vid planeringen och driften av kärnkraftverk, kärntekniska anläggningar och produktionsanläggningar för kärnbränsle ska man förbereda en säker nedläggning av anläggningen. Nedläggningen ska också planeras så att mängden kärnavfall som ska slutförvaras blir så liten som det rimligen är praktiskt möjligt.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om planeringen av nedläggningen av en kärnanläggning.

79 §

Långtidssäkerhet vid planeringen av en slutförvarsanläggning

Utgångspunkten för planeringen av en slutförvarsanläggning ska vara att de egenskaper som har betydelse för långtidssäkerheten vid anläggningen till väsentliga delar ska hållas gynnsamma efter förslutningen av slutförvarsanläggningen så länge som det krävs för att säkerställa säkerheten.

Planeringen av en slutförvarsanläggning ska basera sig på sådana säkerhetsfunktioner som behövs för långtidssäkerheten genom vilka kärnavfallet isoleras från livsmiljön och det begränsas att radioaktiva ämnen frigörs och sprids i miljön. Dessa säkerhetsfunktioner ska genomföras med barriärer i flera lager som kompletterar varandra. Långtidssäkerheten vid en slutförvarsanläggning får inte vara beroende av att en enskild för långtidssäkerheten behövlig säkerhetsfunktion eller barriär fungerar.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om grunderna för planeringen av slutförvarsanläggningars säkerhetsfunktioner och barriärer för långtidssäkerhet.

80 §

Kompletterande krav som gäller planeringen av en kärnanläggning

Vid planeringen av en kärnanläggning ska man se till att det skapas beredskap att följa skyldigheterna i fråga om kärnmaterialtillsyn, nödsituationer med strålrisk och beredskapssituationer samt andra i denna lag föreskrivna skyldigheter i fråga om kärnanläggningar.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de krav som avses i 1 mom. och om beaktande av dem vid planeringen

10 kap.

Bedömning och godkännande av planeringen av en kärnanläggning

81 §

Bedömning av kärnanläggningskonceptet

Det ska finnas en av Strålsäkerhetscentralen gjord bedömning av kärnanläggningskonceptet för att på förhand säkerställa att vad som i denna lag föreskrivs om säkerheten vid en kärnanläggning iakttas vid planeringen av kärnanläggningen samt preliminärt också vid byggandet, driften och nedläggningen eller stängningen av anläggningen och för att identifiera eventuella ändringsbehov. I bedömningen ska följande granskas:

- 1) grunderna för säkerheten vid kärnanläggningen och i fråga om en slutförvarsanläggning även grunderna för långtidssäkerheten,
- 2) kalkylmässiga, experimentella och andra metoder på grundval av vilka avsikten är att påvisa anläggningskonceptets säkerhet på ett tillförlitligt sätt,
- 3) förfaranden, kompetens och erfarenhet i anslutning till planeringen av kärnanläggningskonceptet samt leveranskedjan och hanteringen av den,
- 4) i fråga om kärnkraftverk också beredskapen för kärnbränsleförsörjning.

Strålsäkerhetscentralen ger sökanden ett utlåtande med stöd av en bedömning av kärnanläggningskonceptet. I utlåtandet ska det tas ställning till om det har framkommit omständigheter på grundval av vilka det inte är möjligt att i enlighet med kärnanläggningskonceptet planera, bygga, driva, ta ur drift eller stänga kärnanläggningen enligt de säkerhetskrav som föreskrivs i denna lag. I utlåtandet ska också de lösningar som framkommit vid bedömningen nämnas som förutsätter ändringar i kärnanläggningskonceptet för att kraven på säkerhet ska uppfyllas.

Utlåtandet om konceptet för en slutförvarsanläggning behandlas och avgörs samtidigt som lämplighetsutlåtandet om förlägningsplatsen för anläggningen.

82 §

Förhandsbesked

Strålsäkerhetscentralen kan på ansökan fatta beslut om att ge ett förhandsbesked om till vilka delar ett system, en konstruktion eller en anordning som har planerats för en kärnanläggning, eller en helhet som dessa bildar, eller det förfarande som används för att påvisa säkerheten uppfyller kraven enligt denna lag. En ansökan om förhandsbesked kan behandlas och avgöras när ett utlåtande om kärnanläggningskonceptet har getts i ärendet.

Strålsäkerhetscentralen iakttar det förhandsbesked om ansökan som den gett, när den behandlar och avgör ett i denna lag avsett ärende som gäller ett system, en konstruktion eller en anordning. Förhandsbeskedet iakttas dock inte, om

1) de uppgifter som lämnats i ansökan om förhandsbesked var så felaktiga eller bristfälliga att det skulle ha inverkat på avgörandet av ärendet,

2) anläggningskonceptet eller det system, den konstruktion eller den anordning som förhandsbeskedet gäller har ändrats på ett sätt som inte är av ringa betydelse med tanke på säkerheten vid anläggningen eller så att systemet, konstruktionen eller anordningen inte längre motsvarar vad som har avgjorts i förhandsbeskedet, eller

3) den bestämmelse som tillämpats i beslutet har ändrats eller tolkningen av den har ändrats genom domstolsbeslut så att ett ärende som har avgjorts genom förhandsbeskedet inte längre överensstämmer med gällande lag eller tolkningen av den.

83 §

Godkännande av helhets- och systemplaneringen av en kärnanläggning

Helhets- och systemplaneringen av en kärnanläggning ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen. Godkännandet förutsätter att kärnanläggningen uppfyller kraven enligt denna lag på säkerheten vid kärnanläggningen och övriga krav för kärnanläggningen och dess förlägningsplats även med beaktande av de angelägenheter som läggs fram i de utlåtanden som gäller fastställandet av de grunder för planeringen som beror på förlägningsplatsen och de angelägenheter som gäller kärnanläggningskonceptet.

84 §

Ändringar i helhets- och systemplaneringen av en kärnanläggning under byggandet

Ändringar i helhets- och systemplaneringen av en kärnanläggningen ska vara godkända av Strålsäkerhetscentralen, om de

1) ändrar kärnanläggningens funktionella helhet eller grunden för planering, verksamhetsprincipen eller de centrala beroendeförhållandena för systemet eller systemen för kärnanläggningens säkerhetsfunktioner, eller

2) kan påverka utförandet av säkerhetsfunktioner i systemet eller systemen i kärnanläggningen eller skyddet av dem mot yttre eller inre händelser.

85 §

Betydande ändringar i kärnanläggningens system under drift

En principiell plan för ändringar i en kärnanläggning som görs under drift ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen, om ändringarna

1) påverkar den funktionella eller strukturella helheten av kärnanläggningens säkerhetsfunktioner, eller

2) ändrar grunden för planering, verksamhetsprincipen eller de centrala beroendeförhållandena för systemet eller systemen för kärnanläggningens säkerhetsfunktioner.

Systemplanering som preciserar den i 1 mom. avsedda principiella planen ska godkännas av Strålsäkerhetscentralen.

86 §

Systemändringar som påverkar kärnanläggningens säkerhet under drift

En plan för sådana ändringar i en kärnanläggning som görs under drift ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen, om de kan påverka utförandet av säkerhetsfunktioner i systemet eller systemen i kärnanläggningen eller skyddet av dem mot yttre eller inre händelser.

87 §

Ändringar i strålövervakningsnäten under byggande eller drift

En plan för ändringar i ett annat system vid kärnanläggningen än ett strålövervakningsnät som styr säkerhetsfunktioner ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen, om ändringarna väsentligen påverkar strålövervakningsnätets tillförlitlighet eller principer.

88 §

Ringa ändringar i systemen vid en kärnanläggning

Ett sammandrag av andra än i 84–86 § avsedda ändringar, som under byggandet eller driften av en kärnanläggning görs i system som är viktiga med tanke på säkerheten, ska innan ändringarna genomförs lämnas till Strålsäkerhetscentralen för kännedom. Detsamma gäller andra ändringar i kärnanläggningens strålövervakningsnät än sådana som avses i 84–87 §.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de uppgifter som ska inkluderas i sammandraget.

89 §

Helheter som är jämförbara med systemen vid en kärnanläggning

En plan för ändring av en med systemen vid en kärnanläggning jämförbar viktig helhet när det gäller kärnanläggningens drift ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen, om ändringen kan ha någon annan än ringa inverkan på kärnanläggningens säkerhet eller genomförandet av kärnavfallshanteringen.

90 §

Godkännande av planeringen av en kärnanläggning

Strålsäkerhetscentralen godkänner den ändringsplan som avses i 84, 86, 87 och 89 § samt den principplan som avses i 85 § och den systemplanering som preciserar den, om förutsättningarna enligt 83 § uppfylls.

91 §

Ändringarnas inverkan på andra planer och förfaranden som gäller en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska se till att för iakttagande av de krav som gäller kärnmaterialtillsyn, åldringshantering av kärnanläggningens system, konstruktioner och anordningar, nödsituationer med strålrisk, skyddsarrangemang, beredskapssituationer och nedläggning samt övriga krav enligt denna lag görs de ändringar som behövs på grund av de ändringar i kärnanläggningen och dess system som avses i 84–89 §.

92 §

Ändring av klassificeringen av system, konstruktioner och anordningar

Tillståndshavaren får ansöka om ändring av säkerhetsklassificeringen av system, konstruktioner och anordningar och ändring av den seismiska klassificeringen också annars än som en del av de ändringar i en kärnanläggning och dess system som avses i 84–87 och 89 §.

Strålsäkerhetscentralen godkänner ändring av säkerhetsklassificeringen och den seismiska klassificeringen, om förutsättningarna enligt 77 § 2 mom. uppfylls.

93 §

Ändring eller precisering av planeringen av en slutförvarsanläggning

Om planeringen av en slutförvarsanläggning ändras eller preciseras på det sätt som avses i 84–87 § under byggandet eller driften av anläggningen, tillämpas vid godkännandet av planeringen av slutförvarsanläggningen 90 § så att konsekvenserna också bedöms med tanke på långtidssäkerheten vid slutförvarsanläggningen.

94 §

Säkerhetsanalys av kärnanläggningen

Det ska utarbetas en säkerhetsanalys av kärnanläggningen, som innehåller de uppgifter om kärnanläggningen, dess system, konstruktioner, anordningar och förläggningsplats samt om påvisande av säkerheten som behövs för bedömning av kärnanläggningens tekniska säkerhet.

Säkerhetsanalysen av kärnanläggningen ska uppdateras under byggandet och driften av kärnanläggningen. I säkerhetsanalysen ska inkluderas de ändringar som gjorts i kärnanläggningen, så att en tillräcklig helhetsuppfattning om kärnanläggningens säkerhet bevaras.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om de frågor som ska beskrivas i säkerhetsanalysen.

95 §

Tillståndshavarens informationsskyldighet

Tillståndshavaren ska hålla en allmän beskrivning av anläggningen och de säkerhetsprinciper som iakttas vid den framlagda till allmänt påseende.

Bestämmelser om sekretess för informationsmaterialen finns i 440 §.

11 kap.

Kärnanläggningars byggnader, konstruktioner och anordningar

96 §

Tekniska krav på kärnanläggningars byggnader och konstruktioner

Kärnanläggningars byggnader ska planeras och byggas och deras konstruktioner planeras och tillverkas så att kärnanläggningarnas säkerhet inte äventyras. Dessutom ska vad som i 29, 31–34, 39 och 40 § i bygglagen föreskrivs om väsentliga tekniska krav för byggande och konstruktioner iakttas.

Strålsäkerhetscentralen kan godkänna avvikelser från ett mer detaljerat tekniskt krav enligt en bestämmelse som utfärdats med stöd av 31–34, 39 och 40 § i bygglagen, om avvikelsen är

nödvändig med tanke på säkerheten vid kärnanläggningen och iakttagandet av det aktuella väsentliga tekniska krav som avses i bygglagen inte äventyras.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om grunderna för de tekniska lösningar som ska användas vid planeringen och tillverkningen av konstruktioner och anordningar och vid byggandet.

97 §

Tekniska krav för kärntekniska mekaniska anordningar

Kärntekniska mekaniska anordningar ska planeras och byggas så att säkerheten vid kärnanläggningar inte äventyras.

Dessutom tillämpas på kärntekniska tryckbärande anordningar vad som i lagen om tryckbärande anordningar föreskrivs om kraven på säkerhet för dem. Kärntekniska maskiner ska uppfylla hälso- och säkerhetskraven enligt EU:s maskinförordning till den del iakttagandet av kraven inte äventyrar säkerheten vid kärnanläggningar. Målet för hälsa och säkerhet enligt nämnda förordning ska till övriga delar uppnås på ett sådant sätt att säkerheten vid kärnanläggningar inte äventyras.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de tekniska lösningar i kärntekniska mekaniska anordningar som säkerheten vid kärnanläggningar förutsätter.

98 §

Tekniska krav för en kärnanläggnings elsystem och automatiserade system

En kärnanläggnings elsystem och automatiserade system ska planeras och tillverkas så att säkerheten vid kärnanläggningen inte äventyras.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de tekniska lösningar i kärnanläggnings elsystem och automatiserade system som kravet på säkerhet vid kärnanläggningarna förutsätter.

99 §

Säkerställande av iakttagande av kraven för en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar

Tillståndshavaren ska se till att bedömningen av huruvida kärnanläggningens konstruktioner, anordningar och system är kravenliga utgår från bestämmelserna nedan.

Dessutom tillämpas vad som någon annanstans i lag eller i Europeiska unionens förordning föreskrivs om krav på konstruktioner och anordningar samt bedömning av överensstämmelse med kraven.

100 §

Allmänna kravspecifikationer för en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar

De krav och tillämpningsanvisningar som ska tillämpas på konstruktioner och anordningar som påverkar säkerheten vid en kärnanläggning samt de förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven och de andra förfaranden som behövs för att säkerställa att kraven och tillämpningsanvisningarna iaktas ska specificeras (*allmänna kravspecifikationer*). De allmänna kravspecifikationerna ska hållas uppdaterade.

De allmänna kravspecifikationerna ska vara godkända av Strålsäkerhetscentralen. En förutsättning för godkännande är att de krav, tillämpningsanvisningar och förfaranden som tillämpas på konstruktionen eller anordningen bildar en konsekvent helhet på grundval av vilken konstruktionen eller anordningen kan bedömas fungera tillförlitligt som en del av kärnanläggningen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de helheter av frågor som ska ingå i de allmänna kravspecifikationerna och om grunderna för bedömningen av kravspecifikationerna.

101 §

Detaljerade tekniska planer för en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar

En detaljerad teknisk plan för de konstruktioner och anordningar som påverkar säkerheten vid en kärnanläggning ska utarbetas och i planen ska den godkända helhets- och systemplaneringen av kärnanläggningen och de ändringar och preciseringar som godkänts i den samt de godkända allmänna kravspecifikationerna för konstruktionen eller anordningen i fråga iaktas. I planen ska konstruktionen eller anordningen, de planeringsgrunder som grundar sig på dess användningsplats, tillämpliga krav, de tillämpningsanvisningar som ska iaktas samt förfaranden för tillsynen över tillverkningen, förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven och andra förfaranden beskrivas. I planen ska det också redogöras för hur konstruktionen fungerar som en del av kärnanläggningen eller anordningen som en del av kärnanläggningens system, så att säkerheten vid kärnanläggningen inte äventyras.

En detaljerad teknisk plan krävs inte för konstruktioner eller anordningar som påverkar säkerheten vid kärnanläggningen när de allmänna kravspecifikationerna innehåller de uppgifter som avses i 1 mom. och Strålsäkerhetscentralen har godkänt avvikelse från kravet på en detaljerad teknisk plan som en del av godkännandet av de allmänna kravspecifikationerna.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de helheter av frågor som ska inkluderas i detaljerade tekniska planer.

102 §

Granskning av detaljerade teknisk planer

Detaljerade tekniska planer ska granskas. Detaljerade tekniska planer för konstruktioner och anordningar som är viktiga för säkerheten vid kärnanläggningar samt detaljerade tekniska planer för systemplattformar för sådana elsystem och automatiserade system som inverkar på säkerheten vid kärnanläggningar ska granskas av Strålsäkerhetscentralen. Till övriga delar granskas detaljerade tekniska planer av besiktningsorgan som godkänts i enlighet med denna lag. Strålsäkerhetscentralen kan på ansökan också granska detaljerade tekniska planer av detta slag för andra konstruktioner eller anordningar, om planerna har ett nära samband med sådana detaljerade tekniska planer som Strålsäkerhetscentralen har till uppgift att granska.

Vid granskningen av detaljerade tekniska planer utreds om kraven enligt 101 § uppfylls och om planerna även i övrigt har gjorts upp på ändamålsenligt sätt med tanke på målsättningen för säkerheten vid kärnanläggningarna och med beaktande av vad Strålsäkerhetscentralen har godkänt i den tillämpliga allmänna kravspecifikationen och i fråga om kärnanläggningarnas system i helhets- och systemplaneringen eller ändringar som gjorts i den. De detaljerade tekniska planerna för kärntekniska konstruktioner eller mekaniska anordningar granskas som en del av bedömningen av överensstämmelse med kraven.

Tillverkningen av konstruktioner eller anordningar som är viktiga för säkerheten vid kärnanläggningar får inledas först när det vid granskningen av de detaljerade tekniska planerna för konstruktionerna eller anordningarna har konstaterats att planerna uppfyller de föreskrivna

kraven, om inte Strålsäkerhetscentralen i de allmänna kravspecifikationerna har godkänt att avvikelser från kravet på detaljerade tekniska planer får göras eller att tillverkningen av grundad anledning får inledas innan den detaljerade tekniska planen godkänns. Detta begränsar dock inte utförandet av sådana åtgärder med anknytning till tillverkningen som inte har någon betydande inverkan på den färdiga konstruktionen eller anordningen.

103 §

Grunderna för bedömning av kärntekniska konstruktioners och mekaniska anordningars överensstämmelse med kraven

Strålsäkerhetscentralen bedömer om kärntekniska konstruktioner och mekaniska anordningar som är viktiga för säkerheten vid kärnanläggningar överensstämmer med kraven. Detsamma gäller för sådana reservdelar till dessa konstruktioner och anordningar som är viktiga för genomförandet av säkerhetsfunktionerna. Strålsäkerhetscentralen kan också utföra bedömningar av andra konstruktioner och anordningars överensstämmelse med kraven än de nämnda, om det med tanke på syftet med bedömningen och ett effektivt genomförande av den är motiverat. Annars utförs bedömningen av överensstämmelse med kraven av ett besiktningsorgan som godkänns i enlighet med denna lag.

Tillståndshavaren ska lämna till Strålsäkerhetscentralen eller besiktningsorganet de uppgifter, planer och grunder för dem som behövs för bedömningen av överensstämmelse med kraven samt ordna tillräckliga förutsättningar för Strålsäkerhetscentralen eller besiktningsorganet att övervaka tillverkningen och få uppgifter av tillverkaren.

Sådana kärntekniska konstruktioner och mekaniska anordningar vars överensstämmelse med kraven har bedömts i enlighet med denna lag får installeras endast i sådana kärnanläggningar som de enligt de allmänna kravspecifikationerna och de detaljerade tekniska planerna lämpar sig för.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om påvisande av överensstämmelse med kraven och om de uppgifter som behövs för det.

104 §

Bedömningsförfaranden för kärntekniska konstruktioners och mekaniska anordningars överensstämmelse med kraven

Vid bedömning av kärntekniska konstruktioners och mekaniska anordningars överensstämmelse med kraven granskas utöver den detaljerade tekniska planen att

1) tillverkaren av konstruktionen eller anordningen har ett ändamålsenligt ledningssystem och andra förutsättningar att konstruera och tillverka konstruktionen eller anordningen i överensstämmelse med kraven,

2) konstruktionen eller anordningen och dess tillverkning är planerade så att de föreskrivna kraven uppfylls och tillståndshavaren har säkerställt detta,

3) konstruktionen eller anordningen konstrueras eller tillverkas i överensstämmelse med de krav som ställs på den,

4) konstruktionen eller anordningen överensstämmer med kraven.

Vid bedömning av överensstämmelse med kraven i fråga om andra än kärntekniska konstruktioner eller mekaniska anordningar som är viktiga med tanke på säkerheten vid kärnanläggningar får besiktningsorganen med avvikelser från 1 mom. också göra bedömningen så att utöver granskning av den detaljerade planen typgodkänns konstruktionen eller anordningen och säkerställs dess överensstämmelse med typen med beaktande av konstruktionens eller anordningens betydelse med tanke på säkerheten vid kärnanläggningen. Om det är fråga om en kärnteknisk konstruktion eller mekanisk anordning av ringa betydelse för säkerheten vid kärnanläggningen,

får bedömningen av överensstämmelse med kraven också göras så att ändamålsenligheten hos tillverkarens kvalitetssystem granskas och iakttagandet av systemet övervakas, samt tillverkaren försäkrar och säkerställer att denne iakttar det godkända kvalitetssystemet.

Om konstruktionens eller anordningens överensstämmelse med kraven har bedömts i enlighet med 1 mom. och samma tillverkare tillverkar en annan kärnteknisk konstruktion eller mekanisk anordning, behöver den i 1 mom. 1 punkten avsedda bedömningen inte göras på nytt. Detta förutsätter dock att tillståndshavaren årligen bedömer att tillverkaren och de kvalitetssystem och ledningssystem för provningsorgan som tillverkaren använder uppfyller kravet enligt punkt 1 och sammanställer ett sammandrag av resultaten av bedömningarna.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar behövliga föreskrifter av teknisk natur om förfarandena för bedömning av kärntekniska konstruktioner och mekaniska anordningars överensstämmelse med kraven.

105 §

Kompletterande skyldigheter för tillståndshavare när det gäller kärntekniska konstruktioner och mekaniska anordningar

Tillståndshavaren ska innan en kärnteknisk konstruktion eller mekanisk anordning tas i bruk säkerställa att

- 1) konstruktionen eller anordningen uppfyller de föreskrivna kraven,
- 2) konstruktionens eller anordningens överensstämmelse med kraven har bedömts i enlighet med det förfarande för bedömning av överensstämmelse som tillämpas på konstruktionen eller anordningen,
- 3) konstruktionens eller anordningens överensstämmelse med kraven inte äventyrats under lagringen och transporten,
- 4) konstruktionens eller anordningens tillverkare har upprättat tekniska handlingar och att de finns tillgängliga för Strålsäkerhetscentralen eller besiktningsorganet,
- 5) konstruktionen eller anordningen är försedd med identifieringsuppgifter om anordningen och uppgifter om tillverkaren,
- 6) till konstruktionen eller anordningen har fogats de anvisningar och den säkerhetsinformation på finska eller svenska som behövs för säker användning.

106 §

Kärntekniska konstruktioner och mekaniska anordningar som kräver lång tillverknings tid

En detaljerad teknisk plan för en kärnteknisk konstruktion eller mekanisk anordning som kräver lång tillverknings tid kan granskas när helhets- och systemplaneringen av kärnanläggningen har godkänts till den del helhets- och systemplaneringen är av betydelse för konstruktionen eller anordningen i fråga, men innan den allmänna kravspecifikationen för konstruktionen eller den mekaniska anordningen har godkänts. Detta förutsätter dock att i den detaljerade tekniska planen behandlas de frågor som gäller konstruktionen eller anordningen och som ingår i den allmänna kravspecifikationen samt framläggs en motiverad bedömning av de krav på systemen vid kärnanläggningen som anordningen är avsedd att utgöra en del av.

Tillståndshavaren ska årligen bedöma tillverkaren samt kvalitetssystemen och ledningssystemen vid de provningsorgan som tillverkaren använder samt sammanställa ett sammandrag av resultaten av bedömningarna.

107 §

Bedömning av överensstämmelse med kraven för plattformar för automatiserade system

Överensstämmelse med kraven för plattformar för automatiserade system som är viktiga för säkerheten vid kärnkraftverk ska bedömas av ett sådant certifieringsorgan för typöverensstämmelse som fastställts vara behörigt.

Vid i 1 mom. avsedd bedömning kontrolleras att tillverkaren har ett ändamålsenligt lednings-system och andra förutsättningar att planera och tillverka systemplattformen i enlighet med kraven samt typgodkänns de delar som ingår i systemplattformen och säkerställs att de överensstämmer med den godkända typen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om förfarandet för bedömning av överensstämmelse med kraven för den systemplattform som avses i 1 mom.

108 §

Idrifttagningsbesiktning av de byggnader och konstruktioner som påverkar säkerheten vid kärnanläggningar

Konstruktioner och anordningar som påverkar säkerheten vid kärnanläggningar får tas i bruk när det i fråga om varje konstruktion och anordning har kontrollerats att

- 1) vad som i denna lag föreskrivs om konstruktioner och anordningar har iakttagits, och
- 2) konstruktionen eller anordningen fungerar på ett behövligt sätt med tanke på säkerheten vid kärnanläggningen.

Strålsäkerhetscentralen utför idrifttagningsbesiktning av konstruktioner och mekaniska anordningar som är viktiga för säkerheten vid kärnanläggningar. I övrigt får idrifttagningsbesiktning utföras av besiktningsorgan som godkänts i enlighet med denna lag.

På idrifttagningsbesiktning av tryckbärande anordningar i kärnanläggningar tillämpas dessutom vad som föreskrivs om detta i lagen om tryckbärande anordningar.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i idrifttagningsbesiktning.

109 §

Byggande av kärnanläggningar

Tillståndshavaren ska se till att de planer som godkänts av Strålsäkerhetscentralen följs vid byggandet.

110 §

Reparationer och ändringar av kärnanläggningars konstruktioner och anordningar

Vad som i detta kapitel föreskrivs om krav för kärnanläggningars konstruktioner och anordningar, bedömning av överensstämmelse med kraven, allmänna kravspecifikationer och detaljerade tekniska planer tillämpas på motsvarande sätt när konstruktionerna eller anordningarna repareras eller ändras på så sätt att det kan ha betydelse för säkerheten vid kärnanläggningen.

12 kap.

Kärnbränsle och styrelement

111 §

Planering av kärnbränsle och styrelement

Kärnbränsle samt delar i fast form avsedda för hantering av en kedjereaktion (*styrelement*) ska planeras så att de kan användas på ett säkert sätt i reaktorn i det kärnkraftverk där de är avsedda att användas. Dessutom ska kärnbränslet och styrelementen planeras så att hanteringen, lagringen samt upparbetningen eller slutförvaringen av dem kan genomföras på ett säkert sätt.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om kraven för kärnbränsle och styrelement.

112 §

Godkännande av planer för kärnbränsle och styrelement

Planerna för kärnbränsle och styrelement samt tillverkningen av dem ska vara godkända av Strålsäkerhetscentralen. Godkännandet förutsätter

- 1) uppfyllande av kraven enligt 111 §,
- 2) ordnande av möjlighet för Strålsäkerhetscentralen att på behövligt sätt övervaka tillverkningen,
- 3) avsaknad av något annat i denna lag föreskrivet hinder för godkännandet.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i planerna för kärnbränsle och styrelement.

113 §

Framställning av kärnbränsle och styrelement

Framställning av kärnbränsle och styrelement får inledas när Strålsäkerhetscentralen har godkänt de planer som avses i 112 §. Innan planerna godkänns får dock sådana åtgärder vid framställningen vidtas som inte har någon betydande inverkan på säkerheten hos kärnbränslet eller styrelementen. Strålsäkerhetscentralen kan godkänna att ett provparti av kärnbränsle börjar tillverkas innan planerna är godkända, om det är motiverat för att bedöma kärnbränslets lämplighet och förutsättningarna enligt 112 § 1 mom. uppfylls.

Tillståndshavaren ska säkerställa att de godkända planer som avses i 112 § och vad som bestäms i Strålsäkerhetscentralens beslut om dem iakttas vid framställningen. Dessutom ska tillståndshavaren se till att kärnbränslepartiet specificeras så att det kan identifieras för kärnmaterielltillsyn, kvalitetskontroll och annan tillsyn. På bedömning av överensstämmelse med kraven för bränslet och styrelementen tillämpas vad som föreskrivs i 104 § 1 mom. om bedömningen av överensstämmelse med kraven.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de åtgärder som är tillåtna innan planerna är godkända samt om tillsynen över framställningen av kärnbränsle och styrelement.

114 §

Godkännande av kärnbränsle och styrelement för användning

Ett kärnbränsleparti och styrelement får användas i ett kärnkraftverk när Strålsäkerhetscentralen har godkänt dem. Godkännandet förutsätter att kärnbränslepartiet eller styrelementen överensstämmer med de godkända planerna eller att avvikelser från planerna inte äventyrar säkerheten vid kärnanläggningen och att 113 § har iakttagits vid framställningen.

Om det inte är fråga om för ett visst kärnkraftverk och en viss driftsperiod avsett kärnbränsle eller avsedda styrelement eller om det på något annat sätt än vad som avses i 113 § 2 mom. är möjligt att försäkra sig om bränslets och elementens säkerhet och kvalitet, kan

Strålsäkerhetscentralen godkänna att det kärnbränsle eller de styrelement som framställts tidigare tas i bruk i kärnanläggningen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om godkännande av kärnbränsle och styrelement för drift.

115 §

Användning av kärnbränsle i en kärnkraftverksreaktor

Kärnbränsle ska användas i en kärnkraftverksreaktor på så sätt att säkerheten vid kärnkraftverket inte äventyras.

Användningen av kärnbränsle i kärnkraftverksreaktorn förutsätter en av Strålsäkerhetscentralen godkänd plan för reaktorns varje driftperiod. Godkännandet förutsätter att den förutsättning som föreskrivs i 1 mom. uppfylls.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om den plan som avses i 2 mom.

116 §

Tillsyn över användning och skick av kärnbränsle och styrelement

Säkerheten vid användning och lagring av kärnbränsle och styrelement ska säkerställas. För att säkerställa detta ska tillståndshavaren ha ett program för tillsyn över användningen av kärnbränsle och styrelement samt ett program för tillsyn över kärnbränslets skick.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i programmen för tillsyn över användningen och skicket av kärnbränsle och styrelement.

117 §

Reparation av kärnbränsle och styrelement

Nedmontering av kärnbränsle och styrelement för besiktningar ska genomföras kontrollerat för att de efter besiktningarna eller reparationerna ska uppfylla kravet enligt 111 § 1 mom. För reparation av kärnbränsle och styrelement ska det finnas en reparationsplan som på förhand ska lämnas till Strålsäkerhetscentralen.

Om avsikten är att vid reparation av kärnbränsle eller styrelement använda andra delar än sådana som överensstämmer med den godkända framställningsplanen, ska det för framställningen av dem finnas en plan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen. På godkännandet tillämpas vad som föreskrivs i 112 §.

Ett reparerat kärnbränsle eller styrelement får användas i kärnkraftverket efter godkännande av Strålsäkerhetscentralen. På godkännandet tillämpas vad som föreskrivs i 114 § 1 mom. Dessutom ska tillståndshavaren se till att det reparerade kärnbränslet eller styrelementet genomgår behövliga besiktningar och provningar, genom vilka lämplighet för den planerade användningen påvisas.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om reparation av kärnbränsle och styrelement och om planerna för detta.

13 kap.

Kärnanläggningens organisation och ledning

118 §

Verksamhetskultur som främjar säkerheten vid en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska i den verksamhet som avses i tillståndet främja sådan verksamhet och en sådan verksamhetskultur som stöder säkerheten vid kärnanläggningen och en förbättring av säkerheten. Tillståndshavaren ska se till att observationer och händelser som inverkar på säkerheten vid kärnanläggningen identifieras och utreds och att också observationer och händelser vid andra kärnanläggningar utvärderas. Tillståndshavaren ska vidta de behövliga åtgärder som identifierats utifrån dessa.

Tillståndshavaren ska regelbundet utvärdera den verksamhetskultur som avses i 1 mom. Utvärderingen ska också göras om det sker förändringar i kärnanläggningens verksamhet eller verksamhetsmiljö eller om det finns skäl att anta att det i verksamhetskulturen finns drag som försvagar säkerheten.

Tillståndshavaren ska se till att information utbyts med sådana organisationer vars verksamhet kan inverka på kärnanläggningens säkerhet.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om en verksamhetskultur som främjar säkerheten vid en kärnanläggning och om utvärdering av den, om funktioner för utvecklande av säkerheten samt om det informationsutbyte som avses i 3 mom.

119 §

Ledningssystem

Tillståndshavaren svarar för att förfaranden, befogenheter, ansvar och skyldigheter i verksamheten enligt tillståndet står i lämplig proportion till varandra i förhållande till den betydelse de har för säkerheten vid kärnanläggningen och att mänskliga och organisatoriska faktorer beaktas på behörigt sätt. Tillståndshavaren ska se till att detta beaktas på behörigt sätt också i planeringen av kärnanläggningen och ändringar av den. Tillståndshavarens övriga mål får inte äventyra säkerheten vid kärnanläggningen.

För fullgörandet av de skyldigheter som avses i 1 mom. ska tillståndshavaren ha ett ledningssystem som ska hållas uppdaterat och det ska regelbundet utvärderas hur systemet överensstämmer med kraven.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de krav som det föreskrivs om i 1 mom. samt om innehållet i och uppdatering av det ledningssystem som avses i 2 mom.

120 §

Kärnanläggningens personal

Tillståndshavaren ska se till att det för att säkerställa kärnanläggningens säkerhet finns tillräckligt med personal som är lämplig för sina uppgifter och har faktisk möjlighet att sköta dem. Tillståndshavaren ska systematiskt följa att den personal som påverkar säkerheten vid kärnanläggningen är tillräcklig och lämplig samt försäkra sig om att personalens kompetens upprätthålls och utvecklas på det sätt som förutsätts för säkerheten vid kärnanläggningen.

Tillståndshavaren ska utse den personal som ska vara på plats vid kärnanläggningen eller vara tillgänglig i syfte att säkerställa anläggningens säkerhet. Tillståndshavaren ska också utse de personer som ska leda de funktioner som är centrala med tanke på kärnanläggningens säkerhet.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om den personal som behövs för att säkerställa kärnanläggningens säkerhet samt om de krav som ställs på personalen och om utvecklingen av personalens kompetens.

121 §

Högsta ledningen

Tillståndshavarens styrelse eller motsvarande organ ska ha den sakkunskap som behövs med tanke på kärnanläggningens säkerhet samt annan kompetens och erfarenhet som krävs för skötseln av uppgiften. Dessutom ska medlemmarna i styrelsen eller det motsvarande organet ha gott anseende.

Tillståndshavarens högsta chef ska för skötseln av uppgiften ha tillräcklig sakkunskap och erfarenhet i fråga om säkerheten vid en kärnanläggning och regleringen av den samt lämplig högre högskoleexamen. Dessutom ska personen ha gott anseende och även annars vara lämplig för uppgiften.

Närmare bestämmelser om den sakkunskap och behörighet som krävs enligt 1 och 2 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

122 §

Hantering av leveranskedjan

Tillståndshavaren får i verksamhet som påverkar kärnanläggningens säkerhet endast anlita sådana leverantörer och underleverantörer som har förutsättningar att leverera en sådan produkt eller tjänst som kärnanläggningens säkerhet kräver och som överensstämmer med kraven. För detta ska det finnas systematiska förfaranden för hanteringen av leveranskedjan.

Tillståndshavaren ska säkerställa att Strålsäkerhetscentralen och besiktningsorganet kan bedöma om planeringen och genomförandet av kärnanläggningen och de system, konstruktioner och anordningar som påverkar dess säkerhet överensstämmer med kraven och bekräfta överensstämmelsen på det sätt som avses i denna lag samt vid behov på deras tillverkningsplats om det behövs för bedömningen av överensstämmelsen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om hur anskaffningen av produkter och tjänster ska ordnas och om upphandlingshanteringen.

123 §

Intern kontroll

Tillståndshavaren ska sörja för den interna kontrollen av kärnanläggningens verksamhet, funktioner och tekniska lösningar så att den är tillräcklig med tanke på kärnanläggningens säkerhet och för att säkerställa att denna lag iakttas.

Tillståndshavaren ska vidta åtgärder för att avhjälpa brister som upptäckts i den interna kontrollen och förhindra att de upprepas samt bedöma om de vidtagna åtgärderna varit tillräckliga.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om ordnandet av den interna kontrollen.

124 §

Oberoende övervakning av kärnanläggningens säkerhet

Tillståndshavaren ska ordna oberoende övervakning av kärnanläggningens säkerhet som ska ha till uppgift att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig och effektiv samt bedöma organisationens förmåga att se till att övriga krav enligt denna lag iakttas.

Resultaten och åtgärdsrekommendationer från den oberoende säkerhetsövervakningen ska regelbundet lämnas till organisationens högsta ledning som ska besluta vilka åtgärder som vidtas utifrån resultaten och rekommendationerna.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om den oberoende säkerhetsövervakningen.

125 §

Hantering av ändringar i en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska se till att tekniska, organisatoriska och funktionella ändringar i en kärnanläggning genomförs systematiskt och kontrollerat.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om hanteringen av de ändringar som avses i 1 mom.

126 §

Hantering av säkerhetsrisker och säkerhetsincidenter vid en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska se till att risker som hänför sig till kärnanläggningens säkerhet identifieras och hanteras systematiskt. Tillståndshavaren ska också se till att incidenter som hänför sig till säkerheten i kärnanläggningens verksamhet hanteras systematiskt.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om hanteringen av de risker och incidenter som avses i 1 mom.

127 §

Hantering av informationsmaterial

Tillståndshavaren ska se till att informationsmaterial som är väsentligt med tanke på kärnanläggningens säkerhet uppdateras och hanteras systematiskt under kärnanläggningens livscykel.

Tillståndshavaren ska också se till att få tillräckliga uppgifter av leverantörer och deras underleverantörer av sådana produkter och tjänster som påverkar kärnanläggningens säkerhet för att kunna sörja för kärnanläggningens säkerhet under anläggningens livscykel.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om hanteringen av det informationsmaterial som avses i 1 och 2 mom.

14 kap.

Drift av kärnanläggningar

128 §

Säkerheten vid driften av kärnanläggningar

Kärnanläggningar ska drivas på ett säkert sätt.

Vid störningar och olyckor i en kärnanläggning ska behövliga åtgärder omedelbart vidtas för att säkerställa säkerheten vid kärnanläggningen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om säker drift av kärnanläggningar samt om behövliga åtgärder avseende säkerheten vid störnings- och olycksituationer.

129 §

Kärnkraftverksoperatör

Ett kärnkraftverk ska med tanke på en säker drift av anläggningen ha ett tillräckligt antal operatörer som svarar för hanteringen av anläggningens process och som Strålsäkerhetscentralen har godkänt för uppgiften i fråga vid anläggningen i fråga. Godkännandet förutsätter att operatören har

1) för uppgiften behövlig teknisk utbildning och erfarenhet samt även i övrigt förutsättningar och lämplighet att sköta uppgiften,

2) fått introducerande utbildning för uppgiften och har påvisad kompetens som uppgiften förutsätter,

3) förutsättningar att sköta uppgiften med hänsyn till sitt hälsotillstånd.

En godkänd operatör ska regelbundet arbeta i den uppgift som godkännandet gäller samt med godkänt resultat genomgå de repetitionsutbildningar som upprätthållandet av kompetensen förutsätter.

Tillståndshavaren ska ordna i 1 mom. 2 punkten och 2 mom. avsedd utbildning samt se till att i 1 mom. 2 punkten avsedd kompetens påvisas och säkerställa att den i 3 punkten avsedda förutsättningen uppfylls genom hälsoundersökningar inom företagshälsovården årligen och annars vid behov.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i och ordnandet av den utbildning som förutsätts i uppgiften som operatör, om åtgärder och arrangemang som gäller påvisande av kompetensen samt om skötseln av uppgiften som operatör och upprätthållandet av den kompetens som uppgiften förutsätter.

130 §

Övervakning och styrning av en kärnanläggnings tillstånd

En kärnanläggnings tillstånd ska övervakas och styras systematiskt och tillförlitligt för att säkerställa säkerheten vid kärnanläggningen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om ordnandet av övervakning och styrning av kärnanläggningars tillstånd.

131 §

Säkerhetstekniska driftsvillkor för en kärnanläggning

Det ska finnas säkerhetstekniska driftsvillkor för en kärnanläggning, i vilka de tekniska och administrativa krav som behövs för att säkerställa att kärnanläggningen drivs i enlighet med grunderna för planeringen och antagandena i säkerhetsanalyserna fastställs. De säkerhetstekniska driftsvillkoren ska hållas uppdaterade.

Verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för de säkerhetstekniska driftsvillkoren får inte inledas innan driftsvillkoren har godkänts av Strålsäkerhetscentralen. Godkännandet förutsätter att driftsvillkoren när det gäller den verksamhet som anges i dem uppfyller den målsättning som anges i 1 mom.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om det som ska ingå i de säkerhetstekniska driftsvillkoren, om förfarandena för uppdatering av dem och om säkerställandet av deras ändamålsenlighet.

132 §

Iakttagande av säkerhetstekniska driftsvillkor vid en kärnanläggning

En kärnanläggning ska drivas i enlighet med de säkerhetstekniska driftsvillkoren.

Avvikelse från de säkerhetstekniska driftsvillkoren får göras planenligt, om det godkänts på förhand av Strålsäkerhetscentralen. Godkännandet förutsätter att avvikelsen är motiverad med hänsyn till kärnanläggningens säkerhet och att kärnanläggningens säkerhetsnivå utifrån en helhetsbedömning inte bedöms bli nämnvärt sämre. Om avvikelse från driftsvillkoren görs utan förhandsgodkännande, ska avvikelsens betydelse med hänsyn till kärnanläggningens säkerhet bedömas och Strålsäkerhetscentralen utan dröjsmål underrättas om avvikelsen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om driften av kärnanläggningar i enlighet med de säkerhetstekniska driftsvillkoren och om förfaranden för avvikelse från villkoren.

133 §

Driftsanvisningar för en kärnanläggning

Det ska finnas driftsanvisningar för en kärnanläggning, i vilka den övervakning och styrning av anläggningens tillstånd som en säker drift av anläggningen förutsätter fastställs. I driftsanvisningarna ska också förfaringssätten för tillförlitlig identifiering och hantering av störnings- och olyckssituationer fastställas.

Driftsanvisningarna ska utarbetas och upprätthållas på ett systematiskt sätt och med hjälp av tillförlitliga metoder. Driftsanvisningarnas lämplighet för sitt ändamål ska säkerställas.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de helheter som ska ingå i driftanvisningarna för kärnanläggningar, om ett systematiskt utarbetande och upprätthållande av driftanvisningarna samt om metoderna för utarbetande och upprätthållande av driftanvisningarna och om säkerställandet av ändamålsenligheten.

134 §

Stannande och återstart av ett kärnkraftverk

Ett kärnkraftverk ska stannas och återstartas på ett säkert sätt. Perioden mellan att kärnkraftverket stannas och återstartas ska planeras. Planen ska innehålla en bedömning av hur de åtgärder som vidtas under perioden i fråga påverkar anläggningens säkerhet.

Planen och den säkerhetsbedömning som ingår i den ska lämnas till Strålsäkerhetscentralen för kännedom när anläggningen stannas på grund av omfattande underhålls- och reparationsåtgärder, byte av kärnbränsle eller att anläggningen är föremål för åtgärder som till sin omfattning eller betydelse kan jämföras med dessa. Kärnkraftverket får efter sådana åtgärder startas om när Strålsäkerhetscentralen vid en inspektion har konstaterat att tillståndshavaren har säkerställt en säker start.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i de planer och säkerhetsbedömningar som gäller stannande och återstart av kärnkraftverk och om hur planerna och säkerhetsbedömningarna ska lämnas till Strålsäkerhetscentralen samt om förfarandena för säkerställande av säkerheten vid starten.

15 kap.

Säkerställande och utveckling av säkerheten vid en kärnanläggning

135 §

Påvisande av att säkerhetskraven uppfylls

Uppfyllandet av kraven för kärnanläggningens system, konstruktioner och anordningar ska påvisas med hjälp av sådana tillförlitliga metoder och förfaranden vars resultat kan verifieras och spåras under kärnanläggningens livscykel.

Uppfyllandet av kraven för slutförvarsanläggningens långtidssäkerhet ska bedömas under anläggningens livscykel med hjälp av tillförlitliga metoder och förfaranden.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om påvisandet av att kraven för system, konstruktioner och anordningar har uppfyllts och om bedömningen av att kraven för slutförvarsanläggningars långtidssäkerhet har uppfyllts samt om de metoder och förfaranden som tillämpas vid påvisandet av att kraven uppfylls och vid bedömningen av om kraven uppfylls.

136 §

Hantering av åldrande av en kärnanläggnings system, konstruktioner och anordningar

Tillståndshavaren ska i syfte att upprätthålla säkerheten vid kärnanläggningen se till att tillförlitligheten och åldrandet i fråga om driften av dess system, konstruktioner och anordningar hanteras i enlighet med ett av Strålsäkerhetscentralen godkänt program för hantering av åldrande. Godkännandet förutsätter att i programmet beskrivs ordnandet av övervakningen av skicket hos och underhållet av kärnanläggningens system, konstruktioner och anordningar, besiktningarna i anslutning till dem och andra åtgärder med beaktande av systemens, konstruktionernas och anordningarnas betydelse för kärnanläggningens säkerhet under driften av anläggningen.

Programmet för hantering av åldrande ska hållas uppdaterat.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda behövliga föreskrifter av teknisk natur om det som programmet för hantering av åldrande ska innehålla.

137 §

Tillsyn över skicket av en kärnanläggnings byggnader, konstruktioner och anordningar

Tillståndshavaren ska se till att bestämmelserna om skyldigheterna för huvudprojekteraren och ägaren till byggnaden enligt 139 § och 140 § 1 mom. 1 och 3 punkten i bygglagen iakttas vid utarbetandet och uppdateringen av drifts- och underhållsanvisningar för kärnanläggningens byggnader. Tillståndshavaren ska dessutom följa i hurdant skick kärnanläggningens konstruktionerna och anordningar är och se till att de besiktigas regelbundet i enlighet med det godkända programmet för hantering av åldrande.

I enlighet med programmet för hantering av åldrande tillämpas på de förutsatta oberoende besiktningarna vad som i 102 § 1 mom. föreskrivs om behörighetsfördelningen mellan Strålsäkerhetscentralen och det godkända besiktningsorganet.

Dessutom tillämpas vad som föreskrivs om

- 1) periodiska besiktningar av kärnanläggningens tryckbärande anordningar i lagen om tryckbärande anordningar,
- 2) periodiska besiktningar av kärnanläggningens elanläggningar i elsäkerhetslagen (1135/2016),
- 3) återkommande besiktningar av kärnanläggningens lyft- och förflyttningsanordningar i arbetarskyddslagen,
- 4) periodiska besiktningar av kärnanläggningens brandskyddsanordningar i lagen om vissa brandskyddsanordningar (191/2024).

138 §

Periodisk oförstörande besiktning av en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar

Tillståndshavaren ska se till att konstruktionerna och anordningarna i en kärnanläggning genomgår en oförstörande besiktning (*kvalificerad periodisk besiktning*) i enlighet med vad som förutsätts i det godkända programmet för hantering av åldrande med hjälp av en metod enligt ett besiktningssystem som kvalificerats av ett kvalificeringsorgan som godkänts enligt denna lag. Den kvalificerade periodiska besiktningen får göras av ett provningsorgan som godkänts enligt denna lag.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om oförstörande besiktningar.

139 §

Program för kvalificerade periodiska besiktningar

Tillståndshavaren ska ha ett av Strålsäkerhetscentralen godkänt program för kvalificerade periodiska besiktningar som kompletterar programmet för hantering av åldrande och som ska hållas uppdaterat. I programmet ska anges de tillämpningsanvisningar som ska iakttas vid besiktningen av konstruktioner och anordningar samt principerna och planerna för besiktningarna. Ett godkännande av programmet förutsätter att integriteten hos de konstruktioner och anordningar som omfattas av programmets tillämpningsområde kan bedömas tillförlitligt och tillräckligt ofta på grundval av programmet. Programmet och de delar som kompletterar det ska ha godkänts i tillräckligt god tid innan besiktningarna enligt programmet och dess delar inleds.

Tillståndshavaren ska fastställa uppgifterna om och de besiktningsmålsättningar som ska godkännas av Strålsäkerhetscentralen för de objekt som ska besiktas i enlighet med programmet för certifierade periodiska besiktningar. Godkännandet förutsätter att uppgifterna och besiktningsmålsättningarna har fastställts på ett heltäckande sätt.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om certifiering av oförstörande besiktningar.

140 §

Avvikelse som upptäckts vid kvalificerad periodisk besiktning

Om det vid en kvalificerad periodisk besiktning konstateras att en konstruktion eller anordning inte uppfyller den besiktningsmålsättning som uppställts för den, ska fortsatt användning av den i anläggningen ha ett godkännande av Strålsäkerhetscentralen. Godkännandet förutsätter att tillståndshavaren påvisar att användningen av konstruktionen eller anordningen är säker på det sätt som avses i denna lag under den planerade användningsperioden för konstruktionen eller anordningen.

141 §

Kvalitetskontroll av de byggnader och konstruktioner som påverkar säkerheten vid en kärnanläggning

Genom kvalitetskontroll av konstruktioner och anordningar som påverkar säkerheten vid en kärnanläggning ska det säkerställas att de överensstämmer med den godkända detaljerade tekniska planen.

Oförstörande besiktningar som hänger samman med kvalitetskontrollen av en konstruktion eller anordning som inverkar på säkerheten vid en kärnanläggning får utföras av ett provningsorgan som godkänts enligt denna lag. Ett provningsorgan som konstaterats vara kompetent får utföra sådana oförstörande besiktningar som hänger samman med kvalitetskontrollen av en konstruktion eller anordning som påverkar säkerheten vid kärnanläggningen och som inte är viktig med tanke på säkerheten vid kärnanläggningen.

Dessutom får oförstörande besiktningar som hänger samman med kvalitetskontroll av konstruktioner och anordningar göras enligt vad som av Strålsäkerhetscentralen har godkänts som en del av tillverkning av konstruktioner och anordningar i enlighet med de allmänna kravspecifikationerna.

142 §

Kompletterande bestämmelser om besiktning av vissa anordningar

De personer som gör permanenta förband och oförstörande besiktning av mekaniska anordningar som tillverkas enskilt och som påverkar en kärnanläggnings säkerhet samt de tillverkningsmetoder som påverkar förbandsmetodernas och andra konstruktionsmaterials egenskaper ska ha certifierats och vara godkända av ett certifieringsorgan som avses i denna lag.

Strålsäkerhetscentralen kan också godkänna användning av andra personer än sådana som certifieras och godkänts av ett certifieringsorgan samt användning av förbandsmetoder och i 1 mom. avsedda tillverkningsmetoder, om det påvisas att personernas kompetens har säkerställts på ett tillförlitligt sätt och att nämnda metoderna har säkerställts på ett tekniskt motsvarande tillförlitligt sätt.

143 §

Periodisk säkerhetsbedömning av en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska minst vart tionde år bedöma kärnanläggningens säkerhet i sin helhet (*periodisk säkerhetsbedömning*). Genomförandet av den periodiska säkerhetsbedömningen ska planeras. Planen ska innehålla en beskrivning av bedömningens omfattning, innehåll och de bedömningsmetoder som används. Planen ska lämnas till Strålsäkerhetscentralen för kännedom.

Vid en periodisk säkerhetsbedömning ska kärnanläggningen bedömas enligt de grunder som använts vid planeringen av den och det ska också bedömas om grunderna är tillräckliga med beaktande av vad som i denna lag föreskrivs om säkerheten vid kärnanläggningen. Dessutom ska det i planen identifieras utvecklingsbehov som hänger samman med säkerheten vid kärnanläggningen och dess drift samt i detta sammanhang beakta hanteringen av den åldrande kärnanläggningen och dess system, konstruktioner och anordningar, ledningen av kärnanläggningens organisation och verksamhet, erfarenheterna av driften av kärnanläggningar, den utveckling av kravnivån som skett enligt tillämpliga bestämmelser och föreskrifter samt den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om planeringen och genomförandet av periodisk säkerhetsbedömningar.

144 §

Behandling av den periodiska säkerhetsbedömningen av en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska lämna Strålsäkerhetscentralen material om den periodiska säkerhetsbedömningen, resultaten av bedömningen samt de slutsatser som på grundval av bedömningen dragits om de åtgärder som förutsätts i 143 § 2 mom. och som behövs för att säkerställa och utveckla säkerheten vid kärnanläggningen samt en offentlig sammanfattning av det nämnda.

Strålsäkerhetscentralen godkänner tillståndshavarens slutsatser om de åtgärder som behövs för att säkerställa och utveckla säkerheten vid kärnanläggningen, om säkerhetsbedömningen har gjorts i ändamålsenlig omfattning och slutsatserna grundar sig på en tillräckligt täckande och omsorgsfull bedömning.

Om det är fråga om en kärnanläggning för vilken statsrådet har beviljat tillstånd, ska Strålsäkerhetscentralen lämna ett beslut som avses i 2 mom. till arbets- och näringsministeriet för kännedom.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i det material som avses i 1 mom.

16 kap.

Skyddsarrangemang

145 §

Tillämpning av bestämmelserna om skyddsarrangemang på kärnanläggningar och på annan användning av kärnenergi

Vad som i detta kapitel föreskrivs om kärnanläggningars skyddsarrangemang tillämpas på en markslutförvarsanläggning och en kärnteknisk anläggning avsedd för hantering och lagring av mycket lågaktivt avfall endast om anläggningen är belägen inom ett sådant område vid en annan kärnanläggning som omfattas av begränsning av trafik och vistelse. Om det på ett område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse finns flera olika tillståndsinnehavares kärnanläggningar, ska tillståndshavarna se till att skyddsarrangemangen för anläggningarna samordnas.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om skyddsarrangemang vid transporter tillämpas inom områden som inte omfattas av begränsning av trafik och vistelse på transport av

1) särskilt klyvbart material, om inte mängden material som transporteras på en och samma gång är ringa och anrikningsgraden låg,

2) använt kärnbränsle,

3) annat kärnavfall än använt kärnbränsle, om aktiviteten hos det kärnavfall som på en och samma gång transporteras överstiger 1 terabecquerel.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om skyddsarrangemang för kärnanläggningar tillämpas på en anläggning för kärnämnestillvaratagande enligt vad som föreskrivs i 192 § och på annan användning av kärnenergi enligt vad som föreskrivs i 24 §.

Närmare bestämmelser om det material som avses i 2 mom. 1 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

146 §

Tillståndshavarens ansvar för skyddsarrangemang vid transport

Tillståndshavaren ansvarar för att de i detta kapitel föreskrivna skyldigheterna i fråga om skyddsarrangemang vid transport iakttas, om transporten anknyter till verksamhet vid tillståndshavarens kärnanläggning och tillståndshavaren sköter ordnandet av transporten. I annat fall är det innehavaren av godkännandet för transporten som ansvarar för att skyldigheterna iakttas, och på den innehavaren tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om tillståndshavare.

Ansvaret för skyddsarrangemang vid transport och överföringen av ansvaret mellan avsändaren, transportören och mottagaren ska fastställas innan transporten utförs.

147 §

Grunder för skyddsarrangemangen

För att trygga kärnanläggningen och transporten ska det finnas skyddsarrangemang som är tillräckliga i förhållande till de risker som är förenade med kärnanläggningens verksamhet och transporter eller till annan verksamhet som äventyrar kärnanläggningens eller transporternas säkerhet och potentiella följder av dem samt i förhållande till de skyddsbehov som bedömts föreligga utifrån den lägesbild som gäller dem. Tillståndshavaren har skyldighet att upprätthålla en lägesbild och sörja för skyddsarrangemangen samt för utvärdering och utveckling av dem till de delar de inte hör till myndigheterna.

Skyddspolisens fastställer en hotbild i fråga om sådan lagstridig verksamhet som riktar sig mot kärnanläggningars verksamhet och transporter. Strålsäkerhetscentralen fastställer grunderna för planeringen av skyddsarrangemangen utifrån hotbilden och utifrån potentiella följder av annan verksamhet som äventyrar säkerheten vid en kärnanläggning eller transporter (*dimensionerande hotbeskrivning*). Tillståndshavarens skyddsarrangemang ska grunda sig på den dimensionerande hotbeskrivningen. Planen för skyddsarrangemangen eller transporten ska ändras om förändringar i den dimensionerande hotbeskrivningen eller i lägesbilden så kräver.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om planering, genomförande och utvärdering av skyddsarrangemangen samt om bedömning av skyddsbehovet.

148 §

Skyddszoner

Tillståndshavaren ska inom det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse fastställa zoner på basis av de risker som hänför sig till kärnanläggningens skyddsarrangemang och datanät så att skyddsarrangemangen kan genomföras på ett ändamålsenligt och proportionerligt sätt inom de olika zonerna i enlighet med de skyddsbehov som hänför sig till dem. Vid fastställandet av zoner ska man beakta behovet av att skydda de system, konstruktioner och anordningar som är viktiga med tanken på säkerheten vid kärnanläggningen samt upptäckten av hot och genomförandet av respons på dem i rätt tid.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om fastställandet av de zoner som avses i 1 mom.

149 §

Övervakning av anläggningsområdet

Tillståndshavaren ska i syfte att upptäcka och förhindra verksamhet som äventyrar säkerheten sörja för övervakningen av och hanteringen av tillträdet till anläggningsområdet och sådana utanför området belägna lokaler som används för styrning eller övervakning av kärnanläggningen. Övervakningen ska genomföras så att verksamhet som äventyrar säkerheten kan upptäckas i rätt tid och på ett tillräckligt heltäckande och tillförlitligt sätt med tanke på säkerheten.

Person- och godstrafiken till och från kärnanläggningen och de lokaler utanför den som används för styrning eller övervakning av kärnanläggningen ska övervakas. De personer, fordon, varor och försändelser som anländer till anläggningsområdet ska genomgå säkerhetsvisitation. Säkerhetsvisitation kan vid behov utföras när någon lämnar anläggningsområdet. Säkerhetsvisitation behöver inte göras i fråga om polisen, räddningsväsendet, Gränsbevakningsväsendet eller försvarsmakten och efter riskbedömning inte heller i fråga om en annan person som deltar i avvärjandet av ett allvarligt hot mot liv, hälsa eller egendom och inte heller i fråga om fordon eller varor som dessa medför.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om övervakningen av anläggningsområdet och av kärnanläggningens lokaler som är belägna utanför

anläggningsområdet, om genomförandet av övervakningen av person- och godstrafiken samt om tillträde till kärnanläggningens lokaler och informationssystem.

150 §

Säkerhetsreglemente

Tillståndshavaren ska ha ett av Strålsäkerhetscentralen godkänt säkerhetsreglemente med information om kärnanläggningens skyddsarrangemang. Säkerhetsreglementet ska uppdateras regelbundet.

För godkännandet krävs det att en begränsning i rätten att färdas och vistas i ett område enligt 9 kap. 8 § i polislagen har fastställts för kärnanläggningen och att det i säkerhetsreglementet i tillräcklig utsträckning med hänsyn till den dimensionerande hotbeskrivningen och lägesbilden ges uppgifter om

- 1) ledningen för den organisation som ansvarar för skyddsarrangemangen och om hur organisationens verksamhet har ordnats,
 - 2) säkerhetspersonernas uppgifter och ansvar inom den organisation som ansvarar för skyddsarrangemangen samt om den utbildning säkerhetspersoner ska ha och om hur utbildningen har ordnats,
 - 3) säkerhetsvisitationer och drogtester,
 - 4) skyddet av kärnanläggningen,
 - 5) de viktigaste instruktioner som ges säkerhetspersoner och andra som deltar i skyddsarrangemangen,
 - 6) de anordningar för övervakning, de maktmedelsredskap och den övriga utrustning som används,
 - 7) övningsverksamhet som hänför sig till skyddsarrangemangen och åtgärder för att säkerställa och visa att personalen kan hantera maktmedelsredskapen,
 - 8) samarbetet med polisen och andra myndigheter,
 - 9) andra omständigheter som behövs för att trygga målen för skyddsarrangemangen.
- Säkerhetsreglementet ska samordnas med den externa räddningsplan som avses i räddningslagen (379/2011) utan att kärnanläggningens eller transporters säkerhet äventyras.

151 §

Skyddsplan

Kärnanläggningen ska ha en av Strålsäkerhetscentralen godkänd skyddsplan som ska uppdateras regelbundet. För godkännandet krävs att det i skyddsplanen med beaktande av kärnanläggningens livscykel med tillräcklig noggrannhet anges de i 147 § 1 mom. avsedda grunderna för planeringen av skyddsarrangemangen och det tekniska, strukturella och organisatoriska genomförandet av skyddsarrangemangen som görs utifrån de grunderna samt att det ges en beskrivning av hur de i denna lag avsedda kraven i fråga om skyddsarrangemangen uppfylls.

För transporter ska det utarbetas en skyddsplan där de uppgifter som avses i 1 mom. anges i fråga om transporter. Skyddsplanen för en transport behandlas och avgörs som en del av godkännandet av ansökan om transport i enlighet med 181 §.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i skyddsplanen.

152 §

Utrustning för skyddsarrangemangen

Tillståndshavaren ska ha en larmcentral för skyddsarrangemangen samt andra lokaler, redskap, utrustningar och kommunikationssystem som skyddsarrangemangen kräver. Det ska säkerställas att dessa är i funktionsdugligt skick.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om larmcentralens verksamhet samt om redskapen, utrustningarna och kommunikationssystemen för skyddsarrangemangen och säkerställandet av att de är i funktionsdugligt skick.

153 §

Ansvarig person för skyddsarrangemangen

Vid kärnanläggningen och för transporter ska det finnas en av Strålsäkerhetscentralen godkänd ansvarig person för skyddsarrangemangen som har till uppgift att sörja för genomförandet av verksamhet enligt de bestämmelser och föreskrifter som gäller skyddsarrangemangen för kärnanläggningen och för transporter samt att sörja för ledningen och övervakningen av säkerhetspersonerna. Tillståndshavaren ska se till att den ansvariga personen för skyddsarrangemangen i sitt uppdrag har en sådan ställning att personen har tillräckliga befogenheter och faktisk möjlighet att sköta sina uppgifter.

För att en person ska godkännas som ansvarig person för skyddsarrangemangen krävs det att

- 1) personen är anställd hos tillståndshavaren eller hos ett bolag där tillståndshavaren har bestämmande inflytande,
- 2) personen är förtrogen med skyddsarrangemangen,
- 3) personen har den utbildning och erfarenhet samt kännedom om lagstiftningen som behövs med tanke på uppgifterna samt behövlig information om säkerheten vid kärnanläggningen och vid transporter,
- 4) personen också annars är lämplig att sköta uppgiften.

Strålsäkerhetscentralen kan på särskilda grunder med avvikelse från 2 mom. 1 punkten godkänna också en sådan ansvarig person för skyddsarrangemangen som står i anställningsförhållande till en annan tillståndshavare inom samma område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse med vilken skyddsarrangemangen med stöd av 145 § 1 mom. ska samordnas.

Den ansvariga personen för skyddsarrangemangen ska ha en ställföreträdare på vilken bestämmelserna om den ansvariga personen för skyddsarrangemangen i denna lag tillämpas.

154 §

Krav som gäller anlitande av säkerhetspersoner

Tillståndshavaren ska ha så många säkerhetspersoner som krävs för den dimensionerande hotbeskrivningen och lägesbilden. En säkerhetspersons uppgift är att skydda kärnanläggningen och transporterna från verksamhet som äventyrar deras säkerhet och från potentiella följder av sådan verksamhet.

Säkerhetspersoner ska anlitas från och med den tidpunkt då tillstånd att uppföra kärnanläggningen beviljas ända tills det på anläggningsområdet inte längre finns sådana kärnämnen eller kärnavfall som avses i 145 § 2 mom. eller tills detta kärnavfall har placerats i slutförvar på anläggningsområdet. Vid transporter ska säkerhetspersoner anlitas för hela transporten ända tills kärnämnet eller kärnavfallet har överlåtits till mottagaren, om inte något annat bestäms i beslutet om godkännande för transport.

För att trygga kärnanläggningen och transporten får dessutom en sådan väktare som avses i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015) anlitas. Om färskt kärnbränsle eller särskilt klyvbart material med motsvarande aktivitet transporteras, får en sådan väktare anlitas i stället för en säkerhetsperson för att trygga transporten.

Säkerhetspersoner får användas endast i enlighet med 1 och 2 mom.

155 §

Krav som ställs på säkerhetspersoner

Som säkerhetspersoner får tillståndshavaren endast anlita personer som har

- 1) ett giltigt godkännande enligt 10 § i lagen om privata säkerhetstjänster,
- 2) behövlig utbildning i grunderna för legitimiteten i att använda maktmedel, iakttagandet av dessa grunder i praktiska situationer och användningen av behövliga maktmedelsredskap,
- 3) avklarad årlig praktik med tillhörande nivåprov i fysiska maktmedel och maktmedelsredskap,
- 4) behövlig utbildning i och förtrogenhet med de särskilda förhållanden som råder vid det objekt som ska skyddas,
- 5) förutsättningar att sköta uppgiften med hänsyn till personens hälsotillstånd, vilket tillståndshavaren har försäkrat sig om årligen och i övrigt vid behov genom hälsoundersökningar som genomförs av företagshälsovården,
- 6) ett anställningsförhållande hos en tillståndshavare eller en innehavare av näringsstillstånd för den privata säkerhetsbranschen.

Tillståndshavaren ska utan dröjsmål sluta anlita en person som säkerhetsperson om denna inte uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom.

Den kompletterande utbildning som krävs för säkerhetspersoner för användning av fysiska maktmedel samt bärande och användning av maktmedelsredskap ska ges av en i lagen om privata säkerhetstjänster avsedd utbildningsanordnare som godkänts som utbildare i användningen av maktmedel och som skytteinstruktör. I fråga om andra maktmedel än fysiska maktmedel och sådana maktmedelsredskap som väktare enligt lagen om privata säkerhetstjänster har rätt att använda, ges utbildningen av polisen eller av en utbildare som har rätt att utbilda personer i användningen av maktmedelsredskapen i fråga.

156 §

Säkerhetspersonens dräkt

En säkerhetsperson ska kunna identifieras som säkerhetsperson utifrån sin dräkt. Dräkten och de märken som används på den ska tydligt skilja sig från uniformer och militärdräkter som polisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Brottpåföljdsmyndigheten och räddningsförvaltningen använder samt från officiella märken och texter på dessa uniformer och militärdräkter.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om säkerhetspersoners dräkt och de märken som används på den.

157 §

Principer som ska följas i säkerhetspersoners uppgifter

Säkerhetspersoner ska i sina uppgifter följa de allmänna principer som enligt 6 § i lagen om privata säkerhetstjänster ska iakttas i bevakningsuppgifter, skyldigheten enligt 7 § att informera den som blir föremål för åtgärder eller en företrädare för den personen om vad åtgärderna grundar sig på och om tystnadsplikten enligt 9 § i den lagen.

På säkerhetspersoner tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

158 §

Säkerhetspersoners befogenheter

För att utföra sin uppgift enligt 154 § har säkerhetspersoner inom det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse vid kärnanläggningen rätt att

- 1) vägra tillträde till området,
- 2) avlägsna en person från området,
- 3) hindra en person från att fly,
- 4) gripa en person, visitera en gripen person och kontrollera ämnen och föremål som personen medför,
- 5) frånta personen ett föremål eller ämne som skulle kunna användas för att skada människor eller egendom,
- 6) avlägsna ett hinder,
- 7) utföra säkerhetsvisitation och drogtest enligt vad som närmare föreskrivs i 159 §,
- 8) ingripa i ett i 2 § 1 mom. 22 punkten i luftfartslagen (864/2014) avsett obemannat luftfartygs färd enligt vad som närmare föreskrivs i 162 §.
- 9) medföra hund på motsvarande sätt som i 21 § i lagen om privata säkerhetstjänster föreskrivs om väktarens rätt att medföra hund, samt

10) använda en sådan hund som maktmedel och för säkerhetsvisitation som med personen som förare med godkänt resultat har genomgått utbildning som uppfyller de krav som Polisyrkeshögskolan har fastställt, förutsatt att de villkor som anges i 21 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om privata säkerhetstjänster är uppfyllda.

För att utföra en uppgift enligt 154 § har säkerhetspersoner rätt att också utanför det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse utöva befogenheter enligt 1 mom. 1–7 punkten i lokaler som används för styrning eller övervakning av kärnanläggningen.

För att utföra sin uppgift enligt 154 § har säkerhetspersoner i syfte att trygga en transport utanför det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse rätt att

- 1) utöva de befogenheter som avses i 1 mom. 5, 6 och 7 punkten,
- 2) hindra en person från att delta eller ingripa i transporten,
- 3) avlägsna en person från en plats, om det utifrån personens hotelser eller övriga uppträdande finns grundad anledning att anta eller utifrån personens tidigare uppträdande är sannolikt att denne kommer att äventyra säkerheten vid transporten,
- 4) gripa en person, om det sannolikt inte räcker att denne avlägsnas från platsen och en störning eller fara som hänför sig till transporten inte annars kan avvärjas.

159 §

Säkerhetsvisitation och drogtestning

En säkerhetsperson har rätt att utföra säkerhetsvisitation av de personer som arbetar i eller har ärende till kärnanläggningen och det område vid kärnanläggningen som omfattas av begränsning av trafik och vistelse samt av ämnen, föremål och färdmedel som de medför eller som kommer in på området. En säkerhetsperson har också rätt att utföra säkerhetsvisitation av personer som deltar i transporten samt av ämnen, föremål och färdmedel som dessa personer medför. Visitation genomförs i första hand med hjälp av en metalldetektor eller annan motsvarande teknisk anordning. Visitation kan också genomföras med hjälp av en sådan hund som avses i 158 § 1 mom. 10 punkten eller på något annat lämpligt sätt.

En säkerhetsperson har dessutom rätt att i samband med säkerhetsvisitation frånta en person ett ämne eller föremål som kan användas för att skada människor eller egendom. De föremål eller ämnen som fråntagits någon i samband med visitation ska utan dröjsmål överlämnas till polisen eller, om det inte enligt lag finns hinder för det, återlämnas till personen när personen avlägsnar sig från det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse.

De som arbetar i eller har ärende till kärnanläggningen eller som deltar i transporten är skyldiga att på uppmaning av en säkerhetsperson genomgå prov för att konstatera om de intagit alkohol eller något annat berusningsmedel. På provtagningen tillämpas bestämmelserna i 9 kap. 2 § i tvångsmedelslagen (806/2011).

Den som vägrar genomgå säkerhetsvisitation eller prov för att konstatera eventuellt intag av alkohol eller annat berusningsmedel eller är påverkad av berusningsmedel ska avlägsnas från det område vid kärnanläggningen som omfattas av begränsning av trafik och vistelse eller förhindras att delta i transporter.

Tillståndshavaren ska informera dem som arbetar i eller har ärende till kärnanläggningen eller det område vid kärnanläggningen som omfattas av begränsning av trafik och vistelse samt dem som deltar i transporter om säkerhetsvisitation och drogtestning.

Vad som föreskrivs i 1–5 mom. tillämpas också på sådana till kärnanläggningen hörande lokaler som kan användas för funktioner för styrning eller övervakning av anläggningen.

160 §

Säkerhetspersoners maktmedelsredskap

Maktmedelsredskap som säkerhetspersoner får använda är utöver fysiska maktmedel skjutvapen enligt 2 § i skjutvapenlagen (1/1998) och gasspray som avses i 11 § i den lagen, handbojor av plast och stål, högst 70 cm långa batonger, teleskopbatong, i 158 § 1 mom. 10 punkten avsedda hundar, tryckluftsdreven projektilavfyrare, elpistol, midjefängsel och fotfängsel. Maktmedelsredskapen ska administreras av tillståndshavaren eller den som handlar för tillståndshavarens räkning.

På bärandet av maktmedelsredskap tillämpas vad som i 20 § i lagen om privata säkerhetstjänster föreskrivs om hur en väktare ska bära sina maktmedelsredskap. Avvikelse från sättet att bära maktmedelsredskap får göras, om det är motiverat med beaktande av arbetarskyddet eller strålsäkerheten. Säkerhetspersoner får dock bära skjutvapen endast om det med hänsyn till omständigheterna är nödvändigt för uppdraget.

161 §

Användning av maktmedel och maktmedelsredskap

En säkerhetsperson har rätt att använda maktmedel och maktmedelsredskap mot den som flyr gripande eller genom att göra motstånd försöker undvika eller förhindra en annan åtgärd enligt 158 § 1 mom. 1–8 punkten eller 2 eller 3 mom.

De maktmedel som används ska vara nödvändiga, försvarbara och proportionerliga med tanke på situationen och det intresse som ska skyddas. Bestämmelser om överskridning av gränser vid användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 2 och 3 mom. i strafflagen (39/1889).

Skjutvapen får dock användas endast om en persons verksamhet kan orsaka direkt och allvarlig fara för annans liv eller hälsa eller för kärnanläggningens eller transportens säkerhet och det inte finns något lindrigare sätt att avvärja faran. Skjutvapen får dessutom användas i brådskande och viktiga uppdrag för att avlägsna föremål, djur eller motsvarande hinder. Skjutvapen får användas för att skingra folksamlingar endast om det i vapnen används gaspatroner eller andra motsvarande patroner i enlighet med särskilda föreskrifter. Med användning av skjutvapen avses avlossande av skott eller en varning för detta, eller hot om användning av skjutvapnet.

På behandlingen av en person som gripits tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 3 och 4 §, 2 kap. 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom., 3 kap. 1 §, 5 kap. 1 och 2 §, 8 kap. 2 §, 9 kap. 1 § samt 12 kap. 1 och 2 § i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006). Den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen och de ämnen eller föremål som framtogs personen ska

utan dröjsmål överlämnas till polisen eller, om det inte enligt lag finns hinder för det, återlämnas till personen.

162 §

Ingripande i obemannade luftfartygs färd

För att trygga kärnanläggningen har säkerhetspersoner rätt att med hjälp av en teknisk anordning eller maktmedel tillfälligt omhänderta ett obemannat luftfartyg eller hindra dess användning eller annars ingripa i dess färd, om det obehörigen kommer in på ett område som tillståndshavaren stadigvarande förfogar över och där luftfart är begränsad eller förbjuden med stöd av 11 eller 11 a § i luftfartslagen. Tillståndshavaren ska utan dröjsmål överlämna ett obemannat luftfartyg som har omhändertagits till polisen.

På användning av en teknisk anordning som avses i 1 mom. eller av maktmedel tillämpas vad som i 161 § 2 och 3 mom. föreskrivs om användning av maktmedel och maktmedelsredskap. Användningen av en teknisk anordning ska också vara kortvarig och får inte äventyra kärnanläggningens säkerhet eller orsaka mer än ringa störningar i annan radiokommunikation eller i ett allmänt kommunikationsnätets anordningar eller tjänster.

Säkerhetspersoner har rätt att behandla radiokommunikation, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter som har samband med användningen av obemannade luftfartyg i syfte att ingripa i luftfartygets färd eller för att identifiera luftfartyget eller en del i dess helhetssystem och för att fastställa dess position. Uppgifter om radiokommunikation, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter ska utan dröjsmål utplånas efter att uppdraget utförts, om inte något annat föreskrivs i lag.

163 §

Anmälningsskyldigheter som hänför sig till skyddsarrangemang

Tillståndshavaren ska se till att en situation där det konstateras eller finns anledning att misstänka verksamhet som riktar sig mot en kärnanläggnings drift eller transporter och som äventyrar säkerheten anmäls till polisen utan dröjsmål. Ledningsansvaret överförs på polisen när en polisman som hör till befälet meddelar att han eller hon övertar ledningsansvaret. Dessutom ska användning av skjutvapen utan dröjsmål anmälas till polisen samt till Transport- och kommunikationsverket om man har ingripit i ett obemannat luftfartygs färd med stöd av 162 §.

På säkerhetspersonens skyldighet att avfatta en händelserapport om gripande eller om användning av maktmedel samt på tillståndshavarens skyldighet att bevara och förstöra händelserapporterna tillämpas vad som i 8 § i lagen om privata säkerhetstjänster föreskrivs om väktarens skyldighet att avfatta en händelserapport och om näringstillståndsinnehavarens skyldighet att bevara och förstöra händelserapporter. En händelserapport ska också avfattas över ett ingripande i ett obemannat luftfartygs färd, hindrande av användningen av ett sådant och omhändertagande av ett sådant.

Om en säkerhetsperson vid utförande av sina uppgifter får kännedom om att ett i 15 kap. 10 § 1 mom. i strafflagen avsett brott har begåtts, ska säkerhetspersonen utan dröjsmål anmäla det till polisen. Anmälningsskyldighet föreligger dock inte, om säkerhetspersonen skulle bli tvungen att ange någon av de personer som avses i 2 mom. i den paragrafen.

164 §

Övningar som hänför sig till skyddsarrangemang

Tillståndshavaren ska se till att genomförandet av skyddsarrangemangen vid kärnanläggningen och vid transporter övas regelbundet.

Tillståndshavaren ska informera Strålsäkerhetscentralen och andra med tanke på ärendet centrala myndigheter om övningarna.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om övningar som hänför sig till skyddsarrangemang.

165 §

Utvärdering av skyddsarrangemangen

Tillståndshavaren ska se till att en tredje part regelbundet utvärderar om skyddsarrangemangen vid kärnanläggningen och vid transporter är tillräckliga. Resultaten av utvärderingen ska delges Strålsäkerhetscentralen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om en tredje parts utvärdering av skyddsarrangemangen.

17 kap.

Strålsäkerhetsincidenter och beredskapssituationer

166 §

Strålsäkerhetsincidenter

I driften av en kärnanläggning ska det finnas beredskap för strålsäkerhetsincidenter. Tillståndshavaren ska se till att konsekvenserna av strålsäkerhetsincidenter är så ringa som möjligt. För detta ska det finnas en uppdaterad plan och åtgärderna enligt den ska övas mot bakgrund av verksamhetens risker.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om den beredskap, den plan och den övning som avses i 1 mom.

167 §

Åtgärder vid strålsäkerhetsincidenter

Vid en strålsäkerhetsincident ska tillståndshavaren bedöma läget och vidta de åtgärder som behövs för att trygga strålsäkerheten. Tillståndshavaren ska utan dröjsmål informera exponerade arbetstagare och i mån av möjlighet andra exponerade om betydande exponering till följd av strålsäkerhetsincidenten och om orsakerna till exponeringen. På tillståndshavarens åtgärder efter strålsäkerhetsincidenten tillämpas vad som föreskrivs i 131 § 1–3 mom. i strålsäkerhetslagen om verksamhetsutövares åtgärder.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om betydande exponering till följd av en strålsäkerhetsincident.

168 §

Begränsning av tillämpningen av bestämmelserna om beredskapsarrangemang och beredskapssituationer

Om mängden kärnämnen eller kärnavfall som på en gång finns i en kärnanläggning är ringa och radioaktiviteten låg eller kärnanläggningen tas ur drift, kan Strålsäkerhetscentralen godkänna avvikelser från iakttagande av de skyldigheter som föreskrivs i 169–177 §.

Ett godkännande förutsätter att störningar eller olyckor i kärnanläggningen inte kan leda till sådan exponering av allmänheten som överskrider dosgränsen och att beredskapen för störnings- och olyckssituationer är tillräcklig.

169 §

Beredskapsarrangemang

En kärnanläggning ska ha beredskapsarrangemang genom vilka det finns beredskap för olyckor och andra händelser som försämrar säkerheten vid kärnanläggningen och genom vilka de åtgärder som händelserna förutsätter vidtas för att hantera situationen och förhindra eller begränsa strålningens skadliga effekter (*beredskapssituation*).

Beredskapsarrangemangen ska grunda sig på analyser av olyckor och andra händelser som försämrar säkerheten vid kärnanläggningen och på de konsekvenser som med stöd av analyserna bedömts uppstå samt på situationer som avviker från grunderna för planeringen av kärnanläggningen. Vid planeringen av beredskapsarrangemangen ska det skapas beredskap för utsläpp av radioaktiva ämnen på ett sätt som leder till en nödsituation med strålrisk.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om grunderna för planering och genomförandet av beredskapsarrangemang samt om säkerställandet av att beredskapsarrangemangen är uppdaterade.

170 §

Samordning av beredskapsarrangemangen

Beredskapsarrangemang för en kärnanläggning ska anpassas till de räddnings- och beredskapsplaner som uppgjorts av myndigheter med beaktande av vad som föreskrivs i räddningslagen. Tillståndshavaren är skyldig att sörja för beredskapsarrangemangen till den del de inte ankommer på myndigheter samt att samarbeta med myndigheterna i beredskapssituationer och situationer efter dem.

Om det inom samma område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse finns flera kärnanläggningar eller om de annars finns i omedelbar närhet av varandra, ska beredskapsarrangemangen för dessa kärnanläggningar samordnas.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om den skyldighet att samarbeta som avses i 1 mom.

171 §

Beredskapsorganisation

Tillståndshavaren ska ha en sådan beredskapsorganisation för kärnanläggningen som sköter de åtgärder som behövs i en beredskapssituation för att hantera situationen och förebygga exponering för strålning. I en beredskapssituation kan beredskapsorganisationen bestämma om åtgärder som är nödvändiga för säkerheten vid kärnanläggningar inom samma område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse.

Till beredskapsorganisationen ska det höra tillräckligt många personer med utbildning för beredskapssituationer vars befogenheter, ansvar och skyldigheter i beredskapssituationer är tydliga. Tillståndshavaren ska upprätthålla och utveckla kompetensen hos de personer som hör till beredskapsorganisationen genom regelbundet ordnade beredskapsövningar samt andra

behövliga sätt och vid behov säkerställa kompetensen. På utbildningen av personer som hör till beredskapsorganisationen ska dessutom tillämpas vad som i 136 § i strålsäkerhetslagen föreskrivs om utbildning för nödsituationer med strålrisk.

Beredskapsorganisationen ska ha de lokaler, redskap, utrustningar och kommunikationssystem som uppgifterna kräver.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om beredskapsorganisationens verksamhet, utbildningskrav, beredskapsövningar och beredskap för beredskapssituationer samt om tekniska krav som gäller beredskapsorganisationens lokaler, redskap, utrustning och kommunikationssystem.

172 §

Beredskapsplan

För beredskapsarrangemang ska det finnas en av Strålsäkerhetscentralen godkänd beredskapsplan som ska uppdateras regelbundet. Godkännandet förutsätter att det i beredskapsplanen i den omfattning som behövs för att säkerställa att beredskapsarrangemangen är ändamålsenliga i det aktuella skedet av kärnanläggningens livscykel lämnas uppgifter om

- 1) beredskapsorganisationen,
- 2) åtgärder som hör till beredskapsarrangemangen,
- 3) de lokaler, de redskap, den utrustning, de kommunikationssystem och de dataöverföringssystem som beredskapsarrangemangen förutsätter,
- 4) larmsystem och arrangemang för varnande av allmänheten i kärnanläggningens närområde,
- 5) utbildning och beredskapsövningar i anslutning till beredskapsarrangemang,
- 6) andra omständigheter som är av betydelse för beredskapsarrangemangen.

Tillståndshavaren ska lämna den godkända beredskapsplanen till den behöriga räddningsmyndigheten.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i beredskapsplanen.

173 §

Praktiska instruktioner för beredskapsarrangemang vid en kärnanläggning

Det ska finnas praktiska instruktioner om beredskapsarrangemangen vid en kärnanläggning, i vilka det administrativa, operativa och tekniska genomförandet av beredskapsarrangemangen beskrivs.

De praktiska instruktionerna för beredskapsarrangemangen ska utvärderas regelbundet och ändras, om bedömningen visar att det finns behov av detta.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om det som ska ingå i de praktiska instruktionerna för beredskapsarrangemangen.

174 §

Information om beredskapen för beredskapssituationer

Tillståndshavaren ska i samarbete med den behöriga räddningsmyndigheten och Strålsäkerhetscentralen utarbeta anvisningar för allmänheten i beredskapsområdet med tanke på beredskapssituationer vid kärnanläggningen. I övrigt tillämpas på information om beredskap för beredskapssituationer vad som föreskrivs i 133 § i strålsäkerhetslagen om informationsplikt i nödsituationer med strålrisk.

175 §

Ordnande av trafikförbindelser i beredskapssituationer

Tillståndshavaren ska i samarbete med den behöriga räddningsmyndigheten i området och vid behov med andra myndigheter planera hur kärnanläggningens trafikförbindelser ska ordnas i beredskapssituationer.

De behöriga räddningsmyndigheterna i området och vid behov andra myndigheter ska i beredskapssituationer ordna trafikförbindelser till kärnanläggningen. Tillståndshavaren ska bistå myndigheterna.

176 §

Verksamhet i beredskapssituationer

Tillståndshavaren ska i en beredskapssituation utan dröjsmål vidta åtgärder enligt beredskapsplanen och andra behövliga åtgärder för att hantera situationen och förebygga eller begränsa exponering för strålning. I beredskapssituationer ska verksamheten dimensioneras på ett sådant sätt som situationens allvar kräver. Kärnanläggningens beredskapsorganisation ger utifrån målen för befolkningsskyddet enligt 132 § i strålskyddslagen rekommendationer om befolkningsskyddsåtgärder till räddningsmyndigheten tills Strålsäkerhetscentralen tar ansvar för dem i enlighet med 46 § 2 mom. 9 punkten i räddningslagen.

Kärnanläggningens beredskapsorganisation ska omedelbart underrätta Strålsäkerhetscentralen om förändringar i beredskapssituationen och upprätthålla en lägesbild av beredskapssituationen. Det ska ordnas automatisk dataöverföring från kärnanläggningarna, genom vilken de uppgifter om beredskapssituationen och dess utveckling som är väsentliga för bedömningen av beredskapssituationen förmedlas till Strålsäkerhetscentralen i realtid och på ett tillförlitligt sätt. Beredskapsorganisationen ska vid behov separat också informera den behöriga räddningsmyndigheten i området om hur beredskapssituationen utvecklas och bistå räddningsmyndigheterna i beredskapssituationen.

I kärnanläggningar inom samma område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse samt i deras system, konstruktioner och anordningar får i beredskapssituationer sådana ändringar som är nödvändiga för att begränsa skador göras utan det godkännande som förutsätts i denna lag. Uppgifter om gjorda ändringar ska utan dröjsmål lämnas till Strålsäkerhetscentralen för kännedom.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de åtgärder som ska vidtas under beredskapssituationer, om det tekniska genomförandet av dataöverföring, om de uppgifter som är väsentliga för bedömningen av situationen och dess utveckling samt om de nödvändiga ändringar som avses i 3 mom.

177 §

Upphävande av en beredskapssituation

Tillståndshavaren ska upphäva en beredskapssituation när kärnanläggningen återställts i säkert läge och behövliga uppföljande åtgärder har vidtagits. Tillståndshavaren ska vidta de åtgärder genom vilka anläggningen hålls i ett säkert läge.

Om avsikten är att fortsätta normal drift av kärnanläggningen efter att beredskapssituationen har upphävts, ska det för återstart av kärnanläggningen finnas en plan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen. Godkännandet förutsätter att planen innehåller de åtgärder i kärnanläggningen, dess system, konstruktioner, anordningar och verksamhet samt i det

informationsmaterial som gäller anläggningens verksamhet som en fortsatt säker drift av anläggningen förutsätter.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de uppföljande åtgärder som avses i 1 mom. och den plan som avses i 2 mom.

178 §

Nödsituation med strålrisk vid en kärnanläggning och övergång till befintlig exponeringssituation

På en sådan nödsituation med strålrisk vid en kärnanläggning som inte samtidigt är en beredskapssituation tillämpas vad som i 132 och 134–136 § i strålsäkerhetslagen föreskrivs om detta.

Statsrådet fattar beslut om övergång från nödsituation med strålrisk vid en kärnanläggning till en befintlig exponeringssituation utanför det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse, när de nödvändiga åtgärderna för att begränsa strålriskerna har vidtagits. Strålsäkerhetscentralen fattar på framställning av tillståndshavaren beslut om övergång från en nödsituation med strålrisk till en befintlig exponeringssituation i det område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse.

179 §

Befintlig exponeringssituation

Om radioaktiva ämnen sprids vid en transport som avses i 45 § 1 mom., ska tillståndshavaren se till att de områden, lokaler och deras konstruktioner som kontaminerats eller aktiverats med radioaktiva ämnen rengörs samt svara för kostnaderna för dessa åtgärder. Tillståndshavaren får inte utan grund dra ut på utförandet av rengöringsåtgärderna. Om mängden radioaktiva ämnen inte genom skäliga åtgärder kan sänkas under friklassningsnivån, ska tillståndshavaren lägga fram för Strålsäkerhetscentralen en åtgärdsplan för området, lokalen eller konstruktionerna. Om en innehavare av godkännande för transport ansvarar för transporten i stället för tillståndshavaren, ska innehavaren av godkännandet se till att tillståndshavarens skyldigheter fullgörs.

I en befintlig exponeringssituation vid en kärnanläggning eller i anslutning till en transport som avses i 45 § 1 mom. tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 138 § 1 och 4 mom. samt 140 och 141 § i strålsäkerhetslagen. Vad som i de nämnda bestämmelserna föreskrivs om verksamhetsutövare ska tillämpas på tillståndshavare och innehavare av godkännande för transport.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om rengöring med anknytning till transport och om uppföljande åtgärder efter beredskapssituationer vid kärnanläggningar.

18 kap.

Transport av kärnämnen och kärnavfall

180 §

Godkännande av transport av kärnämnen och kärnavfall

Transport av kärnämnen och kärnavfall ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen när kärnämnen eller kärnavfall enligt i 45 § 1 mom. eller 145 § 2 mom. transporteras.

Ett godkännande av transporten förutsätter

1) uppfyllande av de krav enligt 7 och 16 kap. som ska tillämpas på den transport som avses i ansökan,

- 2) ordnande av skadeståndsansvaret för transporten i enlighet med atomansvarighetslagen,
- 3) av sökanden ansökt godkännande av Strålsäkerhetscentralen för transportarrangemang för radioaktiva ämnen i enlighet med lagen om transport av farliga ämnen,
- 4) avsaknad av annanstans i denna lag föreskrivet hinder för beviljande av godkännandet.

181 §

Behandling och avgörande av godkännande för transport

En ansökan om godkännande för transport av kärnämnen och kärnavfall och en ansökan om godkännande för transport av radioaktiva ämnen i enlighet med lagen om transport av farliga ämnen ska behandlas tillsammans och avgöras genom samma beslut, om detta inte av något särskilt skäl ska anses onödigt. Ärendena ska behandlas enligt ett förfarande enligt lagen om transport av farliga ämnen med beaktande av vad som i denna lag föreskrivs om ansökans och beslutets innehåll.

I beslutet om transport godkänns transportarrangemangen och den skyddsplan som hänger samman med dem, om detta förutsätts enligt 151 § 2 mom.

Ett beslut om godkännande av en transport kan gälla enskilda eller liknande återkommande transporter.

182 §

Ansvar för en godkänd transport

För strålsäkerheten och skyddsarrangemangen vid en godkänd transport samt för iakttagandet av bestämmelserna enligt beslutet om godkännande svarar den som utför de uppgifter eller vidtar de åtgärder som ingår i och anknyter till transporten och till vilken beslutet om godkännande direkt har riktats.

Under en godkänd transport får avvikelser göras endast av oväntade och tvingande skäl.

183 §

Ändring i en godkänd transport

Om det sker ringa förändringar i fullgörandet av de skyldigheter som gäller strålsäkerheten eller skyddsarrangemangen vid en transport jämfört med vad som har behandlats i samband med godkännandet av transporten eller om transporten ändras på ett sätt som är av högst ringa betydelse med tanke på skyddsarrangemangen, ska Strålsäkerhetscentralen utan dröjsmål underrättas om saken.

184 §

Anmälningsskyldighet vid transport av kärnämnen eller kärnavfall

Strålsäkerhetscentralen ska underrättas om sådana enskilda transporthändelser som beslutet om godkännande av transport som gäller återkommande transporthändelser gäller. Anmälan ska innehålla uppgifter om tidpunkten för transporten och om ringa ändringar jämfört med vad som har behandlats i samband med godkännandet av transporten. Den som ansvarar för transporten ska göra en anmälan minst en månad före transporten.

Den slutliga tidsplanen och ruten för transporten samt kontaktuppgifterna till kontaktperson för transporten ska meddelas Strålsäkerhetscentralen innan transporten inleds. Dessutom ska i

tillräckligt god tid innan transporten utförs en separat anmälan göras om transport av kärnämnen som är särskilt viktiga med tanke på förhindrande av spridning av kärnvapen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om den anmälan som avses i 1 och 2 mom.

185 §

Anmälningsskyldighet avseende transporter som befriats från kravet på godkännande

En anmälan ska göras till Strålsäkerhetscentralen när annat än i 180 § 1 mom. avsedda kärnämnen eller kärnavfall transporteras. Anmälan ska innehålla de viktigaste uppgifterna om transporten samt om de kärnavfall och de kärnämnen som transporteras. Avsändaren av transporten ska göra en anmälan minst två månader innan transporten är avsedd att inledas.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om den anmälan som avses i 1 mom.

19 kap.

Anläggning för kärnämnestillvaratagande

186 §

Strålsäkerhet vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På en anläggning för kärnämnestillvaratagande och på tillståndshavaren för en sådan anläggning tillämpas vad som i 46–52, 54–57 och 59–61 § föreskrivs om kärnanläggning och tillståndshavare, dock inte vad som i 49 § föreskrivs om dosrestriktioner för kollektiv yrkesmässig exponering eller vad som föreskrivs i 50 § 1 mom. 6 och 7 punkten.

Mätningar av utsläppsprov av radioaktiva ämnen och prov för strålningsövervakning av miljö ska utföras med ackrediterade metoder. Dessutom tillämpas på tillståndshavaren vad som i 63 § 2 mom. föreskrivs om tillståndshavare.

Vid strålningsmätningar i syfte att följa upp säkerheten vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande och strålningsförhållanden ska för ändamålet lämpliga och tillförlitliga system för strålningsmätning användas. På mätningar som används för bedömning av exponering för strålning och säkerställande av strålsäkerheten för arbetstagarna vid kärnanläggningar tillämpas 9 kap. i strålsäkerhetslagen.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om i 3 mom. avsedda system för strålningsmätningar och om säkerställande av strålningsmätningars tillförlitlighet och om deras kalibrering, mätprecision, användning och lämplighet för användningsändamålet.

187 §

Allmänna krav för säkerheten vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På en anläggning för kärnämnestillvaratagande och dess system samt på i anslutning till dess drift uppkommande avfall som innehåller naturliga radioaktiva ämnen tillämpas vad som i 72 och 74–76 §, 77 § 1 och 3 mom. samt 78 och 80 § föreskrivs om kärnanläggningar och deras system samt om kärnavfall.

Vid säkerställandet av säkerheten vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska i första hand sådana naturliga säkerhetsegenskaper utnyttjas som kan uppnås genom planeringslösningar.

188 §

Säkerhetsanalys av en anläggning för kärnämnestillvaratagande

Av en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska det utarbetas en säkerhetsanalys, som innehåller de uppgifter om anläggningen och dess system som behövs för bedömning av anläggningens tekniska säkerhet och för påvisande av säkerheten.

Säkerhetsanalysen av en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska under byggandet och driften av anläggningen uppdateras så att en tillräcklig uppfattning om anläggningens säkerhet bevaras.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om det som ska beskrivas i säkerhetsanalyser av anläggningar för kärnämnestillvaratagande.

189 §

Organisationen och ledningen hos en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På anläggningar för kärnämnestillvaratagande och innehavare av tillstånd för sådana anläggningar tillämpas vad som i 13 kap. föreskrivs om kärnanläggningars och tillståndshavares organisation och ledning, dock inte vad som föreskrivs i 122 § 2 mom.

190 §

Drift av en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På driften av en anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 128 och 130 § föreskrivs om driften av kärnanläggningar.

191 §

Säkerställande och utveckling av säkerheten vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

Uppfyllandet av kraven för system, konstruktioner och anordningar vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska påvisas med hjälp av sådana tillförlitliga metoder och förfaranden vars resultat kan verifieras och spåras under anläggningens livscykel.

Tillståndshavaren för en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska följa anläggningens och dess systems skick på det sätt som anläggningens säkerhet förutsätter.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om påvisandet av att kraven för säkerheten vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande uppfylls och om de metoder och förfaranden som tillämpas på dem samt om övervakningen av skicket på deras system.

192 §

Säkerhetsarrangemang vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På en anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 147 och 149 §, 151 § 1 och 3 mom., 152 §, 153 § 1 mom. och 164 § föreskrivs om kärnanläggningars säkerhetsarrangemang och skyldigheter i anslutning till dem. Vad som i 149 § 2 mom. föreskrivs om säkerhetsvisitationer tillämpas dock inte på anläggningar för kärnämnestillvaratagande.

193 §

Strålsäkerhetsincidenter och nödsituationer med strålrisk vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På en anläggning för kärnämnestillvaratagande och en innehavare av tillstånd för en sådan anläggning tillämpas vad som i 16 kap. 138 och 139 § i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhet som kräver säkerhetstillstånd och om verksamhetsutövare. Bestämmelser om den säkerhet som tillståndshavare ska ha och om de kostnader som betalas ur säkerheten finns i 284–286 §.

IV AVDELNINGEN

KÄRNAVFALLSHANTERING

20 kap.

Principer och krav i fråga om kärnavfallshantering

194 §

Ansvar för kärnavfallshanteringen och för kostnaderna för den

Tillståndshavaren svarar för hanteringen av det kärnavfall som uppkommer i eller till följd av tillståndshavarens verksamhet och för lämpliga förberedelser av åtgärder i anslutning till avfallshantering samt för kostnaderna för dem (*ombesörjningsskyldighet*).

Tillståndshavaren har ombesörjningsskyldighet enligt 1 mom. till dess att ombesörjningsskyldigheten har upphört i enlighet med denna lag. Ombesörjningsskyldigheten påverkas inte av att giltighetstiden för tillståndet för kärnanläggningen går ut eller tillståndet återkallas.

Vad som i denna lag föreskrivs om kärnavfall tillämpas inte när det är fråga om sådant utsläpp av radioaktiva ämnen som avses i 51 §.

195 §

Tillståndshavarens rätt till verksamhet som hänför sig till kärnavfall

Tillståndshavaren har rätt att enligt vad som vid behov bestäms närmare i tillståndet för kärnanläggningen i kärnanläggningen eller på anläggningsområdet inneha, producera, hantera, använda och lagra kärnavfall som uppkommer i verksamheten enligt tillståndet eller förs dit i enlighet med tillståndet.

Annanstans än i kärnanläggningen eller på anläggningsområdet får kärnavfall innehas, produceras, hanteras, användas och lagras enligt vad som föreskrivs nedan.

196 §

Säkerhet i fråga om åtgärder för kärnavfallshantering

Vid planeringen och genomförandet av åtgärder för kärnavfallshantering ska man i första hand sörja för säkerheten.

Kärnavfallens egenskaper ska utredas och avfallet ska sorteras och klassificeras enligt dess egenskaper samt förpackas och på annat sätt hanteras på ett säkert och ändamålsenligt sätt med tanke på lagringen och slutförvaringen.

En tillståndshavare till vars kärnanläggning kärnavfall överläts för lagring ska sörja för att det avfall och de avfallsförpackningar som tas emot kan hanteras och lagras på ett säkert sätt och

att det finns en ändamålsenlig plan för säkerheten vid slutförvaringen. En tillståndshavare till vars kärnanläggning kärnavfall överläts för slutförvaring ska säkerställa att slutförvaringen kan genomföras på ett säkert sätt. Tillståndshavaren ska också säkerställa att det enligt tillståndet för kärnanläggningen är möjligt att ta emot kärnavfall.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om utredning av kärnavfallets egenskaper samt om sortering, klassificering, hantering och lagring av kärnavfall.

197 §

Mängden kärnavfall och avfallets radioaktivitet

Mängden av och radioaktiviteten hos det kärnavfall som uppkommit i samband med eller till följd av kärnanläggningars verksamhet ska hållas så liten som det rimligen är praktiskt möjligt, dock så att iakttagandet av de säkerhetskrav som föreskrivs i denna lag inte äventyras.

198 §

Uppgifter om kärnavfall och bedömning av utvecklingen av mängden kärnavfall

Tillståndshavaren ska föra bok över det kärnavfall som lagras och slutförvaras. Bokföringen ska innehålla uppgifter om avfallsförpackningarna och placeringen av dem samt uppgifter om det kärnavfall som varje avfallsförpackning innehåller. Dessutom ska bokföringen innehålla andra uppgifter som behövs för övervakningen av ombesörjningsskyldigheten i fråga om kärnavfall.

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen lämna

1) ett sammandrag av bokföringen om kärnavfall varje kalenderår från det att driften av kärnanläggningen inleddes,

2) en bedömning av mängden kärnavfall med tre års mellanrum från det att tillstånd för uppförande av kärnanläggningen beviljades.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de uppgifter som ska ingå i bokföringen, om det sätt på vilket bokföringsmaterialet ska förvaras och om lämnande av uppgifter.

199 §

Plan för genomförande av kärnavfallshantering

För en kärnanläggning ska det finnas en av arbets- och näringsministeriet godkänd plan för genomförande av kärnavfallshantering som innehåller de principer som ska iakttas inom kärnavfallshanteringen och den tidsplan som ska följas vid genomförandet av åtgärder inom kärnavfallshanteringen.

För att planen för genomförande av kärnavfallshantering ska godkännas krävs det att planen grundar sig på metoder i fråga om vilka det finns tillräckliga belägg för att de är säkra och tillförlitliga, att bestämmelserna om kärnavfallshantering i denna lag har iakttagits vid utarbetandet av planen och att planen i tillräcklig omfattning innehåller

1) de planerade åtgärderna för genomförandet av kärnavfallshanteringen och uppgifter om förberedelsen av dem, inklusive uppgifter om ordnandet av tillståndshavarens ansvar och skyldigheter,

2) en utredning på allmän nivå om

a) nedläggningen av kärnkraftverket, den kärntekniska anläggningen eller produktionsanläggningen för kärnbränsle och avslutandet av verksamheten samt faserna för dem,

anläggningsområdets sluttillstånd samt åtgärderna och tidsplanen för hanteringen av de avfall som uppkommer under nedläggningen av anläggningen,

b) förslutningen av slutförvaringsanläggningen samt faserna och tidsplanen för den.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs det vid behov närmare om de utredningar och handlingar som ska ingå i planen för genomförande av kärnavfallshantering samt om förfarandet för godkännande.

200 §

Plan för kärnavfallshantering

För en kärnanläggning ska det finnas en av arbets- och näringsministeriet godkänd plan för kärnavfallshantering. Planen ska första gången lämnas inom tre år efter att planen för genomförande av kärnavfallshantering har godkänts och därefter uppdateras åtminstone vart tredje år.

För att planen för kärnavfallshantering ska godkännas krävs det att den grundar sig på en godkänd plan för genomförande av avfallshantering och att den i tillräcklig omfattning med beaktande av livscykel fasen för tillståndshavarens kärnanläggningar innehåller

1) en närmare beskrivning av de forsknings- och utvecklingsåtgärder och andra åtgärder som planerats för kärnavfallshanteringen för de kommande tre åren samt generellt för de därpå följande tre åren,

2) uppgifter om ingångna avtal eller andra arrangemang i fråga om ordnandet av kärnavfallshantering,

3) betydande ändringar som planerats i de åtgärder, tidsplaner eller metoder som godkänts i planen för genomförande av kärnavfallshantering så att det i fråga om de planerade ändringarna i metoderna finns tillräckliga belägg för att de är säkra och tillförlitliga,

4) övriga utredningar som anses behövliga för en bedömning av tillståndshavarens ombesörjningsskyldighet.

För att en uppdatering av planen för kärnavfallshantering ska godkännas krävs utöver de förutsättningar som föreskrivs i 2 mom. att uppdateringen innehåller en tillräckligt omfattande redogörelse för de åtgärder inom kärnavfallshanteringen som genomförts.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs det vid behov närmare om de utredningar och handlingar som ska ingå i planen för kärnavfallshantering samt om förfarandet för godkännande.

201 §

Iakttagande av planen för kärnavfallshantering

Tillståndshavaren ska i regel vidta åtgärder i enlighet med den godkända planen för kärnavfallshantering.

202 §

Planering av nedläggning av en kärnanläggning

För nedläggning av ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning eller en produktionsanläggning för kärnbränsle ska det finnas en av Strålsäkerhetscentralen godkänd nedläggningsplan. Nedläggningsplanen ska uppdateras åtminstone vart sjätte år till dess att nedmonteringen av anläggningen har inletts. Strålsäkerhetscentralen kan av särskilda skäl också annars kräva att nedläggningsplanen uppdateras.

För att nedläggningsplanen och uppdateringar av den ska godkännas krävs det att de är tillräckligt detaljerade till sitt innehåll med beaktande av hurdan kärnanläggning det är fråga om och i vilken fas av sin livscykel den är och att de åtminstone innehåller uppgifter om

- 1) metoden för nedmonteringen av anläggningen och andra nedläggningsåtgärder samt metodens säkerhet,
 - 2) planerna för hantering, lagring och slutförvaring av det kärnavfall som hänför sig till nedläggningen av anläggningen,
 - 3) faserna och tidsplanerna för genomförandet av nedläggningen av anläggningen,
 - 4) anläggningsområdets planerade sluttillstånd.
- Strålsäkerhetscentralen kan meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om det som ska ingå i nedläggningsplanen och om de särskilda skäl för uppdatering av nedläggningsplanen som avses i 1 mom.

203 §

Befrielse från tillsyn enligt kärnenergilagen i fråga om kärnavfall

Strålsäkerhetscentralen kan godkänna att kärnavfall befrias från myndighetstillsyn enligt denna lag. För godkännandet förutsätts att

- 1) kärnavfallet inte samtidigt är sådant kärnmaterial som denna lag tillämpas på,
- 2) mängden radioaktivt ämne i kärnavfallet inte är högre än friklassningsnivån eller att den exponering och potentiella exponering som den verksamhet som hänför sig till avfallet förorsakar trots överskridningen av friklassningsnivån är så obetydlig att den inte medför någon skada för hälsan, och
- 3) kärnavfallet inte avsiktligt har späts ut för att det villkor som avses i 2 punkten ska uppfyllas.

När Strålsäkerhetscentralen har fattat ett beslut enligt 1 mom. är det avfall som avses i beslutet sådant avfall som avses i avfallslagen och på vilket avfallslagen ska tillämpas i stället för denna lag.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om förutsättningarna för befrielse från myndighetstillsyn i syfte att genomföra Europeiska unionens lagstiftning.

204 §

Befrielse från tillsyn enligt kärnenergilagen i fråga om en kärnanläggningsbyggnad och en del av anläggningsområdet

Strålsäkerhetscentralen kan godkänna att en kärnanläggnings byggnad eller en del av den eller en del av anläggningsområdet som aktiverats eller kontaminerats med ett radioaktivt ämne befrias från myndighetstillsyn enligt denna lag. För godkännandet förutsätts att den mängd radioaktivt ämne som finns i byggnaden eller en del av den eller i en del av anläggningsområdet uppfyller det villkor som anges i 203 § 1 mom. 2 punkten.

205 §

Godkännande av ett nytt användningsändamål för kärnavfall

Arbets- och näringsministeriet kan godkänna ett nytt användningsändamål för kärnavfall om

- 1) det finns ett godtagbart skäl för det,
- 2) det finns ekonomiska och andra förutsättningar för genomförandet av det,
- 3) det inte äventyrar säkerheten, och
- 4) det också i övrigt överensstämmer med samhällets helhetsintresse.

När arbets- och näringsministeriet har godkänt ett nytt användningsändamål för kärnavfall, är avfallet inte längre sådant kärnavfall som avses i denna lag. På kärnavfall som uppkommer i verksamheten enligt det nya användningsändamålet tillämpas denna lag. Om det i verksamheten

enligt det nya användningsändamålet uppkommer annat avfall som innehåller radioaktiva ämnen tillämpas strålsäkerhetslagen.

206 §

Överföring av ombesörjningsskyldigheten

Arbets- och näringsministeriet kan godkänna att samtidigt som kärnavfall överläts kan också den ombesörjningsskyldighet som gäller det överföras helt eller delvis på någon annan. För godkännandet förutsätts att

- 1) mottagaren har gett sitt samtycke till överföringen,
- 2) mottagaren har
 - a) ett tillstånd för en kärnanläggning som berättigar till att ta emot, inneha, hantera och lagra det kärnavfall som överföringen gäller, eller
 - b) ett tillstånd för en slutförvarsanläggning som berättigar till att ta emot, inneha, hantera och slutförvara samt vid behov lagra det kärnavfall som överföringen gäller, om överföring av ombesörjningsskyldigheten gäller slutförvaring av kärnavfall,
- 3) överföringen av ombesörjningsskyldigheten inte äventyrar genomförandet av kärnavfalls-hanteringen och reserveringen av medel för kostnaderna för det, och
- 4) överföringen av ombesörjningsskyldigheten inte äventyrar iakttagandet av de skyldigheter som hänför sig till kärnmaterialtillsynen.

När beslutet om godkännande av en överföring av ombesörjningsskyldigheten har vunnit laga kraft

- 1) ska mottagaren i fråga om det kärnavfall som åtgärden omfattar iaktta vad som i denna lag föreskrivs om tillståndshavarens ombesörjningsskyldighet,
- 2) har den tillståndshavare från vilken ombesörjningsskyldigheten har överförts inte längre ombesörjningsskyldighet i fråga om det kärnavfall som avses i beslutet om godkännande av överföringen enligt vad som närmare anges i beslutet.

207 §

Anmälan om överlåtande av kärnavfall

Utöver vad som föreskrivs i 206 § får kärnavfall överlåtas till en annan tillståndshavare utan att ombesörjningsskyldigheten samtidigt överförs. Kärnavfall får dock överlåtas endast till en sådan tillståndshavare som har gett sitt samtycke till att ta emot det och som har ett i denna lag avsett tillstånd att inneha, hantera och lagra eller slutförvara det kärnavfall som överförs.

En tillståndshavare som i enlighet med 1 mom. överlåter kärnavfall till en annan tillståndshavare ska på förhand anmäla detta till Strålsäkerhetscentralen. Anmälan ska innehålla en redogörelse för att de förutsättningar som anges i 1 mom. har iakttagits.

208 §

Transport av använt kärnbränsle inom ett område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse

En transporttank som används för att transportera använt kärnbränsle inom ett område som omfattas av begränsning av trafik och vistelse ska vara godkänd av Strålsäkerhetscentralen. För godkännandet förutsätts att transporttanken lämpar sig för säker transport av använt kärnbränsle.

Om Strålsäkerhetscentralen har godkänt konstruktionstypen för en förpackning som använts som transporttank med stöd av lagen om transport av farliga ämnen och förpackningen i fråga

lämpar sig för säker transport av använt kärnbränsle, krävs inte det godkännande som avses i 1 mom.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om transporttankar som är avsedda för transport av använt kärnbränsle.

209 §

Överlåtelse av kärnavfall till forskning i Finland

Tillståndshavaren får för forskning överlåta små mängder kärnavfall till ett forskningsinstitut i Finland. Den mängd kärnavfall som överläts ska motsvara den mängd som behövs i den forskningsmetod som ska användas. På forskningsinstitutet och kärnavfallet tillämpas då vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhetsutövare samt om innehav, förvaring och upplagring av radioaktivt avfall. Forskningsinstitutet får inte överlåta kärnavfallet till något annat ställe.

Strålsäkerhetscentralen kan på tillståndshavarens ansökan godkänna att forskningsinstitutet sörjer för avfallshanteringen av sådant undersökt kärnavfall som det inte är ändamålsenligt att återlämna till tillståndshavaren. På forskningsinstitutet och kärnavfallet tillämpas då vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om verksamhetsutövare och om oskadliggörande av radioaktivt avfall. För godkännandet förutsätts att forskningsinstitutet har förbundit sig att sörja för avfallshanteringen och uppfyller de villkor som anges i strålsäkerhetslagen. Tillståndshavarens ombesörjningsskyldighet anses ha upphört i fråga om detta kärnavfall när Strålsäkerhetscentralen har fattat det nämnda beslutet.

210 §

Mottagande, hantering, lagring och slutförvaring av radioaktivt avfall

Tillståndshavaren får i enlighet med det som vid behov preciseras i tillståndet för kärnanläggningen ta emot, hantera, lagra eller slutförvara också radioaktivt avfall som omfattas av strålsäkerhetslagens tillämpningsområde. På åtgärder för avfallshantering av detta avfall tillämpas då vad som i denna lag föreskrivs om åtgärder för hantering av kärnavfall.

Tillståndshavaren har ombesörjningsskyldighet för sådant radioaktivt avfall som avses i 1 mom. enligt vad som i denna lag föreskrivs om ombesörjningsskyldighet i fråga om kärnavfall, till dess det radioaktiva avfallet är i slutförvar. Då tillämpas på detta avfall också i övrigt i stället för strålsäkerhetslagen vad som i denna lag föreskrivs om kärnavfall och slutförvaring.

21 kap.

Slutförvaring av kärnavfall samt begränsningar av import, export och överföring av kärnavfall

211 §

Krav som gäller slutförvaring av kärnavfall

Kärnavfall som uppkommit i Finland ska slutförvaras i Finland.

Kärnavfallet ska slutförvaras på så sätt att strålningsexponeringens inverkan på människor och miljön hålls på en utifrån tillgänglig information godtagbar nivå och att säkerställandet av långtidssäkerheten inte förutsätter att slutförvaringsplatsen övervakas.

Närmare bestämmelser om dosrestriktioner för stålningsexponeringen efter förslutningen av en slutförvarsanläggning utfärdas genom förordning av statsrådet.

212 §

Avvikelse från skyldighet i fråga om slutförvaring av kärnavfall

Med avvikelse från 211 § 1 mom. kan arbets- och näringsministeriet godkänna att kärnavfall slutförvaras annanstans än i Finland, om

1) arrangemanget inte har någon nämnvärd betydelse med tanke på tillståndshavarens ombesörjningsskyldighet och det är fråga om en liten mängd kärnavfall,

2) arrangemanget är motiverat av ett betydande ekonomiskt eller annat vägande skäl,

3) Finland vid tidpunkten för överföringen har ett giltigt avtal som avses artikel 4 i rådets direktiv 2011/70/Euratom om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, och

4) ett bindande avtal har ingåtts mellan aktörerna inom kärnavfallshanteringen om saken vilket omfattar behövliga åtgärder med tanke på kärnavfallshanteringen och är genomförbart med beaktande av tidsplanen för avtalets fullgörande samt andra villkor.

Om ett avtal enligt 1 mom. 4 punkten har ingåtts med en stat som inte är medlemsstat i Europeiska unionen ska avtalets innehåll meddelas till Europeiska kommissionen och skäligen åtgärder vidtas för att säkerställa att

1) den mottagande staten har ingått ett avtal med Europeiska atomenergigemenskapen om hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall eller är part i konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall (FördrS 36/2001),

2) den mottagande staten har ett program för slutförvaring av radioaktivt avfall och för förbättrade åtgärder för det med mål om en hög säkerhetsnivå som är likvärdiga med de mål som uppställts i denna lag, och

3) den mottagande statens slutförvarsanläggning har tillstånd att ta emot kärnavfallspartiet, att den är i drift före överföringen och att den sköts i enlighet med kraven i den mottagande statens i 2 mom. avsedda program.

213 §

Hantering och lagring annanstans av kärnavfall som uppkommit i Finland

Kärnavfall får föras ut för hantering och lagring utanför Finland om slutförvaringen av kärnavfallet eller det kärnavfall som uppkommer av det i enlighet med 212 § genomförs någon annanstans eller om det mellan aktörerna inom kärnavfallshanteringen finns ett bindande avtal enligt vilket kärnavfallet ska återlämnas till Finland för slutförvaring.

214 §

Förbud mot slutförvaring av kärnavfall som uppkommit annanstans

Kärnavfall och därmed jämförbart radioaktivt avfall som uppkommit någon annanstans än i Finland får inte slutförvaras i Finland.

Med avvikelse från 1 mom. kan arbets- och näringsministeriet godkänna att kärnavfall och därmed jämförbart radioaktivt avfall som uppkommit någon annanstans slutförvaras i Finland, om

1) arrangemanget inte har någon nämnvärd betydelse med tanke på ombesörjningsskyldigheten hos den tillståndshavaren som tar emot kärnavfallet,

2) kärnavfallshanteringen för avfallet har ordnats i Finland och det har reserverats medel för kostnaderna för den,

- 3) arrangemanget också i övrigt överensstämmer med samhällets helhetsintresse,
- 4) de i 212 § 1 mom. 2–4 punkten och 2 mom. föreskrivna villkoren uppfylls.

215 §

Hantering och lagring i Finland av kärnavfall som uppkommit annanstans

Kärnavfall och därmed jämförbart radioaktivt avfall som uppkommit någon annanstans än i Finland får inte hanteras eller lagras i Finland.

Med avvikelse från 1 mom. kan statsrådet bevilja tillstånd för hantering och kortvarig lagring i Finland av kärnavfall och därmed jämförbart radioaktivt avfall som uppkommit någon annanstans, om

- 1) anledningen är i Finland bedriven forskning i kärnavfall eller annan sådan verksamhet som är motiverad av ett betydande ekonomiskt eller annat vägande skäl,

- 2) hanteringen och lagringen genomförs på ett säkert sätt,

- 3) forskningsinstitutet uppfyller de villkor som föreskrivs i 209 § 1 mom. och enligt det i strålsäkerhetslagen och hanteringen och lagringen behövs för att forskningen ska kunna genomföras, eller om tillståndet för den mottagande kärnanläggningen berättigar till hantering och lagring av avfallet i fråga,

- 4) skyldigheterna i anslutning till kärnmaterialtillsynen uppfylls,

- 5) ett bindande avtal har ingåtts mellan aktörerna inom kärnavfallshanteringen om saken och avtalet omfattar behövliga åtgärder med tanke på kärnavfallshanteringen och är genomförbart med beaktande av tidsplanen för avtalets fullgörande,

- 6) den stat varifrån kärnavfallet eller det därmed jämförbara radioaktiva avfallet importeras för att hanteras eller lagras har förbundit sig till att slutförvara avfallet i fråga på ett säkert och ansvarsfullt sätt, och

- 7) tillräcklig säkerhet har ställts för den händelse att åtgärder som hänför sig till kärnavfallshantering måste vidtas i Finland och där också den osäkerhet som hänför sig till kostnadsförslagen har beaktats.

Till tillståndsansökan ska det fogas en för tillståndsprövningen behövlig utredning om den verksamhet som avses i ansökan och dess konsekvenser samt om förutsättningarna för beviljande av tillstånd och om andra omständigheter som är av betydelse för bedömningen av ärendet. Dessutom tillämpas vad som föreskrivs i 310 § 3–5 mom. om ansökan om tillstånd och i 311–313 § om behandling av ett tillståndsärende. Arbets- och näringsministeriet är tillståndsmyndighet i ärendet.

Ett tillstånd som beviljats av statsrådet gäller en viss tid. Tillståndsbeslutet ska innehålla en tidsfrist för när kärnavfallet senast ska exporteras eller överföras från Finland och behövliga bestämmelser om en säkerhet och ställandet av den, om kärnmaterialtillsyn och om iakttagande av skyldigheter som gäller kärnavfallshantering och andra bestämmelser som behövs med avseende på allmänt intresse. På tillståndsbeslutet tillämpas dessutom vad som i 303 § 1 och 3 mom. föreskrivs om innehållet i ett beslut om tillstånd för kärnanläggning och vad som i 314 § föreskrivs om meddelande av och information om tillståndsbeslut.

På återkallande av ett tillstånd av statsrådet tillämpas vad som i 318 § föreskrivs om återkallande av beslut om tillstånd för kärnanläggning.

216 §

Säkerhet som gäller hantering och lagring av kärnavfall som uppkommit annanstans

Som en i 215 § 2 mom. 7 punkten avsedd säkerhet godkänns borgen, försäkring eller en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska

ekonomiska samarbetsområdet. Säkerheten ska ställas till förmån för arbets- och näringsministeriet före importen eller överföringen av avfallet till Finland. Säkerheten ska vara i kraft i tre månader också efter att avfallet i fråga har exporterats eller överförts från Finland. Ministeriet ska på ansökan frigöra säkerheten när kärnavfallet har exporterats eller överförts från Finland och tre månader har förflutit från det.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att inleda realisering av säkerheten om kärnavfallet eller det därmed jämförbara radioaktiva avfallet inte exporterats eller överförts från Finland inom den fastställda tidsfristen. Innan säkerheten realiserar ska arbets- och näringsministeriet i enlighet med 372 § förelägga verksamhetsutövaren att uppfylla sina skyldigheter. Säkerheten kan användas till att täcka kostnader för åtgärder i samband med tvångsutförande.

217 §

Godkännande av import, export och överföring av kärnavfall

Import, export, överföring och transitering genom Finlands territorium av kärnavfall och därmed jämförbart radioaktivt avfall ska ha godkänts av Strålsäkerhetscentralen innan de utförs. För godkännande förutsätts att de förfaranden som föreskrivs i direktivet om kärnavfallstransporter iakttas när åtgärden vidtas samt att de tillstånd och godkännanden som förutsätts i denna lag har erhållits för verksamheten eller att det har gjorts en anmälan om dem i enlighet med denna lag.

När det är fråga om import eller överföring från Finland av sådant kärnavfall som samtidigt är kärnmaterial, förutsätts dessutom för godkännandet att bestämmelserna om tillståndsprövning i 10 § i lagen om exportkontroll iakttas.

Utöver vad som föreskrivs i artikel 17 i direktivet om kärnavfallstransporter ska Strålsäkerhetscentralen i sin föreskriftssamling publicera en kopia av det standarddokument som avses i artikeln.

218 §

Uppgifter om kärnavfall som ska uppges i tulldeklaration

Tillståndshavaren ska i tulldeklarationen eller en redogörelse som hänför sig till den meddela när kärnavfall importeras eller exporteras. I tulldeklarationen ska anges numret på det beslut om godkännande som berättigar till import eller export.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov närmare om de uppgifter som ska ingå i tulldeklarationen.

219 §

Återlämnande av kärnavfall från en slutförvarsanläggning

Det ska vara möjligt att återlämna kärnavfall från en slutförvarsanläggning innan slutförvarsanläggningen försluts, om det är nödvändigt med tanke på säkerheten. Detta får dock inte äventyra anläggningens driftssäkerhet eller långtidssäkerhet eller långtidssäkerheten i fråga om annat kärnavfall som placerats i slutförvar.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om säkerheten vid återlämnande av kärnavfall.

22 kap.

Reservering av medel för kostnader för kärnavfallshantering

220 §

Tillståndshavarens skyldighet att reservera medel

Tillståndshavaren ska reservera medel för kostnaderna för kärnavfallshantering. Tillståndshavaren ska uppfylla sin reserveringsskyldighet genom att betala nedan angivna avgifter till Statens kärnavfallshanteringsfonds reserveringsfond och genom att till staten överlämna nedan angivna säkerheter för den händelse att avgiftsskyldigheten försummas.

Vid tillämpningen av bestämmelserna om reserveringsskyldighet ska som kostnader för kärnavfallshantering också betraktas

1) kostnader för avfallshantering av sådana i 5 § 1 mom. 30 punkten avsedda konstruktioner, anordningar, saker och ämnen som kontaminerats eller aktiverats med ett radioaktivt ämne och som ännu inte tagits ur bruk,

2) sådana förvaltningskostnader och andra kostnader i anslutning till kärnavfallshantering som i framtiden förädlas av driften av en organisation som sköter dessa åtgärder,

3) sådana kostnader som i framtiden förädlas av en myndighets åtgärder i anslutning till kärnavfallshantering och som tillståndshavaren är skyldig att ersätta.

Närmare bestämmelser om de kostnader för kärnavfallshantering som reserveringsskyldigheten anses omfatta får utfärdas genom förordning av statsrådet.

221 §

Tillståndshavarens ansvarsbelopp

Det beräknade beloppet av de framtida utgifterna för hanteringen av det hos tillståndshavaren uppkomna kärnavfallet (*ansvarsbeloppet*) ska basera sig på ett kostnadsförslag för åtgärder enligt en godkänd plan för kärnavfallshantering.

222 §

Beräkning av tillståndshavarens ansvarsbelopp

Tillståndshavaren ska vart tredje år till arbets- och näringsministeriet lämna in

1) en beräkning av ansvarsbeloppen för det innevarande kalenderåret och de två följande kalenderåren,

2) en preliminär uppskattning av ansvarsbeloppen för de två följande kalenderåren efter den period som avses i 1 punkten,

3) en uppskattning av de totala kostnaderna för kärnavfallshanteringen för de två följande kalenderåren efter den period som avses i 2 punkten,

4) en redogörelse över de åtgärder inom kärnavfallshanteringen som har vidtagits under de tre föregående kalenderåren samt dessa åtgärders eventuella inverkan på de ansvarsbelopp som avses i 1 och 2 punkten.

Tillståndshavaren får dessutom till ministeriet vid behov lämna preciseringar av uppskattningarna av ansvarsbeloppet och det preliminära ansvarsbeloppet.

Vid beräkningen ska tillståndshavaren använda sådana pris- och kostnadsuppgifter som ska anses vara tillförlitliga. Osäkerhet i fråga om pris- och kostnadsuppgifterna ska i skäligen utsträckning beaktas som en omständighet som höjer ansvarsbeloppet. Uppskattningar av ansvarsbeloppen ska lämnas både enligt pris- och kostnadsnivån för det kalenderår då kalkylen görs och enligt pris- och kostnadsnivån för det kalenderår som kalkylen gäller. När tillståndshavaren första gången lämnar de i 1 mom. avsedda uppskattningarna till ministeriet, godkänner ministeriet grunderna för uppskattningen efter att ha säkerställt att kostnads- och prisuppgifterna och

kalkylen är riktiga och tillförlitliga samt konsekventa i förhållande till den godkända planen för kärnavfallshantering.

Om tillståndshavaren trots uppmaning från arbets- och näringsministeriet försummar en i 1 eller 3 mom. avsedd skyldighet, ska ministeriet inhämta en uppskattning av ansvarsbeloppet av en oberoende expert eller sammanslutning som är förtrogen med kärnavfallshantering.

Närmare bestämmelser om hur kostnaderna för kärnavfallshanteringen ska beaktas vid beräkningen av ansvarsbeloppet samt om säkerställandet av att beräkningen är riktig och tillförlitlig utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

223 §

Tillståndshavarens fondandel och fonderingsmål

Beloppet av tillståndshavarens medel i reserveringsfonden (*fondandel*) ska under respektive kalenderår nå till ett mål (*fonderingsmål*) som är lika stort som ansvarsbeloppet för det föregående kalenderåret.

I fråga om en ny kärnanläggning ska tillståndshavarens fonderingsmål periodiseras för en jämnare fördelning av kärnavfallshanteringens kostnadseffekter, dock så att fonderingsmålet under kärnkraftverkets olika driftsår utgör en bestämd andel av det ansvarsbelopp som anläggningens drift medför för tillståndshavaren. Fonderingsmålet förhållande till detta ansvarsbelopp ska härvid efter hand ökas så att fonderingsmålet når ansvarsbeloppet i tillräckligt god tid före den tidpunkt då verksamheten vid kärnkraftverket beräknas upphöra. Periodiseringstiden får vara högst 40 år.

I fråga om en slutförvaringsanläggning ska tillståndshavarens fonderingsmål omfatta behövliga skäligena statliga tillsynskostnader och andra åtgärds-kostnader som uppkommer efter att slutförvaringsanläggningen förslutits, vilka har periodiserats i jämna poster senast under de tio sista åren av slutförvaringsanläggningens beräknade driftstid.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid beräkning av fonderingsmålet i de fall som avses i 2 och 3 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

224 §

Fastställande av ansvarsbelopp och fonderingsmål

Arbets- och näringsministeriet

1) fastställer med tre års mellanrum i slutet av kalenderåret i fråga varje tillståndshavarens fonderingsmål för de tre följande kalenderåren, ansvarsbeloppet för det innevarande kalenderåret och de två föregående kalenderåren samt preliminärt ansvarsbeloppet för de tre följande kalenderåren, eller

2) kan i initial- eller slutfasen av tillståndshavarens verksamhet eller av annan grundad anledning med avvikelse från 1 punkten i slutet av varje kalenderår fastställa tillståndshavarens fonderingsmål för det följande kalenderåret, ansvarsbeloppet för det innevarande kalenderåret samt preliminärt ansvarsbeloppet för de två följande kalenderåren.

Fonderingsmålet fastställs enligt kostnadsnivån för det kalenderår utifrån vars ansvarsbelopp fonderingsmålet ska bestämmas. Ansvarsbeloppen och de preliminära ansvarsbeloppen fastställs enligt pris- och kostnadsnivån för det kalenderår som beslutet gäller.

Arbets- och näringsministeriet fastställer de ändringar i tillståndshavarnas ansvarsbelopp och fonderingsmål som föranleds av en överföring av ombesörjningsskyldigheten samtidigt som beslutet om godkännande av överföringen fattas i enlighet med 206 §. Ändringarna iaktas i enlighet med giltighetstiden för det beslut om fastställande som tidigare fattats i ärendet enligt 1 mom.

225 §

Undantag som hänför sig till fastställande av fonderingsmål

Om det i ett beslut av arbets- och näringsministeriet som ska fattas med stöd av 224 § 1 mom. 1 punkten fastställs ett ansvarsbelopp för tillståndshavaren för det innevarande kalenderåret som är minst 20 och högst 25 procent eller, om det leder till ett förmånligare slutresultat med avseende på tillståndshavaren, minst 20 och högst 100 miljoner euro större än det tidigare preliminärt fastställda ansvarsbeloppet för kalenderåret, och ändringen inte beror på att det vidtagits betydligt färre avfallshanteringsåtgärder än vad som antagits i den kalkyl som uppskattningen av ansvarsbeloppet grundat sig på, kan arbets- och näringsministeriet på tillståndshavarens ansökan godkänna att en del av denna ändring av ansvarsbeloppet får lämnas obeaktad när fonderingsmålet fastställs för de två kalenderår som följer på kalenderåret i fråga. Det fonderingsmål som ska fastställas för det andra kalenderåret får dock inte vara mindre än det fonderingsmål som fastställs för det första kalenderåret.

Om kostnaderna för kärnavfallshanteringen stiger från det som beräknats tidigare till följd av en exceptionell händelse eller av någon annan särskild orsak och ändringen av ansvarsbeloppet är större än vad som föreskrivits i 1 mom., kan arbets- och näringsministeriet på tillståndshavarens ansökan godkänna att den ändring av fonderingsmålet som baserar sig på de nya kostnader som uppkommit på detta sätt periodiseras i jämnstora poster under en tid på högst fem år.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid fastställande av fonderingsmålet i de fall som avses i 1 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

226 §

Tillståndshavarens avgift för kärnavfallshantering

Statens kärnavfallshanteringsfond fastställer årligen en avgift för kärnavfallshantering som tillståndshavaren är skyldig att betala till reserveringsfonden i syfte att höja fondandelen så att den överensstämmer med fonderingsmålet.

Avgiften för kärnavfallshantering ska betalas på så sätt att fondandelen den sista mars är lika stor som fonderingsmålet för samma kalenderår. Fonden ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsministeriet om tillståndshavaren försummar sin avgiftsskyldighet.

227 §

Ställande av säkerhet för att reservera medel för kostnader för kärnavfallshantering

Tillståndshavaren ska till staten överlämna säkerheter på så sätt att det sammanlagda beloppet av säkerheterna före utgången av juni månad det aktuella året motsvarar ett belopp som fås genom att ansvarsbeloppet för kalenderåret höjs med 10 procent och minskas med fonderingsmålet för kalenderåret. I kalkylen justeras ansvarsbeloppet först enligt kostnadsnivån för det föregående kalenderåret. Första gången ska tillståndshavaren dock lämna säkerheter till det nämnda beloppet inom en månad från det att beslutet om kärnanläggningens drifttillstånd har vunnit laga kraft eller trots ändringssökande har verkställts.

De säkerheter som används ska vara godkända av arbets- och näringsministeriet. Förutsatt att säkerhetens giltighetstid är minst fem år kan ministeriet som säkerhet godkänna

1) en kreditförsäkring som meddelats av ett i 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) avsett försäkringsbolag,

2) av finsk depositionsbank ställd proprieborgen,

3) fastighetsinteckning som inte gäller kärnanläggningens fastigheter och som motsvarar högst 75 procent av fastighetens sannolika överlåtelsepris och som vad tillförlitligheten beträffar motsvarar en säkerhet enligt 1 eller 2 punkten,

4) av finskt samfund ställd proprieborgen som vad tillförlitligheten beträffar motsvarar en säkerhet enligt 1 eller 2 punkten,

5) en pantsättningsförbindelse som gäller medel som tillståndshavaren har på ett bankkonto i en finländsk inlåningsbank.

Tillståndshavaren ska till arbets- och näringsministeriet lämna ett förslag om iakttagandet av den i 1 mom. avsedda skyldigheten i tillräckligt god tid före den tidpunkt då säkerheterna ska ha överlämnats till staten. Ministeriet kan godkänna förslaget om säkerheternas totala belopp överensstämmer med 1 mom. och säkerheterna har godkänts i ett i 2 mom. avsett beslut.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömningen av säkerheters godtagbarhet och det förfarande som ska tillämpas vid godkännandet utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

228 §

Extra avgift för kärnavfallshantering

Om tillståndshavaren inte till staten överlämnar säkerheter i enlighet med 227 §, ska arbets- och näringsministeriet ålägga tillståndshavaren att till reserveringsfonden betala en avgift som motsvarar det bristande beloppet (*extra avgift för kärnavfallshantering*) senast en månad efter det att säkerheterna ska ha överlämnats i enlighet med 227 § 1 mom. Statens kärnavfallshanteringsfond ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsministeriet om tillståndshavaren försummar sin avgiftsskyldighet.

229 §

Återlämnande av säkerheter som överlämnats till staten

Om de säkerheter som tillståndshavaren har överlämnat till staten har ett värde som överstiger det som krävs enligt 227 § 1 mom., ska arbets- och näringsministeriet återlämna den överstigande delen före utgången av juni det aktuella kalenderåret om tillståndshavaren har fullgjort sin skyldighet i fråga om avgiften för kärnavfallshantering och staten inte har fordringar enligt 23 kap.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid återlämnande av säkerheter utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

230 §

Realisering av säkerhet som överlämnats till staten

Arbets- och näringsministeriet har rätt att realisera en till staten överlämnad säkerhet, om tillståndshavaren

1) har försummat att betala avgift för kärnavfallshantering i enlighet med 226 § eller extra avgift för kärnavfallshantering i enlighet med 228 §, och

2) trots uppmaning från ministeriet inte har avhjälpt en brist inom utsatt tid.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid realisering av säkerheter utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

23 kap.

Ersättning till staten för kostnaderna för kärnavfallshanteringen

231 §

Ansvarsbelopp för kärnavfall som ska överlåtas till staten

När statsrådet har fattat ett i 367 § avsett beslut om överlåtelse av kärnavfall till staten, fastställer arbets- och näringsministeriet ett ansvarsbelopp som motsvarar utgifterna för hanteringen av det kärnavfall som ska överlåtas. Samtidigt fastställer ministeriet ett ansvarsbelopp som motsvarar utgifterna för hanteringen av det kärnavfall som tillståndshavaren producerar men som inte omfattas av beslutet om överlåtelse. Efter detta fastställer ministeriet årligen i slutet av varje kalenderår tillståndshavarens ansvarsbelopp för det innevarande kalenderåret samt preliminärt ansvarsbeloppet för de två därpå följande kalenderåren.

På ansvarsbeloppet för kärnavfall som överlåtits till staten och på beräkningen av det tillämpas bestämmelserna i 221 och 222 §. Arbets- och näringsministeriet ska vid behov göra en separat utredning om de åtgärder inom kärnavfallshanteringen som har vidtagits under de tre föregående kalenderåren samt om dessa åtgärders inverkan på ansvarsbeloppet för kalenderåret i fråga.

232 §

Täckning av statens fordran samt tillståndshavarens täckningsandel

När ansvarsbeloppet för det kärnavfall som överlåtits till staten har fastställts första gången i enlighet med 231 §, ska Statens kärnavfallshanteringsfond från tillståndshavarens fondandel avskilja en andel som motsvarar den relativa andel som det ansvarsbelopp vilket motsvarar det överlåtna kärnavfallet utgör av det sammanlagda beloppet av de i 231 § 1 mom. avsedda ansvarsbeloppen. Den andel som avskilts från tillståndshavarens fondandel är i reserveringsfonden reserverad för kostnaderna för hantering av det kärnavfall som tillståndshavaren ålagts att överlåta till staten, som tillståndshavaren fortfarande svarar för (*tillståndshavarens täckningsandel*).

Om det belopp som överförts till tillståndshavarens täckningsandel är mindre än det ansvarsbelopp som motsvarar det överlåtna kärnavfallet, ska tillståndshavaren betala statens återstående fordran till reserveringsfonden såsom ett tillägg till tillståndshavarens täckningsandel inom tre månader efter det att ansvarsbeloppet har fastställts enligt 231 §. Till den del tillståndshavaren försummar denna skyldighet, har arbets- och näringsministeriet rätt att realisera de säkerheter som tillståndshavaren överlämnat till staten, varvid de på detta sätt erhållna medlen läggs till tillståndshavarens täckningsandel.

Tillståndshavarens lån ur reserveringsfonden ska sägas upp så att det förfaller inom en månad till den del det motsvarar statens fordran.

233 §

Täckningsbehov

Tillståndshavarens täckningsandel ska under respektive kalenderår uppgå till det mål (*täckningsbehov*) som fås genom att det ansvarsbelopp för föregående kalenderår som motsvarar kostnaderna för hanteringen av det kärnavfall som ska överlåtas till staten höjs med 25 procent.

Arbets- och näringsministeriet fastställer täckningsbehovet för det följande kalenderåret första gången samtidigt som det fastställer det ansvarsbelopp som motsvarar utgifterna för hanteringen av det kärnavfall som ska överlåtas till staten. Efter det fastställer ministeriet i slutet av varje kalenderår täckningsbehovet för det följande kalenderåret. Om tillståndshavarens fonderingsmål har periodiserats enligt 223 § 2 och 3 mom., kan arbets- och näringsministeriet bestämma att periodiseringen avslutas.

234 §

Statens fordran på basis av täckningsbehovet

Sedan arbets- och näringsministeriet fastställt täckningsbehovet uppkommer för staten hos tillståndshavaren en fordran som till beloppet motsvarar täckningsbehovet och som ska betalas på uppmaning.

235 §

Täckningsavgift

Statens kärnavfallshanteringsfond fastställer årligen en täckningsavgift som tillståndshavaren är skyldig att betala till reserveringsfonden i syfte att höja täckningsandelen så att den motsvarar det fastställda täckningsbehovet.

Täckningsavgiften ska betalas på så sätt att tillståndshavarens täckningsandel den sista mars är lika stor som täckningsbehovet för samma kalenderår. Fonden ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsministeriet om tillståndshavaren försummar sin avgiftsskyldighet.

236 §

Säkerheter som hänför sig till täckningsbehovet

Tillståndshavaren ska till staten överlämna säkerheter på så sätt att det sammanlagda beloppet av säkerheterna före utgången av juni månad det aktuella året motsvarar ett belopp som fås genom att ansvarsbeloppet för kalenderåret höjs med 25 procent och minskas med tillståndshavarens täckningsbehov.

På godkännande som säkerhet tillämpas dessutom 227 §.

237 §

Extra täckningsavgift

Om tillståndshavaren inte till staten överlämnar säkerheter i enlighet med 236 §, ska tillståndshavaren till reserveringsfonden betala en extra täckningsavgift som motsvarar det bristande beloppet senast inom en månad efter att den tidsfrist som avses i 236 § har löpt ut. Arbets- och näringsministeriet bestämmer storleken på den extra täckningsavgiften.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsministeriet om tillståndshavaren försummar sin avgiftsskyldighet i fråga om täckningsavgiften.

238 §

Återlämnande eller realisering av säkerheter som hänför sig till täckningsbehovet

Om de säkerheter som tillståndshavaren har överlämnat till staten har ett värde som överstiger det som krävs enligt 236 §, ska arbets- och näringsministeriet till tillståndshavaren återlämna den överstigande delen före utgången av juni det innevarande kalenderåret, om tillståndshavaren har fullgjort sin skyldighet i fråga om täckningsavgiften.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att inleda realiseringen av en säkerhet som överlämnats till staten, om tillståndshavaren har försummat att betala täckningsavgift i enlighet med 235 § eller extra täckningsavgift i enlighet med 237 §.

239 §

Statens kostnader efter att en slutförvaringsanläggning stängts

När Strålsäkerhetscentralen har godkänt förslutningen av en slutförvaringsanläggning i sin helhet, ska Statens kärnavfallshanteringsfond för att täcka statens kostnader för tillsyn och andra åtgärder som behövs efter förslutningen från tillståndshavarens fondandel till statens täckningsandel avskilja en andel som reserverats för kostnaderna.

240 §

Avdrag från fondandelen av andelar som överförs till täckningsandelar

När en andel har överförs från tillståndshavarens fondandel till tillståndshavarens täckningsandel i enlighet med 232 § 1 mom. eller till statens täckningsandel i enlighet med 239 §, ska Statens kärnavfallshanteringsfond dra av den andel som överförs till täckningsandelen från tillståndshavarens fondandel.

241 §

Användning av täckningsandelen

Staten får använda medel som ingår i tillståndshavarens täckningsandel för kostnader för hanteringen av kärnavfall som överförs från tillståndshavaren till staten samt använda medel som ingår i statens täckningsandel för statens kostnader för tillsyn och andra åtgärder efter förslutningen av en slutförvaringsanläggning.

242 §

Återbetalning av överskott

När kostnaderna för hanteringen av kärnavfall som överlåtits till staten har betalats från tillståndshavarens täckningsandel, ska Statens kärnavfallshanteringsfond återbetala eventuellt överskott till tillståndshavaren.

24 kap.

Statens kärnavfallshanteringsfonds placeringsverksamhet

243 §

Utlåning av reserveringsfondens medel till tillståndshavare

En tillståndshavare för vilken arbets- och näringsministeriet har fastställt fonderingsmål för de följande tre kalenderåren har rätt att få lån ur Statens kärnavfallshanteringsfond för tre år i sänder. Denna rätt föreligger dock inte till den del betalningen av ett lån eller ränta på ett lån som förfallit till betalning har försummats. Fonden beslutar om beviljande av lån när fonderingsmålen har fastställts. Tillståndshavaren ska meddela om sin avsikt att utnyttja rätten att låna ur fonden senast den dag som fonden uppgivit.

Det belopp som är utlånat från fonden till en tillståndshavare får uppgå till högst 60 procent av det belopp som fås genom att tillståndshavarens andel av de kostnader som enligt

uppskattning under kalenderåret uppstår för förvaltningen av fonden och skötseln av fondens kapital dras av från tillståndshavarens fastställda fonderingsmål. Om de fonderingsmål som fastställts för de följande tre kalenderåren avviker från varandra i fråga om belopp används det fonderingsmål som är det lägsta.

Tillståndshavarens aktieägare har rätt att använda tillståndshavarens rätt att få lån ur fonden till den del som tillståndshavaren inte själv gör det. Det belopp som vid respektive tidpunkt kan utges som lån från fonden till aktieägarna ska lånas ut till de aktieägare som kräver det, vid behov i förhållande till deras aktieinnehav, på det sätt som närmare bestäms av fonden.

244 §

Villkor för återlåning samt krav på säkerhet

Räntan på ett i 243 § avsett lån ska bindas vid en referensränta som allmänt noteras på marknaden. Denna referensränta ska utökas med en särskild räntemarginal för att värdet på kapitalet i fonden ska kunna bibehållas och avkastningen tryggas. Dessutom kan lån beviljas endast mot betryggande säkerheter. Låntagaren är skyldig att hålla sådan lös eller fast egendom som utgör säkerhet tillräckligt försäkrad.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska årligen och vid behov oftare övervaka att de betryggande säkerheterna fortfarande har ett värde såsom säkerhet som kan anses tillräckligt. Om säkerheten inte längre kan anses vara tillräcklig, har fonden rätt att fordra tilläggssäkerhet eller en ny säkerhet och bestämma en tid, inom vilken en sådan säkerhet ska ställas. Om värdet av de betryggande säkerheterna är större än vad som krävs enligt 1 mom., ska fonden efter att ha hört tillståndshavaren utan dröjsmål återlämna den överstigande delen.

Fonden har rätt att inleda en realisering av en betryggande säkerhet på det sätt som närmare överenskommits i låneavtalet, när betalningen av ett lån eller av räntan på ett lån som förfallit till betalning har försummats trots uppmaning.

Närmare bestämmelser om säkerheter för återlåning samt om återlämnande och realisering av dem, den tillämpliga referensräntan på lånet och den räntemarginal som ska läggas till den och om andra allmänna villkor för lån utfärdas genom förordning av statsrådet.

245 §

Placering av Statens kärnavfallshanteringsfonds medel i statens skuldförbindelser

Minst 20 procent av reserveringsfondens tillgångar, som fås genom att tillståndshavarnas fonderingsmål enligt kalkylen i 243 § 2 mom. och de fonderingsmål som fastställts enligt 224 § 1 mom. 2 punkten räknas samman och att det från denna summa dras av de kostnader som enligt uppskattning under kalenderåret uppstår för förvaltningen av fonden och skötseln av fondens kapital, står till statens förfogande och kan av Statens kärnavfallshanteringsfond placeras i finska statens skuldförbindelser eller i statsbudgeten överföras från fonden till statsverket på viss tid.

Fonden ska placera de tillgångar som ingår i reserveringsfondens täckningsandelar och forskningsfondens tillgångar i sin helhet i enlighet med 1 mom.

Om medel har överförts till statsverket, ska det i statsbudgeten årligen intas ett anslag för återbetalning av de medel som respektive år ska återföras till fonden, och för betalning av en sådan ersättning till fonden som till beloppet motsvarar den i 244 § 1 mom. föreskrivna låneräntan, för den tid under vilken medel ur fonden varit överförda till statsverket.

Närmare bestämmelser om överföring av medel till statsverket utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

246 §

Annan placering av Statens kärnavfallshanteringsfonds tillgångar

Av de tillgångar i Statens kärnavfallshanteringsfond som avses i 245 § 1 mom. ska minst 20 procent placeras på något annat sätt än det som anges i 243 eller 245 § och då ska det ses till att placeringarna är tryggade, ger avkastning och kan förvandlas till pengar samt att de är ändamålsenligt spridda. När det gäller tryggheten av placeringarna ska särskild uppmärksamhet fästas vid att fondens likviditet är tryggad på ett med hänsyn till fondens verksamhet tillräckligt sätt.

Fondens tillgångar får dock inte placeras i sådana företags masskuldebrevslån, aktier, andelar, skuldförbindelser eller motsvarande instrument vilkas verksamhetsområde omfattar användningen av kärnenergi. Detta hindrar inte att fondens tillgångar placeras i sådana placeringsfonder som avses i 13 kap. i lagen om placeringsfonder (213/2019) eller i motsvarande instrument för kollektiva investeringar där andelen placeringar i ovan avsedda företags instrument är liten.

247 §

Säkerställande av placeringarnas minimiandelar

Statens kärnavfallshanteringsfond ska med tre års mellanrum enligt den situation som råder den 31 mars säkerställa att de i 245 och 246 § avsedda minimiandelarna i fråga om placeringsverksamheten uppfylls. Då ska man dock vid beräkningen använda de fonderingsmål som fastställts för tillståndshavarna för det innevarande kalenderåret. Fonden ska utan dröjsmål göra de ändringar i placeringsverksamheten som behövs för att uppfylla kraven i fråga om minimiandelar samt besluta om återlåning på så sätt att kravet på en maximal andel enligt 243 § 2 mom. som gäller återlåning uppfylls.

248 §

Buffert

Med tanke på risker som är förenade med placeringsverksamhet ska Statens kärnavfallshanteringsfond kräva en buffert som är tre procent av tillståndshavarens fonderingsmål för kalenderåret. Bufferten täcks i första hand med det överskott som avses i 253 § och den vinst som avses i 257 §.

Tillståndshavaren ska till Statens kärnavfallshanteringsfond överlämna säkerheter som uppfyller villkoren enligt 227 § så att det sammanlagda beloppet av säkerheter den sista mars motsvarar bufferten till den del det överförda överskottet och den överförda vinsten inte täcker den eller tillståndshavaren inte har överlåtit medel till bufferten. Fonden ska utan dröjsmål till tillståndshavaren återlämna de säkerheter som överlämnats för täckande av bufferten när fonden bedömer att de inte längre behövs.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid täckande av bufferten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

249 §

Tilläggsbuffert

Om Statens kärnavfallshanteringsfond konstaterar plötsliga och oförutsedda förlustrisker i anslutning till placeringsverksamheten eller sådan exceptionell variation eller osäkerhet hos marknadspriserna som har ökat eller kan öka prisvariationerna, kan fonden kräva att tillståndshavarna inom en månad från det att kravet framställdes till fonden överlämnar säkerheter för

tilläggsbufferten. Säkerheterna ska uppfylla villkoren enligt 227 § och deras sammanlagda belopp ska motsvara två procent av fonderingsmålet för kalenderåret.

Fonden ska utan dröjsmål till tillståndshavaren återlämna de säkerheter som överlämnats för täckande av tilläggsbufferten när fonden bedömer att de inte längre behövs.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid täckande av tilläggsbufferten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

250 §

Fastställande av bufferten och tilläggsbufferten

Statens kärnavfallshanteringsfond fastställer den buffert och den tilläggsbuffert som en tillståndshavare vid respektive tidpunkt har i fonden. På beräkningen av dem tillämpas bestämmelserna i 254 § om beräkning av fondandelen.

251 §

Säkerställande av tillräckliga medel i reserveringsfonden

Statens kärnavfallshanteringsfond ska följa utvecklingen av värdet av reserveringsfondens tillgångar tillräckligt effektivt. Om en tillståndshavares fondandel vid något tillfälle under kalenderåret sjunker mer än fem procent jämfört med fonderingsmålet för kalenderåret, ska tillståndshavaren inom en månad från att denne fått uppgift om saken till fonden överlämna säkerheter som uppfyller villkoren enligt 227 § så att det sammanlagda beloppet av dessa säkerheter och de säkerheter som lämnats för täckande av bufferten och det överskott och den vinst som överförts till den tillsammans med det återstående värdet av fondandelen motsvarar fonderingsmålet för kalenderåret.

En tillståndshavares fondandel får vid utgången av ett kvartal vara högst tre procent lägre än fonderingsmålet för kalenderåret. Om andelen har minskat mer, ska tillståndshavaren inom en månad från att denne fått uppgift om saken till fonden överlämna säkerheter som uppfyller villkoren enligt 227 § så att det sammanlagda beloppet av dessa säkerheter och de säkerheter som lämnats för täckande av bufferten samt det överskott och den vinst som överförts till den tillsammans med det återstående värdet av fondandelen motsvarar fonderingsmålet för kalenderåret utökat med bufferten.

252 §

Tillsyn över placeringsverksamheten

Finansinspektionen utövar tillsyn över utlåningen av medel ur Statens kärnavfallshanteringsfond och fondens övriga placeringsverksamhet, skyddet mot risker i samband med placeringsverksamheten samt efterlevnaden av bestämmelserna om insiderregister och insideranmälan. Finansinspektionen ska underrätta arbets- och näringsministeriet om brister som den upptäckt vid tillsynen. Bestämmelser om tillsynen finns dessutom i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om organiseringen av placeringsverksamheten och hanteringen av risker i samband med placeringsverksamheten, innehållet i insideranmälan och sättet att göra insideranmälan samt om innehållet i fondens insiderregister och hur uppgifterna ska registreras.

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1210/2023).

25 kap.

Förvaltning av fondandelar och täckningsandelar

253 §

Återbetalning av överskott

Är kalenderårets fonderingsmål mindre än fondandelen den sista december det föregående kalenderåret, ska Statens kärnavfallshanteringsfond återbetala detta överskott till tillståndshavaren senast den första vardagen i april samma kalenderår till den del det överstiger det belopp som behövs för den buffert som krävs för tillståndshavaren. Med tillståndshavarens samtycke får fonden använda den fordran som fonden har på tillståndshavaren för att ett överskott som ska återbetalas till tillståndshavaren ska kunna kvitteras som betalt till tillståndshavaren enligt villkoren för det lån som avses i 243 §.

254 §

Fastställande av en tillståndshavares fondandel

Statens kärnavfallshanteringsfond fastställer den fondandel som en tillståndshavare vid respektive tidpunkt ska ha i reserveringsfonden.

Arbets- och näringsministeriet fastställer det belopp som till följd av en överföring av ombesörjningsskyldigheten ska överföras från den ombesörjningsskyldiga tillståndshavarens fondandel till mottagarens fondandel samtidigt som beslutet om godkännande av överföringen fattas i enlighet med 206 §.

Till fondandelen hänförs tillståndshavarens senast fastställda fondandel och den avgift för kärnavfallshantering och den extra avgift för kärnavfallshantering som fonden mottagit av tillståndshavaren efter det att den föregående fondandelen fastställdes samt det belopp enligt 2 mom. som överförts till tillståndshavarens fondandel. Tillståndshavarens fondandel erhålls genom att det från det sammanlagda beloppet av dessa dras av det överskott som tillståndshavaren mottagit ur fonden efter fastställandet av den föregående fondandelen, det belopp enligt 2 mom. som överförts från tillståndshavarens fondandel samt det belopp som överförts till tillståndshavarens eller statens täckningsandel.

255 §

Fastställande av tillståndshavarens täckningsandel

Statens kärnavfallshanteringsfond fastställer den täckningsandel som en tillståndshavare vid respektive tidpunkt ska ha i reserveringsfonden.

Till tillståndshavarens täckningsandel hänförs tillståndshavarens senast fastställda täckningsandel och den täckningsavgift och extra täckningsavgift som fonden mottagit av tillståndshavaren efter det att den föregående täckningsandelen fastställdes.

256 §

Fastställande av statens täckningsandel

Statens kärnavfallshanteringsfond fastställer den täckningsandel som staten vid respektive tidpunkt ska ha i reserveringsfonden.

Till statens täckningsandel hänförs den andel som reserverats från tillståndshavarens fondandel för att täcka statens kostnader för tillsyn och andra åtgärder som behövs efter förslutningen av en slutförvaringsanläggning.

257 §

Reserveringsfondens vinst och förlust

Om det sammanlagda beloppet av ränteinkomsterna för reserveringsfonden, de ersättningar som erhållits för medel som funnits hos statsverket och avkastningen från placeringsverksamheten jämfört med det sammanlagda beloppet av de utgifter och kreditförluster som förvaltningen av fonden och skötseln av dess kapital medfört

1) är större, ska Statens kärnavfallshanteringsfond med den vinst för kalenderåret som reserveringsfonden erhållit på detta sätt kreditera fondandelarna för den sista december under kalenderåret i samma förhållande som det i vilket motsvarande fondandelar under kalenderåret utgjort tillgångar i fonden, dock endast till den del som vinsten överstiger det belopp som behövs som buffert,

2) är mindre, ska fonden med den förlust för kalenderåret som reserveringsfonden orsakats på detta sätt debitera fondandelarna för den sista december under kalenderåret i samma förhållande som det i vilket motsvarande fondandelar under kalenderåret utgjort tillgångar i fonden.

I stället för kreditering av fondandelarna kan samma belopp med tillståndshavarens samtycke dras av från den avfallshanteringsavgift som tillståndshavaren är skyldig att betala. När relationstalen beräknas dras från fondandelen vid denna tidpunkt av den ränta som har upplupit på tillståndshavarens lån från fonden under de föregående åren men som vid denna tidpunkt ännu inte har betalats.

Fondandelen för den sista december erhålls genom att man till den fondandel som fastställts enligt 254 § adderar tillståndshavarens andel av den vinst som beräknats enligt 1 och 2 mom. eller genom att man från den nämnda fondandelen drar av tillståndshavarens andel av den förlust som beräknats enligt 1 och 2 mom.

258 §

Inverkan av reserveringsfondens vinst och förlust på täckningsandelarna

Om det i reserveringsfonden utöver fondandelarna finns en eller flera av tillståndshavarens eller statens täckningsandelar, ska Statens kärnavfallshanteringsfond med reserveringsfondens i 257 § 1 mom. 1 punkten avsedda vinst kreditera eller med den i 2 punkten avsedda förlusten debitera täckningsandelarna för den sista december under kalenderåret i samma förhållande som det i vilket täckningsandelarna utöver fondandelarna under kalenderåret utgjort tillgångar i fonden. Vid beräkningen av reserveringsfondens vinst eller förlust beaktas dock i detta fall som intäkter av placeringsverksamhet endast ränteinkomster som erhållits från finska statens skuldförbindelser och ersättningar som erhållits för medel som funnits hos statsverket.

I stället för kreditering av tillståndshavarens täckningsandel kan samma belopp med tillståndshavarens samtycke dras av från den täckningsavgift som tillståndshavaren är skyldig att betala.

Tillståndshavarens täckningsandel för den sista december erhålls genom att man till den täckningsandel som fastställts enligt 255 § adderar tillståndshavarens andel av den vinst som beräknats enligt 1 och 2 mom. eller genom att man från den nämnda täckningsandelen drar av tillståndshavarens andel av den förlust som beräknats enligt 1 och 2 mom. Statens täckningsandel för den sista december erhålls genom att man till den täckningsandel som fastställts enligt 256 § adderar statens andel av den vinst som beräknats enligt 1 mom. eller genom att man från den nämnda täckningsandelen drar av statens andel av den förlust som beräknats enligt 1 mom.

259 §

Värdering av reserveringsfondens tillgångar

Lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på Statens kärnavfallshanteringsfond. Reserveringsfondens tillgångar värderas dock i bokföringen och i annan uppföljning i anknytning till den, i bokslutet och redovisningen enligt följande:

1) lånen till tillståndshavarna eller deras ägare värderas till nominellt värde, dock högst till det sannolika värdet,

2) finansiella tillgångar i euro värderas till nominellt värde och annan valuta till den valutakurs som publiceras av Europeiska centralbanken,

3) aktier och andra finansiella instrument, masskuldebrevslån och andra värdepapper som baserar sig på förbindelse som gäldenären ingått och som är föremål för offentlig handel på en myndighetsövervakad marknad i Finland eller utomlands samt andelar i placeringsfonder värderas till marknadsvärdet,

4) andra tillgångar än de som avses i 2 och 3 punkten värderas till bokföringsvärdet, dock högst till det sannolika värdet.

Närmare bestämmelser om värdering av reserveringsfondens tillgångar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 kap.

Statens kärnavfallshanteringsfonds understöd

260 §

Finansiering av forskningsprojekt och forskningsinfrastrukturprojekt

Statens kärnavfallshanteringsfond kan bevilja understöd för forskning vars syfte är att främja en säker drift av kärnanläggningar och utvecklingen av kärnavfallshanteringslösningar samt att säkerställa att myndigheter och tillståndshavare har tillgång till tillräcklig och heltäckande sakkunskap och annat kunnande på områdena i fråga. Fonden kan dessutom bevilja understöd för forskningsinfrastruktur som främjar sådan forskning och för högre utbildning som främjar målen enligt ovan.

261 §

Avgifter som ska samlas in hos tillståndshavaren för finansiering av understöd

En tillståndshavare som har tillstånd att uppföra eller driva ett kärnkraftverk och den som har ansökt om tillstånd att uppföra ett kärnkraftverk är skyldig att till den forskningsfond som förvaltas av Statens kärnavfallshanteringsfond för finansiering av forsknings- och forskningsinfrastrukturprojekt årligen betala en grundavgift på 570 euro för varje megawatt av den nominella termiska effekten som angetts i tillståndet eller i tillståndsansökan, dock högst 320 000 euro per avgiftsskyldig. Dessutom ska tillståndshavaren årligen för varje megawatt av den nominella termiska effekt som angetts i tillståndet betala en effektagift som är 285 euro eller, om det i tillståndet avsedda kärnkraftverket baserar sig på annan teknik än den som allmänt används i Finland, 570 euro.

En tillståndshavare som har tillstånd att uppföra eller driva en produktionsanläggning för kärnbränsle är skyldig att årligen till forskningsfonden betala en grundavgift på 320 000 euro samt ett tillägg till grundavgiften på 640 000 euro. Den som har ansökt om tillstånd att uppföra

en sådan anläggning är skyldig att årligen till forskningsfonden betala en grundavgift på 320 000 euro.

En tillståndshavare som har tillstånd att driva en i 1 eller 2 mom. avsedd eller annan kärnanläggning är skyldig att årligen till forskningsfonden betala en avgift som grundar sig på ansvarsbeloppet och som utgörs av det ansvarsbelopp som fastställts för det föregående kalenderåret multiplicerat med 0,09 procent eller, om det i tillståndet avsedda kärnkraftverket baserar sig på annan teknik än den som allmänt används i Finland, multiplicerat med 0,18 procent.

262 §

Kompletterande bestämmelser om avgiftsskyldighet

Den grundavgift som avses i 261 § ska betalas för varje kalenderår för vilket tillståndshavaren den 1 januari har ett giltigt tillstånd enligt 2 § 1 eller 2 mom. eller en anhängig ansökan om ett sådant tillstånd.

Beloppet av den effektagift som avses i 261 § 1 mom. och beloppet av det tillägg till grundavgiften som avses i 2 mom. bestäms den 1 januari varje kalenderår, om tillståndshavaren då har ett giltigt bygglov eller drifttillstånd för ett kärnkraftverk eller en produktionsanläggning för kärnbränsle. Ett meddelande om att ett sådant projekt som avses i ett bygglov inte genomförs kan lämnas till arbets- och näringsministeriet före utgången av året, varvid skyldigheten att betala avgift gäller ännu för det följande kalenderåret.

Beloppet av den avgift som avses i 261 § 3 mom. bestäms den 1 januari varje kalenderår, om det för tillståndshavaren har fastställts ett ansvarsbelopp för det föregående kalenderåret.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska sända beslutet om avgiftsskyldighet till de betalningsskyldiga senast 30 dagar före förfallodagen. Debiteringen kan verkställas utan att den avgiftsskyldiga ges tillfälle att bli hörd. Beslutet kan delges genom vanlig delgivning enligt 59 § i förvaltningslagen (434/2003).

263 §

När avgiftsskyldigheten upphör

Avgiftsskyldighet som grundar sig på tillstånd som gäller kärnkraftverk upphör efter det kalenderår då kärnanläggningen enligt drifttillståndet inte längre får användas för energiproduktion eller då tillståndshavaren under drifttillståndets giltighetstid har meddelat arbets- och näringsministeriet att energiproduktionen slutligt upphör vid kärnkraftverket.

Avgiftsskyldighet som grundar sig på tillstånd som gäller kärntekniska anläggningar och produktionsanläggningar för kärnbränsle upphör efter det kalenderår då tillstånd att lägga ned anläggningen har beviljats.

Avgiftsskyldighet som grundar sig på tillstånd som gäller slutförvaringsanläggningar upphör efter det kalenderår då slutförvaringsanläggningen i sin helhet har godkänts som slutgiltigt försluten.

264 §

Forskningsfondens förmögenhet

De avgifter som avses i 261 § bildar forskningsfondens förmögenhet, som ska hållas åtskild från Statens kärnavfallshanteringsfonds övriga tillgångar.

Forskningsfondens förmögenhet minskas av

- 1) beviljade understöd till den del som de har betalats,
- 2) de medel som i enlighet med 266 § har återbetalats till de avgiftsskyldiga,

- 3) kostnaderna för deponering, skötsel och administrering av förmögenheten,
- 4) kostnaderna för beredningen av understödsbeslut samt för styrningen och administreringen av de projekt som fått understöd.

Forskningsfondens förmögenhet ökas utöver avgifterna också av

- 1) de extraordinära intäkter som fått av förmögenheten,
- 2) beviljade understöd till den del som fonden har återkrävt dem,
- 3) beviljade understöd till den del de inte har använts på grund av förändrade projektkostnader eller av någon annan motsvarande orsak.

265 §

Beviljande och utbetalning av understöd

Statens kärnavfallshanteringsfond kan årligen bevilja understöd högst till ett belopp som motsvarar forskningsfondens tillgängliga förmögenhet, till den del förmögenheten inte har bundits genom redan fattade understödsbeslut och det i förmögenheten inte ingår fordringar som uppstått för fonden.

Fonden beslutar på basis av inkomna ansökningar om beviljande av understöd så att de projekt som beviljas understöd håller en hög standard och att de som helhet betraktat på ett ändamålsenligt sätt främjar de mål som anges i 1 §. Företräde ges projekt som bedöms generera sådana forskningsdata som kan utnyttjas på bred front. Innan understöd beviljas ska Strålsäkerhetscentralens utlåtande begäras om projekten. Understöd kan dock inte beviljas projekt som direkt anknyter till i denna lag avsedd tillsyn över kärnanläggningar, behandling av tillstånd eller beredning av material i anslutning till ansökan om tillstånd.

Fonden betalar beviljade understöd på ansökan i efterskott i den takt som projektet framskrider och enligt uppkomna, betalda kostnader.

266 §

Återbetalning av medel till avgiftsskyldiga

Om det med tanke på syftet med det som föreskrivs i 260 § inte är motiverat att använda alla utdelbara medel i forskningsfonden för finansiering av forsknings- och forskningsinfrastrukturprojekt, ska fonden lämna en motsvarande del av medlen outdelade.

Outdelade medel och sådana medel som bundits genom beslut om beviljande av understöd och som blir oanvända till följd av ändrade projektkostnader eller av något annat skäl ska före utgången av kalenderåret i fråga återbetalas av Statens kärnavfallshanteringsfond till de avgiftsskyldiga i relation till de avgifter de betalt.

267 §

Kompletterande bestämmelser om understöd

I fråga om understöd tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001).

Statens kärnavfallshanteringsfond fattar i statsunderstödslagen avsedda beslut om beviljande, utbetalning och återkrav av statsunderstöd och har hand om de ärenden som gäller sökande av ändring i statsbidragsmyndighetens beslut. Arbets- och näringsministeriet ger fonden sin bedömning av de projekt för vilka det är motiverat att bevilja understöd samt sköter i övrigt de uppgifter som i statsunderstödslagen föreskrivs för statsbidragsmyndigheten.

27 kap.

Statens kärnavfallshanteringsfond

268 §

Statens kärnavfallshanteringsfonds uppgifter

Statens kärnavfallshanteringsfond har till uppgift att sörja för att de avgifter som avses i 22, 23 och 26 kap. tas ut och att förvalta och placera de medel som på detta sätt samlats in samt att sköta fondens övriga uppgifter enligt 22–26 kap. och detta kapitel.

Bestämmelser om principerna för god förvaltning, som ska tillämpas i fondens verksamhet, finns i förvaltningslagen, språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Närmare bestämmelser om fondens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

269 §

Allmän styrning av och tillsyn över Statens kärnavfallshanteringsfond

Den allmänna styrningen av och tillsynen över Statens kärnavfallshanteringsfonds verksamhet ankommer på arbets- och näringsministeriet. Ministeriet har rätt att meddela allmänna föreskrifter om organiseringen av fondens förvaltning, skötseln av fondens ekonomi och placeringen av fondens medel. Ministeriet har rätt att av fonden få de uppgifter och utredningar som ministeriet behöver.

Arbets- och näringsministeriet fastställer Statens kärnavfallshanteringsfonds bokslut och budget, som består av delar som gäller reserveringsfonden och forskningsfonden.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid fastställandet av budgeten och ordnandet av bokföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

270 §

Tillsättande av revisorer för Statens kärnavfallshanteringsfond

För revisionen av Statens kärnavfallshanteringsfonds förvaltning, ekonomi och räkenskaper tillsätter arbets- och näringsministeriet för högst tre år i sänder två i revisionslagen (1141/2015) avsedda revisorer. Den ena av revisorerna ska vara en i revisionslagen avsedd OFR-revisor och den andra en i revisionslagen avsedd CGR-revisor eller revisionssammanslutning.

CGR-revisorn eller revisionssammanslutningen ska tillsättas på förslag av sådana tillståndshavare för vilka en fondandel har fastställts. I det fall att tillståndshavarna inte kan enas om förslaget, ska arbets- och näringsministeriet som revisor tillsätta någon av de föreslagna.

Arbets- och näringsministeriet fastställer revisorernas arvoden.

271 §

Statens kärnavfallshanteringsfonds revisorers uppgifter

Revisorerna ska granska Statens kärnavfallshanteringsfonds förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorerna ska för varje räkenskapsperiod avge en revisionsberättelse, av vilken i synnerhet ska framgå

1) huruvida bokslutet är upprättat i enlighet med de bestämmelser och föreskrifter som gäller för upprättande av bokslut,

2) huruvida bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av fondens verksamhet och om hur resultatrik den är samt om dess ekonomiska ställning,

3) huruvida fondens förvaltning och verksamhet har skötts i enlighet med bestämmelserna och föreskrifterna om detta,

4) fastställandet av bokslutet samt

5) disponering av fondens resultat så som fondens direktion har föreslagit.

När revisionen har slutförts ska revisorerna i bokslutet göra en anteckning om detta, vilken ska innehålla en hänvisning till revisionsberättelsen samt ett uttalande om huruvida bokslutet har upprättats i enlighet med god bokföringssed. Om en revisor under räkenskapsperioden upptäcker att det finns skäl till betydande anmärkningar i fråga om den granskade sammanslutningens förvaltning och ekonomi, ska fondens direktion, arbets- och näringsministeriet samt de tillståndshavare för vilka en fondandel fastställts i reserveringsfonden omedelbart underrättas om saken.

Fondens direktion och personal är skyldiga att vid behov bistå revisorn vid verkställandet av revisionen.

272 §

Direktionen vid Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond har en direktion som tillsätts av statsrådet för tre år i sänder. Direktionen består av utöver ordföranden en vice ordförande och högst fem andra medlemmar. En av medlemmarna ska utses bland de personer som arbets- och näringsministeriet har föreslagit och en medlem bland de personer som finansministeriet har föreslagit. Direktionen ska ha tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet och riskhantering och annan sakkunskap som direktionen behöver för att fullgöra sina uppgifter. Finansinspektionen ska på begäran av arbets- och näringsministeriet avge utlåtande om sakkunskapen om placeringsverksamhet och riskhantering hos de personer som föreslås bli utnämnda till medlemmar i direktionen. Arbets- och näringsministeriet kan befria en direktionsmedlem från uppdraget. Arbets- och näringsministeriet bestämmer arvoden för direktionsmedlemmar och fastställer fondens arbetsordning på framställning av direktionen.

Direktionen är beslutförför när fyra medlemmar är närvarande. Av de närvarande ska en vara ordföranden eller vice ordföranden. Varje medlem har en röst. Ärendena avgörs med enkel majoritet. Om rösterna faller lika, avgör mötesordförandens röst.

På direktionens ordförande och de övriga medlemmarna i direktionen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när dessa utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

273 §

Uppgifter för direktionen för Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfonds direktion har till uppgift att

1) ha hand om fondens förvaltning och se till att ekonomin och verksamheten ordnas på ett ändamålsenligt sätt,

2) besluta om ärenden som är betydande och vittsyftande med tanke på fondens ekonomi och verksamhet,

3) leda och övervaka fondens placeringsverksamhet och fatta besluten i anslutning till den i enlighet med 7 §,

4) besluta om beviljande av understöd till ett forsknings- eller infrastrukturprojekt, om stödets belopp överstiger 200 000 euro, och besluta om återkrav av beviljat understöd,

5) se till att fondens bokföring, interna kontroll och riskhantering ordnas på ett ändamålsenligt sätt,

6) avgöra begäranden om omprövning av fondens beslut och avge bemötande i besvärshandlen som gäller fondens beslut,

7) besluta om fondens verksamhets- och ekonomiplan och göra framställning till arbets- och näringsministeriet om fondens årliga budget,

8) sörja för fondens likviditet,

9) godkänna och underteckna fondens bokslut inklusive verksamhetsberättelsen och lämna dem till arbets- och näringsministeriet.

Närmare bestämmelser om direktionens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

274 §

Ledning av Statens kärnavfallshanteringsfonds placeringsverksamhet

Direktionen har till uppgift att i anslutning till placeringen av tillgångarna i Statens kärnavfallshanteringsfonds reserveringsfond

1) besluta om beviljande och uppsägning av lån, om godkännande av säkerheter, om realisering av säkerheter vid behov och om de detaljerade villkoren för lån,

2) besluta om de principer som ska iakttas i placeringsverksamheten och vid riskhanteringen för placeringarna,

3) besluta om placeringsformer som används i placeringsverksamheten,

4) besluta om hur placeringarna ska fördelas mellan olika placeringsformer och om avkastningsmålen för dem,

5) årligen godkänna en plan för placering av tillgångarna i reserveringsfonden där fondens karaktär och kraven angående placeringsverksamheten samt de föreskrifter som arbets- och näringsministeriet meddelat med stöd av 269 § 1 mom. särskilt ska beaktas,

6) besluta om de principer som ska följas vid valet av tjänster i anslutning till medelsförvaltningen och sakkunnigtjänster för placeringsverksamheten,

7) besluta om medelsförvaltare och aktörer som producerar sakkunnigtjänster för placeringsverksamheten samt om de avtal som ingås med dem,

8) vid behov besluta om ibruktagande av en tilläggsbuffert och om dess belopp för varje tillståndshavare samt om återlämnande av de säkerheter som överlämnats för den,

9) godkänna skriftliga verksamhetsprinciper med avseende på de förfaranden som ska iakttas vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

Direktionen ska dessutom fastställa principer för hur reserveringsfondens rättigheter som grundar sig på innehav i andra sammanslutningar ska utövas i fråga om de målsammanslutningar vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*principer för ägarstyrningen*). Av ägarstyrningsprinciperna ska i fråga om målsammanslutningarna på ett allmänt plan framgå vilket samband ägarstyrningen har med placeringsstrategin, förfarandena för uppföljning av målsammanslutningarnas verksamhet i ärenden som är relevanta för placeringsstrategin, förfarandena för utövande av rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i målsammanslutningarna samt hur fonden för en dialog med målsammanslutningarna, deras övriga aktieägare och intressentgrupper. Fonden ska offentliggöra principerna för ägarstyrningen eller en redogörelse för orsakerna till delvis eller total avvikelse från offentliggörandet.

275 §

Placeringsdelegationen

Vid Statens kärnavfallshanteringsfond finns en placeringsdelegation som med tanke på direktionen utarbetar rådgivande principer att följas vid fondens placeringsverksamhet och vid riskhanteringen för placeringarna samt rekommendationer om utveckling av

placeringsverksamheten, fördelning av placeringarna mellan olika placeringsformer, tjänster i anslutning till medelsförvaltningen och sakkunnigtjänster för placeringsverksamheten.

Arbets- och näringsministeriet utser för tre år i sänder en ordförande, en vice ordförande och högst sex andra medlemmar till delegationen. Av medlemmarna ska en företrädare arbets- och näringsministeriet, en finansministeriet och högst tre sådana tillståndshavare för vilka en fondandel har fastställts. Medlemmarna i delegationen ska ha god sakkunskap om placeringsverksamhet eller riskhantering. Finansinspektionen ska på begäran av arbets- och näringsministeriet avge utlåtande över sakkunskapen om placeringsverksamhet och riskhantering hos de personer som föreslås som medlemmar i placeringsdelegationen.

Arbets- och näringsministeriet bestämmer medlemmarnas arvoden.

276 §

Verkställande direktör och annan personal vid Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond har en verkställande direktör, en ställföreträdare för verkställande direktören och föredragande som är tjänstemän vid arbets- och näringsministeriet och som ministeriet förordnar till uppdrag hos fonden. På verkställande direktörens ställföreträdare tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om verkställande direktören.

Också tjänstemän som är anställda vid ett annat statligt ämbetsverk kan utföra uppdrag åt fonden. En tjänsteman vid annat ämbetsverk förordnas till sitt uppdrag på begäran av arbets- och näringsministeriet av det ämbetsverk hos vilket tjänstemannen har utnämnts till en tjänst eller ett tjänsteförhållande.

Närmare bestämmelser om ordnandet av fondens förvaltning, om fondens personal och om ersättande av kostnader till arbets- och näringsministeriet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

277 §

Uppgifter för verkställande direktören vid Statens kärnavfallshanteringsfond

Verkställande direktören vid Statens kärnavfallshanteringsfond ska ha hand om fondens löpande förvaltning i enlighet med direktionens anvisningar och föreskrifter samt följa placeringsportföljens utveckling och vid behov vidta åtgärder i fråga om den. Verkställande direktören svarar för att fondens bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. Verkställande direktören ska ge direktionen och dess medlemmar den information som direktionen behöver för att fullgöra sina uppgifter. Dessutom ska verkställande direktören ge de tillståndshavare för vilka en fondandel fastställts den information som behövs för att tillståndshavarna ska kunna fullgöra sina skyldigheter i anslutning till fonden.

Verkställande direktören avgör efter föredragning de ärenden som ska avgöras av fonden, om inte beslutanderätten ankommer på direktionen. Verkställande direktören får dock vidta åtgärder som är betydande och vittsyftande med tanke på fondens ekonomi och verksamhet endast i en situation där direktionens beslut inte kan inväntas utan väsentlig olägenhet för fondens verksamhet. I sådana fall ska direktionen så snart som möjligt underrättas om åtgärderna.

278 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i Statens kärnavfallshanteringsfond ska till fondens i 280 § avsedda insiderregister anmäla uppgifter (*insideranmälan*) om aktier och sådana finansiella instrument vars värde

bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland.

Med en insider i Statens kärnavfallshanteringsfond avses

1) ordförande för fondens direktion, övriga medlemmar i direktionen, fondens verkställande direktör samt revisorer och de anställda hos en revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av fonden,

2) andra anställda hos fonden som har möjlighet att påverka beslut om placering av fondens tillgångar eller som på något annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier eller finansiella instrument.

279 §

Insideranmälan

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig vars intressebevakare insidern är,

2) sammanslutningar och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd sammanslutnings eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vars värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland.

I insideranmälan ska ingå de uppgifter som behövs för att identifiera personen, sammanslutningen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och övriga finansiella instrument.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte, såvida de inte bedriver regelbunden handel med finansiella instrument. En separat insideranmälan behöver inte göras i fråga om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, om de har överförts till värdeandelssystemet och fonden har organiserat ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet.

Insideranmälan ska göras inom fjorton dagar från det att insidern har utnämnts eller förordnats till ett uppdrag som avses i 278 § 2 mom. En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta fonden om

1) förvärv och avyttringar av sådana aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, om förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i de uppgifter som avses i denna paragraf än sådana som avses i 1 punkten i detta moment.

Närmare bestämmelser om insideranmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

280 §

Insiderregister

I syfte att förhindra marknadsmissbruk ska Statens kärnavfallshanteringsfond föra ett register över insideranmälningar (*insiderregister*), av vilket det för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som innehas av insidern, en omyndig som avses i 279 § 1 mom. 1 punkten eller en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 punkten, och som är av det slag som avses i det nämnda momentet samt förvärv och avyttringar specificerade. Om uppgifterna fås på det sätt som anges i 279 § 3 mom. kan insiderregistret till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Uppgifterna i insiderregistret ska bevaras i fem år från registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag ur och kopior av uppgifterna i registret. Rätten att få uppgifter gäller dock inte fysiska personers personbeteckning eller adress eller andra fysiska personers än insiders namn.

Närmare bestämmelser om insideranmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 kap.

Avfallshantering vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

281 §

Hantering av avfall som innehåller radioaktiva ämnen vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

Innehavaren av tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande ansvarar för det avfall innehållande radioaktiva ämnen som uppkommer i verksamheten och är skyldig att sörja för slutförvaringen av det. Tillståndshavarens i denna lag avsedda ansvar och skyldigheter inom avfallshanteringen påverkas inte av att giltighetstiden för tillståndet för anläggningen går ut eller tillståndet återkallas.

Vid planeringen och genomförandet av åtgärder inom avfallshanteringen i fråga om det avfall innehållande radioaktiva ämnen som uppkommer i verksamheten vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska det i första hand sörjas för säkerheten. På avfallshanteringen av detta avfall tillämpas dessutom vad som i strålsäkerhetslagen föreskrivs om gränser avseende yrkesmässig exponering och exponering av allmänheten i fråga om sådant avfall som avses i 78 § 3 mom. i den lagen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om säkert genomförande av slutförvaring.

282 §

Avfallshanteringsplan för en anläggning för kärnämnestillvaratagande

För avfall innehållande radioaktiva ämnen från en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska det finnas en avfallshanteringsplan som innehåller planerade åtgärder för anläggningens behandling, lagring och annan avfallshantering av avfall som innehåller radioaktiva ämnen samt principer för genomförandet av slutförvaringen. Avfallshanteringsplanen för en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska hållas uppdaterad.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om avfallshanteringsplanen för en anläggning för kärnämnestillvaratagande.

283 §

Bokföring av avfall vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande

Innehavaren av tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska föra bok över det avfall innehållande radioaktiva ämnen som uppkommer i verksamheten och över slutförvaringen av det. Av bokföringen ska avfallets mängd och art framgå.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om ordnandet av avfallsbokföring för en anläggning för kärnämnestillvaratagande.

284 §

Säkerhet för en anläggning för kärnämnestillvaratagande

För en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska det ställas en säkerhet för kostnaderna för oskadliggörande av radioaktivt avfall och eventuella åtgärder för rengöring av anläggningen och dess omgivning.

Säkerheten ska vara tillräcklig med beaktande av anläggningens art och omfattning, tillståndsvillkoren för verksamheten och de säkerheter som krävs med stöd av någon annan lag.

285 §

Ställande av säkerhet

Strålsäkerhetscentralen beslutar om ställande av säkerhet. Strålsäkerhetscentralen ska vid behov justera säkerhetens storlek, om det behövs på grund av en förändring som skett i förhållandena eller verksamheten.

Som säkerhet godkänns borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerheten ska ställas hos Strålsäkerhetscentralen, som övervakar ersättningstagarens intresse vid ställandet av säkerhet och vid behov vidtar åtgärder i ärenden som gäller omvandling av säkerheten till pengar och fördelning av tillgångarna.

286 §

Kostnader som betalas ur säkerheten

Kostnaderna för fullgörandet av de avfallshanteringsskyldigheter i fråga om avfall innehållande radioaktiva ämnen som anges i denna lag eller i drifttillståndet för en anläggning för kärnämnestillvaratagande samt för genomförandet av de rengöringsåtgärder som avses i 284 § kan betalas ur säkerheten.

287 §

Befrielse från tillsyn enligt kärnenergilagen i fråga om avfall innehållande radioaktiva ämnen från en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På befrielse från myndighetstillsyn enligt denna lag i fråga om avfall innehållande radioaktiva ämnen från en anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 203 § föreskrivs om befrielse från myndighetstillsyn i fråga om kärnavfall.

288 §

Befrielse från tillsyn enligt kärnenergilagen i fråga om en byggnad i en anläggning för kärnämnestillvaratagande

På befrielse från myndighetstillsyn enligt kärnenergilagen i fråga om en byggnad eller en del av en byggnad som hör till en anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 204 § föreskrivs om befrielse från myndighetstillsyn enligt kärnenergilagen i fråga om en kärnenergibyggnad eller en del av en sådan. Med byggnad i en anläggning för kärnämnestillvaratagande avses här en byggnad enligt 2 § 5 punkten i bygglagen där det finns anläggningsfunktioner eller sådana rum som en säker drift av anläggningen förutsätter.

AVDELNING V

UPPFÖRANDE, IDRIFTTAGNING OCH NEDLÄGGNING AV KÄRNANLÄGGNINGAR

29 kap.

Principbeslut om kärnanläggningsprojekt

289 §

Krav på principbeslut

Genomförandet av kärnkraftverk, produktionsanläggningar för kärnbränsle och andra slutförvarsanläggningar än markslutförvarsanläggningar förutsätter ett principbeslut om att de kärnanläggningar som ingår i projektet och de verksamheter som hänför sig till dem är förenliga med samhällets helhetsintresse, nedan *principbeslut*.

290 §

Behöriga myndigheter i ärenden som gäller principbeslut

Statsrådet avgör ärenden som gäller principbeslut. Arbets- och näringsministeriet svarar för behandlingen av ansökan om principbeslut.

Arbets- och näringsministeriet avgör dock ärenden som gäller principbeslut, om kärnkraftverksprojektet omfattar ett eller flera kärnkraftverk med en sammanlagd nominell termisk effekt på högst 50 megawatt.

291 §

Prövning av principbeslut

Principbeslutet ska prövas utifrån samhällets helhetsintresse och kärnanläggningsprojektets fördelar och nackdelar ska beaktas, varvid avseende ska fästas speciellt vid

- 1) om projektet behövs med tanke på energiförsörjningen,
- 2) uppskattade ekonomiska konsekvenser, miljökonsekvenser och andra konsekvenser av projektet,
- 3) projektets genomförbarhet och hur iakttagandet av de krav som föreskrivs i denna lag har beaktats i projektplanen,
- 4) projektutvecklarens kompetens samt ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra projektet,
- 5) den planerade tillståndshavarens kompetens samt ekonomiska och andra förutsättningar att bedriva verksamhet enligt tillståndet,
- 6) tidsplanen för projektet,
- 7) de uppskattade riskerna med projektet.

292 §

Innehållet i ett principbeslut

I principbeslutet ska det tas ställning till om kärnanläggningsprojektet är förenligt med samhällets helhetsintresse och anges grunderna för bedömningen. I beslutet ska också redogöras för

de kärnanläggningar som ingår i projektet och de anknyttande funktioner som behövs för att ordna kärnbränsleförsörjningen och kärnavfallshanteringen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter om ett kärnanläggningsprojekt som ska ingå i principbeslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

293 §

Bestämmelser som ges i principbeslut

I ett principbeslut kan ges de bestämmelser som behövs för uppfyllandet av de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 7–13 §.

294 §

Principbeslutets giltighetstid

I principbeslutet ska det sättas ut en tidsfrist inom vilken tillstånd att uppföra en kärnanläggning enligt principbeslutet ska sökas i enlighet med denna lag. Principbeslutet förfaller om tillstånd att uppföra en kärnanläggning inte söks inom utsatt tid.

Om principbeslutet omfattar flera kärnanläggningar, ska det i principbeslutet dessutom sättas ut en tidsfrist efter vilken det inte längre är möjligt att ansöka om tillstånd att uppföra en kärnanläggning. Principbeslutet upphör att gälla när denna tidsfrist har löpt ut.

295 §

Redogörelse om principbeslut till riksdagen

Statsrådet ska till riksdagen lämna en redogörelse om principbeslutet, enligt vilket statsrådet har konstaterat att kärnanläggningsprojektet är förenligt med samhällets helhetsintresse. Redogörelsen kan innehålla ett eller flera principbeslut.

296 §

Förlängning av en i principbeslutet utsatt tidsfrist

Tidsfristen för inlämnande av en i principbeslutet avsedd ansökan om uppförande av en kärnanläggning kan förlängas en gång med högst två år, om detta bedöms ha högst ringa betydelse med tanke på prövningen av om projektet är förenligt med samhällets helhetsintresse och innehavaren av principbeslutet effektivt och systematiskt har främjat genomförandet av kärnanläggningsprojektet.

30 kap.

Tillstånd för kärnanläggningar

297 §

Krav på tillstånd för kärnanläggningar

För uppförande och drift av en kärnanläggning krävs tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd enligt denna lag krävs dessutom för nedläggning av kärnkraftverk, produktionsanläggningar för kärnbränsle och kärntekniska anläggningar. Tillståndet ska sökas i god tid innan

drifttillståndets giltighetstid löper ut och senast när den verksamhet som avses i anläggningens drifttillstånd har upphört och det inte finns använt kärnbränsle i anläggningen.

298 §

Tillståndsmyndigheter

Statsrådet avgör tillståndsärenden som gäller uppförande, drift och nedläggning av kärnkraftverk och produktionsanläggningar för kärnbränsle samt tillståndsärenden som gäller uppförande och drift av andra slutförvarsanläggningar än markslutförvarsanläggningar. Arbets- och näringsministeriet är tillståndsmyndighet i fråga om ärenden som avgörs i statsrådet.

Strålsäkerhetscentralen avgör tillståndsärenden som gäller uppförande, drift och nedläggning av kärntekniska anläggningar samt tillståndsärenden som gäller uppförande och drift av markslutförvarsanläggningar.

299 §

Anhängiggörande av ansökan om uppförande av kärnanläggning

För att ansökan om tillstånd att uppföra en kärnanläggning ska bli anhängig krävs det att

1) kärnanläggningen ingår i ett sådant kärnanläggningsprojekt enligt det gällande principbeslutet som har bedömts vara förenligt med samhällets helhetsintresse eller att det är fråga om en kärnteknisk anläggning eller en markslutförvarsanläggning som behövs med tanke på en sådan kärnanläggning,

2) Strålsäkerhetscentralen i lämplighetsutlåtandet om förläggningsplatsen för kärnanläggningen har konstaterat att beredskapsarrangemang, skyddsarrangemang och transportarrangemang i anslutning till den kärnanläggning och andra verksamheter som avses i ansökan kan genomföras på förläggningsplatsen i enlighet med de krav som gäller dem,

3) Strålsäkerhetscentralen genom ett bindande utlåtande har fastställt de grunder för planeringen som beror på förläggningsplatsen för kärnanläggningen,

4) sökanden har utrett att det inte på kärnanläggningens förläggningsplats eller i dess närhet har skett sådana förändringar eller att det inte har erhållits sådan ny information om egenskaperna hos förläggningsplatsen som väsentligt kan inverka på de frågor som behandlas i ett utlåtande som avses i 2 eller 3 punkten,

5) Strålsäkerhetscentralen i utlåtandet om kärnanläggningskonceptet har konstaterat att den kärnanläggning som planeras utifrån konceptet kan bedömas uppfylla de krav som i denna lag ställs på säkerheten vid kärnanläggningar,

6) sökanden har sört för att de ändringar i kärnanläggningskonceptet som enligt utlåtandet om kärnanläggningskonceptet bedömts vara behövliga med tanke på de krav som i denna lag ställs på säkerheten vid kärnanläggningar har genomförts och att de fastställda grunder för planeringen som beror på förläggningsplatsen har beaktats,

7) sökanden har lagt fram ett motiverat förslag till skyddszon och beredskapszon för kärnanläggningen,

8) sökanden har fullgjort skyldigheten att lämna en grundläggande teknisk beskrivning enligt kommissionens förordning.

300 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd till uppförande av kärnanläggning

Tillstånd att uppföra en kärnanläggning kan beviljas, om de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 8–13 § uppfylls på behörigt sätt vid uppförandet och driften av kärnanläggningen och

1) sökanden förfogar över behövlig sakkunskap och behövligt ledningssystem samt tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att uppföra kärnanläggningen i enlighet med denna lag,

2) sökanden har säkerställt att de centrala leverantörer och underleverantörer som deltar i planeringen och leveransen av kärnanläggningen har förutsättningar att leverera en sådan produkt eller tjänst som säkerheten vid kärnanläggningen kräver och som överensstämmer med kraven,

3) planerna för kärnanläggningens driftsätt, driftorganisation, kärnbränsleförsörjning och för de funktioner och arrangemang som behövs med tanke på dess verksamhet är tillräckliga och ändamålsenliga med tanke på iakttagandet av kraven enligt denna lag,

4) planerna för finansieringen av driften av kärnanläggningen är tillräckliga och ändamålsenliga,

5) det för uppförandet av kärnanläggningen har reserverats ett område i en detaljplan som utarbetats i enlighet med lagen om områdesanvändning (132/1999), på förläggningsplatsen inte har inletts arbeten på konstruktioner som påverkar säkerheten vid kärnanläggningen och sökanden har rätt att använda förläggningsplatsen för uppförandet av kärnanläggningen,

6) den planerade skyddszonen för kärnanläggningen är tillräcklig till sin omfattning och behövliga skyddsåtgärder kan vidtas inom den planerade skyddszonen och beredskapszonen,

7) de planerade åtgärderna för att begränsa miljöbelastningen från kärnanläggningen och uppförandet av den är tillräckliga och ändamålsenliga,

8) arbets- och näringsministeriet har godkänt planen för genomförande av kärnavfallshantering,

9) Strålsäkerhetscentralen har godkänt följande så att de är tillräckliga med beaktande av kärnanläggningens uppförandefas:

a) en plan för hur kärnmaterialtillsynen ska organiseras,

b) helhets- och systemplaneringen av kärnanläggningen,

c) ett säkerhetsreglemente och en skyddsplan,

10) det utifrån de planer som gäller kärnanläggningen bedöms att anläggningen även i övrigt uppfyller säkerhetskraven enligt denna lag,

11) iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet och som hänför sig till uppförandet och driften av den planerade kärnanläggningen även i övrigt har säkerställts på behörigt sätt.

För att statsrådet ska bevilja tillstånd krävs dessutom att

1) den planerade kärnanläggningens förläggningsskommun har tillstyrkt uppförandet av kärnanläggningen,

2) sökandens ägande eller andra omständigheter som hänför sig till sökanden inte äventyrar eller bidrar till att äventyra säkerheten, leveranssäkerheten och försörjningstryggheten i fråga om energi eller en tillförlitlig drift av anläggningen, och

3) uppförandet av kärnanläggningen även i övrigt är förenligt med samhällets helhetsintresse.

301 §

Förutsättningar för beviljande av drifttillstånd

Tillstånd att driva en kärnanläggning kan beviljas, om de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 8–13 § uppfylls på behörigt sätt vid driften av kärnanläggningen och

1) sökanden har tillstånd att uppföra den kärnanläggning som avses i ansökan,

2) sökanden till väsentliga delar har iakttagit tillståndet att uppföra anläggningen och de bestämmelser som ges i det,

3) sökanden förfogar över behövlig sakkunskap och behövligt ledningssystem samt tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att driva kärnanläggningen i enlighet med denna lag,

4) kärnanläggningens driftorganisation, kärnbränsleförsörjning och de funktioner och arrangemang som behövs med tanke på anläggningens verksamhet är tillräckliga och ändamålsenliga med tanke på iakttagandet av kraven enligt denna lag,

5) åtgärderna för att begränsa miljöbelastningen från kärnanläggningen är tillräckliga och ändamålsenliga,

6) arbets- och näringsministeriet har godkänt planen för kärnavfallshantering,

7) Strålsäkerhetscentralen har godkänt följande så att de är tillräckliga med beaktande av idrifttagningen av kärnanläggningen och dess planerade drifttid:

a) en plan för hur kärnmaterialtillsynen ska organiseras,

b) ett säkerhetsreglemente och en skyddsplan,

c) en beredskapsplan,

d) en nedläggningsplan, om det är fråga om ett kärnkraftverk, en produktionsanläggning för kärnbränsle eller en kärnteknisk anläggning,

e) säkerhetstekniska driftsvillkor och som en del av dem gränsvärden för utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnanläggningen,

f) ett program för hantering av åldrande,

g) en plan för ordnande av strålningsövervakning av miljön,

8) kärnanläggningen även i övrigt uppfyller säkerhetskraven enligt denna lag,

9) iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet och som hänför sig till driften av kärnanläggningen även i övrigt har säkerställts på behörigt sätt.

För att statsrådet ska bevilja tillstånd krävs dessutom att

1) sökandens ägande eller andra omständigheter som hänför sig till sökanden inte äventyrar eller bidrar till att äventyra säkerheten, leveranssäkerheten och försörjningstryggheten i fråga om energi eller en tillförlitlig drift av anläggningen, och

2) den verksamhet som ansökan avser även i övrigt är förenlig med samhällets helhetsintresse.

302 §

Förutsättningar för beviljande av nedläggningstillstånd

Tillstånd att lägga ned ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning eller en produktionsanläggning för kärnbränsle kan beviljas, om de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 8–13 § uppfylls på behörigt sätt vid nedläggningen av kärnanläggningen och

1) arbets- och näringsministeriet har godkänt en uppdaterad plan för kärnavfallshantering i vilken det på behörigt sätt har utretts att kärnanläggningen läggs ned i enlighet med de krav som föreskrivs i denna lag,

2) Strålsäkerhetscentralen med beaktande av kärnanläggningens nedläggningsfas har godkänt

a) ett säkerhetsreglemente och en skyddsplan,

b) en beredskapsplan,

c) en nedläggningsplan,

3) sökanden förfogar över behövlig sakkunskap och behövligt ledningssystem samt tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att lägga ned kärnanläggningen i enlighet med denna lag,

4) sökanden har förfaranden för att säkerställa att de centrala leverantörer och underleverantörer som deltar i nedläggningen av kärnanläggningen har förutsättningar att leverera en sådan produkt eller tjänst som säkerheten vid kärnanläggningen kräver och som överensstämmer med kraven,

5) miljövärden behörigen har beaktats vid planeringen av nedläggningen av kärnanläggningen,

6) nedläggningen av kärnanläggningen även i övrigt uppfyller säkerhetskraven enligt denna lag,

7) iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet och som hänför sig till nedläggningen av kärnanläggningen även i övrigt har säkerställts.

303 §

Tillståndsbeslutets innehåll

Utöver vad som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen ska det i ett beslut om tillstånd till uppförande, drift och nedläggning av en kärnanläggning tas ställning till specificerade krav som framställts i utlåtanden, anmärkningar och åsikter. I beslutet ska ändamålet med ansökan förklaras eller de delar av ansökan som är behövliga fogas till beslutet.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet, ska det av tillståndsbeslutet framgå hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. Närmare bestämmelser om beaktande av bedömningen finns i 4 kap. i den lagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

304 §

Tillståndsbestämmelser

Ett beslut om tillstånd för en kärnanläggning ska förenas med villkor som behövs för förhindrande av spridning av kärnvapen samt för säkerheten i kärnanläggningen och kärnavfallshanteringen. Om det är fråga om ett tillstånd som beviljats av statsrådet ska tillståndsbeslutet också förenas med villkor som behövs för tillsynen över förutsättningarna för beviljande av tillstånd enligt 300 § 2 mom. 2 punkten och 301 § 2 mom. 1 punkten samt i tillståndet beaktas de förslag i Strålsäkerhetscentralens utlåtande som gäller säkerheten vid kärnanläggningen. I tillståndet ska dessutom de förslag till åtgärder tas in som den som ansökt om tillstånd lagt fram och som är avsedda att förebygga eller minska betydande skadliga miljökonsekvenser, om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas i ärendet.

I ett beslut om tillstånd att uppföra och driva ett kärnkraftverk ska den nominella termiska effekten anges.

I ett beslut om tillstånd till nedläggning ska närmare anges den tidpunkt då nedmonteringen av sådana delar eller system i en kärnanläggning som innehåller betydande mängder radioaktiva ämnen och som är viktiga med tanke på säkerheten vid nedmonteringen får inledas samt inom vilken tid de åtgärder som nedläggningen av kärnanläggningen förutsätter till väsentliga delar ska slutföras.

Om det i ett tillstånd att driva eller att lägga ned en kärnanläggning anges att kärnavfall får innehas, produceras, hanteras, lagras eller slutföras i kärnanläggningen, kan det i tillståndet bestämmas att också radioaktivt avfall som uppkommit i verksamhet som omfattas av strålskyddslagens tillämpningsområde med stöd av tillståndet får innehas, hanteras, lagras eller slutföras i kärnanläggningen.

305 §

Giltighetstid för tillstånd för uppförande av kärnanläggning och förlängning av tillståndets giltighetstid

Ett tillstånd att uppföra en kärnanläggning är i kraft tills vidare. I tillståndet ska fastställas en tidsfrist inom vilken byggandet av de centrala delarna av kärnanläggningen senast ska inledas.

Tidsfristen kan av grundad anledning förlängas en gång med högst två år, om tillståndshavaren effektivt och systematiskt har främjat inledandet av uppförandet av kärnanläggningen.

306 §

Giltighetstid för drifttillstånd och förlängning av tillståndets giltighetstid

Kärnanläggningens drifttillstånd gäller en viss tid och längden av denna tid ska prövas med beaktande av den tid som verksamheten beräknas pågå och behovet att under verksamheten säkerställa att de allmänna skyldigheterna och principerna enligt 8–13 § uppfylls och de i denna lag föreskrivna kraven som gäller kärnmaterielltillsyn, kärnanläggningar och kärnavfallshantering iakttas.

Drifttillståndets giltighetstid kan förlängas för viss tid, om de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 8–13 § fortfarande uppfylls på behörigt sätt vid driften av kärnanläggningen och

1) den periodiska säkerhetsgranskningen av kärnanläggningen är uppdaterad och det utifrån den kan anses att de säkerhetskrav som anges i denna lag iakttas på behörigt sätt under kärnanläggningens planerade drifttid,

2) åtgärderna för att begränsa miljöbelastningen från kärnanläggningen är tillräckliga och ändamålsenliga under den planerade drifttiden,

3) iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet och som hänför sig till driften av kärnanläggningen även i övrigt har säkerställts,

4) tillståndshavaren inte i väsentlig grad i den verksamhet som grundar sig på tillståndet har försummat eller brutit mot skyldigheter enligt denna lag, mot tillståndet eller mot tillsynsmyndighetens beslut eller mot försäkringsplikten enligt atomansvarighetslagen; vid bedömningen av hur väsentliga försummelserna är ska särskild vikt fästas vid hur systematiska försummelserna är, hur länge de varat, hur ofta de upprepats och omfattningen av de skador de orsakat.

Ett tillstånd att driva en slutförvarsanläggning upphör att gälla vid den tidpunkt som anges i tillståndet. Om en slutförvarsanläggning i sin helhet godkänns som försluten före det, upphör tillståndet att gälla när beslutet om förslutandet har vunnit laga kraft.

307 §

Giltighetstid för nedläggningstillstånd

Ett tillstånd att lägga ned ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning och en produktionsanläggning för kärnbränsle är i kraft tills vidare. Tillståndets giltighet upphör när anläggningen har godkänts som nedlagd och beslutet har vunnit laga kraft.

308 §

Ändring av tillstånd

Tillstånd för en kärnanläggning kan ändras på tillståndshavarens ansökan.

Tillstånd kan på initiativ av tillståndsmyndigheten ändras eller kompletteras, om

1) den fara som kärnanläggningen eller kärnavfallet eller kärnavfallshantering medför väsentligen avviker från vad som bedömts på förhand,

2) den verksamhet som hänför sig till kärnmaterialen, kärnanläggningen eller kärnavfallshanteringen kan ha konsekvenser som är förbjudna enligt denna lag,

3) kärnanläggningens verksamhetsmiljö efter det att tillståndet beviljades väsentligt har förändrats och tillståndet därför behöver ändras, eller

4) en ändring av tillståndet behövs för att tillgodose ett sådant efter beviljandet av tillståndet genom lag, en rättsakt av Europeiska unionen eller ett internationellt avtal på kärnenergiområdet infört specificerat krav som är bindande för Finland och som gäller kärnmaterialtillsyn, säkerheten vid en kärnanläggning, strålsäkerhet eller kärnavfallshantering.

När det är fråga om ett tillstånd som beviljats av statsrådet kan initiativet till att ändra tillståndsvillkoren också tas av Strålsäkerhetscentralen.

31 kap.

Kompletterande bestämmelser om principbeslut och tillstånd för kärnanläggningar

309 §

Rätt att ansöka om principbeslut och tillstånd för kärnanläggning

Rätt att ansöka om principbeslut och om tillstånd att uppföra, driva och lägga ned en kärnanläggning har en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 § 1 mom. i näringsverksamhetslagen.

310 §

Ansökan om principbeslut eller tillstånd för kärnanläggning

Till ansökan om principbeslut ska det fogas en för prövningen av principbeslutet behövlig utredning om kärnanläggningsprojektet och dess konsekvenser samt om omständigheter som är av betydelse med tanke på miljöbedömningen och den övriga bedömningen av ärendet.

Till ansökan om tillstånd för kärnanläggning ska det fogas en för tillståndsprövningen behövlig utredning om den verksamhet som avses i ansökan och dess konsekvenser samt om förutsättningarna för beviljande av tillstånd och om andra omständigheter som är av betydelse för bedömningen av ärendet. Till ansökan om tillstånd att uppföra en kärnanläggning ska dessutom fogas en utredning om att förutsättningarna för att ansökan kan bli anhängig uppfylls. Till ansökan ska det också fogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt kontaktmyndighetens motiverade slutsats om denna, om den lagen ska tillämpas enligt dess 3 §.

Av ansökan ska det vid behov framgå på vilket material och på vilken beräknings-, undersöknings- eller bedömningsmetod de uppgifter som lämnats grundar sig. Ansökan ska lämnas in till tillståndsmyndigheten elektroniskt. Exemplar av ansökningshandlingarna ska på tillståndsmyndighetens begäran lämnas in på papper, om detta behövs för behandlingen av ärendet.

Närmare bestämmelser om innehållet i ansökan om principbeslut och tillstånd, om elektronisk ansökan och om uppgifter som ska ingå i eller fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

311 §

Utlåtanden

Utlåtande om ansökan om principbeslut eller i ett tillståndsärende som ska avgöras i statsrådet begärs av Strålsäkerhetscentralen och av de ministerier och andra myndigheter som är viktiga med tanke på prövningen av ärendet. Utlåtande om ansökan i ett tillståndsärende som ska

avgöras av Strålsäkerhetscentralen begärs av de myndigheter som är viktiga med tanke på prövningen av ärendet. Utlåtande om ansökan om tillstånd för uppförande och drift av en kärnanläggning begärs av kärnanläggningsprojektets förläggningssort och av kommunerna i dess närmaste omgivning.

Utlåtande om ansökan om tillstånd för en kärnanläggning begärs av Europeiska kommissionen enligt vad som anges i Euratomfördraget. Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i fråga om kärnanläggningar som uppförs i närheten av gränserna mellan Finland, Danmark, Norge och Sverige finns i en internationell överenskommelse om saken.

Bestämmelser om utredningsskyldighet, begäran om utredning och frist för framläggande av utredning finns dessutom i förvaltningslagen.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de aktörer vars utlåtande ska begäras.

312 §

Anmärkningar och åsikter

Innan tillståndsmyndigheten avgör ett principbeslut eller tillståndsärende ska den ge dem vilkas rätt eller fördel saken kan beröra (*parterna*) tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av ärendet. Andra än parterna ska ges tillfälle att framföra sin åsikt.

Bestämmelser om hörande och om möjligheter till inflytande finns dessutom i förvaltningslagen.

313 §

Delgivning av och information om ansökan

Tillståndsmyndigheten ska delge ansökan om principbeslut eller tillstånd för en kärnanläggning genom en offentlig kungörelse i enlighet med 62 a och 62 b § i förvaltningslagen. Kungörelsen ska separat delges de parter som saken särskilt berör.

Om samma sökande samtidigt har en ansökan om tillstånd av statsrådet och en ansökan om tillstånd av Strålsäkerhetscentralen anhängig för samma förläggningsplats, kan tillståndsmyndigheterna gemensamt informera om ansökningarna.

314 §

Meddelande av principbeslut och tillståndsbeslut och information om dessa

Principbeslutet och beslutet om tillstånd för en kärnanläggning ska sändas till sökanden samt för kännedom till de instanser av vilka utlåtande har begärts.

Beslutet om tillstånd att uppföra en kärnanläggning ska också sändas för kännedom till dem som uttryckligen har begärt det, och de som har framställt en anmärkning eller uttryckt en åsikt i ärendet eller som särskilt har begärt det ska underrättas om beslutet. Om en anmärkning har undertecknats av flera, kan information om att beslutet meddelats skickas till endast den första undertecknaren.

Principbeslutet och beslutet om tillstånd för en kärnanläggning ska dessutom delges genom offentlig kungörelse i enlighet med 62 a och 62 b § i förvaltningslagen. I kungörelsen om beslutet om tillstånd att uppföra en kärnanläggning ska också besvärstiden anges.

Om ett kärnanläggningsprojekt sannolikt har betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser tillämpas dessutom vad som i 29 a § 2 mom. i lagen om förfarandet vid

miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sändande av tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet.

315 §

Tillämpning av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program på principbeslut

På beredningen av principbeslut, på samråd om utkastet till principbeslut och om den miljörapport som hänför sig till det samt på godkännandet av principbeslut och på informationen om det tillämpas dessutom 2 och 9–11 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program. De utredningar och den bedömning som förutsätts i den lagen ska i möjligaste mån samordnas med de utredningar och bedömningar som avses i 291 §.

316 §

Överföring av tillståndsbeslut

På tillståndshavarens ansökan kan tillstånd för en kärnanläggning överföras. Om tillståndet har beviljats av statsrådet avgörs ärendet av arbets- och näringsministeriet, och i annat fall avgörs det av Strålsäkerhetscentralen.

En överföring av tillstånd för en kärnanläggning kan godkännas, om

- 1) mottagaren av tillståndsbeslutet har gett sitt samtycke till överföringen,
- 2) mottagaren av tillståndsbeslutet uppfyller motsvarande krav som enligt denna lag ställs på den som ansökt om tillståndet och på tillståndshavaren,
- 3) ombesörjningsskyldigheten och kostnadsberedskapen i fråga om kärnavfall som uppkommit före överföringen har avgjorts på behörigt sätt,
- 4) överföringen inte äventyrar fullgörandet av skyldigheterna enligt denna lag i fråga om kärnmaterialtillsyn, säkerheten vid kärnanläggningen eller kärnavfallshanteringen.

Arbets- och näringsministeriets beslut om överföring av tillstånd förutsätter dessutom att arrangemanget är förenligt med samhällets helhetsintresse.

317 §

Återkallande av principbeslut

Ett principbeslut kan återkallas, om

- 1) det sker väsentliga förändringar i de grunder på vilka principbeslutet har fattats, eller
- 2) sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligen har påverkat förutsättningarna för beviljandet av principbeslutet.

318 §

Återkallande av beslut om tillstånd för kärnanläggning

Den myndighet som beviljat tillstånd för en kärnanläggning kan återkalla tillståndet helt eller delvis, om

- 1) sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligen har påverkat förutsättningarna för beviljandet av tillståndet,
- 2) tillståndshavaren inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd,

3) tillståndshavaren i väsentlig grad har försummat eller brutit mot en skyldighet enligt denna lag, mot tillståndet eller mot tillsynsmyndighetens beslut eller mot försäkringsplikten enligt atomansvarighetslagen,

4) verksamheten på ett väsentligt sätt bedöms äventyra eller kunna bidra till att äventyra säkerheten, leveranssäkerheten eller försörjningstryggheten i fråga om energi eller en tillförlitlig drift av anläggningen,

5) den sammanslutning eller stiftelse som beviljats tillståndet upplöses eller tillståndshavaren annars upphör med sin verksamhet, försätts i konkurs eller annars förlorar sin rättsförmåga.

Om bristerna, förseelserna eller försummelseerna kan rättas till eller om de är försumbara, ska myndigheten innan den fattar ett beslut enligt 1 mom. 2 eller 3 punkten sätta ut en tidsfrist för tillståndshavaren att avhjälpa bristen, förseelsen eller försummelsen.

I beslutet om att återkalla tillståndet får ställas sådana villkor som behövs med tanke på fullgörandet av de skyldigheter gällande kärnmaterialtillsyn, säkerheten vid kärnanläggningen eller kärnavfallshanteringen som anges i denna lag.

319 §

Tillämpning av bestämmelserna på ärenden som gäller förlängning av tidsfristen samt ändring av, förlängning av giltighetstiden för och överföring av tillståndsbeslut

Till ansökan om förlängning av den i principbeslutet utsatta tidsfristen, förlängning av giltighetstiden för tillstånd för uppförande och drift av en kärnanläggning och om ändring och överföring av tillstånd för kärnanläggningen ska det fogas en utredning om omständigheter som är av betydelse för bedömningen av ärendet. Utlåtande om ansökan begärs av de myndigheter som är viktiga med tanke på prövningen av ärendet. På ansökan och behandlingen av den tillämpas också bestämmelserna i 310 § 3 och 4 mom. samt 312 och 313 §. På meddelande av beslut och information om detta tillämpas bestämmelserna i 314 § 1 och 3 mom.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de aktörer vars utlåtande ska begäras.

320 §

Tillämpning av bestämmelserna på återkallande av principbeslut och tillståndsbeslut

Utlåtande om ett ärende som gäller återkallande av principbeslut eller tillståndsbeslut begärs av de myndigheter som är viktiga med tanke på prövningen av ärendet. På behandlingen av ärendet tillämpas också bestämmelserna i 312 § 1 mom. Beslutet ska sändas till tillståndshavaren samt för kännedom till de instanser av vilka utlåtande har begärts.

321 §

Ersättning för avslag på ansökan om drifttillstånd

Om ansökan om drifttillstånd för en kärnanläggning avslås enbart med stöd av 301 § 2 mom. 2 punkten, har sökanden rätt att av staten få en skäligen ersättning för sådana direkta kostnader som uppförandet av kärnanläggningen medfört.

Arbets- och näringsministeriet och den som är berättigad till ersättning bör sträva efter att nå avtal om ersättningens belopp. Avtalet ska tillställas statsrådet för fastställelse.

Om avtal om ersättning inte nås, avgörs ärendet som förvaltningsstvistemål i enlighet med lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

32 kap.

Idrifttagning av kärnanläggningar och ändringar i dem

322 §

Idrifttagning av en kärnanläggning och av ändringar som påverkar dess säkerhet

I samband med att en kärnanläggning tas i drift ska genom provdrift och vid behov på annat sätt systematiskt och tillräckligt grundligt påvisas att kärnanläggningen samt dess system, konstruktioner och anordningar fungerar på ett sätt som säkerställer säkerheten vid kärnanläggningen.

I samband med att kärnanläggningen tas i drift ska det också säkerställas att kraven i 119 och 120 § uppfylls i enlighet med vad idrifttagningsfasen kräver.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas också på sådana ändringar i kärnanläggningens system och i helheter som är jämförbara med dem som görs under driften av anläggningen och om vilka det föreskrivs i 84–89 §.

323 §

Plan för idrifttagning av en kärnanläggning och omfattande ändringar i en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska ha en av Strålsäkerhetscentralen godkänd plan för idrifttagning av kärnanläggningen. Godkännandet förutsätter att

- 1) idrifttagningen enligt planen genomförs systematiskt och tillräckligt grundligt för att säkerheten vid kärnanläggningen ska kunna garanteras,
- 2) planen omfattar sådan provdrift som görs för att garantera säkerheten vid kärnanläggningen och vid behov andra åtgärder,
- 3) ansvaret och skyldigheterna i anslutning till idrifttagningen har beskrivits tydligt i planen,
- 4) idrifttagningen enligt planen bedöms vara säker.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på sådana omfattande ändringar i en kärnanläggning som görs under driften av anläggningen och som påverkar flera system som är viktiga med tanke på anläggningens säkerhet och som för garanterande av säkerheten förutsätter omfattande provdrift.

324 §

Inledande av hantering och lagring av färskt kärnbränsle i kärnkraftverk

Hanteringen och lagringen av färskt kärnbränsle i ett kärnkraftverk får inledas när Strålsäkerhetscentralen har godkänt att lagringen inleds. Godkännandet förutsätter att

- 1) kravet på försäkringsplikt enligt atomansvarighetslagen är uppfyllt,
- 2) hanteringen och lagringen av färskt kärnbränsle uppfyller de säkerhetskrav och övriga krav som föreskrivs i denna lag,
- 3) det inte har framkommit något i denna lag föreskrivet hinder för godkännande.

325 §

Tillförande av kärnbränsle i kärnkraftverkets reaktor

Kärnbränsle får första gången tillföras i kärnkraftverkets reaktor när Strålsäkerhetscentralen har godkänt åtgärden. Godkännandet förutsätter att

- 1) kravet på försäkringsplikt enligt atomansvarighetslagen är uppfyllt,

2) de säkerhetskrav enligt denna lag som är väsentliga med tanke på säkerheten vid tillförandet och den idrifttagningsfas som då inleds blir uppfyllda liksom övriga krav till den del tillståndshavaren inte har visat detta tidigare,

3) kärnkraftverket har tillräckligt med godkända operatörer med tanke på säkerheten under idrifttagningsfasen,

4) det inte har framkommit något i denna lag föreskrivet hinder för beviljande av godkännande.

326 §

Inledande av driften av kärnkraftverk

Driften av ett kärnkraftverk inleds när dess reaktor startas för första gången. Driften får inledas när kärnkraftverket har drifttillstånd och Strålsäkerhetscentralen har godkänt att reaktorn startas för första gången. Godkännandet förutsätter att

1) kärnkraftverket uppfyller de säkerhetskrav och övriga krav som föreskrivs i denna lag till den del tillståndshavaren inte har visat detta tidigare,

2) en statusrapport avseende miljön har gjorts i enlighet med 54 §,

3) det inte har framkommit något i denna lag föreskrivet hinder för godkännande.

327 §

Övervakning av faserna i idrifttagningen av kärnkraftverk och omfattande ändringar i kärnkraftverk

Efter det att kärnkraftverkets reaktor har startats för första gången förutsätter övergången till nästa fas i idrifttagningen av kärnkraftverket ett godkännande från Strålsäkerhetscentralen i enlighet med vad som anges i beslutet om godkännande av idrifttagningsplanen. Godkännandet förutsätter att

1) behövlig provdrift och andra åtgärder har vidtagits i tillräcklig omfattning för att påvisa säkerheten vid kärnkraftverket,

2) grunderna för eventuella konstaterade avvikande händelser har utretts på behörigt sätt och behövliga korrigeringar har gjorts,

3) tillståndshavaren har förutsättningar att genomföra följande fas på ett säkert sätt,

4) det med tanke på säkerheten vid kärnkraftverket inte heller annars finns något hinder för att övergå till nästa fas av idrifttagningen.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på sådana omfattande ändringar i ett kärnkraftverk som görs under driften av kärnkraftverket, om detta förutsätts i beslutet om godkännande av idrifttagningsplanen.

328 §

Inledande av driften av andra kärnanläggningar än kärnkraftverk

Driften av en kärnteknisk anläggning, en produktionsanläggning för kärnbränsle och en slutförvarsanläggning inleds när kärnämnen eller kärnavfall för första gången transporteras till en sådan anläggning. Driften får inledas när kärnanläggningen har beviljats drifttillstånd och Strålsäkerhetscentralen har godkänt att driften inleds. Godkännandet förutsätter att

1) kravet på försäkringsplikt enligt atomansvarighetslagen är uppfyllt,

2) kärnanläggningen uppfyller de säkerhetskrav och övriga krav som föreskrivs i denna lag,

3) en statusrapport avseende miljön har gjorts i enlighet med 54 §,

4) det inte har framkommit något i denna lag föreskrivet hinder för godkännande.

329 §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om

- 1) en systematisk idrifttagning av en kärnanläggning,
- 2) påvisande av en säker idrifttagning av en kärnanläggning,
- 3) innehållet i planen för idrifttagning av en kärnanläggning samt andra planer som hänför sig till idrifttagningen av en kärnanläggning,
- 4) de förfaranden som behövs för att säkerställa säkerheten vid startandet av ett kärnkraftverk.

33 kap.

Nedläggning eller stängning av kärnanläggningar

330 §

Nedläggning av kärnkraftverk, kärntekniska anläggningar och produktionsanläggningar för kärnbränsle

När driften av ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning eller en produktionsanläggning för kärnbränsle har upphört och det inte längre finns något kärnbränsle i anläggningen ska anläggningen hållas i sådant skick att nedläggningen av anläggningen kan genomföras på ett säkert sätt. Åtgärder i anslutning till nedläggningen får inte skjutas upp, om inte detta är motiverat med tanke på säkerheten vid nedläggningen eller ett effektivt och säkert genomförande av nedläggningen. Nedmontering av sådana delar eller system i en kärnanläggning som innehåller betydande mängder radioaktiva ämnen och som påverkar säkerheten vid nedläggningen får dock inte inledas förrän nedläggningstillstånd har beviljats.

Tillståndshavaren ska vid nedläggningen i första hand sörja för säkerheten och hanteringen av mänskliga faktorer som har att göra med den samt ha beredskap för störnings- och olyckssituationer och skydda kärnanläggningen mot yttre och inre händelser. Tillståndshavaren ska också iakttä den godkända planen för kärnavfallshantering och nedläggningsplanen. Tillståndshavaren ska dessutom sörja för slutförvaringen av kärnavfallet från den anläggning som läggs ned.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om det tekniska genomförandet av nedläggningen.

331 §

Undersökning av radioaktivitet i samband med nedläggning

Tillståndshavaren ska sörja för att radioaktiviteten hos systemen, konstruktionerna och anordningarna i den kärnanläggning som ska läggas ned undersöks och att långtidseffekterna av de radioaktiva ämnen som blir kvar på anläggningsområdet bedöms. Tillståndshavaren ska dessutom bedöma längden på den övervakningsperiod som behövs, om mängden radioaktiva ämnen som blir kvar på anläggningsområdet inte genom skäliga åtgärder kan minskas så att den underskrider friklassningsnivån.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om den undersökning av radioaktivitet och bedömning av långtidseffekter som avses i 1 mom.

332 §

Godkännande av nedläggning av kärnkraftverk, kärntekniska anläggningar och produktionsanläggningar för kärnbränsle

Strålsäkerhetscentralen godkänner att ett kärnkraftverk, en kärnteknisk anläggning och en produktionsanläggning för kärnbränsle har lagts ned när

1) anläggningens kärnavfall har lagrats, slutförvarats eller annars hanterats på det sätt som föreskrivs i denna lag, och

2) den kvarvarande mängden radioaktiva ämnen i anläggningen och på den del av anläggningsområdet som gäller anläggningen uppfyller villkoret i 203 § 1 mom. 2 punkten.

Med avvikelse från 1 mom. kan Strålsäkerhetscentralen godkänna att en anläggning har lagts ned, om det villkor som anges i 1 mom. 2 punkten trots skäliga åtgärder inte kan uppfyllas och den olägenhet för hälsan som orsakas kan förebyggas genom åtgärdsbegränsningar eller åtgärdsförbud enligt 336 § 2 mom.

När Strålsäkerhetscentralen har godkänt nedläggningen av kärnkraftverket, den kärntekniska anläggningen eller produktionsanläggningen för kärnbränsle och beslutet har vunnit laga kraft är den i beslutet avsedda anläggningen inte längre en kärnanläggning enligt denna lag och på anläggningen tillämpas inte vad som i denna lag föreskrivs om kärnanläggningar.

333 §

Förslutning av en slutförvarsanläggning i dess helhet

Förslutningen av en slutförvarsanläggning i dess helhet ska inledas utan obefogat dröjsmål när allt kärnavfall som är avsett för slutförvaring i anläggningen har placerats där.

Tillståndshavaren ska sörja för att den godkända planen för kärnavfallshantering och förslutningsplanen iakttas vid förslutningen av slutförvarsanläggningen.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om det tekniska genomförandet av förslutningen av en slutförvarsanläggning.

334 §

Planering av förslutning av en slutförvarsanläggning

Slutförvarsanläggningen ska ha en av Strålsäkerhetscentralen godkänd förslutningsplan innan förslutningen av hela anläggningen inleds. För att planen ska godkännas krävs det att planen till sitt innehåll är tillräckligt detaljerad för att säkerställa säkerheten i samband med förslutningen och långtidssäkerheten efter förslutningen av slutförvarsanläggningen samt att den åtminstone innehåller

1) en redogörelse för genomförandet av de olika faserna i den slutliga förslutningen av anläggningen och en tidsplan för dessa,

2) en plan för de märkningar som görs på anläggningsområdet och de anteckningar som görs om dem i fastighetsdatasystemet efter den slutliga förslutningen,

3) ett förslag om övervakningen av anläggningsområdet efter den slutliga förslutningen,

4) en plan för behövliga arrangemang för tillsynen över kärnämnen och andra kärnmaterial i en försluten anläggning i enlighet med internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland, och

5) annan behövlig utredning för att säkerställa säkerheten i samband med förslutningen och långtidssäkerheten efter förslutningen.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om de uppgifter som ska ingå i en förslutningsplan.

335 §

Godkännande av förslutning av en slutförvarsanläggning

Strålsäkerhetscentralen godkänner att en slutförvarsanläggning i sin helhet har förslutits när

- 1) den godkända förslutningsplanen har iakttagits vid förslutningen och förslutningen även i övrigt har gjorts på ett säkert sätt,
- 2) kärnavfallets långtidssäkerhet efter förslutningen har bedömts på behörigt sätt och kraven på långtidssäkerhet kan antas bli uppfyllda,
- 3) informationsmaterialet om anläggningen har överförs till Strålsäkerhetscentralen,
- 4) det inte finns något hinder för att godkänna den slutliga förslutningen.

När Strålsäkerhetscentralen har godkänt förslutningen av slutförvarsanläggningen och beslutet har vunnit laga kraft är den inte längre en kärnanläggning enligt denna lag och på anläggningen tillämpas inte vad som i denna lag föreskrivs om kärnanläggningar.

336 §

Åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud

Strålsäkerhetscentralen ska för den fastighet där en slutförvarsanläggning som har godkänts som permanent försluten finns utfärda sådana åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud som är nödvändiga för att säkerställa strålsäkerheten.

Strålsäkerhetscentralen ska också för den fastighet där en nedlagd kärnanläggning finns utfärda åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud, om detta enligt 332 § 2 mom. är nödvändigt för att förebygga olägenheter för hälsan. De åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud som utfärdas får endast i skälig mån begränsa eller hindra användningen av området.

Tillståndsmyndigheten ska sörja för att i 1 och 2 mom. avsedda åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud antecknas i det fastighetsdatasystem som avses i lagen om ett fastighetsdatasystem och anslutande informationstjänster (453/2002).

337 §

Ombesörjningsskyldighetens upphörande

Tillståndshavarens ombesörjningsskyldighet upphör när

- 1) tillståndshavarens kärnkraftverk, kärntekniska anläggningar och produktionsanläggningar för kärnbränsle har godkänts som nedlagda i enlighet med 332 §, och
- 2) det kärnavfall som omfattas av tillståndshavarens ombesörjningsskyldighet har
 - a) placerats i en slutförvarsanläggning som i enlighet med 335 § har godkänts som permanent försluten,
 - b) överlåtits till en annan tillståndshavare på godkänt sätt och också ombesörjningsskyldigheten för kärnavfallet har överförts på denne i enlighet med 206 §,
 - c) överlåtits för forskning till en forskningsinstitut som har godkänts att sörja för avfallshandlingsåtgärderna i enlighet med 209 § 2 mom., eller
 - d) överförts utanför Finlands jurisdiktionsområde med stöd av ett beslut som avses i 212 §.

Om tillståndshavaren har en slutförvarsanläggning, förutsätter ombesörjningsskyldighetens upphörande dessutom att slutförvarsanläggningen i enlighet med 335 § har godkänts som permanent försluten.

Arbets- och näringsministeriet ska godkänna att ombesörjningsskyldigheten har upphört när de förutsättningar som anges i 1 och 2 mom. uppfylls och behövliga medel har reserverats i

Statens kärnavfallshanteringsfond för att ersätta statens framtida kostnader för övervakning och andra åtgärder.

338 §

Överföring av kärnavfall och slutförvarsanläggningar till staten

När ombesörjningsskyldigheten har upphört i enlighet med 337 § överförs kärnavfallet i en i 337 § 2 mom. avsedd slutförvarsanläggning till staten varvid även äganderätten till kärnavfallet övergår till staten.

Arbets- och näringsministeriet kan dessutom besluta att en slutförvarsanläggning som har godkänts som försluten i enlighet med 335 § överförs till staten. Ett godkännande förutsätter att behövliga medel har reserverats i Statens kärnavfallshanteringsfond för att ersätta statens framtida kostnader för övervakning och andra åtgärder och att överföringen bedöms vara förenlig med samhällets helhetsintresse.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller också överföring av slutförvarsanläggningens anläggningsplats till staten till den del övervakningen och andra åtgärder förutsätter det.

339 §

Ansvar för kärnavfall efter förslutning av slutförvarsanläggning

Staten svarar för övervakningen och andra åtgärder i anslutning till det kärnavfall och de förslutna slutförvarsanläggningar som överförts till staten enligt 338 §.

Strålsäkerhetscentralen sörjer för övervakningen av slutförvarsanläggningen efter att den förslutits och beslutar om åtgärder i anslutning till övervakningen. Beslut om åtgärderna fattas annars av arbets- och näringsministeriet.

34 kap.

Uppförande, idrifttagning och nedläggning av anläggningar för kärnämnestillvaratagande

340 §

Krav på tillstånd för anläggningar för kärnämnestillvaratagande

För uppförande och drift av en anläggning för kärnämnestillvaratagande krävs tillstånd enligt denna lag av Strålsäkerhetscentralen.

341 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd till uppförande av anläggning för kärnämnestillvaratagande

Tillstånd att uppföra en anläggning för kärnämnestillvaratagande kan beviljas, om de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 8–13 § uppfylls på behörigt sätt vid uppförandet och driften av anläggningen och

- 1) sökanden förfogar över behövlig sakkunskap och behövligt ledningssystem samt tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att uppföra anläggningen i enlighet med denna lag,
- 2) planeringen av anläggningen uppfyller de säkerhetskrav som anges i 186 och 187 §,

3) planerna för anläggningens driftsätt och driftorganisation och för de funktioner och arrangemang som behövs med tanke på dess verksamhet är tillräckliga och ändamålsenliga med tanke på iakttagandet av kraven enligt denna lag,

4) planerna för finansieringen av driften av anläggningen är tillräckliga och ändamålsenliga,

5) åtgärderna för att begränsa miljöbelastningen från anläggningen är tillräckliga och ändamålsenliga samt en i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning avsedd miljökonsekvensbeskrivning har utarbetats och en i den lagen avsedd motiverad slutsats har sammanställts och det vid behov har säkerställts att den motiverade slutsatsen är aktuell, om sådana krävs enligt den lagen,

6) för uppförande av anläggningen har reserverats ett område i en detaljplan som utarbetats i enlighet med lagen om områdesanvändning, på förläggningsplatsen inte har inletts arbeten på konstruktioner som påverkar säkerheten vid anläggningen och sökanden har rätt att använda förläggningsplatsen för uppförandet av anläggningen,

7) Strålsäkerhetscentralen har godkänt följande så att de är tillräckliga med beaktande av anläggningens uppförandefas:

a) en plan för hur kärnmaterialtillsynen organiseras,

b) en skyddsplan,

8) det utifrån de planer som gäller anläggningen kan bedömas att anläggningen även i övrigt uppfyller säkerhetskraven enligt denna lag,

9) iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet och som hänför sig till uppförandet och driften av den planerade anläggningen även i övrigt har säkerställts på behörigt sätt.

342 §

Förutsättningar för beviljande av drifttillstånd för anläggning för kärnämnestillvaratagande

Tillstånd att driva en anläggning för kärnämnestillvaratagande kan beviljas, om de allmänna principerna och skyldigheterna enligt 8–13 § uppfylls på behörigt sätt vid driften av anläggningen och

1) sökanden har tillstånd att uppföra den anläggning som avses i ansökan,

2) sökanden vid uppförandet av anläggningen till väsentliga delar har iakttagit tillståndet att uppföra anläggningen och de bestämmelser som ges i det,

3) sökanden förfogar över behövlig sakkunskap och behövligt ledningssystem samt tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att driva anläggningen i enlighet med denna lag,

4) anläggningens driftorganisation samt de funktioner och arrangemang som behövs med tanke på anläggningens verksamhet är tillräckliga och ändamålsenliga med tanke på iakttagandet av kraven enligt denna lag,

5) åtgärderna för att begränsa miljöbelastningen från anläggningen är tillräckliga och ändamålsenliga samt en i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning avsedd miljökonsekvensbeskrivning har utarbetats och en i den lagen avsedd motiverad slutsats har sammanställts och det vid behov har säkerställts att den motiverade slutsatsen är aktuell, om sådana krävs enligt den lagen,

6) Strålsäkerhetscentralen har godkänt följande så att de är tillräckliga med beaktande av idrifttagningen av anläggningen och dess planerade drifttid:

a) en plan för hur kärnmaterialtillsynen ska organiseras,

b) en plan för hantering av avfall som innehåller radioaktiva ämnen,

c) en skyddsplan,

d) gränsvärden för utsläpp av radioaktiva ämnen från anläggningen,

e) en plan för anordnande av övervakning av strålsäkerheten i miljön,

g) en säkerhet för kostnaderna för oskadliggörande av avfall som innehåller radioaktiva ämnen och för eventuella åtgärder för rengöring,

- 7) anläggningen även i övrigt uppfyller säkerhetskraven enligt denna lag,
8) iakttagandet av de förpliktelser som är bindande för Finland enligt internationella avtal på kärnenergiområdet och som hänför sig till driften av anläggningen även i övrigt har säkerställts på behörigt sätt.

343 §

Ansökan om tillstånd för anläggning för kärnämnestillvaratagande och handläggningen av den

På ansökan om tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 309–313 § föreskrivs om den som ansöker om tillstånd för kärnanläggning, tillståndsansökan och handläggningen av den.

344 §

Kompletterande bestämmelser om beslut om tillstånd för anläggning för kärnämnestillvaratagande

På beslut om tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 303 §, 304 § 1 mom., 305, 306 och 308 § samt 314 § och 316 § 1 mom. och 2 mom. 1, 2 och 4 punkten föreskrivs om innehållet i ett beslut om tillstånd för kärnanläggning, tillståndsbestämmelser, giltighetstiden för tillstånd och förlängning av dess giltighetstid, ändring av tillstånd, meddelande av och information om tillståndsbeslut samt överföring av tillståndsbeslut. Dessutom ska det kontrolleras att säkerheten för en anläggning för kärnämnestillvaratagande är tillräcklig och vid behov ska ytterligare säkerhet ställas innan beslut fattas om förlängning av giltighetstiden för tillstånd för drift av anläggningen för kärnämnestillvaratagande eller om överföring av drifttillståndet. Överföring av drifttillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande frigör inte den säkerhet som avses i 285 §.

Till ansökan om förlängning av giltighetstiden för tillstånd för uppförande och drift av en anläggning för kärnämnestillvaratagande och om ändring och överföring av tillstånd ska det fogas en utredning om omständigheter som är av betydelse för bedömningen av ärendet. Utlåtande om ansökan begärs av de myndigheter som är viktiga med tanke på prövningen av ärendet och på behandlingen av ansökan tillämpas också vad som i 310 § 3 och 4 mom. samt 312 och 313 § föreskrivs om den som ansöker om tillstånd för kärnanläggning, tillståndsansökan och handläggningen av den. På meddelande av beslut och information om detta tillämpas vad som i 314 § 1 och 3 mom. föreskrivs om meddelande av och information om beslut om tillstånd för kärnanläggning.

Vad som i de nämnda bestämmelserna föreskrivs om tillståndshavare, kärnavfall och kärnavfallshantering tillämpas på innehavare av tillstånd för anläggningar för kärnämnestillvaratagande samt på sådant avfall som uppkommer vid driften av anläggningen och som innehåller radioaktiva ämnen och på avfallshanteringen av sådant avfall.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de aktörer vars utlåtande ska begäras.

345 §

Återkallande av beslut om tillstånd för anläggning för kärnämnestillvaratagande

På återkallande av beslut om tillstånd för anläggning för kärnämnestillvaratagande tillämpas vad som i 318 § 1 mom. 1–3 och 5 punkten och 2 och 3 mom. föreskrivs om återkallande av beslut om tillstånd för kärnanläggning.

Dessutom tillämpas vad som i 320 § föreskrivs om behandling av ärenden samt om delgivning av beslut och information om dem. Vad som i de nämnda bestämmelserna föreskrivs om tillståndshavare tillämpas på innehavare av tillstånd för anläggningar av kärnämnestillvaratagande.

346 §

Idrifttagning av anläggning för kärnämnestillvaratagande

På idrifttagning av en anläggning för kärnämnestillvaratagande och dess system samt av ändringar i dem tillämpas vad som i 322 § 1 och 2 mom. föreskrivs om idrifttagning av en kärnanläggning och dess system.

Driften av en anläggning för kärnämnestillvaratagande får inledas när anläggningen har beviljats drifttillstånd och Strålsäkerhetscentralen har godkänt att driften inleds. Godkännandet förutsätter att

- 1) anläggningen för kärnämnestillvaratagande uppfyller de säkerhetskrav och övriga krav som föreskrivs i denna lag,
- 2) en statusrapport avseende miljön har gjorts i enlighet med vad som i 54 § föreskrivs om utredning av status avseende miljön vid en kärnanläggning,
- 3) det inte har framkommit något i denna lag föreskrivet hinder för godkännande.

347 §

Nedläggning av anläggning för kärnämnestillvaratagande

Nedläggningen av en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska inledas utan dröjsmål när verksamheten för tillvaratagande av kärnämne har upphört. Anläggningen ska då rengöras från radioaktiva ämnen eller nedmonteras på ett säkert sätt och hanteringen av det avfall innehållande radioaktiva ämnen som uppkommit vid driften ska söjas för. Vid nedläggningen ska strålsäkerheten för arbetstagare, allmänheten och miljön tryggas.

Tillståndshavaren ska också se till att den godkända nedläggningsplanen iakttas vid nedläggningen.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om det tekniska genomförandet av nedläggningen av en anläggning för kärnämnestillvaratagande.

348 §

Planering av nedläggning av anläggning för kärnämnestillvaratagande

En anläggning för kärnämnestillvaratagande ska ha en av Strålsäkerhetscentralen godkänd nedläggningsplan innan nedläggningen av anläggningen inleds. För att planen ska godkännas krävs det att planen är tillräckligt detaljerad för att säkerställa säkerheten i samband med nedläggningen av anläggningen för kärnämnestillvaratagande och att den innehåller redogörelser åtminstone för

- 1) rengöringen av anläggningen från radioaktiva ämnen, metoden för nedmonteringen av anläggningen eller andra nedläggningsåtgärder samt metodens säkerhet,
- 2) genomförandet av de olika faserna i nedläggningen av anläggningen och en tidsplan för dessa,
- 3) det planerade sluttillståndet för anläggningens förläggningsplats,
- 4) oskadliggörande och vid behov slutförvaring av sådant avfall innehållande radioaktiva ämnen som uppkommit vid driften av anläggningen.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om de uppgifter som ska ingå i en nedläggningsplan.

349 §

Godkännande av nedläggning av anläggning för kärnämnestillvaratagande

Strålsäkerhetscentralen godkänner att en anläggning för kärnämnestillvaratagande har lagts ned när den kvarvarande mängden radioaktiva ämnen i de byggnader som hör till anläggningen och i jordmånen på förläggningsplatsen inte överstiger friklassningsnivån. Även om mängden radioaktiva ämnen överstiger friklassningsnivån kan Strålsäkerhetscentralen godkänna att en anläggning för kärnämnestillvaratagande har lagts ned, om

1) den kvarvarande mängden radioaktiva ämnen i anläggningen uppfyller villkoret i 203 § 1 mom. 2 punkten, eller

2) mängden radioaktiva ämnen inte genom skäliga åtgärder kan minskas till en tillräckligt låg nivå och den olägenhet för hälsan som orsakas kan förebyggas genom åtgärdsbegränsningar eller åtgärdsförbud.

Strålsäkerhetscentralen ska för den fastighet där en nedlagd anläggning för kärnämnestillvaratagande finns utfärda åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud, om detta enligt 1 mom. 2 punkten är nödvändigt för att förebygga olägenheter för hälsan. De åtgärdsbegränsningar och åtgärdsförbud som utfärdas får endast i skälig mån begränsa eller hindra användningen av området. På anteckningar i fastighetsdatasystemet tillämpas 336 § 3 mom.

När Strålsäkerhetscentralen har godkänt nedläggningen av anläggningen för kärnämnestillvaratagande och beslutet har vunnit laga kraft, är den i beslutet avsedda anläggningen inte längre en anläggning för kärnämnestillvaratagande enligt denna lag och på anläggningen tillämpas inte vad som i denna lag föreskrivs om sådana anläggningar. Strålsäkerhetscentralen ska samtidigt också frigöra den säkerhet som avses i 285 §.

AVDELNING VI

Tillsyn och förvaltningstvång samt påföljder

35 kap.

Tillsyn och förvaltningstvång

350 §

Tillsyn enligt tillsynsplanen

Strålsäkerhetscentralen utarbetar för den regelbundna tillsynen över verksamhet som omfattas av dess tillsyn enligt denna lag en tillsynsplan, genom vilken med beaktande av riskerna i den övervakades verksamhet fås en tillräcklig lägesbild och visshet i fråga om säkerheten vid användningen av kärnenergi och iakttagandet av bestämmelserna i denna lag. Tillsynsplanen ska ses över regelbundet.

Tillsynsplanen ska åtminstone innehålla uppgifter om

1) sådan verksamhet vid kärnanläggningar och hos andra aktörer som är viktig med tanke på säkerheten och som tillsynen gäller,

2) den riskbaserade tillsynen och inriktningen av tillsynen,

3) regelbundna inspektioner,

4) andra regelbundna tillsynsåtgärder.

Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och om dess innehåll och justering får utfärdas genom förordning av statsrådet.

351 §

Rätt till information samt inspektionsrätt

Strålsäkerhetscentralen och andra tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har för tillsynen över att bestämmelserna i denna lag och de förpliktelser som följer av internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland iakttas rätt att

- 1) trots sekretessbestämmelser få
 - a) av andra som bedriver användning av kärnenergi eller annan verksamhet som avses i denna lag behövliga uppgifter samt av myndigheter nödvändiga uppgifter,
 - b) behövliga uppgifter om kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande samt om planerna för deras system,
 - c) uppgifter om planering, tillverkning och bedömning av överensstämmelse med kraven i fråga om kärnanläggningars byggnader, konstruktioner, anordningar, kärnbränsle och styrelement,
- 2) färdas på annans område på så sätt att det inte medför mer än ringa olägenhet för fastighetens ägare eller innehavare,
- 3) få tillträde till en plats där användning av kärnenergi enligt ansökan kommer att bedrivas, bedrivs eller har bedrivits, eller till en plats i närheten av en sådan plats eller till någon annan plats till vilken tillträde är nödvändigt för att övervaka spridningen av kärnvapen,
- 4) utan ersättning utföra de försök och mätningar som tillsynen förutsätter, ta och få de prover, fotografier och andra eventuella upptagningar som behövs och på den plats som avses i 3 punkten eller i närheten av den installera de anordningar som tillsynen kräver,
- 5) följa verksamheten vid kärnanläggningarna eller anläggningarna för kärnämnestillvaratagande samt deras utsläpp och övriga effekter,
- 6) utföra inspektioner.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål underrätta Strålsäkerhetscentralen och andra tillsynsmyndigheter som avses i denna lag, om de tillsynsåtgärder som avses i 1 mom. 2–6 punkten inte kan vidtas på ett säkert sätt vid inspektionsobjekten eller på ett ändamålsenligt sätt med tanke på syftet med inspektionen. I meddelandet ska den av säkerheten föranledda orsaken samt begränsningens varaktighet beskrivas och motiveras.

De åtgärder som avses i 1 mom. 2–6 punkten får utsträckas till att omfatta utrymmen enligt 24 kap. 11 § i strafflagen endast om en åtgärd är nödvändig för att utreda omständigheterna i det objekt som är föremål för inspektion och det finns skäl att misstänka brott enligt 34 kap. 4, 6 och 9 § eller 44 kap. 10, 12, 12 a eller 13 § i strafflagen.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om det meddelande som avses i 2 mom.

352 §

Strålsäkerhetscentralens rätt till strålningsövervakning av miljön

Strålsäkerhetscentralen har rätt att övervaka miljön vid kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande för att verifiera anläggningens inverkan på radioaktiviteten i miljön.

Dessutom har Strålsäkerhetscentralen rätt att göra mätningar i miljön vid en kärnanläggning eller en anläggning för kärnämnestillvaratagande för att bedöma de uppgifter som presenteras i statusrapporten avseende miljön vid anläggningen efter att anläggningen har beviljats tillstånd att uppföra en anläggning.

353 §

Säkerhetskontrollinspektion vid störningar eller tillbud

Om det på grund av en störning eller ett tillbud i en kärnanläggning eller anläggning för kärnämnestillvaratagande, underlåtenhet att iaktta ett tillstånd eller beslut som gäller anläggningen eller någon annan omständighet finns grundad anledning att anta att anläggningen medför eller kan medföra fara för säkerheten, ska Strålsäkerhetscentralen till behövliga delar inspektera anläggningen och dess verksamhet eller utreda ärendet på något annat ändamålsenligt sätt.

Om det på grund av ett tillbud i samband med transport av kärnämne eller kärnavfall, underlåtenhet att iaktta beslutet om godkännande av transport eller någon annan omständighet finns grundad anledning att anta att transporten medför eller kan medföra fara för säkerheten, ska Strålsäkerhetscentralen inspektera transportarrangemangen och iakttagandet av de krav som föreskrivs i denna lag.

354 §

Anordningar som installerats av myndigheter

Installation av Strålsäkerhetscentralens anordningar som avses i 351 § 1 mom. 4 punkten ska meddelas verksamhetsutövaren. Verksamhetsutövaren får inte orsakas onödig olägenhet. Om anordningar installeras någon annanstans än på ett område i verksamhetsutövarens besittning, ska fastighetsägaren och vid behov separat dess innehavare underrättas om detta, och då får installationen och användningen av anordningarna inte medföra mer än ringa olägenhet.

Det är inte tillåtet att utan särskilda skäl röra anordningar som installerats för övervakning eller ingripa i deras funktion. På vidrörande av sådana anordningar, eller ingripande i deras funktion, som Europeiska kommissionen eller Internationella atomenergiorganet har installerat för att ordna kärnmaterialtillsyn tillämpas vad som särskilt föreskrivs om anordningarna.

Verksamhetsutövaren ska se till att det finns lämpliga förutsättningar för installation och användning av anordningarna samt vidta tillräckliga åtgärder för att förebygga sådant obehörigt i 2 mom. avsett vidrörande av anordningarna eller ingripande i deras funktion på ett område som är i verksamhetsutövarens besittning.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de särskilda grunder som avses i 2 mom.

355 §

Inspektionsförfarande

Vid periodiska säkerhetskontrollinspektioner och annan inspektion i tillsynssyfte iakttas 39 § i förvaltningslagen. Som part som direkt berörs av ärendet betraktas vid inspektionen dock endast den verksamhetsutövare som inspektionen avser eller en annan innehavare av det objekt, det kärnmaterial, den produkt, den lokal eller det område som inspekteras.

Närmare bestämmelser om utförande av inspektionen samt om innehållet i inspektionsberättelsen och om delgivning av den får utfärdas genom förordning av statsrådet.

356 §

Lokaler och skyddsutrustning som behövs vid tillsyn

Tillståndshavaren ska på begäran av Strålsäkerhetscentralen utan ersättning ställa till Strålsäkerhetscentralens förfogande sådana lokaler som behövs för regelbunden och långvarig tillsyn

vid kärnkraftverket. Lokalerna ska lämpa sig för kontorsarbete. Om permanenta datakommunikationsförbindelser behövs i lokalerna, svarar Strålsäkerhetscentralen för deras anskaffning, underhåll, informationssäkerhet och lämplighet för Strålsäkerhetscentralens behov.

Tillståndshavaren och tillståndshavaren för en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska på begäran av Strålsäkerhetscentralen utan ersättning ordna sådan skyddsutrustning för den som utövar tillsyn enligt denna lag som behövs med beaktande av strålsäkerheten och särdragen hos den kärnanläggning eller anläggning för kärnämnestillvaratagande som inspekteras.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om kraven för de lokaler som avses i 1 mom.

357 §

Samarbetsskyldighet vid inspektion

Den som är föremål för inspektion och som bedriver verksamhet enligt denna lag ska samarbeta i syfte att uppnå målen för inspektionen och om så krävs för Strålsäkerhetscentralen och andra tillsynsmyndigheter som avses i denna lag i skriftlig eller elektronisk form visa upp handlingar och uppgifter som kan vara av betydelse för tillsynen över iakttagandet av bestämmelserna i denna lag samt kopior av de anknytande handlingar som ska granskas och utskrifter av registreringar i informationssystemen.

358 §

Tillsyn över iakttagande av internationella avtal inom kärnenergiområdet

Bestämmelserna i 351 och 354 §, 356 § 2 mom. och 357 § tillämpas också på tillsynen över att sådana internationella avtal inom kärnenergiområdet som är förpliktande för Finland iakttas. Vid sådan tillsyn får tillsynsåtgärder enligt 351 § 1 mom. 2–6 punkten vidtas endast av sådana inspektörer som enligt 2 eller 3 mom. har godkänts för detta uppdrag. Strålsäkerhetscentralen ska vara närvarande när de nämnda inspektörerna utför tillsyn på platser där kärnenergi används, men detta får inte medföra dröjsmål eller olägenhet för utförandet av inspektionen. En part som avses i 355 § har rätt att närvara vid inspektionen. I övrigt tillämpas på inspektionen det aktuella internationella avtal inom kärnenergiområdet som är förpliktande för Finland.

Strålsäkerhetscentralen ska godkänna en inspektör, om det inte bedöms att dennes verksamhet kan äventyra säkerheten vid användningen av kärnenergi eller förhindrandet av spridningen av kärnvapen. Innan inspektörerna godkänns ska Strålsäkerhetscentralen begära utlåtanden över de föreslagna inspektörerna av tillståndshavarna.

Om Strålsäkerhetscentralen på grund av de grunder som nämns i 2 mom. inte godkänner en inspektör, ska Strålsäkerhetscentralen överföra behandlingen och avgörandet av ärendet till arbets- och näringsministeriet. Ministeriet kan godkänna en inspektör, om det bedöms vara motiverat med beaktande av de allmänna principerna, skyldigheterna och förbuden enligt 7–13 § i denna lag.

359 §

Strålsäkerhetscentralens undersökningsrätt

Strålsäkerhetscentralen kan undersöka störnings- eller olyckssituationer i verksamheten eller andra allvarliga tillbud som äventyrar säkerheten vid kärnanläggningar eller anläggningar för kärnämnestillvaratagande, om det behövs för att utreda orsaken eller förebygga motsvarande händelser. Strålsäkerhetscentralen kan också undersöka sådana betydande händelser i anslutning till säkerheten vid kärnanläggningar eller anläggningar för kärnämnestillvaratagande som

om de fortsätter kan leda till att säkerheten äventyras. Bestämmelser om undersökning av storolyckor utfärdas särskilt.

Vid undersökningen utreds händelsernas förlopp, de orsaker som lett till att händelsen uppstått och andra faktorer som har inverkat på händelsen. De personer som utför undersökningen ska vara oberoende i förhållande till det tillsynsärende som undersöks. Till undersökningsgruppen kan också utses utomstående sakkunniga.

Det ska utarbetas en offentlig rapport om undersökningen, som kan innehålla rekommendationer om förbättring av säkerheten. Tillsynsmyndigheten ska vid behov vidta behövliga tillsynsåtgärder.

360 §

Rätt till information samt andra rättigheter vid undersökning

Utöver vad som föreskrivs om rätten till information i 351 § har Strålsäkerhetscentralen rätt att av den som är föremål för en undersökning få sådana andra uppgifter som är nödvändiga för att utföra undersökningen. Dessutom har Strålsäkerhetscentralen trots sekretessbestämmelser rätt att för utförande av undersökningen av andra myndigheter eller förundersökningsmyndigheter få nödvändiga uppgifter om förundersökning som utförts av dem.

Vid en undersökning kan parterna i händelsen, tredje parter samt personer som är anställda hos dem höras. Ett protokoll ska upprättas över hörandet.

Strålsäkerhetscentralens rätt till information gäller inte de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9.1 i den allmänna dataskyddsförordningen eller elektronisk kommunikations innehålls-, förmedlings- eller lokaliseringssuppgifter.

En undersökningsgrupp har vid behov rätt att tillfälligt och kortvarigt begränsa rätten att röra sig på en undersökningsplats samt rätt att omhänderta föremål och handlingar och att utföra undersökningar av dem, om det är nödvändigt för utförandet av en undersökning.

361 §

Avbrytande eller begränsande av verksamheten

Strålsäkerhetscentralen kan fatta beslut om att en verksamhetsutövars verksamhet enligt tillståndet ska avbrytas eller begränsas, om verksamheten kan medföra omedelbar fara för människors hälsa eller säkerhet, om verksamheten inte överensstämmer med de internationella förpliktelser inom kärnenergiområdet som är bindande för Finland eller om verksamhetsutövaren i betydande grad bryter mot skyldigheterna enligt denna lag. Verksamheten kan avbrytas eller begränsas endast till den del som det är nödvändigt och endast till dess att orsaken till meddelandet av beslutet inte längre finns.

Om tillståndshavaren eller innehavaren av godkännande för transport inte har fullgjort sina skyldigheter enligt atomansvarighetslagen, kan Strålsäkerhetscentralen fatta beslut om att verksamheten ska avbrytas eller begränsas till dess att orsaken till meddelandet av beslutet inte längre finns.

I brådska fall kan verksamheten avbrytas eller begränsas genom omedelbara förvaltningsåtgärder för högst 14 dagar.

362 §

Rättelse av förseelse eller försummelse

Arbets- och näringsministeriet och Strålsäkerhetscentralen kan

1) förbjuda den som bryter mot denna lag att fortsätta med eller upprepa det förfarande som bryter mot bestämmelserna,

2) ålägga den som bedriver verksamhet som avses i denna lag att avhjälpa bristerna i verksamheten så att den uppfyller kraven enligt denna lag och de förpliktelser som följer av de internationella avtal inom kärnenergiområdet som är förpliktande för Finland.

För vidtagandet av avhjälpande åtgärder ska det fastställas en tidsfrist. Föreläggandet får innehålla krav om att det ska meddelas när bristerna har avhjälpats samt vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av föreläggandet.

363 §

Åläggande att vidta åtgärder som förbättrar säkerheten

Strålsäkerhetscentralen kan förutsätta att tillståndshavaren vidtar sådana åtgärder som följer av för Finland bindande internationella förpliktelser inom kärnenergiområdet eller sådana åtgärder som är nödvändiga för att förbättra säkerheten vid kärnanläggningar och som framkommit genom vetenskaplig forskning eller internationella driftserfarenheter och som står i rätt proportion till deras inverkan på säkerheten och till kostnaderna för dem.

364 §

Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Strålsäkerhetscentralen kan förena ett förbud eller ett föreläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts.

Vid förundersökning, åtalsprövning eller rättegång får för att ålägga en fysisk person straffrättsligt ansvar inte sådana upplysningar användas som en fysisk person har lämnat på grund av informationsskyldighet enligt denna lag eller bestämmelser utfärdade med stöd av den och som har erhållits genom att fullgörandet av skyldigheten förenats med vite.

Bestämmelser om vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

365 §

Besittningstagande av kärnmaterial

Om verksamhetsutövaren inte iakttar ett åläggande som meddelats med stöd av 362 § om fullgörandet av skyldigheter i anslutning till kärnmaterial och verksamhetsutövarens förfarande som helhet bedömt ger grundad anledning att anta att skyldigheterna eller en del av dem inte kan fullgöras genom verksamhetsutövarens åtgärder, kan Strålsäkerhetscentralen fatta beslut om att kärnmaterialen ska tas i besittning av staten och att staten ska se till att de åtgärder som kärnmaterialtillsynen förutsätter vidtas.

Verksamhetsutövaren ska ersätta staten för kostnaderna för fullgörandet av skyldigheterna i anslutning till kärnmaterialtillsynen när det gäller de kärnmaterial som tagits i besittning samt för hantering, lagring och vid behov slutförvaring av dem. Bestämmelser om indrivning av kostnader finns i 453 §.

Besittningstagandet upphör om kärnmaterialen tas i beslag i enlighet med tvångsmedelslagen (806/2011) eller döms förverkat till staten.

366 §

Sekundär ombesörjningsskyldighet i fråga om kärnämnen

Om en annan verksamhetsutövare än en innehavare av tillstånd för kärnanläggning eller anläggning för kärnämnestillvaratagande inte utan oskäligen kostnader kan återlämna kärnämne som tagits ur bruk till leverantören eller överlåta det till någon annan aktör, kan Strålsäkerhetscentralen på ansökan fatta beslut om att staten ska fullgöra de skyldigheter som hänför sig till kärnmaterialtillsynen i anslutning till kärnämnen.

Verksamhetsutövaren är skyldig att i enlighet med 365 § ersätta staten för de kostnader som uppstår.

På kärnämnen som tagits ur bruk och som samtidigt är radioaktivt avfall enligt strålsäkerhetslagen tillämpas dessutom 80 § 3 mom. i strålsäkerhetslagen.

367 §

Överlåtelse av kärnavfall till staten för åtgärder inom kärnavfallshanteringen

Om tillståndshavaren inte följer ett med stöd av 362 § meddelat åläggande om fullgörande av skyldigheter i anslutning till kärnavfallshanteringen och tillståndshavarens förfarande som helhet bedömt ger grundad anledning att anta att kärnavfallshanteringen eller en del av den inte kan utföras genom tillståndshavarens åtgärder, kan statsrådet fatta beslut om att kärnavfallet ska överlåtas till staten och att staten ska se till att de åtgärder som kärnavfallshanteringen ännu kräver vidtas.

Om ett i 1 mom. avsett beslut fattas, ansvarar staten efter det för de i beslutet avsedda åtgärder som ännu inte vidtagits inom kärnavfallets kärnavfallshantering och tillståndshavaren för kostnaderna för dessa åtgärder.

368 §

Överlåtelse av avfall som innehåller radioaktiva ämnen till staten för åtgärder inom avfallshanteringen

Om innehavaren av tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande inte iakttar ett åläggande som meddelats med stöd av 362 § om fullgörande av skyldigheter i anslutning till avfallshanteringen av avfall som innehåller radioaktiva ämnen och tillståndshavarens förfarande som helhet bedömt ger grundad anledning att anta att skyldigheterna eller en del av dem inte kan fullgöras genom tillståndshavarens åtgärder, kan Strålsäkerhetscentralen fatta beslut om att staten ska se till att de åtgärder som avfallshanteringen förutsätter vidtas.

Tillståndshavaren ska ersätta staten för kostnaderna för oskadliggörande av avfall som avses i 2 mom. och för övriga kostnader för avfallshanteringen. För ersättning av kostnaderna används i första hand den i 285 § avsedda säkerheten, från vilken kostnader som det föreskrivs om i 286 § betalas.

369 §

Kärnmaterial och kärnavfall som kommit i statens besittning

Kärnmaterial och kärnavfall som inte innehas av en verksamhetsutövare som enligt denna lag har rätt att använda eller inneha dem övergår i statens besittning.

Staten ska se till att skyldigheterna enligt denna lag iakttas i fråga om de kärnmaterial och kärnavfall som avses i 1 mom. Om Strålsäkerhetscentralen sköter dessa åtgärder, krävs inte tillstånd eller godkännande enligt denna lag för vidtagande av åtgärderna. Strålsäkerhetscentralen ska då följa denna lags bestämmelser om säkerhet.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas också på de andra kärnmaterial, kärnavfall samt radioaktiva ämnen innehållande avfall som enligt denna lag kommer i statens besittning.

370 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen. Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets skyldighet att ge handräckning finns i 77 § i gränsbevakningslagen (578/2005). Bestämmelser om handräckning av räddningsmyndigheterna finns i 50 § i räddningslagen.

Dessutom har en i denna lag avsedd tillsynsmyndighet rätt att få handräckning av polisen

1) för fullgörande av den tillsynsskyldighet som avses i denna lag och i ärenden som gäller avbrytande och begränsning av och förbud mot verksamheten,

2) för hittande och tagande i besittning av kärnmaterial och kärnavfall genom husrannsakan eller kroppsvisitation,

3) för genomförande av tillsyn som grundar sig på ett sådant internationellt avtal inom kärnenergiområdet som är förpliktande för Finland samt för verkställighet av de påföljder som fastställs i det.

Strålsäkerhetscentralen har rätt att i en beredskapssituation få handräckning av polisen och gränsbevakningsväsendet för transport av Strålsäkerhetscentralens personal till platsen för händelsen samt att av gränsbevakningsväsendet få utrustning för genomförande av strålningsmätningar.

Strålsäkerhetscentralen har rätt att av försvarsmakten få handräckning i beredskapssituationer eller vid hot mot säkerheten vid en kärnanläggning få utrustning för utförande av behövliga mätningar.

En i denna lag avsedd tillsynsmyndighet har rätt att få handräckning av Tullen för tillsynen över iakttagandet av denna lag och av de bestämmelser och föreskrifter om export, import och överföring som utfärdats med stöd av den. Dessutom har Strålsäkerhetscentralen rätt att få handräckning för strålningsmätningar av fordon.

Arbets- och näringsministeriet och Strålsäkerhetscentralen ska på begäran ge varandra handräckning för utförande av uppdrag som de har enligt denna lag.

För kostnaderna för handräckningen svarar den som begärt handräckning, om inte något annat avtalas om saken. En förutsättning för handräckningen är att den inte äventyrar utförandet av andra viktiga uppgifter som föreskrivits för den myndighet som lämnar handräckning.

371 §

Skyldighet att göra säkerhetsutredning

En gällande säkerhetsutredning enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014) krävs av den som väljs till ett anställningsförhållande eller ett uppdrag eller av den som står i anställningsförhållande eller sköter ett uppdrag och som har självständigt tillträde till ett område som avses i 21 § 1 mom. 5 punkten eller 21 § 1 mom. 5 a-punkten i säkerhetsutredningslagen eller tillgång till information som avses i 19 § 1 mom. 1 punkten eller 21 § 1 mom. 1 eller 5 punkten i den lagen. Detsamma gäller leverantörernas och underleverantörernas personal.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas också på personer som deltar i sådan i 21 § 1 mom. 5 b-punkten i säkerhetsutredningslagen avsedd transport av kärnämne eller kärnavfall som ska godkännas i enlighet med denna lag.

Den som har ett sådant tillstånd eller godkännande för transport som avses i denna lag eller som ansöker om ett sådant tillstånd eller godkännande ska säkerställa att den säkerhetsutredning

som förutsätts enligt 1 och 2 mom. har gjorts och är i kraft. Det ska föras bok över gällande säkerhetsutredningar.

372 §

Anmälningrätt för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Sådana läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) får trots sekretessbestämmelserna meddela

1) för bedömning av ett hot mot ett kärnkraftverk och förhindrande av en hotande gärning nödvändiga uppgifter om en person som är säkerhetsperson, ansvarig för skyddsarrangemangen, kärnkraftverksoperatör eller annars vid ett kärnkraftverk deltar i styrningen av funktioner med stor betydelse för säkerheten vid kärnkraftverket och som med stöd av patientuppgifterna och ett möte mellan personen och läkaren eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller en undersökning som gjorts av läkaren eller den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården ger grundad anledning att med hänsyn till personens hälsotillstånd eller uppförande anses som olämplig för sitt uppdrag eller utgöra en risk för säkerheten vid kärnkraftverket,

2) för bedömning av ett hot mot transport av sådana kärnämnen och kärnavfall som avses i 45 § 1 mom. och 145 § 2 mom. och för förhindrande av en hotande gärning mot en sådan transport nödvändiga uppgifter om en säkerhetsperson som deltar i transporten, om det med stöd av patientuppgifterna och ett möte mellan personen och läkaren eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller en undersökning som gjorts av läkaren eller den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har framkommit information om omständigheter som ger anledning att misstänka ett hot mot transporten.

Innan en i 1 mom. avsedd anmälan görs ska personen informeras om rätten att göra anmälan och om hälsotillståndets inverkan på personens funktionsförmåga i dennes uppgift. I en anmälan får endast ges uppgifter om att den person som anmälan gäller eventuellt inte är lämplig för sin uppgift eller att denne kan utgöra en risk för säkerheten vid kärnkraftsanläggningen eller transporten. Anmälan får endast göras till en av tillståndshavaren utsedd företrädare för tillståndshavaren samt dessutom om säkerhetspersoner till polisen och om andra än säkerhetspersoner till Strålsäkerhetscentralen. Tillståndshavaren ska säkerställa att polisen och Strålsäkerhetscentralen har fått anmälan.

Den information som ges i anmälan får av tillståndshavaren, polisen och Strålsäkerhetscentralen endast användas för att vidta sådana nödvändiga och omedelbara åtgärder som säkerheten vid kärnkraftsanläggningen eller transporten kräver. Uppgifterna i anmälan ska förstöras genast när de inte längre behövs för att vidta säkerhetsåtgärder. Bestämmelser om tillståndshavarens rätt att behandla uppgifter om hälsotillstånd finns i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om tillståndshavaren tillämpas på en innehavare av godkännande för transport när denne ansvarar för iakttagandet av de skyldigheter avseende transport som föreskrivs i denna lag.

36 kap.

Lämnande av uppgifter till Strålsäkerhetscentralen för övervakningen av kärnanläggningar

373 §

Regelbundet lämnande av uppgifter

Tillståndshavaren ska regelbundet till Strålsäkerhetscentralen lämna uppgifter om sin verksamhet som påverkar säkerheten, om uppförande, drift och nedläggning av en kärnanläggning och om kärnanläggningens skick samt om de utsläpp som kärnanläggningen orsakar och om övervakningen av strålsäkerheten i miljön i förhållande till fasen och omfattningen av verksamheten i den mån som behövs för övervakningen av säkerheten.

Det ska finnas en av Strålsäkerhetscentralen godkänd plan för de uppgifter som ska lämnas och för tidsplanen för när uppgifterna ska lämnas. För godkännande förutsätts det att tillräckligt omfattande uppgifter erhålls regelbundet för övervakningen av uppförandet av kärnanläggningen och säkerheten vid driften.

374 §

Anmälan av händelser vid kärnanläggningen

Tillståndshavaren ska utan dröjsmål underrätta Strålsäkerhetscentralen om händelser och observationer som kan vara av väsentlig betydelse med tanke på kärnanläggningens eller transporternas säkerhet eller strålsäkerheten. På anmälan av strålsäkerhetsincidenter och beredskapssituationer tillämpas vad som föreskrivs särskilt om dem i denna lag. Bestämmelser om anmälan av skada på tryckbärande anordningar eller olycksfall som gäller sådana finns i 10 § i lagen om tryckbärande anordningar och bestämmelser om anmälan av betydande incidenter som gäller cybersäkerheten finns i 11 § i cybersäkerhetslagen.

Tillståndshavaren ska också till Strålsäkerhetscentralen lämna utredningar som gjorts med anledning av händelser och observationer som avses i 1 mom.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om tillståndshavare tillämpas på en innehavare av godkännande för transport när denna ansvarar för iakttagandet av de skyldigheter avseende transport som föreskrivs i denna lag.

375 §

Lämnande av uppgifter om ändringar som hänför sig till tillståndshavarens verksamhet

Tillståndshavaren ska meddela Strålsäkerhetscentralen om en sådan ändring i tillståndshavarens verksamhet som kan inverka på kärnanläggningens säkerhet. Tillståndshavaren ska också underrätta Strålsäkerhetscentralen om en sådan ändring i leverantörs- eller underleverantörskedjan som i betydande grad kan inverka på kärnanläggningens säkerhet. Anmälan ska göras innan ändringen genomförs och i fråga om leverantörs- och underleverantörskedjan utan dröjsmål efter det att tillståndshavaren har fått kännedom om saken.

376 §

Lämnande av uppgifter som gäller ledningssystemet, sakkunskap samt leverantörs- och underleverantörskedjor

Den som ansöker om tillstånd för uppförande, drift eller nedläggning av en kärnanläggning ska samtidigt till Strålsäkerhetscentralen lämna en beskrivning av genomförandet av projektet, ledningssystemet, kvalitetsledningen, sakkunskapen och personalresurserna samt om de organisationer som deltar i verksamheten och deras roller. Uppgifter ska lämnas till den del det behövs för säkerställande av säkerheten. Motsvarande uppgifter ska lämnas i samband med omfattande ändringar i anläggningen.

377 §

Lämnande av uppgifter om kärnanläggningens ledning

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen lämna uppgifter om tillståndshavarens i 121 § 2 mom. avsedda högsta chef och personer som ansvarar för ledningen av de funktioner som är centrala för kärnanläggningens säkerhet, dessa personers lämplighet för sin uppgift samt person- och uppgiftsändringar som gäller dem.

Tillståndshavaren ska också underrätta Strålsäkerhetscentralen om hur kravet i 121 § i fråga om tillståndshavarens styrelse eller motsvarande organ uppfylls samt om personändringar som hänför sig till styrelsen eller det motsvarande organet.

378 §

Lämnande av uppgifter som gäller ibruktagande av kärnanläggningen och av ändringar i den

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen lämna

- 1) planer för ibruktagandet som är viktiga med tanke på säkerheten, motiveringar och anvisningar som hänför sig till planerna samt redogörelser som gäller faserna för ibruktagandet,
- 2) resultat som är viktiga för ibruktagandet,
- 3) andra uppgifter om sådant som är viktigt med tanke på ibruktagandet av kärnanläggningen eller av sådana ändringar i den som inverkar på säkerheten.

379 §

Lämnande av uppgifter om kärnanläggningens säkerhetstekniska driftsvillkor, driftsanvisningar och säkerhetsanalys

Tillståndshavaren ska se till att Strålsäkerhetscentralen har tillgång till en aktuell version av

- 1) de säkerhetstekniska driftsvillkoren från det att de första gången har godkänts,
- 2) driftsanvisningar för kärnanläggningen och annat väsentligt material som hänför sig till tillämpningen av dem i fråga om ett kärnkraftverk från det att tillförandet av kärnbränsle i reaktorn har inletts och i fråga om andra kärnanläggningar från det att driften av anläggningen har inletts,
- 3) en säkerhetsanalys från det att den första versionen lämnats till Strålsäkerhetscentralen så att en tillräcklig uppfattning om kärnanläggningen som helhet och dess säkerhet bibehålls.

380 §

Lämnande av uppgifter som hänför sig till kärnbränsle och styrelement

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen för kännedom lämna

- 1) ett program för tillsyn över användningen av kärnbränsle och styrelement och ett program för tillsyn över kärnbränslets skick samt betydande ändringar som gjorts i dem,
- 2) planer som gäller kvalitetssäkring av framställningen av kärnbränsle och förfaranden som hänför sig till dem,
- 3) uppgifter om de viktigaste resultaten av tillsynen över framställningen av kärnbränsle samt om åtgärder som vidtagits i samband med underhållsåtgärder,
- 4) en sammanfattning om de aktörer som deltar i kärnbränslets leveranskedja,
- 5) väsentliga uppgifter om internationell drifterfarenhetsverksamhet som gäller kärnbränsle.

381 §

Lämnande av uppgifter om kvalificerade periodiska besiktningar

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen för kännedom lämna

- 1) resultatmaterial av besiktningssystem som kvalificerats av ett kvalificeringsorgan minst en månad innan besiktningen utförs,
- 2) preliminära resultat av kvalificerade periodiska besiktningar genast efter besiktningen,
- 3) en redogörelse om de besiktningar som utförts och de resultat som erhållits genom kvalificerade periodiska besiktningar inom sex månader efter att besiktningen utfördes.

382 §

Sammandrag av bedömningar av tillverkare och provningsorgan

Vid tillämpning av ett förfarande enligt 104 § 3 mom. eller 106 § 2 mom. ska tillståndshavaren varje kalenderår till Strålsäkerhetscentralen lämna en redogörelse för den verksamhet som tillverkarna och provningsorganen bedriver för tillståndshavarens räkning samt om verksamhetens överensstämmelse med kraven.

383 §

Lämnande av uppgifter som gäller övervakning av strålsäkerheten vid en kärnanläggning

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen lämna

- 1) uppgifter om restriktioner för yrkesmässig exponering, innan kärnanläggningen får orsaka yrkesmässig exponering,
- 2) uppgifter om kärnanläggningens kontrollerade områden och övervakade områden samt om med tanke på strålsäkerheten betydande ändringar av områdenas gränser innan ändringarna tas i bruk,
- 3) målvärdena för utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnanläggning innan driften av kärnanläggningen inleds samt ändringar som gäller dem,
- 4) uppgift om en strålsäkerhetsincident utan dröjsmål,
- 5) uppgifter om rengöring av system, konstruktioner och anordningar från radioaktiva ämnen enligt 76 § 2 mom. och om de förfaranden som ska användas, innan åtgärderna vidtas.

384 §

Lämnande av uppgifter som gäller beredskapsarrangemang

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen lämna de instruktioner för beredskapsarrangemangen som avses i 173 § och mer än ringa ändringar som gjorts i dem. Dessutom ska tillståndshavaren lämna en plan för de övningar som avses i 171 § och i 48 § 2 mom. i räddningslagen samt en rapport som utarbetats på basis av övningarna.

385 §

Lämnande av uppgifter om uppföljning av förläggningens platsens egenskaper

Innehavaren av ett lämplighetsutlåtande om förläggningens platsen för kärnanläggningen och innehavaren av ett utlåtande om fastställandet av grunderna för planeringen i fråga om förläggningens platsen samt den som fått rätt att använda dem ska till Strålsäkerhetscentralen lämna kompletterande uppgifter om en utredning av egenskaperna hos förläggningens platsen och en bedömning av lämpligheten, om det under de förberedande arbetena framkommer omständigheter som

inverkar på bedömningen av förläggningsplatsens lämplighet och de fastställda grunderna för planeringen.

386 §

Utredning om en säkerhet enligt atomansvarighetslagen

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen lämna ett försäkringsbrev om den försäkring som tecknats för ansvaret för en atomskada i början av försäkringsperioden eller ett annat bevis på att kravet i fråga om försäkringsplikt enligt atomansvarighetslagen har uppfyllts.

387 §

Lämnande av uppgifter om en anläggning för kärnämnestillvaratagande

Vad som i 371 § i detta kapitel föreskrivs om godkännandet av en plan samt i 371–378 §, 379 § 3 punkt och 383 § 1, 3 och 4 punkten om tillståndshavarens skyldighet att lämna uppgifter för övervakningen av kärnanläggningar tillämpas på motsvarande sätt på innehavare av tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande i fråga om uppgifter som ska lämnas för övervakningen av en sådan anläggning och godkännandet av en plan för lämnandet av uppgifterna.

388 §

Bemyndigande för Strålsäkerhetscentralen att meddela föreskrifter

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om de uppgifter som avses i 373–387 § samt om anmälan och lämnande av uppgifterna.

37 kap.

Bestämmelser om undantag

389 §

Undantag från Strålsäkerhetscentralens föreskrifter

Strålsäkerhetscentralen kan på ansökan godkänna undantag från ett detaljerat krav i en föreskrift som utfärdats med stöd av 7, 9, 11, 12, 16, 17, 20, 32 och 33 kap. För godkännandet förutsätts att tillståndshavaren presenterar det förfarandesätt eller den lösning som ska tillämpas i stället för kravet och påvisar att det uppfyller säkerhetsnivån enligt denna lag.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på godkännande av ett undantag från ett detaljerat krav i en föreskrift som gäller en anläggning för kärnämnestillvaratagande med stöd av 281–283, 346 och 347 kap. samt till den del de i momentet nämnda lagrummen tillämpas på anläggningen med stöd av 19 kap.

390 §

En kärnanläggnings verksamhet under undantagsförhållanden

Strålsäkerhetscentralen kan under undantagsförhållanden enligt 3 § i beredskapslagen (1552/2011) eller för att förhindra sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 mom. 6

punkten underpunkt d i beredskapslagen godkänna sådana undantag från detaljerade krav i en föreskrift utfärdad med stöd av denna lag som behövs för att upprätthålla den energiproduktion som är nödvändig med tanke på skyddandet av befolkningen och befolkningens försörjning, landets näringsliv samt rikets territoriella integritet och självständighet. Ett godkänt undantag är giltigt under den tid som anges i beslutet också efter att de förhållanden som lett till godkännandet har upphört. Undantagets betydelse för säkerheten ska stå i proportion till allvarlighetsgraden hos de undantagsförhållanden som råder eller som ska förhindras. Sett till helheten får godkända undantag inte medföra betydande fara för kärnanläggningens säkerhet.

391 §

Undantag som gäller en kärnanläggning i ett transportmedel

Genom förordning av statsrådet får det i fråga om transportmedel som avses i 5 § 4 mom. föreskrivas om undantag från i denna lag angivna krav som gäller en kärnanläggning och dess system, konstruktioner och anordningar samt tillstånd-, anmälnings-, underhålls- eller besiktningsskyldigheter, om den risk för skada på människor, miljö eller egendom som transportmedlet eventuellt medför är liten och iakttagande av kravet eller skyldigheten i fråga inte är behövt med tanke på uppnåendet av lagens syfte.

38 kap.

Påföljder

392 §

Hänvisningsbestämmelser som gäller straff

Bestämmelser om straff för motstånd mot person som upprätthåller ordningen finns i 17 kap. 6 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för äventyrande av andras hälsa finns i 34 kap. 4 och 5 § och för vållande av allmän fara i 34 kap. 7 och 8 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för kärnladdningsbrott finns i 34 kap. 6–8 § och för förberedelse till ett sådant brott i 34 kap. 9 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för brott mot skyldigheter som gäller sekretess enligt denna lag finns i 38 kap. 1 och 2 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för straffbar användning av kärnenergi finns i 44 kap. 10 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för miljöförstöring finns i 48 kap. 1–4 § i strafflagen.

393 §

Säkerhetsövervakningsföreseelse

En säkerhetsperson som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) underlåter att iaktta bestämmelserna om säkerhetspersoners maktmedelsredskap i 160 § eller bestämmelserna om användning av maktmedel och maktmedelsredskap i 161 § 1–3 mom.,

2) underlåter att iaktta de skyldigheter i fråga om säkerhetsvisitation och drogtestning som det föreskrivs om i 159 §,

3) underlåter att använda säkerhetspersonens dräkt eller använder den i strid med 156 § eller de föreskrifter som utfärdats med stöd av den paragrafen,

4) underlåter att iaktta de skyldigheter i fråga om behandlingen av en person som gripits som det föreskrivs om i 161 § 4 mom.,

ska, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag, för *säkerhetsövervakningsförseelse* dömas till böter.

För säkerhetsövervakningsförseelse döms också den som obehörigen använder en säkerhetspersons dräkt så att man kan tro att personen är en säkerhetsperson, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag.

394 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift kan påföras den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar en i 19–22 eller 24 § föreskriven skyldighet som hänför sig till kärnmaterialtillsyn,

2) försummar ett tillståndskrav som gäller ett verksamhetstillstånd enligt 30 § eller ingående av ett privaträttsligt avtal enligt 32 § så att gärningen medför högst ringa olägenhet för den övervakning av användningen av kärnmaterial och kärnenergi som förutsätts i internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland,

3) försummar kravet på verksamhetsanmälan enligt 34 §, anmälningsskyldigheten enligt 35, 36 eller 39 § eller skyldigheten i fråga om godkännande enligt 41 § 3 mom.,

4) försummar skyldigheten enligt 40 § 1 eller 2 mom.,

5) försummar den i artiklarna 3–7, 9–31 och 33–36 i kommissionens förordning avsedda skyldigheten i fråga om uppgifter som ska bevaras och lämnas för kärnmaterialtillsyn,

6) bryter mot skyldigheterna att anordna uppföljning av utsläpp enligt 55 §, anordna strålningsövervakning av miljön enligt 56 § eller anordna uppföljning av strålningssexponering av allmänheten enligt 57 §,

7) försummar den i 60 § föreskrivna skyldigheten att ha tillräckliga anvisningar för strålskyddet för arbetstagare, ge arbetstagare tillgång till de strålsäkerhetsanvisningar som gäller arbetet eller andra informationsmaterial som gäller arbetstagarnas strålsäkerhet,

8) försummar skyldigheten i fråga om godkännande enligt 84–87 eller 89 §, skyldigheten att lämna uppgifter enligt 88 § eller skyldigheten att göra behövliga ändringar enligt 91 §,

9) försummar skyldigheten som gäller en säkerhetsanalys enligt 94 § eller 188 § eller informationsskyldigheten enligt 95 §,

10) använder en konstruktion eller anordning vid kärnanläggningen vars överensstämmelse med kraven inte har säkerställts i enlighet med 99 §, eller som installerar eller använder en kärnteknisk konstruktion eller mekanisk anordning i strid med 103 § 3 mom.,

11) tar i bruk kärnbränsle eller styrelement utan det godkännande som avses i 115 §,

12) bryter mot skyldigheterna som gäller uppdatering och hantering av informationsmaterial enligt 127 § så att det riskerar att äventyra kärnanläggningens säkerhet,

13) inleder verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för de säkerhetstekniska driftsvillkoren innan driftsvillkoren har godkänts i enlighet med 131 § 2 mom. eller upprepade gånger avviker från driftsvillkoren utan det godkännande som avses i 132 § 2 mom.,

14) återstartar en kärnanläggning i strid med 134 § 2 mom.,

15) försummar tillsynen över skicket av byggnader, konstruktioner och anordningar enligt 137 § 1 mom. eller iakttagandet av ett program för kvalificerade periodiska besiktningar enligt 139 § på annat sätt än att det har högst ringa betydelse med tanke på kärnanläggningens säkerhet,

16) försummar skyldigheten att uppdatera säkerhetsreglementet enligt 150 § eller skyddsplanen enligt 151 §,

17) försummar en i 163 § föreskriven anmälningsskyldighet som hänför sig till skyddsarrangemang,

18) försummar skyldigheten att uppdatera beredskapsplanen enligt 172 § eller de praktiska instruktionerna om beredskapsarrangemangen enligt 8 §,

19) bryter mot den bokföringsskyldighet som avses i 198 § eller 283 § så att det medför mer än ringa olägenhet för övervakningen av kärnavfall eller avfall som innehåller radioaktiva ämnen,

20) försummar skyldigheten att göra säkerhetsutredning enligt 371 §,

21) försummar skyldigheterna att anmäla och lämna uppgifter enligt 36 kap. och bestämmelser som utfärdats med stöd av det så att det medför mer än ringa olägenhet med tanke på tillsynen över kärnanläggningars säkerhet.

395 §

Påföljdsavgiftens belopp och indrivning av påföljdsavgift

Strålsäkerhetscentralen påför den påföljdsavgift som det föreskrivs om i 394 §.

Den påföljdsavgift som påförs en juridisk person är minst 1 000 euro och högst 100 000 euro. Den påföljdsavgift som påförs en fysisk person är minst 500 euro och högst 10 000 euro.

Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas. Vid bedömningen ska hänsyn också tas till verksamhetsutövarens samarbete med Strålsäkerhetscentralen för att utreda ärendet, åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas, övriga och tidigare överträdelser och försummelse i fråga om bestämmelserna om användning av kärnenergi samt förfarandets övriga eventuella konsekvenser.

Påföljdsavgiften kan jämkas eller behöver inte alls påföras, om försummelsen är ringa eller om helhet är av mindre betydelse med tanke på skyldigheterna i anslutning till säkerheten vid användning av kärnenergi eller kärnmaterielltillsynen eller om det finns ett giltigt skäl till försummelsen eller om det annars med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att påföra påföljdsavgift.

Påföljdsavgifter drivs in i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

AVDELNING VII

ÄRENDEN SOM GÄLLER TILLSTÅNDSMYNDIGHETENS BESLUT

39 kap.

Ärenden som gäller arbets- och näringsministeriets beslut om godkännande

396 §

Sökande

Godkännande hos arbets- och näringsministeriet får sökas av tillståndshavaren i ärenden som gäller godkännande enligt 199, 200, 205, 206, 212, 214, 224, 225, 227, 228, 231, 233, 237, 337 och 338 §. Dessutom får godkännande i ett ärende som gäller godkännande enligt 199 § sökas av den som har ett principbeslut om tillstyrkande av kärnanläggningsprojektet.

397 §

Bestämmelser i beslut som gäller kärnavfallshantering

Arbets- och näringsministeriet kan i ett beslut som gäller

1) godkännande av planen för genomförande av kärnavfallshantering, ge sådana bestämmelser som behövs för att kärnavfallshanteringen ska genomföras på ett säkert och tillförlitligt sätt,

2) godkännande av planen för kärnavfallshantering, ge bestämmelser om tidsplanen för genomförande av åtgärderna för kärnavfallshanteringen,

3) godkännande av överföring av ombesörjningsskyldigheten, ge bestämmelser om hur reserveringen av medel för kostnaderna för kärnavfallshanteringen ordnas i fråga om den ombesörjningsskyldighet som överförs på mottagaren och om tidsplanen för överföringen av ombesörjningsskyldigheten,

4) godkännande av avvikelse från skyldighet i fråga om slutförvaring av kärnavfall eller från förbud mot slutförvaring av kärnavfall och därmed jämförbart radioaktivt avfall som uppkommit någon annanstans, ge bestämmelser om hur slutförvaringen av kärnavfallet genomförs på ett säkert sätt.

398 §

Giltighet för beslut som gäller kärnavfallshantering

Arbets- och näringsministeriets beslut om godkännande är i kraft tills vidare. Ett i 277 § avsett beslut om godkännande som säkerhet är dock i kraft i högst tio år.

Tillståndshavaren ska i enlighet med 200 § regelbundet för godkännande lämna in en uppdaterad plan för kärnavfallshantering samt regelbundet lämna uppgifter för fastställande av ansvarsbeloppet och fonderingsmålet i enlighet med 244 §.

399 §

Återkallande av beslut som gäller kärnavfallshantering

Arbets- och näringsministeriet kan helt eller delvis återkalla ett i 396 § avsett beslut om godkännande, om beslutet har grundat sig på oriktiga uppgifter om de omständigheter som inverkar på ärendet. Ett återkallande förutsätter att innehavaren av beslutet har getts tillfälle att inom skälig tid avhjälpa bristen, om detta är möjligt genom åtgärder av beslutets innehavare.

40 kap.

Beslut om tillstånd och godkännande samt ärenden som gäller anmälningar inom området för Strålsäkerhetscentralens kärnmaterialtillsyn

400 §

Sökande av beslut om tillstånd eller godkännande samt anmälningsskyldiga inom området för kärnmaterialtillsyn

Den som har för avsikt att bedriva verksamhet som avses i 2 § 1 eller 2 punkten eller ingå avtal som avses i 6 punkten i den paragrafen ska ansöka om tillstånd eller godkännande eller göra en anmälan i enlighet med vad som föreskrivs i 5 kap.

Godkännande som mindre innehavare kan sökas av en verksamhetsutövare som uppfyller förutsättningarna i 20 § 2 mom. De som ansöker om verksamhetstillstånd och tillstånd för ingående

av privaträttsligt avtal inom området för kärnmaterialtillsyn samt de som gör en verksamhetsanmälan ska uppfylla kravet i 27 § 2 mom.

401 §

Bestämmelser i beslut om tillstånd eller godkännande inom området för kärnmaterialtillsyn

I ett beslut om godkännande som mindre innehavare kan det ges bestämmelser som behövs för tillsynen över en nationell lokal på annan plats eller för genomförandet av kommissionens förordning.

I ett beslut om verksamhetstillstånd och i ett beslut om godkännande av planen för hur kärnmaterialtillsynen organiseras kan det ges bestämmelser som behövs för iakttagandet av skyldigheter som gäller kärnmaterialtillsyn eller skyldigheter enligt bilaterala avtal på kärnenergiområdet.

I ett beslut om befrielse från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn ska det anges när bestämmelserna i 4 och 5 kap. inte längre tillämpas på kärnmaterial som befriats från tillsyn.

402 §

Giltighet för beslut om tillstånd eller godkännande inom området för kärnmaterialtillsyn

Beslut som gäller godkännande som mindre innehavare, godkännande av planen för hur kärnmaterialtillsynen organiseras eller befrielse från tillämpningen av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn är i kraft tills vidare.

Verksamhetstillstånd och tillstånd för ingående av privaträttsligt avtal inom området för kärnmaterialtillsyn är i kraft en viss tid, dock högst tio år. I verksamhetstillståndet kan bestämmas att det upphör att gälla, om verksamheten inte inleds inom en viss tid räknat från det tillståndet beviljades eller om verksamheten har varit avbruten en viss tid eller om ett kärnanläggningsprojekt eller annat projekt i anslutning till verksamheten har förfallit eller ställts in. Ett tillstånd för ingående av ett privaträttsligt avtal upphör att gälla, om det avtal som tillståndet avser upphör att gälla.

403 §

Ändring av beslut om tillstånd eller godkännande inom området för kärnmaterialtillsyn

Den verksamhetsutövare som ett beslut om tillstånd eller godkännande riktats till får ansöka om ändring av beslutet.

Ändring av ett beslut som gäller godkännande av planen för hur kärnmaterialtillsynen organiseras ska sökas, om det i planen görs ändringar som med tanke på målen för kärnmaterialtillsynen inte är mindre ändringar. Ändring av ett verksamhetstillstånd och ett tillstånd för ingående av privaträttsligt avtal ska sökas, om det sker andra än mindre förändringar i förutsättningarna för beviljande av tillståndet jämfört med vad som har godkänts i samband med beslutet om tillståndet.

Strålsäkerhetscentralen utfärdar närmare föreskrifter av teknisk natur om de mindre ändringar och förändringar som avses i 2 mom.

404 §

Anmälningsskyldigheter i anslutning till tillstånd och godkännanden som gäller kärnmaterialtillsyn

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål till Strålsäkerhetscentralen anmäla

- 1) sådana mindre ändringar eller förändringar som avses i 403 § 2 och 3 mom.,
- 2) ändringar som gäller tidpunkten för en åtgärd som enligt 41 § 1 mom. 8 punkten ska vidtas i fråga om det kärnmaterial som avses i ett beslut om befrielse från tillämpning av bestämmelserna om kärnmaterialtillsyn.

405 §

Återkallande av beslut om tillstånd eller godkännande inom området för kärnmaterialtillsyn

Strålsäkerhetscentralen kan återkalla ett beslut om godkännande som mindre innehavare, ett verksamhetstillstånd samt ett tillstånd för ingående av privaträttsligt avtal inom området för kärnmaterialtillsyn helt eller delvis på ansökan av dess innehavare, om

1) sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligen har påverkat förutsättningarna för godkännandet eller beviljandet av tillståndet,

2) verksamhetsutövaren inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännandet som mindre innehavare eller för beviljandet av nämnda tillstånd och bristen inte har avhjälpits inom utsatt tid,

3) innehavaren av tillståndet eller beslutet i väsentlig grad har försummat eller brutit mot en i denna lag föreskriven skyldighet som gäller kärnmaterialtillsyn eller mot beslutet och bristen inte har avhjälpits inom utsatt tid,

4) innehavaren av tillståndet eller beslutet eller den sammanslutning eller stiftelse som beviljats tillståndet eller beslutet upplöses, annars upphör med sin verksamhet eller försätts i konkurs eller annars förlorar sin rättsförmåga.

Strålsäkerhetscentralen ska i beslutet om återkallande av ett verksamhetstillstånd bestämma hur man ska förfara i fråga om det kärnmaterial som avses i beslutet. Bestämmelser om besittningstagande av kärnmaterial finns i 365 §.

41 kap.

Ärenden som gäller Strålsäkerhetscentralens beslut och utlåtanden i anslutning till kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande

406 §

Sökande av utlåtande och förhandsbeslut

Utlåtande enligt 68 och 70 § får sökas av en sådan sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 § 1 mom. i näringsverksamhetslagen och som har i sin besittning en förläggningsplats eller har ett föravtal enligt 2 kap. 7 § i jordabalken (540/1995) om att få en förläggningsplats i sin besittning.

Utlåtande enligt 81 § får sökas av en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom. i näringsverksamhetslagen.

Innehavaren av eller den som fått rätt att använda ett positivt utlåtande om kärnanläggningskonceptet får ansöka om sådant förhandsbesked som avses i 82 §.

407 §

Sökande av godkännande som gäller säkerheten vid kärnanläggningar, kärnavfallshantering och transporter

Godkännande hos Strålsäkerhetscentralen får sökas av tillståndshavaren i ett ärende som gäller godkännande enligt 56 § 2 mom., 63 § 2 mom., 84–87, 89, 92 och 93 §, 96 § 2 mom., 100, 112–115, 117, 129, 131, 132, 136, 139, 140, 142, 144, 150, 151, 153, 168, 172, 180, 202–204, 208, 209, 217, 323–328, 332, 334, 335, 373 och 389 §. Innehavaren av eller den som fått rätt att använda ett positivt utlåtande om kärnanläggningskonceptet får ansöka om godkännande som avses i 83 §.

Också den som har ett principbeslut om tillstyrkande av kärnanläggningsprojektet får ansöka om godkännande som avses i 96 och 100 § samt 150, 151 och 153 §. Dessutom får den som har för avsikt att transportera kärnämnen eller kärnavfall ansöka om godkännande som avses i 180 §.

Tillståndshavare och de som har ett principbeslut om tillstyrkande av kärnanläggningsprojektet får också tillsammans ansöka om godkännande som avses i 100 §.

408 §

Sökande av beslut om godkännande som gäller säkerheten vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande

Godkännande hos Strålsäkerhetscentralen får sökas av innehavaren av tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande i ett ärende som gäller godkännande enligt 56 § och 63 § 2 mom., 151 §, 203 och 204 §, 322 § 1 och 2 mom., 348 och 349, 387 och 389 §.

Dessutom får godkännande enligt 151 § sökas av den som har en anhängig ansökan om tillstånd för uppförande av en anläggning för kärnämnestillvaratagande.

409 §

Bestämmelser för säkerställande av säkerheten vid kärnanläggningar och kärnavfallshantering

Strålsäkerhetscentralen kan i ett i 407 § avsett beslut om godkännande ge med tanke på uppfyllandet av förutsättningarna för beviljande av beslutet samt säkerheten behövliga bestämmelser om

- 1) genomförande av strålningsövervakning av miljön vid kärnanläggningen,
- 2) kärnanläggningen och dess system samt de planer som gäller dem och påvisandet av säkerheten i fråga om dem,
- 3) kärnanläggningens byggnader, konstruktioner och anordningar samt de krav som ska tillämpas på dem,
- 4) kärnbränslet och styrelementen samt de planer som gäller dem,
- 5) transporttankar för kärnbränsle,
- 6) idrifttagning av kärnanläggningen och av omfattande ändringar i anläggningen samt sådana kompletterande godkännande- och besiktningsskyldigheter i fråga om centrala skeden i idrifttagningen som behövs för säkerställande av en säker idrifttagning i olika skeden,
- 7) säkerhetstekniska driftsvillkor för kärnanläggningen och avvikelser från dem,
- 8) kärnkraftverksoperatörens uppgifter och fullgörandet av dem samt de kärnkraftverk som beslutet om godkännande av operatören avser,
- 9) skyddsarrangemangen vid kärnanläggningen,
- 10) uppgifterna för en säkerhetsperson vid kärnanläggningen och fullgörandet av dem,
- 11) beredskapsplanen för kärnanläggningen,
- 12) genomförandet av kärnavfallshanteringsåtgärderna,
- 13) nedläggning av kärnkraftverket, den kärntekniska anläggningen och anläggningen för kärnbränsleproduktion,
- 14) förslutning av slutförvarsanläggningen,

- 15) regelbundet lämnande av uppgifter för tillsynen,
- 16) skyldigheter som gäller kontrollen av exporten av kärnmaterial,
- 17) andra omständigheter som är nödvändiga för allmänt och enskilt intresse och som har samband med uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet.

Strålsäkerhetscentralen kan i ett beslut om avgränsning av tillämpningen av bestämmelserna om beredskapsarrangemang och beredskapssituationer ge de bestämmelser med tanke på fullgörandet av skyldigheterna enligt 169–177 § som behövs för beredskapen för beredskapssituationer och för genomförandet av behövliga åtgärder i beredskapssituationer.

Strålsäkerhetscentralen kan i ett beslut om förhandsbesked ge bestämmelser om begränsningar som gäller tillämpningen av beslutet.

410 §

Bestämmelser om befrielse från myndighetstillsyn

Strålsäkerhetscentralen kan ge för förebyggande av skador för hälsan behövliga bestämmelser i beslut som gäller

- 1) befrielse från myndighetstillsyn i fråga om kärnavfall,
- 2) befrielse från myndighetstillsyn i fråga om en kärnanläggnings byggnad eller en del av den eller en del av anläggningsområdet.

Strålsäkerhetscentralen kan också i ett beslut som avses i 1 mom. 2 punkten bestämma att en sådan byggnad eller del av den som avses i beslutet inte längre är en kärnanläggning enligt denna lag, och på den tillämpas inte vad som i denna lag föreskrivs om kärnanläggningar.

411 §

Bestämmelser om säkerheten vid transporter

Strålsäkerhetscentralen kan i ett beslut om godkännande av transport ge de bestämmelser som behövs med tanke på strålsäkerheten vid transporterna eller med tanke på genomförandet av skyddsarrangemangen samt vid behov om tidpunkt då säkerhetspersoner inte krävs vid transporten.

412 §

Bestämmelser om säkerheten vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande

Strålsäkerhetscentralen kan i ett i 408 § avsett beslut om godkännande ge med tanke på uppfyllandet av förutsättningarna för beviljande av beslutet samt säkerheten behövliga bestämmelser om

- 1) genomförande av strålningsövervakning av miljön vid anläggningen för kärnämnestillvaratagande,
- 2) nedläggning av anläggningen för kärnämnestillvaratagande,
- 3) regelbundet lämnande av uppgifter för tillsynen,
- 4) andra omständigheter som är nödvändiga för allmänt och enskilt intresse och som har samband med uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet.

På bestämmelserna om befrielse från myndighetstillsyn i fråga om avfall innehållande radioaktiva ämnen från en anläggning för kärnämnestillvaratagande och i fråga om en sådan anläggning eller en del av den tillämpas vad som i 410 § föreskrivs om behövliga bestämmelser för förebyggande av skador för hälsan samt om bestämmelser om befrielse från myndighetstillsyn enligt denna lag i fråga om en byggnad eller en del av den.

413 §

Giltighet för beslut som gäller säkerheten vid kärnanläggningar och kärnavfallshantering

Ett beslut om godkännande av en operatör är i kraft en viss tid som är högst två år när operatören första gången godkänns för uppgiften i fråga och annars högst fyra år, med beaktande av operatörens kompetens och erfarenhet. Det kan bestämmas att ett beslut om godkännande av en ansvarig person för skyddsarrangemangen ska vara i kraft en viss tid. Ett beslut om godkännande av genomförande av import, export och överföring av kärnavfall är i kraft en viss tid som är högst tre år.

I övrigt är ett i 407 § avsett beslut om godkännande som gäller säkerheten vid kärnanläggningen och kärnavfallshanteringen i kraft tills vidare, om inte något annat följer av ansökan eller föreskrivs nedan.

Det kan bestämmas att ett beslut om förhandsbesked och ett beslut enligt vilket avvikelser från ett detaljerat krav som meddelats med stöd av en föreskrift godkänns är i kraft en viss tid.

414 §

Giltighet för beslut om godkännande av transport

Ett beslut om godkännande av transport är i kraft en viss tid som är högst tre år.

I ett beslut om godkännande av transport kan det bestämmas att det upphör att gälla, om verksamheten inte inleds inom en viss tid räknat från det beslutet meddelades eller om verksamheten har varit avbruten en viss tid.

415 §

Giltighet för beslut som gäller säkerheten vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande

Ett i 408 § avsett beslut om godkännande som gäller säkerheten vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande är i kraft tills vidare, om inte något annat följer av ansökan eller föreskrivs nedan.

416 §

Ändring av beslut som gäller säkerheten vid kärnanläggningar och kärnavfallshantering

Tillståndshavaren får ansöka om ändring av ett i 407 § avsett beslut om godkännande som gäller säkerheten vid kärnanläggningen eller kärnavfallshanteringen. Ändring av ett beslut om godkännande ska sökas, om ändring görs

- 1) i en skyddsplan som godkänts enligt beslutet,
- 2) annat än i mindre avseenden i sådana godkända säkerhetstekniska driftsvillkor eller ett sådant program för hantering av åldrande, en sådan beredskapsplan eller en sådan plan för idrifttagning av kärnanläggningen eller omfattande ändringar i anläggningen som godkänts enligt beslutet,

- 3) på ett betydande sätt i en enligt beslutet godkänd plan för genomförande av strålningsövervakning av miljön,

- 4) på ett betydande sätt i en enligt beslutet godkänd annan fråga som gäller säkerheten vid kärnanläggningen eller kärnavfallshanteringen än de som avses i 1–3 punkten.

Tillståndshavaren ska till Strålsäkerhetscentralen för kännedom lämna uppgifter om en annan ändring som görs i en i 1 mom. 2 och 3 punkten avsedd fråga som godkänts enligt beslutet än de som avses i punkterna i fråga innan ändringen genomförs.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om när det är fråga om en ändring som avses i 1 mom.

417 §

Ändring av beslut om godkännande av transport

Tillståndshavaren eller innehavaren av ett godkännande för transport får ansöka om ändring i godkännandet för transport. Ändring i ett beslut om godkännande ska sökas, om det i den godkända transporten görs andra än mindre ändringar i frågor som gäller strålsäkerheten, skyddsplanen eller transportarrangemangen.

Tillståndshavaren eller innehavaren av ett godkännande för transport ska till Strålsäkerhetscentralen för kännedom lämna uppgifter om en mindre ändring i en enligt det i 1 mom. avsedda beslutet godkänd fråga som gäller strålsäkerheten, skyddsplanen eller transportarrangemangen.

418 §

Ändring av beslut som gäller säkerheten vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande

Innehavaren av ett tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande får ansöka om ändring av ett i 408 § avsett beslut om godkännande. Ändring av ett beslut om godkännande ska sökas, om ändring görs

- 1) i en skyddsplan som godkänts enligt beslutet,
- 2) på ett betydande sätt i en enligt beslutet godkänd plan för genomförande av övervakningen av strålsäkerheten i miljön,
- 3) på ett betydande sätt i en enligt beslutet godkänd annan fråga som gäller säkerheten vid anläggningen än de som avses i 1 och 2 punkten.

Innehavaren av ett tillstånd för en anläggning för kärnämnestillvaratagande ska till Strålsäkerhetscentralen för kännedom lämna uppgifter om en annan än betydande ändring som görs i den enligt det i 1 mom. 2 punkten avsedda beslutet godkända planen innan ändringen genomförs.

Strålsäkerhetscentralen får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om när det är fråga om en ändring som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

419 §

Återkallande av beslut som gäller säkerheten vid kärnanläggningar, kärnavfallshantering, anläggningar för kärnämnestillvaratagande och transport samt återkallande av förhandsbesked och utlåtanden

Strålsäkerhetscentralen kan helt eller delvis återkalla ett beslut som avses i 407 och 408 §, om innehavaren av beslutet

- 1) ansöker om återkallande av det,
- 2) i väsentlig grad har försummat skyldigheten att ansöka om ändring i beslutet i enlighet med 416–418 § och bristen inte har avhjälpits inom utsatt tid.

Strålsäkerhetscentralen kan också på ansökan av operatören och den ansvariga personen för skyddsarrangemangen återkalla beslutet om godkännande av denne helt och hållet eller för viss tid. Dessutom kan Strålsäkerhetscentralen återkalla nämnda beslut helt och hållet eller för viss tid, om

- 1) det i ansökan om godkännande har lämnats felaktiga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat godkännandet,

2) den som godkänts som operatör inte uppfyller förutsättningarna i 129 § eller den som godkänts som ansvarig person för skyddsarrangemangen inte uppfyller förutsättningarna i 153 § och bristen inte har avhjälpits inom utsatt tid,

3) den som har godkänts som operatör eller ansvarig person för skyddsarrangemangen har genom en dom som vunnit laga kraft dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig för uppgiften,

4) den som har godkänts som operatör eller ansvarig person för skyddsarrangemangen har förfarit väsentligen felaktigt i verksamheten eller försummat eller brutit mot en skyldighet enligt denna lag eller mot beslutet om godkännande så att detta kan ha medfört fara för kärnanläggningens säkerhet,

5) den som har godkänts som operatör eller ansvarig person för skyddsarrangemangen permanent har slutat att sköta de uppgifter som godkännandet avser.

Strålsäkerhetscentralen kan återkalla ett i 407 eller 408 § avsett annat beslut om godkännande än ett beslut om godkännande av operatören eller den ansvariga personen för skyddsarrangemangen samt ett i 406 § avsett utlåtande eller beslut om förhandsbesked, om beslutet eller utlåtandet har grundat sig på oriktiga uppgifter om de omständigheter som inverkar på saken eller om förhållandena har förändrats väsentligt efter det att beslutet meddelades eller utlåtandet gavs. Ett återkallande förutsätter att innehavaren av beslutet eller utlåtandet har getts tillfälle att inom skälig tid avhjälpa bristen, om detta är möjligt genom åtgärder av beslutets eller utlåtandets innehavare.

På återkallande av beslut om godkännande av transport tillämpas dessutom 138 § i lagen om transport av farliga ämnen.

420 §

Kompletterande bestämmelser om återkallande av beslut

Återkallande av ett beslut som avses i 410 § inverkar inte på sådana åtgärder som vidtagits enligt avfallslagen innan beslutet återkallats.

Strålsäkerhetscentralen kan avstänga operatören och den ansvariga personen för skyddsarrangemangen från att sköta sina uppgifter, när återkallandet av beslutet om godkännande har blivit anhängigt tills beslutet om återkallande av beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

42 kap.

Kompletterande bestämmelser om arbets- och näringsministeriets och Strålsäkerhetscentralens beslut

421 §

Ansökan

Ett i 396 § avsett ärende inleds vid arbets- och näringsministeriet samt ett i 400, 407 och 408 § avsett ärende inleds vid Strålsäkerhetscentralen genom ansökan som lämnas in elektroniskt. Till ansökan ska fogas en för myndighetsprövningen behövlig utredning om hur förutsättningarna för godkännande uppfylls samt andra för myndighetsprövningen relevanta utredningar och behövliga uppgifter. Av ansökan ska det vid behov framgå vilket material och vilken beräknings-, undersöknings- eller bedömningsmetod de uppgifter som lämnats grundar sig på. Sökanden ska ha tillgång till tillräcklig sakkunskap för att utarbeta ansökan. Ansökan om ändring av ett beslut om godkännande ska göras i tillräckligt god tid innan ändringen avses bli gjord.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas också på inledande av i 406 § avsedda ärenden som gäller utlåtanden och förhandsbesked vid Strålsäkerhetscentralen.

Närmare bestämmelser om innehållet i en ansökan som lämnas in till arbets- och näringsministeriet, om elektronisk ansökan och om utredningar och uppgifter som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Strålsäkerhetscentralen får utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i en ansökan som lämnas in till Strålsäkerhetscentralen, om elektronisk ansökan och om de utredningar och uppgifter som ska fogas till ansökan.

422 §

Grunder för myndighetsprövning

Arbets- och näringsministeriet och Strålsäkerhetscentralen godkänner ansökan, om de krav som föreskrivs i denna lag och med stöd av den uppfylls i ärendet.

423 §

Förvaltningsförfarandet i besluts- och utlåtandeärenden

När ett beslut om godkännande ändras och ett beslut eller utlåtande återkallas iakttas i tillämpliga delar samma förfarande som när beslut om godkännande fattas och utlåtande ges.

På ärenden som gäller beslut om godkännande och utlåtanden tillämpas dessutom vad som i förvaltningslagen föreskrivs om behandling av ärenden samt delgivning av förvaltningsbeslut och andra handlingar.

424 §

Förfrågningar om tillståndsplikt

Arbets- och näringsministeriet ger på ansökan utlåtande om huruvida tillstånd ska sökas för den verksamhet som specificeras i ansökan eller godkännande krävs för verksamheten, när det är fråga om ett tillståndsärende som gäller en kärnanläggning eller om ett godkännande som gäller kärnavfall eller kärnavfallshantering och som hör till ministeriets behörighet.

Strålsäkerhetscentralen ger i andra ärenden än de som avses i 1 mom. på ansökan utlåtande om huruvida tillstånd ska sökas för den verksamhet som specificeras i ansökan, huruvida godkännande krävs för den eller anmälan ska göras om den.

425 §

Förhandsbedömning

Strålsäkerhetscentralen kan på ansökan av den som planerar ett projekt som gäller en kärnanläggning eller en anläggning för kärnämnestillvaratagande bedöma de planer avseende anläggningen och dess förlägningsplats som denne utarbetat samt ge preliminära anvisningar om vad som ska beaktas i fråga om anläggningens säkerhet i sådana planer och om det enligt denna lag krävs ett utlåtande eller godkännande av Strålsäkerhetscentralen eller ändring av dessa.

426 §

Överföring av Strålsäkerhetscentralens utlåtande eller beslut om förhandsbesked på någon annan

Ett i 406 § avsett utlåtande eller beslut om förhandsbesked kan överföras på eller rätten att använda det överlåtas till någon annan. Mottagaren ska uppfylla motsvarande krav som ställs på den som ansökt om utlåtandet eller beslutet samt få tillgång till relevant material som hänför sig till beredningen av utlåtandet eller beslutet eller en kopia av materialet.

Den som överför ett utlåtande eller beslut som avses i 1 mom. på någon annan eller överlåter rätten att använda det till någon annan ska utan dröjsmål göra en anmälan om saken till Strålsäkerhetscentralen. Anmälan ska innehålla en redogörelse för hur de förutsättningar som anges i 1 mom. uppfylls.

Strålsäkerhetscentralen kan utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om det relevanta material som avses i 1 mom.

AVDELNING VIII

Särskilda bestämmelser

43 kap.

Organ för bedömning av överensstämmelse

427 §

Krav som gäller besiktningsorgan, kvalificeringsorgan och provningsorgan

Besiktningsorgan, provningsorgan och kvalificeringsorgan ska

- 1) vara oberoende i de uppdrag som avses i denna lag,
- 2) ha tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende egen personal för de uppdrag som avses i denna lag,
- 3) ha de metoder och anordningar och den utrustning samt de kvalitetsledningssystem och andra system som verksamheten kräver, samt
- 4) ha tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som kan anses vara tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Om besiktningsorganets rätt att utföra besiktningar begränsas enbart till vissa användargrupper (*egenbesiktningsorgan*), förutsätts dessutom att organet har en identifierbar struktur. Ett egenbesiktningsorgan får inte i tillståndshavarens organisation ansvara för planering, tillverkning, leverans, installation, drift eller underhåll av de anordningar och konstruktioner som det besiktar och organet får inte delta i sådan verksamhet som kan påverka opartiskheten i dess bedömningar eller tillförlitligheten i dess besiktningsåtgärder. Av ett egenbesiktningsorgan krävs inte en ansvarsförsäkring eller något motsvarande arrangemang enligt 1 mom. 4 punkten, om ansvaret för besiktningarna hör till den organisation som organet är en del av. På egenbesiktningsorgan tillämpas i övrigt vad som i denna lag föreskrivs om besiktningsorgan.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om egenbesiktningsorgan tillämpas också på tillståndshavarens eller tillverkarens eget provningsorgan.

Närmare bestämmelser om de krav som gäller bedömningsorgan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

428 §

Godkännande av besiktningsorgan, kvalificeringsorgan och provningsorgan

Strålsäkerhetscentralen kan

- 1) på ansökan av ett besiktningsorgan godkänna ett i Finland registrerat besiktningsorgan eller en del av ett sådant,

2) på ansökan av tillståndshavaren godkänna ett i Finland registrerat kvalificeringsorgan eller en del av ett sådant,

3) på ansökan av tillståndshavaren som provningsorgan godkänna en sammanslutning eller stiftelse eller en del av en sådan.

Godkännande av ett besiktningsorgan, kvalificeringsorgan och provningsorgan förutsätter att de krav som anges i 1 § uppfylls. Att kraven uppfylls ska visas med ett intyg eller utlåtande av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet eller på något annat sätt som ger tillräcklig säkerhet om att kraven uppfylls.

Om besiktningsorganet har till uppgift att granska planerna för kärnanläggningens byggnads- tekniska konstruktioner, förutsätter godkännandet dessutom att besiktningsorganet i uppdrags- eller anställningsförhållande har personer som uppfyller behörighetsvillkoren enligt 83 § i bygg- lagen.

429 §

Beslut om godkännande och förfarande för godkännande

I beslutet om godkännande fastställs närmare besiktningsorganets, kvalificeringsorganets och provningsorganets uppgifter samt ges sådana bestämmelser om verksamheten som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Beslutet kan meddelas för viss tid.

Närmare bestämmelser om förfarandet för godkännande av besiktningsorgan, kvalificeringsorgan och provningsorgan och om bedömningen av förutsättningarna för godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

430 §

Besiktningsorganets uppgifter

Ett besiktningsorgan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen får granska detaljerade tekniska planer och sköta uppgifter i anslutning till bedömning av överensstämmelse med kraven i enlighet med 102–104 § samt utföra idrifttagningsbesiktning av en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar i enlighet med 108 § och periodiska besiktningar i enlighet med 137 §.

Ett egenbesiktningsorgan får besikta endast konstruktionerna och anordningarna hos den tillståndshavares organisation som det är en del av.

431 §

Kvalificeringsorganets uppgifter

Ett kvalificeringsorgan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen får kvalificera ett besiktningssystem som ska användas vid oförstörande besiktning av vissa konstruktioner och anordningar vid ett kärnkraftverk i enlighet med 138 §.

432 §

Provningsorganets uppgifter

Ett provningsorgan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen får utföra

- 1) kvalificerade periodiska besiktningar i enlighet med 138 §,
- 2) oförstörande besiktningar som hänger samman med kvalitetskontrollen av en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar i enlighet med 141 § 2 mom.

Ett provningsorgan som har konstaterats vara behörigt med ett intyg som utfärdats av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet eller på ett därmed jämförbart sätt får också utföra de tester som avses i 1 mom. 2 punkten.

Dessutom får andra provningsorgan än de som avses i 1 och 2 mom. utföra sådana i 141 § 3 mom. avsedda oförstörande besiktningar som hänger samman med kvalitetskontrollen av en kärnanläggnings konstruktioner och anordningar i enlighet med vad som närmare anges i beslutet om godkännande av de allmänna kravspecifikationerna.

Vad som i 430 § 2 mom. föreskrivs om egenbesiktningsorgan tillämpas också på tillståndshavarens eller tillverkarens eget provningsorgan.

433 §

Uppgifter för certifieringsorgan för typöverensstämmelse

Ett certifieringsorgan för typöverensstämmelse som har konstaterats vara behörigt med ett intyg eller utlåtande av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet eller på ett därmed jämförbart sätt får typgodkänna och säkerställa typöverensstämmelse för plattformar för automatiserade system enligt 107 §.

434 §

Certifieringsorganets uppgifter

Ett certifieringsorgan som definieras i 2 § 27 punkten i lagen om tryckbärande anordningar får i enlighet med 142 § 1 mom. certifiera och godkänna personer som gör permanenta förband och utför oförstörande besiktningar samt förbandsmetoder och tillverkningsmetoder som påverkar andra konstruktionsmaterials egenskaper. Dessutom får sådana utföras i enlighet med vad Strålsäkerhetscentralen har godkänt med stöd av 142 § 2 mom.

435 §

Allmänna skyldigheter för ett bedömningsorgan

Besiktningsorgan, provningsorgan, kvalificeringsorgan och certifieringsorgan för typöverensstämmelse ska följa utvecklingen i fråga om den lagstiftning som gäller deras i denna lag avsedda uppgifter och verksamhetsområde. De ska dessutom lämna Strålsäkerhetscentralen uppgifter om sådana omständigheter som de observerat och som avsevärt äventyrar säkerheten vid en kärnanläggning.

Bestämmelser om allmänna krav på certifieringsorgan finns i 37 § i lagen om tryckbärande anordningar och bestämmelser om allmänna skyldigheter för certifieringsorgan och deras skyldighet att lämna uppgifter i 39 § i lagen om tryckbärande anordningar.

Närmare bestämmelser om den i 1 mom. avsedda skyldigheten att lämna uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

436 §

Kompletterande skyldigheter för besiktningsorgan, kvalificeringsorgan och provningsorgan

Ett besiktningsorgan ska i samarbete med Strålsäkerhetscentralen sörja för att verksamheten är enhetlig och utvecklas. Besiktningsorganet ska också årligen delge Strålsäkerhetscentralen en berättelse över sin verksamhet i fråga om de uppdrag som föreskrivs i denna lag.

Besiktningsorganet ska underrätta Strålsäkerhetscentralen om förändringar som kan påverka uppfyllandet av de krav som anges i 427 §. På motsvarande sätt ska tillståndshavaren underrätta Strålsäkerhetscentralen om ändringar som gäller godkända provningsorgan och kvalificeringsorgan.

437 §

Annan lagstiftning som är tillämplig på besiktningsorgan

Besiktningsorgan ska när de utför offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag följa bestämmelserna i dataskyddslagen (1050/2018), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen och språklagen.

De anställda hos besiktningsorgan handlar under straffrättsligt tjänsteansvar när de utför offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

438 §

Ändring och återkallande av beslut om godkännande av besiktningsorgan, kvalificeringsorgan och provningsorgan

Strålsäkerhetscentralen kan ändra de uppgifter som anges i beslutet om godkännande av besiktningsorgan, provningsorgan och kvalificeringsorgan. Då tillämpas vad som i 427–429 § föreskrivs om godkännande och förutsättningarna för godkännande samt om beslut om godkännande och förfarandet för godkännande. Strålsäkerhetscentralen kan också ändra beslutet, om det behövs för att säkerställa att de uppgifter som avses i 430–432 § utförs på behörigt sätt. Då tillämpas vad som i 429 § föreskrivs om beslut om godkännande och förfarandet för godkännande.

Strålsäkerhetscentralen kan återkalla ett beslut om godkännande av besiktningsorgan, provningsorgan eller kvalificeringsorgan, om

1) det i ansökan eller någon bilaga till den har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat prövningen av beslutet,

2) besiktningsorganet, provningsorganet eller kvalificeringsorganet inte uppfyller förutsättningarna för godkännande, eller

3) besiktningsorganet, provningsorganet eller kvalificeringsorganet trots en skriftlig anmärkning upprepade gånger eller i väsentlig grad har försummat eller brutit mot skyldigheter enligt denna lag eller mot beslutet om godkännande och bristerna i verksamheten inte har avhjälpits inom skälig tid.

44 kap.

Informationssäkerhet, sekretess och tystnadsplikt

439 §

Informationssäkerhet för sekretessbelagt och annat informationsmaterial

Den som har tillstånd till användning av kärnenergi och den som ingår i en sådan tillståndshavares leverantörs- och underleverantörskedja samt andra verksamhetsutövare som avses i denna lag ska sörja för informationssäkerheten för sekretessbelagt och annat informationsmaterial på det sätt som deras behov av skydd förutsätter. Informationsmaterial om

kärnenergiområdet ska dessutom skyddas genom skyddsarrangemang i enlighet med vad som föreskrivs i 24 §.

Verksamhetsutövaren ska se till att det sekretessbelagda informationsmaterialet identifieras och att de sekretessbelagda uppgifter som ingår i materialet märks ut på behörigt sätt samt att utomstående hindras från att få tillgång till det sekretessbelagda informationsmaterialet.

Sekretessbelagt informationsmaterial ska förvaras och behandlas i utrymmen eller informationssystem där det är möjligt att skydda handlingarna och materialen samt informationen i dem på ett sådant sätt att deras tillförlitlighet, integritet och tillgänglighet kan säkerställas i tillräcklig utsträckning. När sekretessbelagt informationsmaterial produceras, kopieras, översänds, distribueras, lagras, utplånas eller hanteras i något annat avseende ska det sörjas för att materialet skyddas på tillräckligt sätt.

Strålsäkerhetscentralen får utfärda närmare föreskrifter av teknisk natur om informationssäkerheten för sekretessbelagt och annat informationsmaterial.

440 §

Sekretess för informationsmaterial

Permanent sekretessbelagt informationsmaterial är

- 1) informationsmaterial om kärnenergiområdet,
- 2) informationsmaterial som gäller system, konstruktioner och anordningar som är avsedda för genomförande av kärnanläggningens säkerhetsfunktioner samt i fråga om en anläggning för kärnämnestillvaratagande informationsmaterial som gäller systemen i fråga till den del det innehåller uppgifter som, om de röjs för utomstående, kan äventyra säkerheten vid en sådan anläggning och anläggningen omfattas av ett tillstånd enligt denna lag eller en tillståndsansökan som gäller uppförande av anläggningen är anhängig,
- 3) informationsmaterial som gäller i denna lag avsedda skyddsarrangemang och genomförandet av arrangemangen, om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter ur ett sådant material inte äventyrar genomförandet av syftet med skyddsarrangemangen,
- 4) i denna lag avsedda beredskapsplaner, om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter ur en sådan plan inte äventyrar genomförandet av syftet med beredskapsarrangemangen,
- 5) arrangemang och skyddsplaner som gäller transport av kärnämnen och kärnavfall, om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter om dem inte äventyrar säkerheten vid transporten.

441 §

Rätt att behandla sekretessbelagt informationsmaterial

Den som har tillstånd till användning av kärnenergi eller som bereder en ansökan om tillstånd till detta får ta emot, inneha, framställa och behandla sekretessbelagt informationsmaterial till den del det hänför sig till verksamhet enligt tillståndet eller beredningen av tillståndsansökan samt lämna ut det endast till en sådan aktör i dess leverantörs- och underleverantörskedja för vilken informationsmaterialet är nödvändigt för att denne ska kunna sköta sina uppgifter.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om en innehavare av tillstånd till användning av kärnenergi eller den som bereder en ansökan om tillstånd till detta tillämpas på motsvarande sätt på innehavare av godkännande för transport eller på aktörer som bereder en sådan ansökan om godkännande samt på aktörer i deras leverantörs- och underleverantörskedja.

Informationsmaterial om kärnenergiområdet får dock tas emot, innehas, framställas och behandlas av den för vilken informationsmaterialet är nödvändigt för att denne ska kunna sköta sina uppgifter. För innehav, utlämnande, import eller överföring till Finland av informationsmaterial om kärnenergiområdet krävs dessutom verksamhetstillstånd i enlighet med vad som föreskrivs i 30 och 31 §. Bestämmelser om den rätt tillståndshavare och tillståndshavare för en

anläggning för kärnämnestillvaratagande har att innehålla informationsmaterial om kärnenergiområdet finns i 43 §.

442 §

Sekretess och tystnadsplikt samt förbud mot utnyttjande

Sekretessbelagt informationsmaterial får användas endast för ett sådant ändamål enligt denna lag för vilket materialet har upprättats, om inte något annat föreskrivs nedan eller följer av annan lagstiftning. Sekretessbelagt informationsmaterial eller en kopia eller utskrift av ett sådant material får inte visas för eller lämnas ut till utomstående och inte heller på något annat sätt lämnas till utomstående för påseende utan en grund som anges i denna lag.

Den som står i anställningsförhållande till en i 441 § avsedd aktör eller till någon som ingår i aktörens leverantörs- eller underleverantörskedja får inte röja ett informationsmaterials sekretessbelagda innehåll eller en uppgift som vore sekretessbelagd om den ingick i en handling, och inte heller någon annan omständighet som aktören fått kännedom om i sin anställning och som omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag.

En person som avses i 2 mom. får inte använda sekretessbelagt informationsmaterial för sin egen eller någon annans vinning eller för att skada någon och inte heller röja sådant informationsmaterial efter det att uppdrags- eller anställningsförhållandet har upphört.

I fråga om tystnadsplikten för den som är anställd hos eller annars verkar hos en myndighet, den som verkar på uppdrag av en myndighet eller är anställd hos den som utför uppdraget samt i fråga om förbud mot utnyttjande gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

443 §

Tillämpning av bestämmelserna om sekretess och tystnadsplikt på uppgifter som fås i muntlig form

Vad som i 440–442 § föreskrivs om sekretessbelagt informationsmaterial ska också tillämpas på uppgifter som har fås i muntlig form eller kan fås genom observationer, om en handling med sådana uppgifter skulle vara sekretessbelagd med stöd av 440 §.

444 §

Utlämnande av uppgifter trots sekretess

Strålsäkerhetscentralen och andra behöriga myndigheter som avses i denna lag får trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som de fått vid skötseln av uppgifter enligt denna lag till varandra för tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt till åklagare, polisen, gränsbevakningsväsendet och Tullen för förebyggande och utredning av brott.

Strålsäkerhetscentralen får trots sekretessbestämmelserna

1) till Europeiska kommissionen och Internationella atomenergiorganet lämna ut uppgifter som den fått vid skötseln av uppgifter enligt denna lag för tillsynen över efterlevnaden av internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland,

2) till den tillsynsmyndighet som avses i lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft (xx/2025) och till vars ansvarsområde det ärende som behandlas hör lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av dess uppgifter.

445 §

Utlämnande av uppgifter om dimensionerande hotbeskrivning

Strålsäkerhetscentralen får trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådana uppgifter om dimensionerande hotbeskrivning som avses i 147 § 2 mom. och som behövs för planeringen av genomförandet av i denna lag avsedda skyddsarrangemang samt för planeringen av kärnanläggningar eller anläggningar för kärnämnestillvaratagande till den som har ett motiverat behov av att använda dimensionerande hotbeskrivningar vid planeringen av skyddsarrangemang eller anläggningar och utlämnandet av uppgifterna inte bedöms äventyra genomförandet av skyddsarrangemangen eller säkerheten vid anläggningarna.

När uppgifter om dimensionerande hotbeskrivning lämnas ut ska Strålsäkerhetscentralen försäkra sig om att uppgifterna skyddas tillräckligt och om att det på det sätt som förutsätts i 371 § har gjorts en säkerhetsutredning av dem som behandlar uppgifterna.

446 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till delegationer

Strålsäkerhetscentralen får trots sekretessbestämmelserna till kärnsäkerhetsdelegationen lämna ut uppgifter som är nödvändiga för skötseln av delegationens uppgifter.

Strålsäkerhetscentralen och de myndigheter som är medlemmar i delegationen för skyddsarrangemang på kärnenergiområdet får trots sekretessbestämmelserna till delegationen lämna ut sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av delegationens uppgifter och som hänför sig till deras egna lagstadgade uppgifter.

På delegationens medlemmar och andra sakkunniga som deltar i delegationens möten tillämpas vad som i 23 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande för anställda hos myndigheter samt bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

45 kap.

Tillsynsavgift och vissa andra avgifter

447 §

Avgifter

Bestämmelser om de avgiftsbelagda myndighetsprestationer som avses i denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Utöver vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om avgifter för statliga myndigheters prestationer får Strålsäkerhetscentralen ta ut avgift för

1) regelbundna inspektioner och andra tillsynsåtgärder som grundar sig på den tillsynsplan som den utarbetat,

2) inspektioner och andra tillsynsåtgärder i situationer som avses i 353 §,

3) inspektioner och andra tillsynsåtgärder som behövs för tillsynen över att ett beslut eller åläggande som avses i 361–363 § iakttas.

Strålsäkerhetscentralen kan vid uttagande av avgifterna använda månatlig fakturering och årlig utjämningsfakturering per kund för att säkerställa avgifternas kostnadstäckning.

Närmare bestämmelser om det i 3 mom. avsedda uttaget av avgifter får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

448 §

Grunderna för tillsynsavgiften

Strålsäkerhetscentralen tar hos tillståndshavaren för en kärnanläggning och hos den som ansöker om tillstånd att uppföra en kärnanläggning ut en årlig tillsynsavgift för att täcka kostnaderna för i denna lag avsedda myndighetsåtgärder som gäller kärnanläggningar. Strålsäkerhetscentralen tar också hos tillståndshavaren för en anläggning för kärnämnestillvaratagande och hos den som ansöker om tillstånd att uppföra en sådan anläggning ut en årlig tillsynsavgift för att täcka kostnaderna för i denna lag avsedda myndighetsåtgärder som gäller sådana anläggningar.

Tillsynsavgiften består av en grundavgift och en tilläggsavgift i enlighet med 449 §.

449 §

Tillsynsavgiftens storlek

En tillståndshavare som har tillstånd att uppföra eller driva ett kärnkraftverk och den som har ansökt om tillstånd att uppföra ett kärnkraftverk är skyldig att betala en grundavgift på 85,50 euro för varje megawatt av den nominella termiska effekten som angetts i tillståndet eller i tillståndsansökan, dock högst 48 000 euro per avgiftsskyldig. Dessutom ska tillståndshavaren årligen betala en tilläggsavgift som är 42,75 euro för varje megawatt av den nominella termiska effekten som anges i tillståndet.

En tillståndshavare som har tillstånd att uppföra eller driva en produktionsanläggning för kärnbränsle och den som har tillstånd att uppföra eller driva en anläggning för kärnämnestillvaratagande är skyldig att årligen betala en grundavgift på 48 000 euro och en tilläggsavgift på 96 000 euro. Den som har ansökt om tillstånd att uppföra en sådan anläggning är skyldig att årligen betala en grundavgift på 48 000 euro.

En tillståndshavare för vilken ett ansvarsbelopp har fastställts är skyldig att betala en årlig tilläggsavgift som grundar sig på ansvarsbeloppet och som utgörs av det ansvarsbelopp som har fastställts för det föregående kalenderåret multiplicerat med 0,0135 procent.

450 §

Kompletterande bestämmelser om skyldigheten att betala tillsynsavgift

Den grundavgift som avses i 449 § ska betalas för varje kalenderår för vilket ett i 449 § 1 eller 2 mom. avsett tillstånd är giltigt eller en ansökan om ett sådant tillstånd är anhängig den 1 januari.

Beloppet av den tilläggsavgift som avses i 449 § 1 och 2 mom. bestäms den 1 januari varje kalenderår enligt om tillståndshavaren då har ett giltigt tillstånd för uppförande eller drift av en kärnanläggning eller en produktionsanläggning för kärnbränsle eller om tillståndshavaren för en anläggning för kärnämnestillvaratagande då har ett giltigt tillstånd för uppförande eller drift av en sådan anläggning.

Beloppet av den tilläggsavgift som avses i 449 § 3 mom. bestäms den 1 januari varje kalenderår, om det för tillståndshavaren har fastställts ett ansvarsbelopp för det föregående kalenderåret.

451 §

När avgiftsskyldigheten upphör

Skyldigheten att betala grundavgift och tilläggsavgift upphör efter det kalenderår då den förutsättning för tillstånd eller tillståndsansökan som anges i 449 § 1 eller 2 mom. inte längre uppfylls.

Skyldigheten att betala ansvarsbelopp upphör efter det kalenderår då den förutsättning för ansvarsbelopp som anges i 449 § 3 mom. inte längre uppfylls.

Om det projekt som avses i ett tillstånd för uppförande av en anläggning inte genomförs, krävs det att en anmälan om saken görs till arbets- och näringsministeriet för att avgiftsskyldigheten ska upphöra. Om anmälan görs före utgången av juni, föreligger betalningsskyldighet inte längre under följande kalenderår.

452 §

Bestämmande av tillsynsavgiften

Tillsynsavgiften fastställs för varje kalenderår och förfaller årligen till betalning vid en tidpunkt som fastställs av Strålsäkerhetscentralen. Strålsäkerhetscentralen ska sända avgiftsbeslutet om tillsynsavgiften till den avgiftsskyldige senast 21 dagar före förfallodagen. Debiteringen kan verkställas utan att den avgiftsskyldige ges tillfälle att bli hörd. Beslutet kan delges genom vanlig delgivning enligt 59 § i förvaltningslagen.

453 §

Indrivning av offentliga fordringar

Bestämmelser om indrivning av offentliga fordringar utan dom eller beslut och om rätten att anföra grundbesvär över en avgift finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Den i 1 mom. nämnda lagen tillämpas också på avgiften för kärnavfallshantering och andra avgifter som tillståndshavaren enligt denna lag är skyldig att betala till Statens kärnavfallshanteringsfond.

454 §

Ränta

Om betalningen av en i denna lag avsedd avgift fördröjs, ska det betalas en dröjsmålsränta enligt 4 § i räntelagen (633/1982) på avgiften. Strålsäkerhetscentralen kan i stället för dröjsmålsränta ta ut en förseningsavgift på tio euro, om beloppet av dröjsmålsräntan blir lägre än så.

Om en i 448 § avsedd tillsynsavgift återbärs till följd av rättelse eller ändringssökande betalas krediteringsränta enligt 38 § i lagen om skatteuppbörd (11/2018) på det belopp som återbärs från och med dagen efter betalningsdagen till den dag då återbäringsbeloppet debiteras från Strålsäkerhetscentralens konto. Krediteringsräntan beräknas på basis av det faktiska antalet kalenderdagar räntan gäller.

46 kap.

Ändringssökande och verkställighet av beslut

455 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som fattats av arbets- och näringsministeriet, Strålsäkerhetscentralen, Statens kärnavfallshanteringsfond, besiktningsorgan eller certifieringsorgan får begäras. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring genom besvär i beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning och i beslut som fattats vid statsrådets allmänna sammanträde finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Den lagen tillämpas på ändringssökande endast om inte något annat följer av Euratomfördraget. I statsrådets eller arbets- och näringsministeriets principbeslut om kärnanläggningsprojekt får dock inte ändring sökas genom besvär.

I fråga om sökande av ändring i beslut som Statens kärnavfallshanteringsfond fattat ska fonden innan ett ärende som gäller begäran om omprövning avgörs eller bemötande avges i ett besvärssärende begära ett utlåtande i ärendet arbets- och näringsministeriet.

I avgifter som påförts av statliga myndigheter och på vilka lagen om grunderna för avgifter för staten tillämpas får dock ändring sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunder för avgifter till staten.

456 §

Besvärsrätt

Besvärsrätt har parter. Besvär över beslut som gäller tillstånd att uppföra kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande, att driva anläggningarna och att lägga ned dem får anföras även av den vars rätt eller fördel ärendet kan beröra.

Besvärsrätt har dessutom

1) registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder över beslut om tillstånd att uppföra kärnanläggningar och anläggningar för kärnämnestillvaratagande,

2) förläggningsskommuner för kärntekniska anläggningar, anläggningar för kärnämnestillvaratagande eller markslutförvarsanläggningar över beslut om tillstånd att uppföra anläggningarna.

457 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som avses i 224 och 226–228, 233 och 235–237, 248, 249, 251, 262 och 452 § ska iakttas innan det har vunnit laga kraft.

Den myndighet som har fattat beslutet kan förordna att beslut enligt 361, 362 och 364 § ska iakttas innan de har vunnit laga kraft.

På verkställighet av Statens kärnavfallshanteringsfonds beslut enligt 265 § tillämpas 35 § i statsunderstödslagen.

458 §

Verkställighet av beslut om tillstånd för kärnanläggning innan det har vunnit laga kraft

I ett beslut om tillstånd för kärnanläggning kan det bestämmas att verksamheten kan inledas med iakttagande av tillståndsbeslutet innan det har vunnit laga kraft. Godkännandet förutsätter

- 1) att sökanden har anfört en grundad anledning,
- 2) att verkställigheten inte gör ändringssökandet onödigt,
- 3) att sökanden ställer en i 227 § 2 mom. avsedd säkerhet för ersättning av de förmånsförluster eller kostnader som upphävande eller ändring av tillståndsbeslutet kan medföra.

I tillståndsbeslutet kan vid behov fastställas snävare verkställighet än tillståndsbeslutet och en tidpunkt för inledande av verkställigheten.

Tillståndsmyndigheten kan under de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom. på separat ansökan som görs under besvärstidens gång eller inom 14 dagar från besvärstidens utgång genom sitt beslut godkänna verkställigheten. Då tillämpas vad som i 310 § 3 och 4 mom. föreskrivs om tillståndsansökan och i 3 kap. 311–313 § om behandling av tillståndsärendet, i 303 § 1 och 3 mom. om tillståndsbeslutets innehåll och i 314 § om meddelande av tillståndsbeslut och information om det. Tillståndsmyndigheten ska dessutom omedelbart sända en kopia av beslutet till den förvaltningsdomstol som saken berör och till dem som sökt ändring. Den som har anfört besvär över tillståndsbeslutet kan hos förvaltningsdomstolen yrka på upphävande eller ändring av fastställelsen utan att särskilt behöva överklaga det.

47 kap.

Nationella program och internationella inbördes utvärderingar

459 §

Nationellt system för säkerheten vid kärnanläggningar och för kärnavfallshantering

Till den nationella ramen för säkerheten vid kärnanläggningar hör vad som i denna lag och någon annanstans föreskrivs om säkerheten vid kärnanläggningar och tillsynen över att den iakttas samt om myndigheter och andra verksamhetsutövare. Denna ram omfattar dock inte nämnda ärenden till den del som de gäller slutförvarsanläggningar eller sådana upplag för annat kärnavfall än använt kärnbränsle som finns någon annanstans än på anläggningsområdet.

Till den nationella ramen för nationell kärnavfallshantering hör vad som i denna lag och någon annanstans föreskrivs om de kärnanläggningar som genomför kärnavfallshantering, om kärnavfallshantering och reservering av medel för kostnaderna för den och om tillsyn över att bestämmelserna iakttas samt om myndigheter och andra verksamhetsutövare.

Det nationella systemet för säkerheten vid kärnanläggningar och för kärnavfallshantering består av en nationell ram för säkerheten vid kärnanläggningar och en nationell ram för kärnavfallshantering.

460 §

Nationellt program för kärnavfallshantering

Arbets- och näringsministeriet utarbetar tillsammans med Strålsäkerhetscentralen ett nationellt program för kärnavfallshantering. Programmet innehåller de nationella handlingslinjerna för hanteringen av kärnavfall, de allmänna målen och principerna för kärnavfallshantering, uppgift om mängderna och förlägningsplatserna för kärnavfall samt en uppskattning av kostnaderna och tidtabellerna för kärnavfallshantering. Det nationella programmet för kärnavfallshantering ska utarbetas i samarbete med beredningen av det nationella avfallshanteringsprogram för radioaktivt avfall som avses i 87 § i strålsäkerhetslagen.

Allmänheten ska ges tillfälle att yttra sig när det nationella programmet för kärnavfallshantering utarbetas. Arbets- och näringsministeriet ska informera om att arbetet med ett program har påbörjats.

Närmare bestämmelser om innehållet i det nationella programmet för kärnavfallshantering får utfärdas genom förordning av statsrådet.

461 §

Självutvärderingar

Arbets- och näringsministeriet ska se till att en nationell självutvärdering görs

1) vart tionde år

a) av den nationella ramen för säkerhet vid kärnanläggningar och lagstiftningshelheten om kärnsäkerhet,

b) av den nationella ramen för kärnavfallshantering och lagstiftningshelheten om kärnavfallshantering,

c) av det nationella programmet för kärnavfallshantering och genomförandet av det,

2) vart sjätte år av ett specifikt tema på området säkerhet vid de kärnanläggningar som omfattas av den ram som avses i 1 punkten underpunkt a,

3) när det inträffar en olycka vars konsekvenser är betydande när det gäller säkerheten vid kärnanläggningar.

Strålsäkerhetscentralen ska se till att en självutvärdering görs vart sjätte år av ett specifikt tema kring säkerheten vid de kärnanläggningar som omfattas av den ram som avses i 1 punkten underpunkt a.

462 §

Internationella inbördes utvärderingar

Arbets- och näringsministeriet ska begära en internationell inbördes utvärdering

1) vart tionde år

a) av den nationella ramen för säkerheten vid kärnanläggningar,

b) av den nationella ramen för kärnavfallshantering,

c) av det nationella programmet för kärnavfallshantering,

2) vart sjätte år av ett specifikt tema kring säkerheten vid kärnanläggningar,

3) när det inträffar en olycka vars konsekvenser är betydande när det gäller säkerheten vid kärnanläggningar.

463 §

Uppdatering av programmet för nationell kärnavfallshantering

Det nationella programmet för kärnavfallshantering ska vid behov uppdateras utifrån resultaten av den nationella självutvärderingen och den internationella inbördes utvärderingen samt även annars när det sker betydande förändringar i kärnavfallshantering.

AVDELNING IX

SLUTBESTÄMMELSER

48 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

464 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

465 §

Bestämmelser om upphävande

Genom denna lag upphävs kärnenergilagen (990/1987), nedan *den upphävda lagen*.

Om det i andra lagar och i bestämmelser som utfärdats med stöd av dem hänvisas till den upphävda lagen, gäller hänvisningen denna lag efter denna lags ikraftträdande. Om det i andra lagar och i bestämmelser som utfärdats med stöd av dem hänvisas till det kärnavfall eller den avgift för kärnavfallshantering som avses i den upphävda lagen, gäller hänvisningen i denna lag avsett kärnavfall eller avsedd avgift för kärnavfallshantering efter denna lags ikraftträdande.

466 §

Anhängiga ärenden

Ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft behandlas och avgörs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat föreskrivs nedan.

Om en fullföljdsdomstol efter denna lags ikraftträdande upphäver ett beslut på vilket de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet ska tillämpas och återförvisar ärendet i sin helhet för ny behandling, ska ärendet behandlas och avgöras i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

467 §

Behandling och avgörande av vissa anhängiga tillståndsärenden

Om tillstånd att uppföra en kärnanläggning enligt denna lag söks med stöd av ett sådant principbeslut av statsrådet som förblivit i kraft med stöd av den upphävda lagen, tillämpas på anhängiggörandet av ansökan bestämmelserna i 299 § 1, 3, 7 och 8 punkten i denna lag.

En tillståndsansökan som gäller verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten i den upphävda lagen behandlas och avgörs med iakttagande av bestämmelserna om tillstånd att uppföra en anläggning för kärnämnestillvaratagande i denna lag, om verksamheten i ansökan motsvarar verksamheten vid en anläggning för kärnämnestillvaratagande enligt denna lag. Tillståndsansökan överförs till Strålsäkerhetscentralen när denna lag träder i kraft.

En tillståndsansökan som gäller verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 4 a-punkten i den upphävda lagen behandlas och avgörs med iakttagande av bestämmelserna om tillstånd att uppföra en markslutförvarsanläggning i denna lag. En ansökan om transporttillstånd enligt den upphävda lagen behandlas och avgörs med iakttagande av bestämmelserna om godkännande av transport av kärnämnen eller kärnavfall i denna lag.

468 §

Tillståndsbeslut och andra beslut som meddelats före lagens ikraftträdande

Tillståndsbeslut och andra beslut som meddelats med stöd av den upphävda lagen och som gäller kärnanläggningar, kärnavfallshantering och reservering av medel för kostnaderna för den samt annan användning av kärnenergi förblir i kraft i enlighet med beslutet, om inte något annat föreskrivs nedan.

469 §

När tillståndsplikten upphör

Om en verksamhet inte längre kräver tillstånd eller godkännande enligt denna lag, upphör ett tillstånd eller godkännande som getts med stöd av den upphävda lagen att gälla när denna lag träder i kraft. Om en ansökan som gäller sådan verksamhet är anhängig, lämnas behandlingen av ansökan därhän.

470 §

Allmänna övergångsbestämmelser om kärnanläggningar

En kärnanläggning, vars tillstånd att uppföra anläggningen eller drifttillstånd är i kraft vid denna lags ikraftträdande, samt anläggningens organisation och ledning ska vara i enlighet med denna lag senast den 31 december 2032, om inte något annat föreskrivs nedan. Om en bestämmelse i tillståndet står i strid med bestämmelser i denna lag, tillämpas denna lag. Ett sådant beslut som fattats med stöd av 7 r § 3 mom. i den upphävda lagen och genom vilket ett undantag från iakttagandet av de detaljerade krav som fastställts med stöd av den lagen har godkänts är i kraft till och med den nämnda dagen, om det inte enligt beslutet upphör att gälla tidigare.

För i 1 mom. avsedda kärnanläggningars system, konstruktioner, anordningar och informationsmaterial krävs inte Strålsäkerhetscentralens godkännande enligt denna lag, om ett godkännande med motsvarande innehåll är i kraft när denna lag träder i kraft.

På en kärnteknisk konstruktion eller mekanisk anordning som tagits i bruk vid en kärnanläggning före denna lags ikraftträdande och som uppfyller kraven i den upphävda lagen tillämpas inte 105 §.

471 §

Allmänna övergångsbestämmelser om anläggningar för kärnämnestillvaratagande

På gruvdrift och malmanrikningsverksamhet, vars med stöd av 21 § i den upphävda lagen beviljade tillstånd är i kraft när denna lag träder i kraft, tillämpas denna lags bestämmelser om anläggningar för kärnämnestillvaratagande. Om en bestämmelse i tillståndet står i strid med bestämmelser i denna lag, tillämpas denna lag. Verksamheten ska vara i överensstämmelse med denna lag senast den 31 december 2032, om inte något annat föreskrivs nedan.

För sådant informationsmaterial om anläggningar som avses i 1 mom. krävs inte Strålsäkerhetscentralens godkännande enligt denna lag, om ett godkännande med motsvarande innehåll är i kraft när denna lag träder i kraft.

Strålsäkerhetscentralen ska senast den 30 juni 2027 kräva att innehavare av ett tillstånd som avses i 1 mom. ställer säkerhet enligt denna lag för anläggningar för kärnämnestillvaratagande och fastställa en tidsfrist på högst ett år för ställande av säkerheten. Det beslut som gäller ställande av säkerhet ska iakttas trots att ändring sökts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

472 §

Plan för regelbundet lämnande av uppgifter

Tillståndshavare enligt 470 och 471 § ska av Strålsäkerhetscentralen senast den 30 juni 2028 ansöka om godkännande av den i 373 § 2 mom. avsedda planen för regelbundet lämnande av uppgifter.

473 §

Ändring, återkallande och överföring av tillståndsbeslut och andra beslut

På sådana verksamhetstillstånd, tillstånd att ingå privaträttsliga avtal som omfattas av kärnmaterialtillsynen, tillstånd för kärnanläggningar och tillstånd för gruvdrift och malmanrikningsverksamhet som meddelats med stöd av den upphävda lagen tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om ändring och återkallande av tillståndet i fråga. På sådana tillstånd för kärnanläggning och för gruvdrift och malmanrikningsverksamhet som meddelats med stöd av den upphävda lagen tillämpas också vad som i denna lag föreskrivs om överföring av tillståndet i fråga.

På beslut om godkännande som Strålsäkerhetscentralen meddelat med stöd av den upphävda lagen tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om ändring och återkallande av Strålsäkerhetscentralens beslut om godkännande.

474 §

Förlängning av giltighetstiden för drifttillstånd för kärnanläggning

På sådant drifttillstånd för kärnanläggning och sådant i 471 § avsett tillstånd som beviljats med stöd av den upphävda lagen tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om förlängning av drifttillstånd. Då beaktas vid tillståndsprövningen också försummelse av den upphävda lagen eller av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

475 §

Tillsyn, förvaltningstvång och påföljder

Denna lags bestämmelser om tillsyn och förvaltningstvång i 35 kap. och bestämmelser om påföljder i 38 kap. tillämpas också på sådan användning av kärnenergi som det har beviljats tillstånd för eller som har påbörjats före denna lags ikraftträdande.

476 §

Övergångsbestämmelser om säkerhetstillstånd enligt strålsäkerhetslagen

Om det med stöd av denna lag krävs säkerhetstillstånd enligt strålsäkerhetslagen för att säkerställa strålsäkerheten i verksamhet som hänför sig till kärnämnen, ska tillstånd sökas senast den 31 december 2029. Säkerhetstillståndet ska dock vara i kraft innan giltighetstiden för ett verksamhetstillstånd som beviljats med stöd av den upphävda lagen löper ut.

477 §

Övergångsbestämmelser om reservering av medel för kostnader för kärnavfallshantering

Tillståndshavaren ska lämna

1) till arbets- och näringsministeriet en plan för avfallshantering enligt denna lag inom tre år från det att den föregående planen lämnades samt för beräkning av ansvarsbeloppet de uppgifter som avses i 222 § i denna lag inom tre år från det att de föregående uppgifterna lämnades,

2) till Strålsäkerhetscentralen en nedläggningsplan enligt denna lag inom sex år från det att den föregående planen lämnades.

Säkerheter enligt 44 och 45 § i den upphävda lagen blir sådana säkerheter som avses i 227 § i denna lag.

478 §

Övergångsbestämmelser om Statens kärnavfallshanteringsfonds placeringsverksamhet

Låneavtal som har ingåtts med stöd av 52 a § 1 mom. i den upphävda lagen förblir i kraft till utgången av lånetiden i enlighet med vad som närmare överenskommits i låneavtalet. När det 2029 med stöd av 243 § i denna lag fattas beslut om beviljande av lån, får lånetiden vara högst 38 månader.

Säkerheter enligt 52 c § 1 mom. i den upphävda lagen blir säkerheter enligt 248 § i denna lag, säkerheter enligt 52 c § 2 mom. i den upphävda lagen blir säkerheter enligt 251 § 1 mom. i denna lag, säkerheter enligt 52 c § 3 mom. i den upphävda lagen blir säkerheter enligt 251 § 2 mom. i denna lag och säkerheter enligt 52 c § 4 mom. i den upphävda lagen blir säkerheter enligt 249 § i denna lag.

Bestämmelserna om säkerställande av minimiandelarna för Statens kärnavfallshanteringsfonds placeringar i 247 § i denna lag ska tillämpas första gången 2029.

479 §

Kompletterande övergångsbestämmelser om Statens kärnavfallshanteringsfond

Direktionen för Statens kärnavfallshanteringsfond och placeringsdelegationen vid Statens kärnavfallshanteringsfond, vilka utsetts med stöd av den upphävda lagen, fortsätter till utgången av sin mandatperiod liksom de tillsatta revisorerna.

Den särskilda förmögenhet vid Statens kärnavfallshanteringsfond som avses i 53 c § i den upphävda lagen blir sådan förmögenhet vid Statens kärnavfallshanteringsfonds forskningsfond som avses i 264 § i denna lag.

480 §

Övergångsbestämmelser om Strålsäkerhetscentralens avgiftsbelagda prestationer och tillsynsavgift

På Strålsäkerhetscentralens avgiftsbelagda prestationer tillämpas till och med den 31 december 2028 de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande. Bestämmelserna om Strålsäkerhetscentralens avgiftsbelagda prestationer och tillsynsavgift i 45 kap. tillämpas från och med den 1 januari 2029.

481 §

Övergångsbestämmelse om delegationer

De delegationer som har tillsatts med stöd av 53 § i den upphävda lagen fortsätter till utgången av sin mandatperiod.

2.

Lag

om ändring av strålsäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strålsäkerhetslagen (859/2018) 3 § 1 mom., 72 § 1 mom., 80 § 3 mom., 83 § 2 mom.,
84 § 1 mom., 86 §, 127 § 4 och 6 mom., 128 § och 185 § 1 mom. 5 punkten, av dem 84 § 1
mom. sådant det lyder i lag 1165/2022, och
fogas till 2 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 4 a §
och till 81 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde och begränsningar

Dessutom tillämpas denna lag på experimentell drift av fusionsreaktorer.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om tillämpningen av denna lag på i kärnenergilagen (/) avsedd användning av
kärnenergi finns i kärnenergilagen.

4 a §

Tillämpning av strålsäkerhetslagen på experimentell drift av fusionsreaktorer

På experimentell drift av fusionsreaktorer tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om an-
vändning av strålning, och på radioaktiva ämnen som används eller uppkommer vid sådan an-
vändning tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om strålkällor.

72 §

Skyldigheter för överlåtare, mottagare och transportörer

Strålkällor som inte får innehas utan säkerhetstillstånd får endast överlåtas till en verksam-
hetsutövare med giltigt säkerhetstillstånd. Överlåtaren ska försäkra sig om att mottagaren har
det säkerhetstillstånd som krävs. Dessutom får kärnämnen som avses i 28 § i kärnenergilagen
överlåtas till en tillståndshavare som avses i den lagen för att användas i verksamhet som avses
i tillståndet för kärnanläggningen.

80 §

Sekundär ombesörjningsplikt

Om det inte finns någon verksamhetsutövare vars näringsgren omfattar oskadliggörande av
radioaktivt avfall eller om en verksamhetsutövare inte utan oskäligen kostnader kan returnera en
strålkälla som tagits ur bruk till tillverkaren eller leverantören eller överlämna den åt en annan
aktör ska staten på ansökan se till att det radioaktiva avfallet oskadliggörs.

81 §

Tillämpning av vissa bestämmelser på radioaktivt avfall

Säkerhetstillstånd krävs inte av en i kärnenergilagen avsedd tillståndshavare till vilken radioaktivt avfall överläts för hantering, lagring eller slutförvaring, till den del verksamheten tillåts i tillståndet för kärnanläggningen.

83 §

Tagande ur bruk av strålkällor och driftsutrymmen

När strålkällor som innehåller radioaktiva ämnen och kräver säkerhetstillstånd inte längre behövs, ska verksamhetsutövaren göra sig av med dem genom att returnera dem till tillverkaren eller leverantören eller överlåta dem till en annan verksamhetsutövare som har ett giltigt säkerhetstillstånd. En strålkälla som inte behövs och annat radioaktivt avfall som avses i denna lag får också överlåtas till en tillståndshavare som avses i kärnenergilagen i enlighet med vad som föreskrivs i den lagen. Om källans halveringstid och aktivitet är sådana att det är tryggt att låta källan åldras är det dock tillåtet att ställa strålkällan i lager i stället för att returnera eller överlåta den.

84 §

Förutsättningar för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och bortskaffande

Avfall och annat material som härstammar från strålningsverksamhet och avfall som avses i 78 § 3 mom. får trots sin radioaktivitet återanvändas, återvinnas som material, återvinnas på annat sätt och bortskaffas med iakttagande av avfallslagen, förutsatt att mängden radioaktivt ämne inte är högre än friklassningsnivån enligt 85 § 2 mom. Dessutom förutsätts det att avfallet inte innehåller sådana kärnämnen på vilka kärnenergilagen tillämpas.

86 §

Herrelösa strålkällor

Verksamhet i vilken man hanterar eller lagrar minst 100 000 ton återvunnen metall per år kräver säkerhetstillstånd.

I verksamhet i vilken man hanterar eller lagrar minst 20 000 ton återvunnen metall per år ska man ha beredskap att sörja för arbetstagarnas och allmänhetens strålskydd. Vid planeringen, genomförandet och övervakningen av strålskyddet ska en strålsäkerhetsexpert anlitas på det sätt som föreskrivs i 32 § 3 mom.

Aktörer som hanterar eller lagrar återvunnen metall ska omedelbart underrätta Strålsäkerhetscentralen om de hyser misstanke om eller vet att en herrelös strålkälla har hittats, smälts ner eller förorsakat avsevärd kontamination.

På produkter, avfall och andra material som kontaminerats till följd av en i 3 mom. avsedd händelse tillämpas 84 §.

127 §

Utsläpp och gränsvärden för dessa

Verksamhetsutövare ska regelbundet lämna Strålsäkerhetscentralen uppgifter om utsläpp som avses i ett tillstånd som beviljats med stöd av 2 mom. och uppgifter om hur utsläppen övervakas. Strålsäkerhetscentralen ska utan dröjsmål underrättas om utsläpp som överskrider utsläppsgränsen.

Strålsäkerhetscentralen meddelar i syfte att genomföra Europeiska unionens lagstiftning närmare föreskrifter om allmänna gränsvärden för låga utsläpp samt närmare föreskrifter av teknisk natur om planer för utsläpp och därmed sammanhängande övervakning och bokföring samt om inlämnande av uppgifter och om utsläpp som överskrider utsläppsgränsen.

128 §

Övervakning av hur allmänheten exponeras

I verksamhet som kräver säkerhetstillstånd ska verksamhetsutövaren med hjälp av regelbundna bedömningar och vid behov mätningar övervaka exponeringen av allmänheten, om exponeringen trots begränsande åtgärder är högre än en tredjedel av dosrestriktionen för verksamheten i fråga.

Verksamhetsutövaren ska dokumentera resultaten av de mätningar som hänför sig till övervakningen av exponeringen av allmänheten, de utförda bedömningarna och de uppskattade doser som allmänheten utsätts för samt regelbundet lämna Strålsäkerhetscentralen uppgifter om dem. Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål underrätta Strålsäkerhetscentralen, om övervakningen visar att exponeringen av allmänheten kan vara högre än dosrestriktionen eller högre än en gräns för verksamheten som Strålsäkerhetscentralen fastställt i fråga om övervakningen av exponeringen av allmänheten eller att ett villkor som Strålsäkerhetscentralen fastställt i fråga om övervakningen av exponeringen av allmänheten inte uppfylls.

Om exponeringen av allmänheten måste övervakas på grund av utsläppen, ska verksamhetsutövaren innan verksamheten inleds ta fram en statusrapport avseende radioaktivitet i miljön där läget sådant det är innan verksamheten inleds beskrivs på grundval av strålningsmätningar och upptäckta radioaktiva ämnen.

Strålsäkerhetscentralen meddelar närmare föreskrifter av teknisk natur om hur den övervakning som avses i 1 mom. ska organiseras, om den dokumentering och underrättelse som avses i 2 mom. och om hur statusrapporter avseende radioaktivitet ska utarbetas.

185 §

Strålskyddsförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

5) i strid med 72 § 1 mom. överlåter en strålkälla till någon som för verksamheten inte har det säkerhetstillstånd som behövs eller ett sådant tillstånd som krävs enligt kärnenergilagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 6 § 2 mom., 34 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten och 44 kap. 10 §, sådana de lyder, 17 kap. 6 § 2 mom. i lag 1087/2015 samt 34 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten och 44 kap. 10 § i lag 400/2002, som följer:

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

6 §

Motstånd mot person som upprätthåller ordningen

Med person som upprätthåller ordningen avses i denna paragraf

1) en i lagen om upprätthållande av ordning i kollektivtrafik (472/1997) avsedd förare, med föraren jämställd person eller passagerare som på begäran av föraren eller en med föraren jämställd person bistår dessa,

2) en biljettkontrollör som avses i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik (469/1979) och en ordningsvakt som bistår vid kontrollen,

3) en väktare eller ordningsvakt som avses i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015), samt

4) en säkerhetsperson som avses i kärnenergilagen (/).

34 kap.

Om allmänfarliga brott

4 §

Äventyrande av andras hälsa

Den som

4) bedriver användning av kärnenergi i strid med kärnenergilagen, eller

så att gärningen är ägnad att orsaka allmän fara för liv eller hälsa, skall för äventyrande av andras hälsa dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

10 §

Straffbar användning av kärnenergi

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) utan sådant tillstånd som krävs enligt kärnenergilagen eller i strid med villkoren i beslutet om tillstånd, driver en kärnkraftsanläggning,

2) på något annat sätt än vad som avses i 1 punkten utan sådant tillstånd som krävs enligt nämnda lag eller i strid med villkoren i beslutet om tillstånd, bygger, tar i drift, driver eller lägger ned en kärnanläggning eller en anläggning för kärnämnestillvaratagande så att verksamheten är ägnad att orsaka fara för människor eller miljön eller någon annans egendom,

3) utan sådant godkännande som krävs enligt nämnda lag eller i strid med bestämmelserna i beslutet om godkännande, transporterar kärnämnen eller kärnavfall,

4) underlåter att iakttä i kärnenergilagen eller med stöd av den utfärdade bestämmelser, förbud eller föreskrifter som gäller säkerheten vid kärnanläggningar, vid anläggningar för kärnämnestillvaratagande, vid transport av kärnämnen eller kärnavfall eller vid hantering, lagring eller slutförvaring av kärnavfall så att verksamheten är ägnad att orsaka fara för människor eller miljön eller någon annans egendom,

5) underlåter att iakttä den ombesörjningsskyldighet eller den skyldighet att reservera medel för kostnader som gäller kärnavfallshantering och som avses i nämnda lag så att gärningen är ägnad att orsaka annan än ringa olägenhet för genomförandet av kärnavfallshanteringen eller för reserveringen av medel för kostnader för kärnavfallshanteringen,

6) utan tillstånd som krävs i nämnda lag eller i strid med villkoren i beslutet om tillstånd bedriver användning av kärnenergi så att gärningen är ägnad att orsaka annan än ringa olägenhet för den övervakning av användningen av kärnenergi som förutsätts i de internationella avtal på kärnenergiområdet som är bindande för Finland,

7) försummar att ordna den försäkringsplikt som förutsätts i nämnda lag och som avses atomansvarighetslagen (484/1972),

8) av annan orsak än tvingande skäl som har samband med tryggande av säkerheten eller på särskilda grunder enligt kärnenergilagen hindrar eller stör en sådan anordnings funktion som installerats med tanke på övervakningen av användningen av kärnenergi, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *straffbar användning av kärnenergi* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av lagen om tryckbärande anordningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016) 1 § 4 mom.,
fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 797/2017 och 254/2022, en ny 4 punkt,
i stället för den 4 punkt som upphävts genom lag 797/2017, och en ny 4 a-punkt, till 3 §, sådan
den lyder i lag 254/2022, ett nytt 7 mom., till 4 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 95 a § och ett
nytt 13 a kap. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om tillämpningen av denna lag på tryckbärande anordningar som används vid
transport av kärnämnen och kärnavfall finns i 12 kap. och på tryckbärande anordningar i kär-
nanläggningar i 13 a kap.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *kärnteknisk tryckbärande anordning* en tryckbärande anordning som är planerad för eller
installerad i en i kärnenergilagen (/) avsedd kärnanläggning och vars funktionsstörning kan
orsaka radioaktiva utsläpp,

4 a) *tryckbärande anordning i kärnanläggning* en kärnteknisk tryckbärande anordning eller
en annan tryckbärande anordning som är planerad för eller installerad i en kärnanläggning,

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om tryckbärande anordningar i kärnanläggningar finns dessutom i kärnenergi-
lagen.

4 §

Tillsynsmyndighet

När det gäller tryckbärande anordningar i kärnanläggningar samt tryckbärande anordningar
som är avsedda för transport av kärnämnen eller kärnavfall utövas tillsynen över efterlevnaden
av denna lag av Strålsäkerhetscentralen.

12 kap.

Användning av transportabel tryckbärande anordning

95 a §

Tryckbärande anordning som används vid transport av kärnämnen eller kärnavfall

Strålsäkerhetscentralen sköter de uppgifter som föreskrivs för besiktningsorganet i 88 § 3 och 4 mom. när en tryckbärande anordning används vid transport av kärnämnen eller kärnavfall som avses i kärnenergilagen. Strålsäkerhetscentralen kan godkänna att besiktningsorganet sköter nämnda uppgifter när andra än kärnämnen eller kärnavfall som avses i 45 § 1 mom. eller i kärnenergilagen transporteras i en tryckbärande anordning. På godkännande av besiktningsorgan tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om detta i denna lag.

På tryckbärande anordningar som används vid transport av kärnämnen eller kärnavfall tillämpas inte 88 § 5 mom.

13 a kap.

Tryckbärande anordningar i kärnanläggningar

97 b §

Tillämpning av lagen på tryckbärande anordningar i kärnanläggningar

Denna lag tillämpas på tryckbärande anordningar i kärnanläggningar.

På tryckbärande anordningar i kärnanläggningar tillämpas dock inte 44–50, 73, 74 och 107 §.

På kärntekniska tryckbärande anordningar tillämpas inte heller 8 §, 16 § 2–5 mom., 17, 21, 23, 28, 30–35, 38, 40, 41 och 43 §, och på dem tillämpas 36, 37 och 39 § till den del det i paragraferna föreskrivs om certifieringsorgan. På kärntekniska tryckbärande anordningar som är viktiga med tanke på säkerheten vid kärnanläggningar tillämpas inte heller 27 §.

97 c §

Besiktning av tryckbärande anordningar i kärnanläggningar

På tryckbärande anordningar i kärnanläggningar utförs idrifttagningsbesiktning, på vilken tillämpas vad som i 51–53 och 55 § föreskrivs om den första periodiska besiktningen. Anmälan om registrering ska dock alltid göras till Strålsäkerhetscentralen. På tryckbärande anordningar i kärnanläggningar görs vid besiktningen ingen märkning av registernumret och tidpunkten för följande periodiska besiktning.

Strålsäkerhetscentralen eller ett besiktningsorgan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen utför de besiktningar som avses i denna lag i enlighet med vad som föreskrivs i kärnenergilagen.

97 d §

Strålsäkerhetscentralens register över tryckbärande anordningar

Strålsäkerhetscentralen för ett register över de tryckbärande anordningar i kärnanläggningar som enligt 51 § ska registreras. Strålsäkerhetscentralen svarar för de uppgifter som avses i 77 § 1 mom. när det gäller registret. I Strålsäkerhetscentralens register antecknas de uppgifter som avses i 77 § 2 mom., med undantag av registernummer.

97 e §

I kärnenergilagen avsedda tillståndshavares ansvar

Tillståndshavare enligt kärnenergilagen svarar i fråga om tryckbärande anordningar i kärnanläggningar för ägarens och innehavarens skyldigheter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i gruvlagen (621/2011) 43 § och
ändras 3 §, 33 § 1 och 2 mom., 73 § 1 mom. och 147 § 2 mom., av dem 3 § sådan den lyder i
lag 796/2023, som följer:

3 §

Lagens förhållande till annan lagstiftning

När tillståndsärenden eller andra ärenden enligt denna lag avgörs och i övrigt när åtgärder vidtas enligt denna lag ska, utöver bestämmelserna i denna lag och annan lagstiftning, vad som föreskrivs i följande lagar tillämpas: naturvårdslagen (9/2023), miljöskyddslagen (527/2014), ödemarkslagen (62/1991), lagen om områdesanvändning (132/1999), bygglagen (751/2023), vattenlagen (587/2011), renskötsellagen (848/1990), strålsäkerhetslagen (859/2018), kärnenergilagen (/), lagen om fornminnen (295/1963), terrängtrafiklagen (1710/1995), dammsäkerhetslagen (494/2009), förvaltningslagen (434/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), sametingslagen, samiska språklagen (1086/2003), språklagen (423/2003), lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp (172/2012), lagen om tillståndsplikt för vissa fastighetsförvärv (470/2019), lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019) och lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter för säkerställande av den nationella säkerheten (468/2019).

33 §

Tillståndsmyndigheter

Statsrådet avgör de ärenden som gäller gruvområdesinlösningstillstånd.

Gruvmyndigheten avgör de ärenden som gäller förbehållsanmälan, malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd.

73 §

Överföring av tillstånd

Malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd kan överföras till en annan part. Mottagaren ska uppfylla de krav som enligt denna lag ställs på tillståndshavaren.

147 §

Beslut om upphörande av gruvdrift

Gruvmyndigheten ska fatta beslut om att gruvdriften upphör när de åtgärder som avses i 143 § och 144 § 1 mom. har utförts till väsentlig del på det sätt som krävs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Om det är fråga om gruvdrift där uran eller torium utvunnits får gruvmyndigheten dock inte fatta beslut om upphörande förrän Strålsäkerhetscentralen har fastställt att de åtgärder som ska vidtas när gruvdriften upphör är utförda på behörigt sätt med hänsyn till strålsäkerheten samt godkänt åtgärderna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 82 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 82 § 1 mom., sådant det lyder i lag 358/2015, som följer:

82 §

Begränsningar i fråga om överlåtelse av explosiva varor

Explosiva varor får överlåtas

- 1) till den som har tillstånd att tillverka eller upplagra explosiva varor,
 - 2) till en verksamhetsutövare som utför sprängnings- och brytningsarbeten som näringsverksamhet och som i sin tjänst har en i lagen om laddare avsedd laddare,
 - 3) i små mängder till en i kärnenergilagen (/) avsedd säkerhetsperson som uppfyller kraven i 8 § 1 mom. i lagen om laddare (423/2016) och som i enlighet med 58 § 1 mom. 10 punkten i kärnenergilagen behöver explosiva varor för att träna en hund som används vid säkerhetsvisitation.
-

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av 71 § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 6 mom., 71 § 1 mom. 11 f-punkten, av
dem 4 § 6 mom. sådan den lyder i lag 556/2024 och 71 § 1 mom. 11 f-punkten sådan den lyder
i lag 270/2021, som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

Finansinspektionen utövar tillsyn över statens pensionsfonds och Statens kärnavfallshante-
ringsfonds placeringsverksamhet och över efterlevnaden av bestämmelserna om insiderregister
och insideranmälan samt tillsyn över kyrkans pensionsfond. Bestämmelser om tillsynsuppgif-
terna finns dessutom i lagen om statens pensionsfond (1297/2006), kärnenergilagen (/) och
kyrkolagen (652/2023).

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information
till

11 f) arbets- och näringsministeriet för fullgörande av ministeriets uppgifter enligt kärnener-
gilagen när det gäller reservering av medel för kostnader för kärnavfallshantering samt styrning
av och tillsyn över Statens kärnavfallshanteringsfond,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av säkerhetsutredningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i säkerhetsutredningslagen (726/2014) 21 § 1 mom. 5 punkten, 33 § 1 mom. 4 punkten
och 36 § 1 mom. 3 punkten, av dem 21 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 965/2020 och
36 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 931/2016, och
fogas till 21 § 1 mom. nya 5 a-, 5 b- och 5 c-punkter som följer:

21 §

När får en begränsad säkerhetsutredning av person göras

En begränsad säkerhetsutredning av person får göras i fråga om den som ska utses till ett
anställningsförhållande eller ett uppdrag eller som arbetar i ett anställningsförhållande eller med
ett uppdrag och som

5) har tillträde till en kärnanläggning eller anläggning för kärnämnestillvaratagande som avses
i kärnenergilagen (/) eller genom tillträde till det område där en sådan anläggning byggs eller
annars genom deltagande i planeringen eller byggandet av en sådan anläggning har tillgång till
uppgifter om anläggningen vilkas avslöjande eller obehöriga användning kan äventyra säker-
heten vid anläggningen,

5 a) har tillträde till platser där kärnämnen som avses i kärnenergilagen framställs, produceras,
hanteras, används eller lagras,

5 b) deltar i transport av kärnämnen eller kärnavfall som avses i kärnenergilagen,

5 c) har tillträde till sådana platser där strålkällor används eller lagras och där mängden radi-
oaktiva ämnen motsvarar eller överskrider den aktivitetsnivå för slutna strålkällor med hög ak-
tivitet som avses i strålskyddslagstiftningen,

33 §

Rätt att ansöka om säkerhetsutredning av företag

Säkerhetsutredning av företag får sökas

4) av den myndighet som övervakar verksamhet som avses i 21 § 1 mom. 5, 5 a-, 5 b-, 5 c-
och 6 punkten.

36 §

Förutsättningar för säkerhetsutredning av företag

En säkerhetsutredning av företag får göras, om en utredning behövs för att bedöma företaget,
när

3) den myndighet som övervakar verksamheten begär en säkerhetsutredning om ett företag
som bedriver verksamhet som avses i 21 § 1 mom. 5, 5 a-, 5 b-, 5 c- eller 6 punkten eller som i

egenskap av underentreprenör ska medverka i ett projekt där företaget eller dess arbetstagare har tillgång till de uppgifter eller tillträde till de lokaler eller områden som avses i de punkterna.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

9.

Lag

om ändring av 48 § i räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i räddningslagen (379/2011) 48 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 563/2023,
som följer:

48 §

Extern räddningsplan för objekt som medför särskild risk

För en eventuell olycka ska räddningsverket göra upp en extern räddningsplan i samarbete med den berörda verksamhetsidkaren för områden där det finns

1) en kärnanläggning som avses i kärnenergilagen (xx/20),

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

10.

Lag

om ändring av 26 § i och bilaga I till cybersäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i cybersäkerhetslagen (124/2025) 26 § 1 mom. 2, 3 och 7 punkten samt
fogas till 26 § 1 mom. en ny 8 punkt och till bilaga I en ny 16 punkt som följer:

26 §

Tillsynsmyndigheter

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag, föreskrifter som utfärdats med stöd av den och bestämmelser som antagits med stöd av NIS 2-direktivet utövas av

2) Energimyndigheten till den del det är fråga om aktörer som avses i 8 och 9 punkten samt 10 punkten underpunkterna a–c och 12 punkten underpunkt b i bilaga I, med undantag av aktörer som avses i 8 punkten underpunkt d, vilka omfattas av Strålsäkerhetscentralens tillsyn,

3) Säkerhets- och kemikalieverket till den del det är fråga om aktörer som avses i 10 punkten underpunkterna d–g, 11 punkten och 12 punkten underpunkt a i bilaga I samt i 6 och 11–13 punkten i bilaga II, med undantag av de i 12 punkten underpunkt a i bilaga I avsedda aktörer som omfattas av Strålsäkerhetscentralens tillsyn,

7) Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet till den del det är fråga om aktörer som avses i 13 punkten underpunkterna c–f i bilaga I och i 9 och 10 punkten i bilaga II,

8) Strålsäkerhetscentralen till den del det är fråga om aktörer som avses i 8 punkten underpunkt d och 12 punkten underpunkt a i bilaga I, när verksamheten i fråga utförs av en kärnanläggning som avses i kärnenergilagen (/20), eller fråga om en aktör som avses i 16 punkten i bilaga I.

Bilaga I

16. Verksamhetsutövare som har sådant drifttillstånd för kärnanläggning som avses i kärnenergilagen, och det är inte fråga om sådana aktörer som avses i 8 punkten underpunkt d eller 12 punkten underpunkt a i bilaga I.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 1 § i bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 1 § i bygglagen (751/2023) ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelser om tillämpningen av bestämmelserna i 4 och 12 kap. på byggande av kärnanläggningar och på kärnanläggningskonstruktioner finns i kärnenergilagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
föres till 2 § i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012), sådan
paragrafen lyder i lag 958/2018, ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte heller på sådana kärntekniska konstruktioner som avses i kärnener-
gilagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn

Lag

om ändring av

I enlighet med riksdagens beslut:

Gällande lydelse

[Text] # §

Föreslagen lydelse

[Text] # §

Denna lag träder i kraft den 20 .